

PSII
40

Calendarul Românului

pe

anul comun dela Christos 1898

Anul al X.

Prețul unui esemplariu 60 bani (30 cr.) —

CARANSEBES,
EDITURA ȘI TIPARIUL TIPOGRAFIEI ȘI LIBRĂRIEI DIECESANE
1897.

* CAROL RINGEISEN, CARANSEBEȘ. *

Daruri de crăciun și de anul nou.

Mașini de scris și diverse calendare.

Alegere mare în marfă de joc pentru copii.

Albumuri pentru fotografii și de poezii.

P
#193

PS. II. 40

Calendariul Românului

pe

anul comun dela Christos

1898

Anul al X.

30 lei
Cherpa
18/2/98

Prețul unui esemplariu 60 banî (30 cr.)

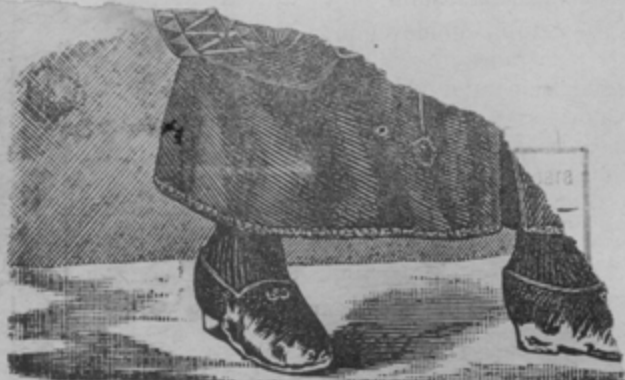

.....	608
la Bogdan Dragoș	553
.....	456
de Turci	444
(11 Octombrie 1492)	406
uter	381
la Mohaciu	372
ei române de cea slavonă prin ântâia	327
silvaniei sub casa austriacă	198
inelor cu abure	199
aiestății Sale c. r. Francisc Iosif I. (18 Au-	68
ED: Iobăgiei în Ardeal, Dumineca tuturor sânilor	50
iu 1848	

P2 243

Alegere mare în marită de joc pentru copii-

Mape de s

Albumuri pentru fotografii și de

CHRONOLOGIE

pe anul 1898.

	Anul
Dela facerea lumei după socotéla bisericeî nóstre	7406
Dela facerea lumei după socotéla bisericeî apusene (romano-catolice)	6611
După c. v. al evreilor (4005 înainte de Christos)	5903
După calculul comun	5881
După calculul nou al evreilor	5658
Dela fondarea Romei (după Varro 24 Aprile 753 înainte de Christos)	2651
Dela mórtea lui Alecsandru cel mare	2230
Dela îndreptarea calendariului Iulian prin Sosigene (1 Ianuarie 45 înainte de Christos)	1943
Dela nascerea Domnului nostru Iisus Christos	1898
Dela răsipirea Ierusalimului prin Romanî (1 Sept. 69 d. Chr.)	1829
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub împ. Traian	1793
Dela cel dintâiu sinod a tótă lumea din Nicea	1573
Dela căderea imperiului roman de apus (după ce a stat 1231 de ani, în 476 după Christos)	1421
Dela desbinarea bisericeî apusene de cea resăriténă	845
Dela reîntemeierea statului țerei românesce prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului	608
Dela reîntemeierea statului Moldovei prin Bogdan Dragoș	553
Dela aflarea artei tipografice	456
Dela luarea Constantinopolului de Turci	444
Dela descoperirea Americcei (11 Octombrie 1492)	406
Dela reformațiunea lui Luter	381
Dela căderea Ungariei la Mohaciu	372
Dela desrobirea limbei române de cea slavonă prin Ântăia carte română	327
Dela venirea Transilvaniei sub casa austriacă	198
Dela aflarea mașinelor cu abure	199
Dela nascerea Maiestății Sale c. r. Francisc Iosif I. (18 August 1830)	68
Dela ștergerea iobăgiei în Ardeal, Dumineca tuturor sântilor 6/18 Iunie 1848	50

Dela domnia Măiestății Sale c. și r. apostolice Francisc Josif I. (2 Decembre 1848)	50
Dela reînființarea metropoliei noastre gr. or. române (12/24 Decembre 1864)	34
Dela reînființarea episcopiei noastre din Caransebeș (12/24 De- cembre 1864)	34
Dela sancționarea statutului organic (16/28 Maiu 1869)	29
Dela întemeierea dinastiei de Hohenzollern în România prin suirea pe tron a principelui, acum Măiestății Sale re- gelui Carol I.	32
Dela Proclamarea independenței României	21
Dela recunoșcerea independenței României de către puteri . . .	19
Dela proclamarea regatului român sub primul rege Carol I. la 14. Martie 1881	17
Dela încoronare, 10 Maiu 1881,	17

Date cronologice pe anul 1898.

Litera pascaliei	N
Ciclul Lunei	15
Temelia Lunei	18
Ciclul sórelui	14
Măna anului	3

Sărbătorile și alte zile schimbătoare de preste an:

Născerea Dnului nostru **Christos**. Vineri, mâncare de carne 6 sept. 4 zile.
Triodul se începe în 25 Ianuarie.
 Lăsatul de carne în 8 Februarie.
 " " brânză în 15 Februarie.
 Bunăvestire **Mercuri** a 6-a săptămână din post.
Sfintele Paști, în 5 Aprile.
Înălțarea Domnului, în 14. Maiu.
Dumineca Rosaliilor, în 24. Maiu.
Postul SS. Apostoli 4 săptămâni; ziua lor Luni.

Posturile în biserica greco-răsăritenă:

1. Zilele de **Mercuri** și **Vineri** de preste an. — 2. **Ajunul Bo-
tezului** 5. Ianuarie. — 3. **Postul Paștilor** 16. Februarie până 4 Aprile
 — 4. **Postul SS. Apostoli Petru și Pavel** 1—28 Iunie. — 5. **Pos-
tul Sântă-Măriei** 1—14. August. — 6. **Tăierea capului S. Ioan** 29.
 August. — 7. **Ziua crucei** 14. Septembrie. — 8. **Postul Crăciunului** 15
 Novembre până 24 Decembre.

Deslegarea postului.

Vineri 2. Ianuariu.
 Mercuri 28 Ianuariu.
 Vineri 30 Ianuariu.
 Mercuri 8. Aprile

Vineri 10. Aprile.
 Mercuri 27 Maiu
 Vineri 29 Maiu.
 Mercuri 30. Decembre.

Săptămâna brânzei: 8—14 Februaru; deci deslegare la ouă și
 brânză: Mercuri 11 Februaru, Vineri 13 Februaru.

Semnele ceresci și caracterul lor:

Sórele și celelalte planete.		Douăspredece zodii ale cerului.	
Soarele	☉	Berbecule	♈
Mercuriu	☿	Taurul	♉
Vinerea	♀	Gemenii	♊
Pământul	♁	Racul	♋
Marte	♂	Leul	♌
Vesta	♁	Fecióra	♍
Junone	♁	Cumpăna	♎
Palade	♀	Școrpia	♏
Cerere	♀	Săgetătorul	♐
Joie	♃	Căpriorul	♑
Saturn	♄	Udătorul	♒
Urania	♅	Pești	♓

Insemnare. S. însemneză Sfânt; SS. Sfinții; P. séu Păr. Părinte; PP. Părinți; C. Cuvios; Ca Cuvioasă; CC. PP. Cuvioșii Părinți; Ca m. Cuvioasă maică; M. Martir (Mucenic); Ma. Martira (Mucenița); Ap. Apostol; SS. Ap. Sântii Apostoli; Arhep. Aep. Archiepiscop; Ep. Episcop; Archid. Archidiacon; Pat. Patriarch; MM. Marele Martir (Mucenic); MMA. Marea Martiră (Muceniță); Mii Martirii (Mucenicii); Mle Martirele (Mucenițele); Pr. Profet (Proroc); Ev. Evangelist; Mat. Mateiu; c. m. cel mare; f. d. m. făcătoriu de minuni; Ad. m. Aducerea móstelor; g. d. a. gură de aur; inv. înviere; gl. glas; c. cap. v. vers.

Lună nouă ☾	Lună plină ☀
Pătrariul întâiu . . . ☾	Pătrariul din urmă . . ☾

Dilele Sept. Dilele Săptămănei.

Vedii: Sărbătorile cele însemnate cu (+) roșie sânt sărbători împărătesci, érá cele cu (+) négră sânt sărbători bisericesci.

Dilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						răsare	apune
Joi	1	(†) Tăierea împrej.; Vas. c. m.	13	Ilarie	♈	7 41	4 19
Vin.	2	C. P. Silvestru	14	Felics	♉	7 40	4 20
Sâm.	3	Pr. Malahia; M. Gordie ☾	15	Maurus	♊	7 39	4 21
Duminea înaintea Botezului, Marcu c. 1 v. 1—8; evang. inv. 9; gl. 6.							
Dum.	4	Sob. celor 70 Ap.; C. Teoctist	16	Marcel	♋	7 38	4 22
Lunî	5	Mii Teopemt, Teona; Ca Sinclitica	17	Antonie pust.	♌	7 37	4 23
Martî	6	(†) Botezul Domnului n. I. Ch.	18	Prisca	♍	7 36	4 24
Merc.	7	(†) Sob. S. Ioan Botezătorul	19	Canut	♎	7 35	4 25
Joi	8	Ca. m. Domnica; C. George	20	Fab. și Seb.	♏	7 34	4 26
Vin.	9	M. Polieuct	21	Agnes	♐	7 32	4 28
Sâm.	10	P. Grigorie Ep. Nisiei ☿	22	Vincentiu	♑	7 30	4 30
Duminea după Botez, Mateiu c. 4 v. 12—17; evang. inv. 10; gl. 7.							
Dum.	11	C. P. Teodosie	23	Logod. Mariei	♒	7 29	4 31
Lunî	12	Ma. Tatiana	24	Timoteiu	♓	7 28	4 32
Martî	13	Mii Ermil și Stratonie	25	Întorcerea lui Pavel	♐	7 27	4 33
Merc.	14	CC. PP. uciși în Sinaia și Rait	26	Policarp	♑	7 26	4 34
Joi	15	CC. PP. Pavel Tebenul, Ioan Colibașul	27	Ioan Chrisost.	♒	7 25	4 35
Vin.	16	Inch. cinst. lanțu al Ap. Petru	28	Carol cel mare	♓	7 24	4 36
Sâm.	17	C. P. Antonie cel mare ☽	29	Francisc	♑	7 23	4 37
Duminea lui Zacheu, Luca c. 19 v. 2—10; evang. inv. 11; gl. 8.							
Dum.	18	Atanasie și Chiril Aep. Alexandriei	30	Martina	♒	7 21	4 39
Lunî	19	CC. PP. Macarie și Arsenie	31	Petru N.	♓	7 19	4 41
Martî	20	C. P. Eutimie cel mare	1	Febr. Ignat.	♑	7 19	4 43
Merc.	21	C. P. Macsim; M. Neofit	2	(†) Int. Chr.	♒	7 15	4 45
Joi	22	S. Ap. Timoteiu; M. Anastasie	3	Blasiu	♋	7 14	4 46
Vin.	23	M. Climent	4	Veronica	♌	7 12	4 48
Sâm.	24	Ca. maică Xenia	5	Agata	♍	7 11	4 49
Duminea Vameșului și a Fariseului, Luca c. 18 v. 10—14; evang. inv. 1; gl. 1.							
Dum.	25	(†) Grigor. Teol. Aep. Cons. ☿	6	Dorotea	♎	7 10	4 50
Lunî	26	C. P. Xenofont	7	Romuald	♏	7 8	4 52
Martî	27	(†) Ad. m. S. Ioan Ch. (g. d. a.)	8	Ioan	♐	7 7	4 53
Merc.	28	C. P. Efrem Sirul	9	Apolonia	♑	7 5	4 55
Joi	29	Aducerea moștelor S. Ignatie	10	Scholastica	♒	7 4	4 56
Vin.	30	(†) SS. Trei ierarhi; Vas. Gr. Ioan	11	Desideriu	♓	7 2	4 58
Sâm.	31	SS. fără d. argint Chir și Ioan	12	Eulalia	♑	7 0	5 0

Ziua	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

Povețe economice :

Cară gunoiu, că locurile altcum s'ărăcesc și nu-ți resplătesc munca. Drege unelte de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutreț învrăstat, că-l mănâncă și mistue mai bine. Numără săptămânile până la Sân-George și vezi cum stai. Curătesce pomii de mușchiu, căjă bătrână, crengi uscate și pe timp umed de iască. Unge ranele cu o amestecătură de balegă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună néua cu lopata grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezeală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-I scapi de brumă. Din pivniță depărtăză legumile putrede.

Prevestirea timpului

1—7 frig, 8—15 néua. 16—20 plóie și néua, 21—27 nourélă, 28 și 29 timp frumos, 30—31 ger.

Februarie,

are 28 zile.

Ziua are 11 și noaptea 13 ore.

Faur.

Zilele sept.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Data	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						reșare	apune
Duminica Fiului răscăit, Luca c. 15, v. 11—32; evang. inv. 2; gl. 2.							
Dum.	1	S. M. Trifon	13	Ecatarina		6 59	5 01
Luni	2	(†) Întempinarea Domnului	14	Valentiu		6 57	5 03
Mart	3	S. și drept. Simeon; Pr. Ana	15	Faustin		6 55	5 05
Merc.	4	C. P. Isidor	16	Iuliana		6 51	5 09
Joi	5	Ma. Agatia	17	Constantia		6 50	5 10
Vin.	6	C. P. Vucol	18	Flavian		6 48	5 12
Sâm.	7	C. P. Partenie Ep. Lampsacului	19	Conrad		6 46	5 14
Duminica lăsatului de carne, Mateiu c. 25, v. 31—46; evang. inv. 3; gl. 3.							
Dum.	8	M. M. Teodor Stratilat	20	Eleuteriu		6 45	5 15
Luni	9	M. Nichifor	21	Eleonora		6 43	5 17
Mart	10	Sânțitul M. M. Haralambie	22	Petru C.		6 41	5 19
Merc.	11	M. Vlasie	23	Romana (L. p.)		6 40	5 20
Joi	12	C. P. Meletie	24	Matia ap.		6 38	5 22
Vin.	13	C. P. Martinian	25	Valburga		6 37	5 23
Sâm.	14	C. P. Auxentie	26	Alecsandru		6 35	5 25
Duminica lăsatului de brânză, Mateiu c. 6, v. 14—21; evang. inv. 4; gl. 4.							
Dum.	15	Apost. Onisim	27	Leandru		6 33	5 27
Luni	16	M. M. Pamfilie	28	Romanus		6 31	5 29
Mart	17	M. M. Teodor Tiron	1	Mart. Albin		6 25	5 35
Merc.	18	P. Leon	2	Simplițiu		6 23	5 37
Joi	19	Apostolul Archip	3	Cunigunda		6 21	5 39
Vin.	20	C. P. Leon	4	Casimir		6 19	5 41
Sâm.	21	C. P. Timoteiu	5	Eusebiu		6 17	5 43
Duminica 1-a din post, Ioan c. 1, v. 43—51; evang. inv. 5; gl. 5.							
Dum.	22	Afl. mōst. SS. Mi din Eugenia	6	Frideric		6 15	5 45
Luni	23	S. M. Policarp Ep. Smirnei	7	Toma Acuin.		6 14	5 46
Mart	24	(†) Afl. cap. s. Ioan Botezēt.	8	Ioan		6 13	5 47
Merc.	25	C. P. Tarasie Aep. Const.	9	(†) Francisca		6 12	5 48
Joi	26	P. Porfirie Ep. Gaziei	10	Cei 40 Martiri		6 11	5 49
Vin.	27	C. P. Procopie mărturisitoriu	11	Eracliu		6 10	5 50
Sâm.	28	C. P. Vasilie mărturisitoriu	12	Gregoriu		6 09	5 51

Zina	Obiectul	Venite		Spese		Noțițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						Povește economice:
7						Cerne bucatele de să
8						mână. Cară încă și impră-
9						știe gunoiu, ca pe când
10						să desghetă zama lui să
11						între în pământ. Când tim-
12						pul e frumos poțl începe
13						aratul. De n'al făcut în
14						Ianuariu, adună acum neua
15						împrejurul pomilor. Cură-
16						tesce livețile de mușinoie,
17						petri și mărăcini, și pe
18						unde locul e pleș samănă
19						erbă. Lasă berbecii la oile
20						ce vreî să fete în Iuliu și
21						le păzește să nu bee apă de
22						pe neua, căci cele de a feta
23						perd mielul, — er' celor
24						fătate li-să strică laptele.
25						Taie mlădițe de altoit din
26						partea despre medă-qi a
27						pomilor, le implântă în nă-
28						sip ori pământ umed, până
						la folosință. Sfârșesce cură-
						țirea pomilor de omide, și
						când timpul e frumos poțl
						sădi pomi. Curătesce altoii
						mai tineri de crengile ne-
						trebnice, ca se crească fru-
						moși. Fă resadniță și sa-
						mănă țâler, cêpă, salată,
						călărabe, crastaveți și altele,
						pe cari le veî apăra prin
						un acoperemēt în contra
						gerului.
						Prevestirea timpului
						1—16 ger, 17 ploie. apol
						moiesce.

Martiu,

are 31 zile.

Ziua are 12 și noaptea 12 ore.

Germenar.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n).	Zodia	Sorele	
						răsare	apune
Dumineca a 2-a din post, Marcu c. 2, v. 1—12; evang. inv. 6; gl. 6.							
Dum.	1	Ca. Mă. Eudochia	13	(†) Rozina		6 09	5 51
Lunî	2	M. Teodot ep Chirinie	14	Matilda		6 85	5 52
Martî	3	Mii. Eutropie, Cleonic, Vasilisc	15	(†) Longin		6 75	5 53
Merc.	4	C. P. Gherasim	16	(†) Heribert		6 55	5 55
Joî	5	M. Conon	17	Gertruda		6 35	5 57
Vin.	6	SS. 42 M. din Amorea	18	Eduard		6 15	5 59
Sâm.	7	Mii. Vas., Efrem, Capiton, Eug.	19	Iosif		6 —	6 —
Dumineca a 3-a din post, Marcu c. 8, v. 34—38; evang. inv. 7; gl. 7.							
Dum.	8	C. Păr. Teofilact mărturisit.	20	(†) Nichita		6 —	6 —
Lunî	9	(†) SS. 40 M. din Sebast.	21	Benedict		5 58	6 2
Martî	10	M. Codrat	22	Octavian		5 56	6 4
Merc.	11	P. Sofronie Pat. Ierusalimului	23	Victoria		5 55	6 5
Joî	12	C. P. Teofan mărturisitorul	24	Gavril		5 53	6 7
Vin.	13	Ad. m. s. Nichifor Pat. Const.	25	(†) Bunavestire		5 52	6 8
Sâm.	14	C. P. Benedict	26	Emanuil		5 50	6 10
Dumineca a 4-a din post, Marcu c. 9, v. 17—31; evang. inv. 8; gl. 8.							
Dum.	15	M. Agapie	27	(†) Rupert		5 48	6 12
Lunî	16	M. Sabia și Papa	28	Guntram		5 46	6 14
Martî	17	C. Alecsie, omul lui Dda	29	Cyril		5 45	6 15
Merc.	18	P. Chiril Aep. Ierusalim.	30	(†) Chirineu		5 44	6 16
Joî	19	Mii. Chrisant și Darie	31	Pr. Amos		5 43	6 17
Vin.	20	CC. PP. uciși în mână. s. Sava	1	Apr. Hugo		5 41	6 19
Sâm.	21	C. P. Iacob Ep. și mărturis.	2	Francisc		5 41	6 19
Dumineca a 5-a din post, Marcu c. 10, v. 33—45; evang. inv. 9; gl. 1.							
Dum.	22	M. Vasilie Preotul	3	(†) Dum. Flor.		5 40	6 20
Lunî	23	C. M. Nicon și învățăceii lui	4	Isidor		5 39	6 21
Martî	24	P. Zaharia	5	Vincentiu		5 37	6 23
Merc.	25	(†) Bunavestire	6	Sixt		5 32	6 28
Joî	26	Sob. mai mar. voevod Gavril	7	Herman		5 31	6 29
Vin.	27	S. mă. Matrona din Tesalonic	8	(†) Vin. Patim.		5 29	6 31
Sâm.	28	C. Stefan f. d. m. și C. Ilarion	9	Maria		5 26	6 34
Dumineca a 6-a din post, Ioan c. 12, v. 1—18.							
Dum.	29	(†) Dum. Floriilor; C. P. Marcu	10	(†) D. Paștilor		5 24	6 36
Lunî	30	C. Ioan Scărariul	11	(†) L. Paștilor		5 22	6 38
Martî	31	C. și făc. de min. Ipatie Ep.	12	Iuliu		5 21	6 39

4 roscia —

r.

e
ane

51

52

53

55

57

59

2

4

5

7

8

10

12

14

15

16

17

19

19

20

21

23

28

29

31

34

36

38

39

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						Povețe economice:
12	Nicolae slugă la vaxi					Samănă grâu de pri-
13	pană în 30 Noiembrie					măvară, apoi orz, ovės, ma-
14	cu 18 f. opincă și întotdeauna					zere, măzerică, și lucernă.
15	septemianar, paclă					Grăpéză locurile de lucernă
16	Dubrov.					și trifoiu sămănat din alt
17	În 12/III primit - 5 f.					an, ca să crească mai bine.
18						Printre sămănăturile tom-
19						naticce ce au eșit rar,
20						aruncă sământă de trifoiu.
21						Sădește legumile menite
22						pentru a-ți face sământă.
23						Ca se le aperl în contra
24						omidelor, pune în apropiere
25						câteva sămante de cânepă.
26						Amirosul acesteia alungă
27						fluturii. Cartofii înghețați
28						ferbe-I și scurge apa de pe
29						ei, apoi îi dă la vite, alt-
30						cum se vor bolnăvi, că-s
31						otrăvitori. Macină bucate
						pe timp mai îndelungat.
						Fă altoirea pomilor, găte-
						sce straturi pentru legumi
						și le samănă.
						Prevestirea timpului
						La început câteva zile
						plăcute și frumoase; pe la
						mijlocul lunii frig; cătră
						sfârșitul lunii vânt, ploie,
						furtună.

Aprile,

are 30 zile.

Ziua are 13 și noaptea 11 ore.

Prier.

Zilele sept.	Ziua	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Ziua	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						risăre	apune
Merc.	1	C. maică Maria Egipténa	13	Hermeneg		5 19 6 41	
Joî	2	C. P. Tit făc. de minuni	14	Tiburtiu		5 17 6 43	
Vin.	3	(†) Vin. Patim. C. P. Nichita	15	Anastasia		5 16 6 44	
Sâm.	4	C. P. Iosif scriitorul de cânt.	16	Turibin		5 14 6 46	

Duminea SS. Pasci, Ioan c. 1, v. 1—17.

Dum.	5	(†) Sfintele Paști	17	Rudolf		5 12 6 48	
Lunî	6	(†) Lunia Paștilor; P. Eutichie	18	Apoloniu		5 10 6 50	
Martî	7	(†) Martia Pașt.; C. P. George	19	Crescenția		5 9 6 51	
Merc.	8	Ap. Irodion, Agav și Ruf	20	Sulpițiu		5 7 6 53	
Joî	9	M. Eupsichie	21	Anselm		5 6 6 54	
Vin.	10	Mii. Terentie și Pompie	22	Francisc		5 5 6 55	
Sâm.	11	M. Antipa Ep. Pergamului	23	Adalbert		5 4 6 56	

Duminea a 2-a după Pasci, a Tomei, Ev. Ioan c. 20, v. 19—31; ev. inv. 1; gl. 1.

Dum.	12	C. Păr. Vasilie mărturisitor.	24	George		5 2 6 58	
Lunî	13	M. Artemon	25	Marcu Ev.		5 0 7 0	
Martî	14	Păr. Martin mărturisitorul	26	Cletus		4 58 7 2	
Merc.	15	Apli. Aristarh, Pud și Trofim	27	Peregrin		4 56 7 4	
Joî	16	Mle. Agapia, Irina și Chionia	28	Vitalis		4 55 7 5	
Vin.	17	CC. PP. Simeon și Asachie	29	Petru M.		4 53 7 7	
Sâm.	18	C. P. Ioan învătăc. s. Grig. D.	30	Ecatarina S.		4 52 7 8	

Dum. a 3-a d. Pasci, a Mironosițelor, ev. Marcu c. 15, v. 43—47; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	19	C. P. Ioan dela peșt. vechie	1	Maiu. Filip		4 51 7 9	
Lunî	20	C. P. Teodor Trichina	2	Atanasie		4 50 7 10	
Martî	21	Mii. Ianuarie și Teodor	3	Aflarea S. cruci		4 49 7 11	
Merc.	22	C. P. Teodor Sicheotul	4	Florian		4 47 7 13	
Joî	23	(†) S. M. Martin George	5	Piu V.		4 46 7 14	
Vin.	24	M. Sava Stratilat; Ca. Elisav.	6	Ioan		4 44 7 16	
Sâm.	25	Ap. și Ev. Marcu	7	Stanislau		4 42 7 18	

Dum. a 4-a d. Pasci, a Slăbănogului, Ioan c. 5, v. 1—15; ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	26	M. Vasilie Ep. Amasiei	8	Mihail		4 40 7 20	
Lunî	27	M. Simeon fratele Domnului	9	Grigorie		4 38 7 22	
Martî	28	Mii. din Chizic; C. Memnon	10	Isidor		4 37 7 23	
Merc.	29	Apli. Iason și Sosipatru	11	Gangolf		4 36 7 24	
Joî	30	Ap. Iacob frat. s. I. Teologul	12	Pancrațiu		4 35 7 25	

o oile la capitolul lui Nicolae -
x Nicolae fugit -

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Notițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1	In 6 Aprilie tocmă					
2	sluga pe Tachomie					
3	cu 46 fl. anu și o					
4	giner. -					
5	In 12 Aprilie a pri-					
6	mit în simbioză - 3 fl.					
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

Povețe economice:

Plivește sămănăturile de buruene înainte de a fi cu paiu. Samănă cucuruz (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivește și sapă școla de pomi. Grăbesce cu altoirea pădureților, ca să nu întârzie. Grijesce ca să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde; dă-le fân înainte de ale scôte la pășune. Răsadnițele cu acoperement se descoper totă ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de înghețat. Se începe lucrul de viie. În lipsă de ploie udă grădina de legumi, mai bine dimineta. După Sân-George vitele se scot la pășune. Întorce grănele și ca să le mântui de gârgărițe, pune lână neșpalată în apropierea coșurilor de grâu, căci amirosul ei le alungă. Grăul întins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că-și perde amirosul.

Prevestirea timpului

Jumătatea primă a lunii frig și nourelă, vânt, apoi urmăzează timp frumos și plăcut.

Main,

are 31 zile.

Ziua are 14 și noaptea 10 ore.

Florariu.

Dilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						răsare	apune
Vin.	1	Pr. Ieremia	13	Servatru		4 33	7 27
Sâm.	2	Atanasie c. mare Pat. Alex.	14	Bonifaciu		4 22	7 38
Dumineca a 5-a d. Pasci, a Samarincei, Ioan c. 4, v. 5—42; ev. inv. 7; gl. 4.							
Dum.	3	M. Timoteiu și Maura	15	Sofia		4 32	7 28
Lunî	4	Ca. Mă. Pelaghia	16	Ioan Nep.		4 31	7 29
Marți	5	Ma. Irina	17	Paschal		4 29	7 31
Merc.	6	Dreptul Iov	18	Venantiu		4 28	7 32
Joî	7	Am. s. Cruci; Mii Acacie și Codrat	19	(†) Înălț. Dom.		4 26	7 34
Vin.	8	(†) Ap. și ev. Ioan; P. Arsenie	20	Bernhard		4 24	7 36
Sâm.	9	Pr. Isaia; M. Christofor	21	Felics		4 23	7 37
Dumineca a 6-a după Pasci, a Orbului, Ioan c. 9, v. 1—38; ev. inv. 8; gl. 5.							
Dum.	10	Ap. Simon Zilotul	22	Iulia		4 22	7 38
Lunî	11	M. Mochie	23	Desideriu		4 21	7 39
Marți	12	Gherman Pat. Const., Epifanie ep. Cip.	24	Ioana		4 20	7 40
Merc.	13	Ma. Glicheria	25	Urban		4 19	7 41
Joî	14	(†) Înălțarea Domn.; M. Isidor	26	Filip Neri		4 18	7 42
Vin.	15	P. Pachomie cel mare	27	Ioan		4 18	7 42
Sâm.	16	C. P. Teodor Sântitul	28	Vilhelm		4 17	7 43
Dumineca a 7-a d. Pasci, a SS. Părinți, Ioan c. 17, v. 1—13; ev. inv. 10; gl. 6.							
Dum.	17	Ap. Andronic	29	(†) Dum. Rus		4 16	7 44
Lunî	18	M. Teodot	30	(†) Lunia Rus.		4 15	7 45
Marți	19	M. Patrichie Ep. Prusiei	31	Angela		4 14	7 46
Merc.	20	M. Talaleu	1	Iun. Gratiana		4 13	7 47
Joî	21	(†) Constantin și Elena	2	Erasmus		4 12	7 48
Vin.	22	M. Vasilisc	3	Clotilda		4 11	7 49
Sâm.	23	C. P. Mihail mărturisit.	4	Cuirin		4 11	7 49
Dumineca Rusaliilor, Ioan c. 7, v. 37—53							
Dum.	24	(†) Pog. S. Duh; C. P. Simion	5	(†) Bonifaciu		4 10	7 50
Lunî	25	(†) A 3-a afl. a cin. cap. S. Ioan	6	Norbert		4 10	7 50
Marți	26	(†) Ap. Carp	7	Lucreția		4 9	7 51
Merc.	27	M. Terapont; M. Eladie	8	Medard		4 9	7 51
Joî	28	P. Nichita Ep. Calc.; M. Eutich	9	(†) Joia verde		4 8	7 52
Vin.	29	Ca. Mă Teodosia	10	Margareta		4 8	7 52
Sâm.	30	Cuv. P. Isaachie	11	Varnava		4 7	7 53
Dum. 1 d. Rusalii a tuturor Sfinților, Mat. c. 10, v. 32—33, 37, 38; ev. inv. 1; gl. 8							
Dum.	31	M. Ermei și Ap. Ermie	12	Ioan		4 7	7 53

xx Maria slavnica — 36 —

Zina	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						Povește economice:
9						Udă altoiți cât mai des,
10						și la cei prinși le slăbește
11						nițel legătura. Samănă că-
12						nepă și in. Pe timp liniștit
13						afumă pomii băntuiți de
14						omide cu pucioasă presărată
15						cu jăratie, că vor peri toate.
16						Cucuruzul se sapă, când e
17						în patru frunze. Cosește lu-
18						terna înainte de înflorire.
19						dar' grijăse, se n'o tai pré
20						pe jos, că pierd multă din
21						ea. De o dai verde la vite
22						svântéz-o mai întâi și o
23						amestecă cu paie mênunțe-
24						late. Pe la mijlocul lunii
25						se resădesce tutunul (tăba-
26						cul). Înmoindui-se mai na-
27						inte rădăcina în zămă de
28						gunoiu și năsip. Ogoritul
29						trebuie să sfârșit. Gândacii
30						de Maiu se scutură dimi-
31						néța, se adună și stropșesc
						cu piciorul, ori se dau la
						galite. De pe cartofii ce-l
						dăm la animale, colțul tre-
						buește depărtat, că acela e
						veninos.
						Prevestirea timpului
						La început timp frumos
						și plăcut, urmează apoi frig
						și plóie; jumătatea din urmă
						a lunii este timp frumos, ur-
						méză apoi plóie și timp ne-
						statornic.

Iunie,

are 30 zile.

Ziua are 15 și noaptea 9 ore.

Cireșeri.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						răsăre	apune
Lună	1	M. Iustin	13	Antonie		4	7 7 53
Martî	2	P. Nichifor Pat Constant.	14	Vasilie		4	7 7 53
Merc.	3	M. Lucilian	15	Vitus		4	6 7 54
Joî	4	P. Mitrofan Pat. Constantinop.	16	Veno		4	6 7 54
Vin.	5	M. Doroteiu Ep. Tirului	17	Inima Domnului		4	6 7 54
Sâm.	6	CC. PP. Visarion și Ilarion	18	Gervasiu		4	6 7 54

Dumineca a 2-a după Rusalii, Mateiu c. 4, v. 18—23; ev. inv. 2; gl. 1.

Dum.	7	M. Teodot Ep. Anchirei	19	Iuliana		4	6 7 54
Lună	8	M. Teodor Stratilat	20	Silveriu		4	6 7 54
Martî	9	P. Chiril Arhep. Alexandriei	21	Alois		4	6 7 54
Merc.	10	Mii. Timoteiu, Alexandru, Antonie	22	Paulin		4	6 7 54
Joî	11	SS. Ap. Bartolomeiu și Varnava	23	Edeltrud		4	6 7 54
Vin.	12	C. P. Onufrie	24	Ioan Botez.		4	6 7 54
Sâm.	13	Ma Achilina	25	Prosper		4	6 7 54

Dumineca a 3-a după Rusalii Mateiu c. 6, v. 22—33; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	14	Pr. Eliseiu și Metodie Pat. Con.	26	Ieremia		4	7 7 53
Lună	15	Pr. Amos	27	Ladislau		4	7 7 53
Martî	16	Tihon f. d. m. Ep. Amatundei	28	Leon II. Pap.		4	7 7 53
Merc.	17	Mii. Manoil, Savel și Ismail	29	(†) Petr. și Pav.		4	8 7 52
Joî	18	M. Leontie	30	Pavel		4	8 7 52
Vin.	19	Apost. Iuda frat. Domnului	1	Iulie. Teobald		4	8 7 52
Sâm.	20	M. Metodie Ep. Patarilor	2	Cercet. Mariei		4	9 7 51

Dumineca a 4-a după Rusalii Mateiu c. 8, v. 5—13; ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	21	M. Iulian	3	Eliodor		4	9 7 51
Lună	22	M. Eusebie Ep. Samosatelor	4	Udalrich		4	9 7 50
Martî	23	M. Agripina	5	Domitiu		4	10 7 50
Merc.	24	(†) Nașc. S. Ioan Botezătorul	6	Isaia Pr.		4	10 7 51
Joî	25	Ca. Mă. Fevronia	7	Vilibald		4	11 7 49
Vin.	26	C. P. David din Tesalonic	8	Chilian		4	12 7 48
Sâm.	27	C. P. Samson	9	Anatolia		4	12 7 48

Dumineca a 5-a după Rusalii, Mateiu c. 8, v. 28—34; ev. inv. 5; gl. 4.

Dum.	28	Ad. moșt. SS. Chir și Ioan	10	Amalia		4	13 7 47
Lună	29	(†) SS. Ap. Petru și Pavel	11	Piu I., Papa		4	14 7 46
Martî	30	(†) Adunarea (Sob.) SS Apost.	12	Heinrich		4	14 7 46

Dina	O b i e c t u l	Venite fl. cr.	Spese fl. cr.	N o t i ț e
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				Povește economice:
11				Când e ferbințelă scute-
12				sce vitele, adăpostindu-le
13				la umbră. Oculcă pădu-
14				reții, mai bine după ploie,
15				și cu deosebire sora și di-
16				mineta. Samănă ridichi de
17				târnâ. Când erba e mai
18				în flori, cosește-o. De pâ-
19				timesc porcii la gramați,
20				din cauza căldurii, dă-le
21				lécări pentru stomac. Ast-
22				fellu este în apotecă pul-
23				berea de Helleborus
24				albus. La cei mari le
25				da cât ține vârful cuțitu-
26				lui, la cei mici pe jumê-
27				tate. Sapă viile a 2-a oră
28				înaainte ori după inflo-
29				riri. De umbra furnicele
30				la coșnițe, închide calea, ungând cu petrolu scân- dura pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și strugurele pentru érnă. Samănă rapia.
				Prevestirea timpului
				Iunie începe cu timp ră-
				coros, urmăzã apoi căldură
				și p-la jumetatea lunei plôie
				și până câtră 24 nouriță,
				apoi până la finea lunei este
				timp frumos și cald.

Iuliu,

are 31 zile.

Zina are 14 și noaptea 10 ore.

Cuptoriu.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						răsărit	apune
Merc.	1	SS. Cosma și Damian f. d. m.	13	Margareta		4 15	7 45
Joî	2	Vestmânt. Născătoarei de D-Deu	14	Bonaventura		4 16	7 44
Vin.	3	M. Iachint, Anatolie Pat. Con.	15	Împ. Apostol.		4 17	7 43
Sâm.	4	P. Andreiu Arhep. Critului	16	Maria B.		4 18	7 42
Dumineca a 6-a după Rusalii, Mateiu c. 9, v. 1—8; ev. inv. 6; gl. 5.							
Dum.	5	(†) C. P. Atanasie al Atonului	17	Alecsie		4 19	7 41
Lunî	6	C. P. Sisoe cel mare	18	Frideric		4 20	7 40
Marți	7	C. P. Toma, Acachie; Ma. Chiriachi	19	Aurelia		4 21	7 39
Merc.	8	M. M. Procopie	20	Ilie Pr.		4 22	7 38
Joi	9	M. Pancrație Ep. Tavromeniei	21	Olga		4 23	7 37
Vin.	10	SS. 45 Mii din Nicopole	22	Maria Magd.		4 24	7 36
Sâm.	11	Ma. Eufemia	23	Apolinar		4 25	7 35
Dumineca a 7-a după Rusalii, Mateiu c. 9, v. 27—35; ev. inv. 7; gl. 6.							
Dum.	12	Mii. Proclu și Ilarie; C. Mihail	24	Christina		4 26	7 34
Lunî	13	(†) Sob. Archangelului Gavril	25	Iacob Ap.		4 27	7 33
Marți	14	Ap. Achila	26	Ana		4 28	7 32
Merc.	15	M. Chirica și Iulita muma lui	27	Pantaleon		4 30	7 30
Joi	16	M. Antinogen	28	Victor		4 31	7 29
Vin.	17	(†) M. Mă. Marina	29	Marta		4 32	7 28
Sâm.	18	Mii. Iachint și Emilian	30	Avdon		4 34	7 22
Dum. 8. d. Rusalii, a s. Păr., Mat. c. 14, v. 14—22; Ioan c. 17, v. 1—13; ev. inv. 8; gl. 7.							
Dum.	19	C. P. Die și Ca. Macrina	31	Ignatie Loiola		4 35	7 25
Lunî	20	(†) Pr. Ilie	1	Aug. Lanț. s. Pet.		4 36	7 24
Marți	21	CC. PP. Ioan și Simeon	2	Porțiuncula		4 37	7 23
Merc.	22	(†) Miron. Maria Magdalena	3	Stefan		4 39	7 21
Joî	23	M. Foca	4	Dominicus		4 40	7 20
Vin.	24	M. Mă. Christina	5	Maria (Schnee)		4 41	7 19
Sâm.	25	(†) Adormirea santei Anei	6	Schimb. la față		4 43	7 17
Dumineca a 9-a după Rusalii, Mateiu c. 14, v. 22—34; ev. inv. 9; gl. 8.							
Dum.	26	M. Ermolae	7	Caetan		4 45	7 15
Lunî	27	(†) M. M. Pantelimon	8	Cyriac		4 46	7 14
Marți	28	Ap. Prohor, Nicanor, Timon, Parmena	9	Roman		4 47	7 13
Merc.	29	M. Calinic; Ma. Teodota	10	Laurențiu		4 49	7 11
Joî	30	Aplii Sila și Silvan	11	Susana		4 51	7 9
Vin.	31	Dreptul Eudochim	12	Clara		4 53	7 7

= dus Pahomie =

Zina	O b i e c t u l	Venite		Spese		N o t i ț e
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						Povețe economice:
10						Curățește șura și podurile, că e aci secerișul, pe când pörtă grijă, să al bani, ca să le poți aduna când sunt bune, însă nu rescópte, că se scutură o mulțime de grăunțe și nici fărina din el nu e cu sporiu la aluat. Pe când te apuci de secerat, cucuruzul se fie săpat de a 2-a óră. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedece strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemână. Aruncă de-asupra ei pae, ca să nu se înece. La cărat pune rogojinii în car, ca grăunțele scutate să nu se prăpădescă. Aceste ținele de semântă, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul bânțuit de omide cu apă de săpun.
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						Prevestirea timpului 1—6 timp frumos și cald, urmăză apoi plóie și furtună; 12—25 timp frumos și cald; urmăză apoi nourelă și plóie.

August,

are 31 zile.

Ziua are 13 și noaptea 11 ore.

Măslariu.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						reșare	apune
<i>Dus</i> <i>Luc</i> <i>St</i> <i>venit</i>	Sâm.	1 Scôt. c. † și Mii. Macavei	13	Casian	♏	4 54	7 6
	Dumineca a 10-a după Rusalii, Mateiu c. 17, v. 14—22; ev. inv. 10; gl. 1.						
	Dum.	2 Aduc. mōștelor stului Stefan	14	Eusebie	♏	4 55	7 5
	Lunî	3 CC PP Isaachie, Dalmat, Faust	15	(†) Înăl. Mariei	♏	4 57	7 3
	Martî	4 SS. 7 Coconi din Efes	16	Rochus	♏	4 58	7 2
	Merc.	5 M. Eusignie	17	Bertram	♏	5 07	9
	Joi	6 (†) Schimbarea la față	18	Elena	♏	5 16	0
	Vin.	7 C. M. Dometie	19	Ludovic	♏	5 36	57
	Sâm.	8 Emilian märt. Ep. Chizicului	20	(†) Regele Stef.	♏	5 56	55
	Dumineca a 11-a după Rusalii, Mateiu c. 18, v. 23—35; ev. inv. 11; gl. 2.						
	Dum.	9 Ap. Matia	21	Rudolf	♏	5 65	54
	Lunî	10 M. și Archid. Laurentie	22	Thimoteiu	♏	5 86	52
	Martî	11 M. și Archid. Euplu	23	Filip	♏	5 106	50
	Merc.	12 Mii. Fotie și Anichit	24	Bartolomeiu	♏	5 116	51
	Joi	13 C. P. Macsim mărturisit.	25	Ludovic	♏	5 136	47
	Vin.	14 Pr. Michea	26	Zefirin	♏	5 156	45
	Sâm.	15 (†) Adorm. Născăt. de Ddeu	27	Iosif Calas	♏	5 176	43
	Dumineca a 12-a după Rusalii, Mateiu c. 19, v. 16—26; ev. inv. 1; gl. 3.						
	Dum.	16 Aduc. icōnei Dlui; M. Diomid	28	Augustin	♏	5 196	41
	Lunî	17 M. Miron	29	Tăer. c. s. Ioan	♏	5 216	39
	Martî	18 Mii. Flor și Lavru	30	Rosa	♏	5 226	38
	Merc.	19 M. Andreiu Stratilat	31	Raimund	♏	5 246	36
	Joi	20 Pr. Samuil	1	Sept. Egidiu	♏	5 256	35
	Vin.	21 Ap. Tadeu și Ma. Vassa	2	Stefan	♏	5 276	33
	Sâm.	22 M. Agatonic	3	Serafina	♏	5 296	31
	Dumineca a 13-a după Rusalii, Mat. c. 21, v. 33—42; ev. inv. 2; gl. 4.						
<i>Cucub</i>	Dum.	23 M. Lup	4	Rosalia	♏	5 306	30
	Lunî	24 M. Eutichie	5	Laurent	♏	5 316	29
	Martî	25 Înt. mōșt. aplor. Vartol. și Tir	6	Magnus	♏	5 326	28
	Merc.	26 Mii. Adrian și Natalia	7	Regina	♏	5 346	26
	Joi	27 C. P. Pimen	8	(†) Nasc. Mar.	♏	5 366	24
	Vin.	28 C. P. Moisi Arapul	9	Gorgonie	♏	5 376	23
	Sâm.	29 (†) Tăerea capului s. Ioan	10	Nicolae Tol.	♏	5 396	21
<i>Dus George</i>	Dumineca a 14-a după Rusalii, Mateiu c. 22, v. 2—14; ev. inv. 3; gl. 5.						
	Dum.	30 Alexandru, Ioan, Pavel Pat. Cons.	11	Protus	♏	5 406	20
	Lunî	31 Brăul Preacuratei Mariei	12	Macedoniu	♏	5 426	18

Septembre,

are 30 zile.

Ziua are 12 și noaptea 12 ore.

Răpeciune.

Dilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						riseare	apune
Marți	1	(†) C. P. Simeon stălpnicul	13	Matern		5 44	6 16
Merc.	2	M. Mamant și Ioan Pustnicul	14	Înălț. Crucei		5 45	6 15
Joi	3	M. Antim, Ep. Nicomidiei	15	Nicomed		5 47	6 13
Vin.	4	M. Vavila și Moisi Pr.	16	Ludmila		5 49	6 11
Sâm.	5	Pr. Zacharia	17	Hildegard		5 51	6 9

Duminea a 15-a după Rusalii, Mateiu c. 22, v. 35—46; ev. inv. 4; gl. 6.

Dum.	6	Minun. Arhang. Mihail	18	Toma Ap.		5 52	6 8
Luni	7	M. Sozont	19	Ianuarie		5 54	6 6
Marți	8	(†) Nascerea Născ. de Ddeu	20	Eustachiu		5 56	6 4
Merc.	9	(†) SS. Părinți Ioachim și Ana	21	Mateiu ev.		5 58	6 2
Joi	10	Mle Minodora, Mitrodora, Nimfodora	22	Maurițiu		6 06	0 0
Vin.	11	Ca. Teodora	23	Tecla I.		6 25	5 58
Sâm.	12	M. Autonom	24	Rupert		6 45	5 56

Dum a 16-a d. Rusalii, înaintea În. s. Cruci, Ioan c. 3, v. 13—17; ev. inv. 5; gl. 7.

Dum.	13	M. Corneliu Sutașul	25	Cleofa		6 65	5 54
Luni	14	(†) Înălțarea cinst. Cruci	26	Ciprian		6 85	5 52
Marți	15	M. M. Nichita	27	Cosma și Dam.		6 95	5 51
Merc.	16	M. Mă. Eufimia	28	Vencisl. reg.		6 115	5 49
Joi	17	M. Mă. Sofia și ficele ei	29	Michail Arhan.		6 135	5 47
Vin.	18	C. P. Eumenie făc. d. min.	30	Ieronim		6 145	5 46
Sâm.	19	Mii. Trofim, Savatie, Dorimedont	1 Oct.	Remigiu		6 155	5 45

Duminea a 17-a după Rusalii, Marcu c. 8, v. 34—c. 9, v. 1; ev. inv. 6; gl. 8.

Dum.	20	M. Eustatie și fiii sei	2	Leodegar		6 175	5 43
Luni	21	Ap. Codrat, din Magnisia	3	Candid		6 195	5 41
Marți	22	M. Foca făcăt. de minuni	4	Francisc Ser.		6 205	5 40
Merc.	23	(†) Zăm. S. Ioan Botezăt.	5	Placid		6 225	5 38
Joi	24	M. Mă. Tecla	6	Bruno		6 245	5 36
Vin.	25	Ca. mă. Eufrosina d. Alex.	7	Iustina		6 255	5 35
Sâm.	26	(†) Ad. S. Ioan Ev.	8	Brigita		6 275	5 33

Duminea a 18-a după Rusalii, Luca c. 5, v. 1—11; ev. inv. 7; gl. 1.

Dum.	27	M. Calistrat	9	Dionisie		6 295	5 31
Luni	28	C. P. Chariton mărturisit.	10	Francisc Bor.		6 305	5 30
Marți	29	C. P. Chiriac Sihastrul	11	Nicasiu		6 325	5 28
Merc.	30	M. Grigorie Aep. Armeniei	12	Maksimilian		6 345	5 26

Carolina Ilionica.

x vaca

Ziua	Obiectul	Venite		Spese		Noțițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21	<i>Alexan. Adela</i>					
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						

Povețe economice :

În luna acesta se începe culesul pomelor. Soiurile ernalice se culeg cu mâna și se împartesc în clase după mărime și frumsețe, se aibă un preț mai bun. Înainte de ale așeza în pivniță să întind la soare, ca să ese umezala din ele.

— Fă gropile pentru altoi, ce voiesc a-i sădi mai târziu în toamnă. Răresce frunza de pe pomi pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui se-i potă străbate. Samănă bucate tomatice. Nu fi sgărcit la sămănat, că te ve-i căi la secerat. Pe la capătul lunii se ia mierea dela stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele se potă încă aduna. Livețile prăjite de arșița soarelui, pe unde veți c'a secat colțul erbiu, le samănă cu sămânță de erbă și flori de fân.

Prevestirea timpului :

Luna începe cu ploie ; 6—13 timp nestatornic și vânt ; urmează apoi timp frumos și cald, și puțină ploie ; către sfârșitul lunii nourelă.

x pentru aluzii foto -

Octobre,

are 30 zile.

Ziua are 11 și noaptea 13 ore.

Brumărel.

Dilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						reșare	apune
Joî	1	Ap. Anania, C. P. Roman cânt.	13	Coloman	♏	6 36	5 24
Vin.	2	M Ciprian; Ma. Iustina feciôra	14	Calistus	♏	6 38	5 22
Sâm.	3	M. Dionisie Areopagitul	15	Teresia	♏	6 39	5 21

Duminea a 19-a după Rusalii, Luca c. 6, v. 31—36; ev. inv. 8; gl. 2.

Dum.	4	P. Ieroteiu Ep. Atenei	16	Gallus	♏	6 41	5 19
Lunî	5	Ma. Charitina	17	Hedvig	♏	6 43	5 17
Marți	6	(†) Ap. Toma	18	Luca Ev.	♏	6 45	5 15
Merc.	7	Mii Serghie și Vach	19	Petru d. Alc.	♏	6 46	5 14
Joi	8	Ca. Pelaghia	20	Felician	♏	6 48	5 12
Vin.	9	(†) Ap. Iacob și C. P. Andronic	21	Ursula	♏	6 50	5 10
Sâm.	10	Mii. Eulampie și Eulampia	22	Cordula	♏	6 52	5 8

Dum. 20 d. Rusalii, a s. Păr., Luca c. 7, v. 11—16; Ioan c. 17, v. 1—13; ev. inv. 9; gl. 3.

Dum.	11	(†) Ap. Filip; C. Teofan märt.	23	Severin	♏	6 53	5 7
Lunî	12	Mii Prov, Tarah, Andronic	24	Rafail Archan.	♏	6 55	5 5
Marți	13	Mii Carp și Papil	25	Chrisant	♏	6 56	5 4
Merc.	14	(†) Cuv. Paraschiva	26	Amand	♏	6 58	5 2
Joi	15	C. M. Lucian	27	Fru ment	♏	7 0	5 0
Vin.	16	M. Loghin Sutașul	28	Sim. și Iuda.	♏	7 1	4 59
Sâm.	17	Pr. Osie; C. M. Andreiu Crit.	29	Narcis	♏	7 3	4 57

Duminea a 21-a după Rusalii, Luca c. 8, v. 5—15; ev. inv. 10; gl. 4.

Dum.	18	Ap. și Ev. Luca	30	Claudie	♏	7 4	4 54
Lunî	19	Pr. Ioil și M. Var	31	Wolfgang	♏	7 6	4 54
Marți	20	M M. Artemie	1	Nov. (†) Toți Săn.	♏	7 8	4 52
Merc.	21	C. P. Ilarion cel mare	2	Pomen. Rëpos.	♏	7 10	4 50
Joi	22	P. Averchie Ep. Ieropolei	3	Hubert	♏	7 11	4 49
Vin.	23	Ap. Iacob frat. Domnului	4	Carol Bor.	♏	7 13	4 47
Sâm.	24	M. Mă Areta	5	Emeric	♏	7 14	4 46

Duminea a 22-a după Rusalii, Luca c. 16, v. 19—31; ev. inv. 11; gl. 5.

Dum.	25	Mii Notarie, Marcian, Martirie	6	Leonard	♏	7 15	4 45
Lunî	26	(†) M M. Dimitrie	7	Engelbert	♏	7 17	4 43
Marți	27	M. Nestor	8	Gottfried	♏	7 18	4 42
Merc.	28	Mii Terentie și Neonila	9	Teodor	♏	7 20	4 40
Joi	29	Ma. Anastasia; C. P. Avramie	10	Andreiu	♏	7 21	4 39
Vin.	30	Mii Zinovie și Zinovia sora sa	11	Martin	♏	7 22	4 38
Sâm.	31	Ap. Stachie, Amplie, Narcis	12	Cunibert	♏	7 23	4 37

toate platite la Nicolae

(ooo) gata! rachea de faimă

Pina	Obiectul	Venite		Spese		Noțițe
		fl.	cr.	fl.	cr.	
1	inceput rachic					
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22	gătit rachica					
23	de făcut și					
24	alecand, primit					
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

Povețe economice :

Culesul pómelor ține încă. Grijește, nu cumva să le adun pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrețesc. Straturile din cari s'au scos legumile, trebuesc săpate din nou, ca preste erva să degereze. Resădesce în straturi bine lucrute sălata erva. Culege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, — se curățe-c de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicască înainte de a se așeza în pivniță ori gropă. Imdată ce am gătat cu sâmanatul se ară numai decât pământul menit a se sâmana de cu primăvară, gerul și frigul de preste erva îl îmbunătățesce. Când e la culesul viilor, strugurii trebuesc clasificați după cum sunt, unii putredii, alții copti ori rescopți. Numai așa putem face bani cum se cuvine, dacă producem mai multe țeturi de vin.

Prevestirea timpului :

1—9 frig, ploie vânt și nea, 10—15 ploie și nea; în jumătatea din urmă a lunii e timp nouros, frig și ploie rece.

Novembre,

are 30 zile.

Ziua are 10 și noaptea 14 ore.

Brumariu.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal. Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						reșare	apune

Dumineca a 23-a după Rusalii, Luca c. 8, v. 26—39; ev. inv. 1; gl. 6.

Dum.	1	SS. f. d. arg. Cosma și Damian	13	Stanislau		7 25 4	35
Luni	2	Mii Achindin, Pigasie	14	Venerand		7 26 4	34
Martî	3	Mii Achepsima, Aitala, Iosif	15	Leopold		7 27 4	33
Merc.	4	C. Ionichie; Mii Nicandru, Ermen	16	Otmar		7 28 4	32
Joi	5	Mii Galaction și Epistimia soția sa	17	Grigorie Teol.		7 29 4	31
Vin.	6	P. Pavel märt. Patr. Constan.	18	Odo		7 30 4	30
Sâm.	7	S. 33 Martiri și C. Lazar	19	Elisabeta		7 31 4	29

Dumineca a 24-a după Rusalii, Luca c. 8, v. 41—56; ev. inv. 2; gl. 7.

Dum.	8	(†) Arch. Michail și Gavril	20	Felix		7 32 4	28
Luni	9	Mii Onisifor, Porfirie; Ca Matrona	21	Intr. în biserică		7 33 4	27
Martî	10	Ap. Erast și Olimp; M. Orest	22	Cecilia		7 34 4	26
Merc.	11	Mii Mina, Victor și Vichentie	23	Clement		7 35 4	25
Joi	12	P. Ioan milostiv.; C. P. Nil	24	Ioan		7 36 4	24
Vin.	13	(†) P. Ioan gură de aur	25	Catarina		7 37 4	23
Sâm.	14	(†) Ap. Filip	26	Conrad		7 38 4	22

Dumineca a 25-a după Rusalii, Luca c. 10, v. 25—37; evang. inv. 3; gl. 8.

Dum.	15	Mii Gurie, Samona și Aviv	27	Virgiliu		7 39 4	21
Luni	16	(†) Ap. și ev. Mateiu	28	Sosten		7 40 4	20
Martî	17	P. Grigorie Ep. Neocesariei	29	Saturnin		7 42 4	18
Merc.	18	Mrii Platon și Roman	30	Andrei Ap.		7 37 4	17
Joi	19	Pr. Avdie și M. Varlaam	1	Dec. Natalia		7 45 4	15
Vin.	20	P. Proclu Aep. Con.; Grig. Dec.	2	Bibiana		7 46 4	14
Sâm.	21	(†) Întrarea în Biserică	3	Francisc Xav.		7 47 4	13

Dumineca a 26-a după Rusalii, Luca c. 12, v. 16—21; ev. inv. 4; gl. 1.

Dum.	22	Ap. Filimon	4	(†) Barbara		7 48 4	12
Luni	23	P. Amfilochie Ep. Itoniei	5	Sava		7 49 4	11
Martî	24	Mii Climent și Petru	6	(†) S. Nicolae		7 50 4	10
Merc.	25	M. Mă Ecaterina; M M. Mercurie	7	Ambrosie		7 50 4	10
Joi	26	CC. PP. Alimpie și Nicon	8	(†) Zăm. Născ.		7 51 4	9
Vin.	27	M M. Iacob Persul	9	Leocadia		7 51 4	9
Sâm.	28	C. P. Stefan c. nou; M. Irinarh	10	Iudita		7 52 4	8

Dumineca a 27-a după Rusalii, Luca c. 18, v. 18—27; evang. inv. 5; gl. 2.

Dum.	29	Mii Paramon și Filumen	11	Damaschin		7 52 4	8
Luni	30	(†) Ap. Andrei	12	Macsentie		7 52 4	8

Decembre,

are 31 zile.

Ziua are 9 și noaptea 15 ore.

Andrea.

Zilele sept.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian (vechiu)	Datul	Numele sfinților Cal Grigor. (n.)	Zodia	Sorele	
						risăre	apuna
Martî	1	Pr. Naum și Filaret îndur.	13	Lucia		7 53 4	7
Merc.	2	Pr. Avacum	14	Spiridon		7 53 4	7
Joi	3	Pr. Sofonie	15	Celian		7 53 4	7
Vin.	4	(†) Ma. Varvara; C. P. Ioan Dam.	16	Adelaida		7 53 4	7
Sâm.	5	C. P. Sava	17	Lazar		7 54 4	6
Dum. 28 d. Rusalii Luc. c. 13, v. 10—17; Luc. c. 6, v. 17—23; ev. inv. 6; gl. 3.							
Dum.	6	(†) Păr. Nicolae	18	(†) Grațian		7 54 4	6
Lunî	7	P. Ambrosie Ep. Mediolan.	19	Nemesiu		7 54 4	6
Martî	8	C. P. Patapie	20	Liberat		7 54 4	6
Merc.	9	Zămislirea S. Anei	21	Toma		7 54 4	6
Joi	10	Mii Mina, Ermogen, Eugraf	22	Dimitrie		7 54 4	6
Vin.	11	C. P. Daniil Stălpnicul	23	Victoria		7 54 4	6
Sâm.	12	(†) P. Spiridon	24	Adam și Eva		7 54 4	6
Dum. a 29-a după Rusalii, a Strămoșilor, Luca c. 14, v. 16—24; ev. inv. 7; gl. 4.							
Dum.	13	Mii Acentie, Eugenie, Orest; M. Lucia	25	(†) Nașc. Dlui		7 54 4	6
Lunî	14	Mii Tirs, Calinic, Filimon, Apolonie	26	(†) Stefan		7 53 4	7
Martî	15	M. Elefterie; P. Pavel d. Lat.	27	Ioan Ev.		7 53 4	7
Merc.	16	Pr. Agheu	28	Prunciî nevin.		7 53 4	7
Joi	17	Pr. Daniil și cei 3 coconi	29	Toma		7 53 4	7
Vin.	18	M. Sebastian; P. Modest Aep.	30	David		7 52 4	8
Sâm.	19	M. Bonifacie	31	Silvestru		7 52 4	8
Dumineca înaintea Născerei Domnului, Mat. c. 1, v. 1—25; ev. inv. 8; gl. 5.							
Dum.	20	M. Ignatie	1	Ian. 1899.		7 52 4	8
Lunî	21	Ma. Iuliana	2	Macariu		7 51 4	9
Martî	22	M. Mă. Anastasia	3	Genoveva		7 50 4	10
Merc.	23	Sânții 10 Martiri din Crit	4	Titu		7 50 4	10
Joi	24	C. Mă. Eugenia	5	Telesfor		7 49 4	11
Vin.	25	(†) Născerea Domnului	6	(†) Cei 3 regi		7 48 4	12
Sâm.	26	(†) Sob. Preac.; M. Eutimie	7	Valentin		7 47 4	13
Dum. d. Nasc. Dlui, Mat. c. 2, v. 13—23, și Mat. c. 21, v. 33—42; ev. inv. 9; gl. 6.							
Dum.	27	(†) Archid. Stefan	8	Severin		7 46 4	14
Lunî	28	SS. 20 mii Mi. arși în Nicom.	9	Iulian		7 45 4	15
Martî	29	SS. 14 mii prunci uciși d. Irod	10	Pavel pust.		7 44 4	16
Merc.	30	M. Anisia; C. Zotie Preotul	11	Higin		7 43 4	17
Joi	31	C. Melania Romana	12	Ernest		7 42 4	19

Regentul anului 1898.

Regentul anului 1898 este sórele, carele e centrul planetelor și își îndeplinesce cursul său părut în $365\frac{1}{4}$ de zile. Sórele constă dintr'o massă de 350.000 de ori mai mare decât a pământului, și are în diametru 139.000 miriametri (1 miriametru are 10.000 de metri), érá suprafața sórelui face 800 milióne de miriametri pătrați.

Din aceste date ne putem face o idee aproximativă despre colosala mărime a sórelui, pe carea aprópe nu o putem cuprinde, dară carea trebuie să ne îndemne a esclama cu psalmistul David: „*Cât de mari sunt lucrurile Tale Dómnne, tóte cu înțelepciune le-ai făcut.*”

Cele patru anotimpuri.

Primăvara se începe în 8 Martie la 3 óre 12 minute după amédădi.

Vara se începe în 9 Iunie la 11 óre 12 minute înainte de amédădi.

Tómnua se începe în 11 Septembre la 1 órá 39 minute diminéța.

Iarna se începe în 9 Decembre la 8 óre 4 minute sara.

Întunecimi de sóre.

În anul 1898 vor fi 3 întunecimi de sóre, dintre cari în ținuturile nóstre se va vedea întunecimea dintăiu.

Întunecimi de lună vor fi în anul acesta 2, cari se vor vedea și în ținuturile nóstre.

I. Întunecime totală de sóre în 10 Ianuariu. Va începe la 5 óre 51 de minute diminéța și se va sfârși la 10 óre 58 de min.

Acéstă întunecime se va vedea în Europa medie și ostică, în Africa, afară de ținutul sudic și de partea vestică a Africei de nord, în oceanul indic și în Asia, atară de partea nordostică.

II. Întunecime parțială de lună în 21 Iunie. Începe la 8 óre 51 minute séra și se sfârșesce la 11 óre 54 minute séra.

Se va vedea în Australia, în Asia, afară de ținutul nordostic,

în oceanul indic, în Europa și Africa, în oceanul atlantic și în America de sud.

III. Întunecime inelară de sôre în 6 Iulie. Începe la 6 ore 8 minute sara și se sfârșește la 11 ore 17 minute sara.

Să va vedea în jumătatea sudică a Oceanului mare, în partea și în jumătatea nordică a Seelandei noue și la țărmurii de sud a Americii de sud.

IV. Întunecime parțială de sôre în 1 Decembre. Începe la 12 ore 43 minute la amădădi, și sfârșește la 1 oră 24 minute după amădădi.

Să va vedea în părțile polare sudice.

V. Întunecime totală de lună în 15 și 16 Decembre. Începe în 15 la 10 ore 53 minute sara, și sfârșește în 16 la 2 ore 42 minute dimineața.

Să va vedea în Europa, Asia, Africa, America, în oceanul indic și atlantic.

Genealogia

Casei domnitore Austriace.

Împăratul și Regele Austro-Ungariei.

Francisc Iosif I. Împărat al Austriei, Rege al Ungariei, Boemiei șcl. șcl. s'a născut la Schönbrunn în 6/18 August 1830; după abdicarea de tron a unchiului său, Împăratului Ferdinand I. și renunțarea la tron a tatălui său, Arhiducelui Francisc Carol, s'a înălță pe tron în 20 Novembre (2 Decembre) 1848.

Soția:

Elisaveta, (Eugenia, Amalia), fiia ducelui din Bavaria Macs, damă a ordinului cu crucea stelată șcl.: s'a născut în 14 Decembre 1837 și s'a căsătorit în 24 Aprile 1854, s'a încoronat ca regină a Ungariei în 27 Maiu (8 Iunie) 1867.

Pruncii:

1. **Sofia** (Maria Iosefa Dorotea Friderica), născută în 5 Martiu 1855 și răposată la Buda în 29 Maiu 1857.

2. **Gisela** (Ludovica Maria), născută în 30 Iunie (12 Iunie) 1856; căsătorită în 8 Martiu (20 Aprile) 1873 Leopold principele de Bavaria.

3. **Rudolf** (Francisc Carol Iosif), principele de corună și clironom al tronului, principe reg. de Ungaria și Boemia șcl. Archiduce de Austria, cavalier a. velerului de aur, născut în Laxenburg în 9/21 August 1858, răposat în 8/30 Ianuaru 1889. Fost căsătorit cu:

Stefania princesa de Belgia, în 28 Aprile (10 Maiu) 1881.

4. **Maria** (Valeria), născută la Buda în 10/22 Aprile 1868, căsătorită la Ischl în 19/31 Iuliu 1890 cu archiducele Francisc Salvator.

Nepotă:

Elisaveta (Maria Henriete Stefania Gisela), archiducesă, fiica Alteței Sale răposatului Principe de corună Rudolf, născută în Laxenburg în 21 August 1883

Frații Maiestății Sale:

1. **Macsimilian I.** (Ferdinand), Împăratul Mexicului, născut în 6 Iuliu 1832, răposat în 19 Iunie 1867, a fost căsătorit cu:

Charlotte (Maria Amalia), fiica răposatului rege Leopold I. al Belgiei, născută în 7 Iunie 1840 văduvă din 19 Iunie 1897.

2. **Carol Ludovic** (Iosif Maria), Archiduce de Austria, cavalier al velerului de aur etc. etc. născut în 18/30 Iuliu 1833. răposat la 19 Mai 1896, căsătorit cu: **Maria Teresia** de immaculata Conceptione (Bartolomea dos Andos) Infantă de Portugal, născută în 12/24 August 1855, s'a căsătorit în 23 Iuliu 1873.

3. **Ludovic Victor** (Iosif Antoniu), Archiduce de Austria, cavalier al velerului de aur etc. născut în 3/15 Maiu 1842.

Părinții Maiestății Sale Împăratului:

Francisc Carol (Iosif), Archiduce de Austria, cavalier al velerului de aur etc. etc. născut în 7 Decembre 1802, răposat în 8 Martiu 1878. A fost căsătorit cu:

Sofia (Friderica Dorotea), fiica răposatului rege al Bavariei Macsimilian, născută în 27 Ianuaru 1805, răposată în 28 Maiu 1872.

Unchiul Maiestății Sale Împăratului:

Maiestatea Sa Împăratul Ferdinand I. născut în 19 Aprilie 1793; ajuns pe tron în 2 Martie 1835, abdis în 2 Decembre 1848, răposat în 29 Iunie 1875. A fost căsătorit cu:

Maria Ana (Carolina Pia), fiica răposatului rege al Sardiniei Victor Emanuel I., născută în 19 Septembrie 1803, răposată în 4 Maiu 1884.

Belgia. Rege: Leopold II. născut în 28 Martie (9 Aprilie) 1835.

Britania. Regina: Victoria I., născută în 12. Maiu 1819.

Bulgaria. Principe: Ferdinand I. (principe de Coburg), născ. în 26 Februarie 1861, ales în 7 Iuliu 1887.

Danemarca. Rege: Cristian IX., născut în 8 Aprilie 1818.

Francia. Presidentul republicei: Fel. Faure, născut în 18/30 Ianuarie 1814

Germania (Prusia). Împărat (rege): Wilhelm II., născ. 27. Ianuarie 1859.

Grecia. Rege: George I. născut în 12/24 Decembre 1845.

Italia. Rege: Umberto I., născut în 2/14 Martie 1844.

Montenegro. Principe: Nicolae I, născut în 7 Octobrie 1841; domnesce din 14 August 1860.

Olanda. Regina: Wilhelmina născută în 31 August 1880. Regentă: regina-mamă Ema.

Portugalia. Rege: Don Carlos, născut în 16/28 Septembrie 1863.

România. Rege: Carol I. (de Hohenzollern-Sigmaringen), născut în 8/20 Aprilie 1839; domnesce dela 10 Maiu 1867; căsătorit cu Elisaveta principesa de Wied născută la 5/17 Decembre 1843. Principele moștenitoriu: Ferdinand, născut la 12 August 1865, căsătorit cu Măria principesa de Edinburg.

Rusia. Împărat: Nicolae II., născut în 6 Maiu 1868.

Serbia. Rege: Alexandru Obrenović I., născut în 2/14 August 1876.

Spania. Rege: Alfons XIII. născut în 5/17 Maiu 1886. Regentă: regina-mamă Christina.

Svedia și Norvegia. Rege: Oscar II. născut în 9/21 Ianuarie 1829.

Turcia. Sultan: Abdul Hamid, născut în 22 Septemvrie 1842.

Tabela taxelor de poștă și telegraf.

1. Serviciul de scrisori.

Cu serviciul de scrisori se expediază epistole (simple, recomandate, cu espres), carte postale (corespondențe), gazete (diare), tipărituri (imprimate) și probe de marfă.

Epistolele pentru Austro-Ungaria și Germania, și corespondențele între România, Bosnia, Erțegovina, Sârbia, Montenegro și părțile mărginașe austro-ungare au următoarea tarify :

Pentru	Epistole				Carte poștale		Mustre de măr-furi		Tipărituri și Hărțile de comerciu						Tacșă pentru recomandațiune		Bilet de retour-recepis		Asignațiuni de bani					
	până la 20 gr.	până la 250 gr.	până la 500 gr.	nefr. mai mult cu	simple	cu răspuns	până la 50 gr.	până la 250 gr.	până la 350 gr.	până la 10 gr.	până la 50 gr.	până la 150 gr.	până la 250 gr.	până la 500 gr.	până la 1000 gr.	cr.	fl.	până la 10 fl.	până la 50 fl.	până la 150 fl.	până la 300 fl.	până la 500 fl.		
	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.	cr.		
Loco :	3	6	9	3	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	5	—	—	—	—	—		
Ungaria	5	10	15	5	2	4	2	5	10	1	2	3	5	10	15	10	10	5	10	20	30	50		
Austria	5	10	—	5	2	4	—	5	10	—	2	3	5	10	15	10	10	5	10	20	30	50		
Bosnia și Erțegovina	5	10	—	5	2	4	—	5	10	—	2	3	5	10	15	10	10							
Pașalicul Novibazar	tot la 15 gr. 10 cr.				5	10	tot la 50 gr. 3 cr., mai puțin 5 cr.			tot la 50 gr. 3 cr.						10	10	până la 10 fl. 5 cr. porto, dela 10 fl. în sus 1/2 o/o porto mai mult.						
Germania și Holandia	până la 15 gr. 5 cr. până la 250 gr. 10 cr.				2	4	tot la 250 gr. 5 cr.			până la 50 gr. 2 cr. " " 100 " 3 " " " 250 " 5 " " " 500 " 10 " " " 1000 " 15 "						10	10							
Sârbia	tot la 15 gr. 5 cr.				2	4	tot la 50 gr. 2 cr., mai puțin 5 cr.			tot la 50 gr. 2 cr.						10	10	neadmisibile						
România	tot la 15 gr. 10 cr.				5	10	tot la 50 gr. 3 cr., mai puțin 5 cr.			tot la 50 gr. 3 cr.						10	10	tot la câte 10 fl. 10 cr.						
Comunicațiuni mărginașe	tot la 15 gr. 5 cr. (Limitrof)				2	4	tot la 50 gr. 3 cr., mai puțin 5 cr.																	
Montenegro	tot la 15 gr. 7 cr.				4	8	tot la 50 gr. 2 cr., mai puțin 5 cr.			tot la 50 gr. 2 cr.						10	10	neadmisibile						
Pentru toate celelalte țări străine	tot la 15 gr. 10 cr.				5	10	tot la 50 gr. 3 cr., mai puțin 5 cr.			tot la 50 gr. 3 cr.						10	10	tot la câte 10 fl. 10 cr.						

2. Taxele telegrafice.

Locul destinațiunii	Taksa de cuvânt	Cel puțin
Circulațiunea locală	1	20
Ungaria Austria Bosnia și Erțegovina Germania	3	30

Sistemul tacsei europene.

Taksa fundamentală 30 cr.

Țara destinațiunii	Taksa de cuvânt	Țara destinațiunii	Taksa de cuvânt
Algeria	13	Serbia	3
Turcia asiatică	20	Turcia europeană	14
Belgia	11	Tripolis	61
Bulgaria	9	Tunis	13
Insulele Canari	44		
Dania	11	Răspuns plătit (Rp) taksa după	
Francia	8	cuvinte.	
Gibraltar	17	Urgentă (D) tacsele întreite.	
Grecia Eubocien Paros	21	Colaționată (TC) cu $\frac{1}{4}$ de taksă	
" insula Corfu	13	mai mult.	
" celelalte părți	22	Avisarea primirei (ST) taksa unei	
Luxemburg	11	telegrame de 10 cuvinte.	
Malta	19	Trimisul (ordonant) plătit (Xp)	
Marocco	23	Dacă stațiunea destinațiunii este	
Montenegro	4	oficiu telegrafic, se plătește în	
Țările de jos	11	țară 15 cr., țăra de nu este oficiu	
Britania	13	telegrafic 40 cr. taksă pentru	
Norveghia	16	trimis.	
Italia confin.	4	În circulațiunea europeană	
" circul. gener.	8	1 cuvânt poate avea 15 litere	
Rusia	12	sau 5 cifre.	
Portugalia	17	În circulațiunea afară de Europa	
România	6	1 cuvânt 10 litere sau 3 cifre.	
Senegal	86		
Spania	14		
Svizzera	4		
Svedia	12		

Taksa unei *asignațiuni telegrafice* este tot aceea, ca și a unei *asignațiuni ordinare* pentru asemenea sumă, către carea se mai plătește taksa telegramei și taksa de espres.

În pașalicul Novibazar nu se poate trimite *asignațiune telegrafică*.

Suma maximă pentru o *asignațiune* în străinătate este 200 fl.

Trimitețorii *asignațiunii* poate pretinde în cunoștință despre plățirea sumei *asignate*, pentru taksa de 10 cr.

Cărți de corespondență provădute cu inserate sunt cu 1 cr. mai ieftine și se pot trimite ori și unde.

Ungaria și Germania	P a c h e t e						Epistole cu bani până la 250 gr.		Porto după valoare	Taxe pentru ramburse			
	greetatea	I	II	III	IV	V	VI	zone de în- departare		cruceri	Jera destinației după care sumă?	tacăș	cel puțin
		75	150	375	750	1125	1125						
		c h i l o m e t r i											
c r u c e r i													
până la 5 klg.	15	30	30	30	30	30	12	24	In Austria până la 50 fl. 3 cr., în Ungaria până la 300 fl. 6 cr., <i>ér de</i> acel încolo după fiecare 150 fl. 3 cr.	Ungaria, Austria Bosnia și Ertegovina	după câte 2 fl.	1	6
pentru tot kilogramul peste 5 klg. până la 50 klg.	3	6	12	18	24	30	tacăș pentru greetate			Germania	după câte 1 fl.	1	6
										În celelalte țări	după câte 10 fl.	10	10

Taxa trimiterii expres până la 5 klg. greut. și 500 fl. valoare: 25 cr., *ér* încât greetatea și valoarea trece peste această sumă 25 cr. După *bucdși nefrancate* până la 5 klg. se socote 6 cr. tacăș suplimentară.

La pachete lungi (voluminoase) peste 1 1/2 metru lungime, cotărite cu mânușe, obiecte ce se frâng și sparg ușor, se mai socotesc încă 50% din tacea după grăvoment.

Pentru epistole cu bani numărați la postă se plătesce 50% peste portul de valoare, dela suma de peste 500 fl.

Macsimul sumei rambursuale este egal cu acela al sumei maximale dela assignațiunilor, — în Dania și Svedia numai până ca 75 fl.

Mandat său comisiune postală.

Pretensiunilor basate pe document său evitate prin vre-un act, se pot încassa prin postă dela respectivilor datorăși, prin o blanchetă tipărită spre acest scop și a cărei preț este 1 cr. Prin un mandat

se pot încassa 5 pretensiunilor fie dela unul, fie dela mai mulți datorăși, dacă aceștia locuiesc în cercul de înmânare a aceluiași oficiu postal. Macsimul sumei ce se poate încassa prin un astfel de mandat postal este în Ungaria și Austria 500 fl. în Germania 800 mărci, în celelalte țări 1000 franc.

Tacea este portul unei epistole recomandată, adresată oficiului de poștă pe teritoriul căruia locuiesc datorășul, și care este a se plăti înainte.

În cazul încasărilor pretensiunilor, se detrage după tot documentul 5 cr. tacăș de încasare și portul assignațiunilor cu care se trimit banii.

Pe blancheta de comisiune său mandat, nu este permis a scrie nimic la adresa datorășului.

Ramburse cu posta de epistole.

Se poate trimite cu posta epistole recomandate cu rambursă până la 500 fl. Tacea este tot ca la o epistolă recomandată plus

5 cr. tacsă pentru încassarea sumei și tacsă prescrisă pentru asigurațiunea postală cu care se trimit acești bani. Declararea valorii acestor epistole nu este permisă.

În comunicațiunea internațională, în România, Italia, Svițera, Germania, Luxemburg, Belgia, Norvegia și Suedia se pot trimite epistole cu rambursă până la 500 franci=400 mărci=350 corone scandinave, adică 200 fl., pelângă tacsele comunicațiunii interne.

Adresa este a se scrie totdeauna în limba franceză (pentru Germania și nemțește), ér suma se se scrie în felul monetei din țera, pentru care este destinată rambursa.

Pentru trimiterea epistolelor cu bani și a pachetelor francate, se plătesc până la locul destinațiunii un porto unitar de greutate: până la $2\frac{1}{2}$ klgr. 40 cr., până la 5 klgr. 60 kr., de aci încolo după tot klgrul încă 8 cr. Dacă se declară și valoare: până la 50 fl.: 3 cr. până la 300 fl.: 6 cr., ér de aci încolo dăpă fiecare 150 fl. încă 3 cruceri.

Scala I.			fl. cr.	Scala II.			fl. cr.	Scala III.			fl. cr.
	până la	75 fl.	— 5		până la	20 fl.	— 7		până la	10 fl.	— 7
preste	75	" 150	" 10	preste	20	" 40	" 13	preste	10	" 20	" 13
"	150	" 300	" 20	"	40	" 60	" 19	"	20	" 30	" 19
"	300	" 450	" 30	"	60	" 100	" 32	"	30	" 50	" 32
"	450	" 600	" 40	"	100	" 200	" 63	"	50	" 100	" 63
"	600	" 750	" 50	"	200	" 300	" 94	"	100	" 150	" 94
"	750	" 900	" 60	"	300	" 400	" 125	"	150	" 200	" 125
"	900	" 1050	" 70	"	400	" 500	" 156	"	200	" 250	" 156
"	1050	" 1200	" 80	"	500	" 600	" 187	"	250	" 300	" 187
"	1200	" 1350	" 90	"	600	" 700	" 218	"	300	" 350	" 218
"	1350	" 1500	" 1	"	700	" 800	" 249	"	350	" 400	" 249
"	1500	" 1650	" 2	"	800	" 900	" 280	"	400	" 450	" 280
"	1650	" 1800	" 3	"	900	" 1000	" 311	"	450	" 500	" 311
"	1800	" 1950	" 4	"	1000	" 1100	" 342	"	500	" 550	" 342
"	1950	" 2100	" 5	"	1100	" 1200	" 373	"	550	" 600	" 373
"	2100	" 2250	" 6	"	1200	" 1300	" 404	"	600	" 650	" 404
"	2250	" 2400	" 7	"	1300	" 1400	" 435	"	650	" 700	" 435
"	2400	" 2550	" 8	"	1400	" 1500	" 466	"	700	" 750	" 466
"	2550	" 2700	" 9	"	1500	" 1600	" 497	"	750	" 800	" 497
"	2700	" 2850	" 10	"	1600	" 1700	" 528	"	800	" 850	" 528
"	2850	" 3000	" 11	"	1700	" 1800	" 559	"	850	" 900	" 559
"	3000	" 3150	" 12	"	1800	" 1900	" 590	"	900	" 950	" 590
"	3150	" 3300	" 13	"	1900	" 2000	" 621	"	950	" 1000	" 621
"	3300	" 3450	" 14	"	2000	" 2100	" 652	"	1000	" 1050	" 652
"	3450	" 3600	" 15	"	2100	" 2200	" 683	"	1050	" 1100	" 683
"	3600	" 3750	" 16	"	2200	" 2300	" 714	"	1100	" 1150	" 714
"	3750	" 3900	" 17	"	2300	" 2400	" 745	"	1150	" 1200	" 745
"	3900	" 4050	" 18	"	2400	" 2500	" 776	"	1200	" 1250	" 776
"	4050	" 4200	" 19	"	2500	" 2600	" 807	"	1250	" 1300	" 807
"	4200	" 4350	" 20	"	2600	" 2700	" 838	"	1300	" 1350	" 838
"	4350	" 4500	" 21	"	2700	" 2800	" 869	"	1350	" 1400	" 869
"	4500	" 4650	" 22	"	2800	" 2900	" 900	"	1400	" 1450	" 900
"	4650	" 4800	" 23	"	2900	" 3000	" 931	"	1450	" 1500	" 931
"	4800	" 4950	" 24	"	3000	" 3100	" 962	"	1500	" 1550	" 962
"	4950	" 5100	" 25	"	3100	" 3200	" 993	"	1550	" 1600	" 993
"	5100	" 5250	" 26	"	3200	" 3300	" 1024	"	1600	" 1650	" 1024
"	5250	" 5400	" 27	"	3300	" 3400	" 1055	"	1650	" 1700	" 1055
"	5400	" 5550	" 28	"	3400	" 3500	" 1086	"	1700	" 1750	" 1086
"	5550	" 5700	" 29	"	3500	" 3600	" 1117	"	1750	" 1800	" 1117
"	5700	" 5850	" 30	"	3600	" 3700	" 1148	"	1800	" 1850	" 1148
"	5850	" 6000	" 31	"	3700	" 3800	" 1179	"	1850	" 1900	" 1179
"	6000	" 6150	" 32	"	3800	" 3900	" 1210	"	1900	" 1950	" 1210
"	6150	" 6300	" 33	"	3900	" 4000	" 1241	"	1950	" 2000	" 1241
"	6300	" 6450	" 34	"	4000	" 4100	" 1272	"	2000	" 2050	" 1272
"	6450	" 6600	" 35	"	4100	" 4200	" 1303	"	2050	" 2100	" 1303
"	6600	" 6750	" 36	"	4200	" 4300	" 1334	"	2100	" 2150	" 1334
"	6750	" 6900	" 37	"	4300	" 4400	" 1365	"	2150	" 2200	" 1365
"	6900	" 7050	" 38	"	4400	" 4500	" 1396	"	2200	" 2250	" 1396
"	7050	" 7200	" 39	"	4500	" 4600	" 1427	"	2250	" 2300	" 1427
"	7200	" 7350	" 40	"	4600	" 4700	" 1458	"	2300	" 2350	" 1458
"	7350	" 7500	" 41	"	4700	" 4800	" 1489	"	2350	" 2400	" 1489
"	7500	" 7650	" 42	"	4800	" 4900	" 1520	"	2400	" 2450	" 1520
"	7650	" 7800	" 43	"	4900	" 5000	" 1551	"	2450	" 2500	" 1551
"	7800	" 7950	" 44	"	5000	" 5100	" 1582	"	2500	" 2550	" 1582
"	7950	" 8100	" 45	"	5100	" 5200	" 1613	"	2550	" 2600	" 1613
"	8100	" 8250	" 46	"	5200	" 5300	" 1644	"	2600	" 2650	" 1644
"	8250	" 8400	" 47	"	5300	" 5400	" 1675	"	2650	" 2700	" 1675
"	8400	" 8550	" 48	"	5400	" 5500	" 1706	"	2700	" 2750	" 1706
"	8550	" 8700	" 49	"	5500	" 5600	" 1737	"	2750	" 2800	" 1737
"	8700	" 8850	" 50	"	5600	" 5700	" 1768	"	2800	" 2850	" 1768
"	8850	" 9000	" 51	"	5700	" 5800	" 1799	"	2850	" 2900	" 1799
"	9000	" 9150	" 52	"	5800	" 5900	" 1830	"	2900	" 2950	" 1830
"	9150	" 9300	" 53	"	5900	" 6000	" 1861	"	2950	" 3000	" 1861
"	9300	" 9450	" 54	"	6000	" 6100	" 1892	"	3000	" 3050	" 1892
"	9450	" 9600	" 55	"	6100	" 6200	" 1923	"	3050	" 3100	" 1923
"	9600	" 9750	" 56	"	6200	" 6300	" 1954	"	3100	" 3150	" 1954
"	9750	" 9900	" 57	"	6300	" 6400	" 1985	"	3150	" 3200	" 1985
"	9900	" 10050	" 58	"	6400	" 6500	" 2016	"	3200	" 3250	" 2016
"	10050	" 10200	" 59	"	6500	" 6600	" 2047	"	3250	" 3300	" 2047
"	10200	" 10350	" 60	"	6600	" 6700	" 2078	"	3300	" 3350	" 2078
"	10350	" 10500	" 61	"	6700	" 6800	" 2109	"	3350	" 3400	" 2109
"	10500	" 10650	" 62	"	6800	" 6900	" 2140	"	3400	" 3450	" 2140
"	10650	" 10800	" 63	"	6900	" 7000	" 2171	"	3450	" 3500	" 2171
"	10800	" 10950	" 64	"	7000	" 7100	" 2202	"	3500	" 3550	" 2202
"	10950	" 11100	" 65	"	7100	" 7200	" 2233	"	3550	" 3600	" 2233
"	11100	" 11250	" 66	"	7200	" 7300	" 2264	"	3600	" 3650	" 2264
"	11250	" 11400	" 67	"	7300	" 7400	" 2295	"	3650	" 3700	" 2295
"	11400	" 11550	" 68	"	7400	" 7500	" 2326	"	3700	" 3750	" 2326
"	11550	" 11700	" 69	"	7500	" 7600	" 2357	"	3750	" 3800	" 2357
"	11700	" 11850	" 70	"	7600	" 7700	" 2388	"	3800	" 3850	" 2388
"	11850	" 12000	" 71	"	7700	" 7800	" 2419	"	3850	" 3900	" 2419
"	12000	" 12150	" 72	"	7800	" 7900	" 2450	"	3900	" 3950	" 2450
"	12150	" 12300	" 73	"	7900	" 8000	" 2481	"	3950	" 4000	" 2481
"	12300	" 12450	" 74	"	8000	" 8100	" 2512	"	4000	" 4050	" 2512
"	12450	" 12600	" 75	"	8100	" 8200	" 2543	"	4050	" 4100	" 2543
"	12600	" 12750	" 76	"	8200	" 8300	" 2574	"	4100	" 4150	" 2574
"	12750	" 12900	" 77	"	8300	" 8400	" 2605	"	4150	" 4200	" 2605
"	12900	" 13050	" 78	"	8400	" 8500	" 2636	"	4200	" 4250	" 2636
"	13050	" 13200	" 79	"	8500	" 8600	" 2667	"	4250	" 4300	" 2667
"	13200	" 13350	" 80	"	8600	" 8700	" 2698	"	4300	" 4350	" 2698
"	13350	" 13500	" 81	"	8700	" 8800	" 2729	"	4350	" 4400	" 2729
"	13500	" 13650	" 82	"	8800	" 8900	" 2760	"	4400	" 4450	" 2760
"	13650	" 13800	" 83	"	8900	" 9000	" 2791	"	4450	" 4500	" 2791
"	13800	" 13950	" 84	"	9000	" 9100	" 2822	"	4500	" 4550	" 2822
"	13950	" 14100	" 85	"	9100	" 9200	" 2853	"	4550	" 4600	" 2853
"	14100	" 14250	" 86	"	9200	" 9300	" 2884	"	4600	" 4650	" 2884
"	14250	" 14400	" 87	"	9300	" 9400	" 2915	"	4650	" 4700	" 2915
"	14400	" 14550	" 88	"	9400	" 9500	" 2946	"	4700	" 4750	" 2946
"	14550	" 14700	" 89	"	9500	" 9600	" 2977	"	4750	" 4800	" 2977
"	14700	" 14850	" 90	"	9600	" 9700	" 3008	"	4800	" 4850	" 3008
"	14850	" 15000	" 91	"	9700	" 9800	" 3039	"	4850	" 4900	" 3039
"	15000	" 15150	" 92	"	9800	" 9900	" 3070	"	4900	" 4950	" 3070
"	15150	" 15300	" 93	"	9900	" 10000	" 3101	"	4950	" 5000	" 3101
"	15300	" 15450	" 94	"	10000	" 10100	" 3132	"	5000	" 5050	" 3132
"	15450	" 15600	" 95	"	10100	" 10200	" 3163	"	5050	" 5100	" 3163
"	15600	" 15750	" 96	"	10200	" 10300	" 3194	"	5100	" 5150	" 3194
"	15750	" 15900	" 97	"	10300	" 10400	" 3225	"	5150	" 5200	" 3225
"	15900	" 16050	" 98	"	10400	" 10500	" 3256	"	5200	" 5250	" 3256
"	16050	" 16200	" 99	"	10500	" 10600	" 3287	"	5250	" 5300	" 3287
"	16200	" 16350	" 100	"	10600	" 10700	" 3318	"	5300	" 5350	" 3318
"	16350	" 16500	" 101	"	10700	" 10800	" 3349	"	5350	" 5400	" 3349
"	16500	" 16650	" 102	"	10800	" 10900	" 3380	"	5400	" 5450	" 3380
"	16650	" 16800	" 103	"	10900	" 11000	" 3411	"	5450	" 5500	" 3411
"	16800	" 16950	" 104	"	11000	" 11100	" 3442	"	5500	" 5550	" 3442
"	16950	" 17100	" 105	"	11100	" 11200	" 3473	"	5550	" 5600	" 3473
"	17100	" 17250	" 106	"	11200	" 11300	" 350				

Şematismul

bisericeii ortodxe-orientale române din Ungaria şi Transilvania
şi al dieceşei Caransebeşului pe anul 1898.

Metropolia.

(Reşedinţa : Sibiu.)

I. Ierarchiî metropoliei.

Archiepiscop şi Metropolit:

Escelenţia Sa Înalt Preşanţitul Domn **Miron Romanul**, doctor de teologie, archiepiscop al Transilvaniei şi metropolit al Românilor gr.-orient. din Ungaria şi Transilvania, consiliar intim actual al Maiestăţii Sale ces. şi apostol. reg. membru al casei magnaţilor.

Episcopii diecesani:

Preşanţia Sa Domnul **Ioan Meţian**, episcopul Aradului, cav. al ordinului coronei de fer cl. 2., membru al casei magnaţilor.

Preşanţia Sa Domnul **Nicolae Popea**, episcopul Caransebeşului, membru al casei magnaţilor, membru onorariu al academiei rom., membru fundator al asociaţiunei trans., membru ordinaru al mai multor societăţi literare.

2. Sinodul episcopesc.

Preşedinte : Archiepiscopul şi metropolitul.

Membrii : Episcopii diecesani.

Consiliarii : Demnitarii metropolitan.

3. Demnitarii metropolitan.

Dr. **Ilarion Puşcariu**, archimandrit şi vicariu archiepiscopesc în Sibiu.

Iosif Goldiş, archim. şi vicariu episcopesc în Oradea-mare.

Filaret Musta, archimandrit în Caransebeş.

Augustin Hamsea, protosincol episcopesc în Arad.

Diecesa Caransebeşului.

Episcop diecesan:

Prea Sântitul Domn Episcop

Nicolae Popea

Pre Sântia Sa s'a născut în 17 Februarie 1826 în Satulung, lângă Braşov. A studiat în Braşov, Blaj şi Cluj, în care oraş din urmă a absolvat şi studiile juridice în anul 1846. Studiile teologice le-a absolvat în Viena, ca alumn al convicţului imperial, în anii 1846—1848. După absolvarea studiilor a intrat în oficiu de stat, funcţionând dela 1849—1856, şi anume în anii 1852—1856 ca actuar şi adjunct de judecătorie în Şomcuta-mare. În 1856 intrând la Episcopia din Sibiu în clerul regulariu şi primind gradele ierarchice prescrise, după un an a fost înaintat de protosinel, şi apoi în 1871 de archimandrit. În acest interval a ocupat la Consistoriul din Sibiu postul de secretariu, apoi de profesor de teologie, de asesor consistorial, érá în 1870 a fost denumit vicariu arhiepiscopesc.

În 27 Martie 1889 a fost ales, în 20 Maiu a fost întărit, érá în 11 Iunie 1889 a fost chirotonit de Episcop al dieceşei Caransebeşului, şi apoi în 2 Iuliu 1889 a avut loc întronisarea.

1. Deputații din diecesa Caransebeșului, la congresul național-bis. pe periodul 1897—99.

Deputați preoțesci:

1. În cercul I Caransebeș: Filaret Musta, archimandrit în Caransebeș
2. în cercul II Logoj: Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj
3. în cercul III Făget: Sebastian Olariu, protopresbiter în Făget
4. în cercul IV Jebel: Dr. Traian Badescu, protodiacon, secretariu consistorial în Caransebeș;
5. în cercul V Ciacova: Ioan Pinciu, protopresbiter în Ciacova;
6. în cercul VI Vêrșet: Andreiu Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș;
7. în cercul VII Petrovoselo: Trifon Miclea, protopresbiter în Satul-nou;
8. în cercul VIII Iam: Filip Adam, protopresbiter în Iam;
9. în cercul IX Oravița: Alexandru Popoviciu, protopresbiter în Oravița;
10. în cercul X Mehadia: Mihail Popoviciu, protopresbiter în Orșova.

Deputați mireni:

1. în cercul I. Valeaboului: Dr. Petru Ionescu, profesor la institutul pedagogic în Caransebeș.
2. în cercul II. Logoj: Dr. Alexandru de Mocsonyi, proprietariu mare în Birchis;
3. în cercul III. Făget: Titu Hațieg, avocat în Logoj;
4. în cercul IV. Buzias: Ioan Ionașiu, ases. refer. cons. în Caransebeș;
5. în cercul V. Ghilad: Traian Barzu, ases. refer. consis. în Caransebeș;
6. în cercul VI. Vêrșet: Vladimir Spătariu, avocat în Vêrșet;
7. în cercul VII. Iam: Petru Corcan, protopretore în Iam;
8. în cercul VIII. Sasca-mont.: Coriolan Bredicean, avocat în Logoj;
9. în cercul IX. Oravița-mont.: Ilie Trăilă, avocat în Oravița-mont.;
10. în cercul X. Bogșa-mont.: Ioan Budințian, adv. în Bogșa-mont.
11. în cercul XI. Caransebeș: Constantin Burdia, primariu orășănesc în Caransebeș;
12. în cercul XII. Ohababistra: Teodor cav. de Seracin, locoteninte mareșal campestru ces. și reg. în retragere, Caransebeș;
13. în cercul XIII. Teregova: Patriciu Drăgălina, profesor diriginte la institutul pedagogic în Caransebeș;
14. în cercul XIV. Domașnea: Ilie Curescu, locot. ces. și reg. în pensiune, președinte al Comunității de avere în Caransebeș;
15. în cerc. XV. Mehadia: Vasilie Segêrcean, prim-forest. în Orșova;
16. în cerc. XVI. Prigor: Ioan Sêrbu, rigoros. în filosof. în Rudăria;
17. în cercul XVII. Bozoviciu: George Bogoeviciu, esactor la fundațiunea „Gojdu” în Budapesta;
18. în cercul XVIII Biserica-albă: Dr. Aurel Novac, avocat în Biserica-albă;
19. în cercul XIX. Alibunariu: Dr. Alexandru Birescu, avocat în Panciova;
20. în cercul XX. Satul-nou; Petru Tisu, avocat în Panciova.

2. Sinodul eparchial,

Membrii aleși pe periodul 1897—1899.

- I. cercul Valeaboului: *Andrei Ghidiu*, protopresbiter în Caransebeș.
Dr. Petru Ionescu profesor de pedagog. în Caransebeș.
Dr. Petru Mladin, medic cercual în Brebul.
- II. cercul Logoj: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Logoj.
Dr. Alesandru de Mocioni, proprietariu mare în Birchis.
Teodor cav. de Seracin, locot. de mareș. camp. în Caransebeș.
- III. cercul Zgribescl: *Nicolae Sciopon*, preot în Remete-Pagănicu.
Dr. Stefan, Petroviciu, avocat în Logoj.
Virgil Tomiciu, proprietariu în Logoj.
- IV. cercul Făget: *Sebastian Olariu*, protopresbiter în Făget.
Titu Hașeg, avocat în Logoj.
George Martinescu, avocat în Logoj.
- V. cercul Coșava: *George Popoviciu*, paroh în Ciciova.
Alexiu Onișiu, jude la tribunal în reg. Segedin.
Toma Haneșiu, comptabil în Făget.
- VI. cercul Buziaș: *Teodor Cioloca*, preot în Șipet.
George Ioanoviciu, proprietariu mare în Duleu.
Ioan Marcu, învățătoriu în Bogșa-montană.
- VII. cercul Jebel: *Aureliu Drăgan*, adm. protop. în Ghilad.
Iuon Ionașiu, asesor ref. în Caransebeș.
Un mandat vacant.
- VIII. cercul Ghilad: *Ioan Pinciu*, protopresbiter în Ciacova.
Traian Barzu, asesor referinte în Caransebeș.
Dr. Simeon Lazar, avocat în Ciacova.
- IX. cercul Fizeș: *Luca Lazarescu*, preot în Ferendia.
Mandatele mirenesci vacante.
- X. cercul Vêrșet: *Dr. Iuliu Olariu*, prof. dirig. la inst. teologic în Caransebeș.
Vladimir Spătaru, avocat în Vêrșet.
Dr. Nicolae Popoviciu, avocat în Vêrșet.
- XI. cercul Iam: *Iosif Tămășel*, paroh în Vraniu.
Ioan Roșu, avocat în Biserica-Albă.
Toma Dogariu, jude la tabla reg. în Timișóra.
- XII. cercul Sasca-mont.: *Filip Adam*, protopresbiter în Iam.
Dr. Aurel Novac, avocat în Biserica-Albă
Petru Corcan, protopretor în Iam.
- XIII. cercul Oravița-m.: *Alesandru P. Popoviciu*, protopresbiter în Oravița-mont.
Ilie Trăilă, avocat în Oravița.
Un mandat vacant.
Dr. Petru Cornean, avocat în Oravița.
- XIV. cercul Recița-m.: *David Terfăloagă*, paroh în Recița-mont.
Ioan Budințian, adv. în Bogșa-montană.
- XV. cercul Bogșa-mont.: *Constantin Păușan*, preot în Oena-de-fer.
Coriolan Bredicean, avocat în Logoj.
Adrian Diacon, architect în Bocșa-montană.
- XVI. cercul Caransebeș: *Filaret Musta*, arhimandrit în Caransebeș.
Zeno de Mocioni, proprietariu mare în Bulci.
Constantin Burdia, primariu în Caransebeș

- XVII. cercul Teregovă: *Ioan Pepa*, preot în Mehădia.
Ilie Curescu, locoteninte în pensiune și președ. comunității
 de avere în Caransebeș.
Patriciu Drăgălina, prof. dir. la inst. pedag. în Caransebeș.
- XVIII. cercul Mehădia: *Mihail Popoviciu*, protopresbiter în Orșova.
Isaia de Stoica, oficial în pens. în Caransebeș.
Vasilie Segêrcean, prim-forestier în Orșova.
- XIX. cercul Bozoviciu: *Dr. Traian Bădescu*, protodiacon, secretariu consistorial în
 Caransebeș
Dr. Ioan Popoviciu, avocat în Orșova.
George Bogoviciu, esactor la fund. Gozșdu în Budapesta.
- XX. cercul Satul-nou: *Trifon Miclea*, protopresbiter în Satul nou.
Ioan Bărtolomeiu, senator orășănesc în Caransebeș
Iosif Bălan, profesor de pedagogie în Caransebeș.

3. Consistoriul diecesan.

Președinte: Episcopul diecesan.

Asesori :

a) în senatul strâns bisericesc.

Ordinariu:

Filaret Musta, archimandrit.

Onorari:

Mihail Blidariu, paroch în Prilipeț.
Mihail Popoviciu, protopresbiter și paroch în Orșova
Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj.
Dr. Iuliu Olariu, profesor diriginte în Caransebeș.
Ioan Cocora, paroch în Solcița.
Alexandru Popoviciu, protopresbiter în Oravița.
Mateiu Ignea, paroch în Logoj.
Alecsiu Popescu, paroch în Bocșa-română.
Nicolau Popoviciu, paroch în Jupani.

b) în senatul școlar.

Ordinariu:

Iuon Ionașiu.

Onorari:

Andrei Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.
George Gașpar, paroch în Criciova.
Mihail Juica, paroch în Srediștea-mică.
George Pepa, paroch în Domașnea.
Ilie Curescu, locoteninte pens. în Caransebeș.
Ioan Nedelcu, avocat în Logoj.
Patriciu Drăgălina, profesor diriginte în Caransebeș.
Titu Hașeg, avocat în Logoj.
Ioan Marcu, învățătoriu în Bocșa-montană.
George Martinescu, avocat în Logoj.

e) în senatul episcopesc.

Ordinarius :

Traian Barzu.

Onorari :

Teodor Cioloca, paroh în Șipet.

Spiridon Șandru, preot, controlor diec. în Caransebeș.

Nicolae Sciopone, paroh în Remete-Poganiel.

Ioan Stoian, paroh în Caransebeș.

Teodor cav. de Seracin, locotenente de mareșal campestru în Caransebeș.

Alexandru Stancoviciu, neguțătoriu în Caransebeș.

George Baiaș, neguțătoriu în Caransebeș.

Iulian Ianculescu, directorul casei de economii din Logoj.

Ioan Budințan, avocat în Bogșa-montană.

Ioan Topal, căpitan în pens. și cassariu diec. în Caransebeș.

Cancelaria consistorială.

Secretariu : *Dr. Traian Bădescu* protodiacon.

Fiscal și defensor matrimonial : *Dr. Ștefan Petroviciu* avocat în Logoj.

Archivariu : *Dimitrie Popoviciu*.

Cancelist I. : *Ilie Moaca*.

Cancelist II. : *Const. Părvu*.

4. Oficiul de contabilitate și de cassă.

Controlor : *Spiridon Șandru*.

Cassariu : *Ioan Topal*.

Exactor : *Ioan Lințu*.

5. Institutul teologic.

Sub inspecțiunea episcopului diecesan.

Profesori :

Dr. Iuliu Olariu, presbiter, prof. diriginte.

Gerasim Sêrbu.

Dr. Petru Barbu, diacon.

6. Institutul pedagogic.

Profesori :

Patriciu Drăgălina, profesor diriginte.

Enea Hodoș.

Iosif Bălan, profesor de economie la ambele institute.

Dr. Petru Ionescu.

Dr. Constantin Popasu, profesor de igienă la ambele institute.

George Petrescu, învățătoriu de tipic și cântări bisericești la ambele institute.

Antoni Sequens, profesor de muzică vocală și instrumentală " " "

7. Reprezentanța fundației Dimitrie Peța.

Episcopul diecesan.

Fisc. cons. *Dr. Ștefan Petroviciu*, avocat în Logoj.

Ases. cons. *George Gașpar*.

8. Protopresbiteratele.

Tractul Caransebeșului.

Reședința protopresbiterală Caransebeș. Numărul sufletelor 50.934.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte *Andrei Ghidiu*, protopresbiter.

Membrii:

Nicolae Ionescu, preot în Iaz.	Iuliu Musta, preot în Glimboca
Ioan Meda, preot în Valeadeni.	George Popoviciu, preot în Zăgujeni.
Ioan Stoian, paroh în Caransebeș.	George Ivanescu, preot în Marga.

Suplenți:

Petru Domil preot în Bucosnița.	Un loc vacant
Defensor matrimonial: Gerasim Sîrbu, profesor în Caransebeș.	
Notariu: Ioan Stoian, paroh în Caransebeș.	

Comunele, preoții și învățătorii.

Apadia, Nicolae Cornean, adm. par. — Ioan Trandafir, inv.
 Armeniș, *Örményes*, Ilie Pepa, paroh. — Teodor Faur învățătoriu. — Sofia Faur învățătoare.
 Bolvașnița, *Bolvasnicza*, Nicolae Cojocariu adm. par. — Mihai Copocean, inv.
 Borlova, Elisei Drăgălina paroh. — Ioachim Raduloviciu inv.
 Brebul, *Prebul*, Mihail Borca, adm. par. — Mihail Belcea, inv.
 Buchin, *Bukin*, Romul Tinca, adm. par. — Paul Boțco, inv.
 Bucosnița, *Bukosnicza*, Petru Domil, preot, Panteleimon Domil, capelan. — Petru Suru, inv. subst.
 Caransebeș, *Karászebes*, Andrei Ghidiu protopresb. — Ioan Stoian, paroh. — George Buru, capelan protopresbiteral. — Nicolae Velcu, învățătoriu. Elena Biju, învățătoare.
 Carpa, *Körpa*, George Usonescu, par. — Nicolae Usonescu, capelan. — Zaharie Gabriel, inv.
 Cicien, *Csikleny*, filie la Dalci.
 Cireșa, *Csiresa*, Ioan Grozavescu, adm. par. — Postul de inv. vacant.
 Ciuta, *Csutta*, Ioan Radoiu, adm. par. — Virgil Stefanigă, inv.
 Crăjma, *Krőcsma*, Andrei Jucos, adm. par. — G. Francescu inv.
 Dalci, *Dálcs*, Ioan Julia, adm. par. — Ioan Borlovan inv.
 Delinesci, *Delinyest*, Teodor Muntean, adm. par. — Dimitrie Iacobescu, inv.
 Feneș, *Fényes*, Luca Paica, adm. par. — Sofronie Sîrbu, inv.
 Ferdinandsberg, *Nándorhegy*, filie la Cireșa.
 Glimboca, *Gtimboka*, Iuliu Musta, adm. par. — Postul de învățătoriu vacant
 Golet, *Golecz*, filie la Bucosnița. — Ioan Lintu, inv.
 Iaz, Nicolae Ionescu, adm. paroh. — Petru Lucaci, inv.
 Ilova, *Illova*, Nicolae Jurca, adm. par. — George Tatu inv.
 Jupa, *Zsuppa*, Patriciu Radoiu, paroh — George Stan, inv.
 Maciova, *Macsova*, Nicolae Bucșe, adm. par. — George Lipovan, inv.șt.
 Mal, filie la Crăjma. — Mihai Petroviciu, inv.
 Marga, George Ivanescu, adm. paroh. — Iosif Olariu inv.
 Mărul, *Mőrul*, Dimitrie Popoviciu, adm. par. — Ioan V. de Miklosy inv.
 Mutnicul-Mare, *Nagy-Mutnik*, Ioan Lața, paroh — Ioan Roșca, inv.
 Obreja, *Obrezsa*, Panteleimon Domil, adm. par. — Postul de inv. vacant.
 Ohababistra, Ioan Velovan paroh. — Iosif Suba inv.
 Ohabamutnic, *Ohába-Mutnik*, Ioan Lăpăduș, paroh. — Const. Lăudăcescu, inv.
 Ohabita, *Ohabicza*, administrată de preotul din Delinesci. — Postul inv. vacant.
 Peștere, *Pestyere*, Vichentie Biberia, adm. par. — Postul de inv. vacant.
 Petroșnița, *Petrosnicza*, Ilie Popoviciu, adm. par. — Nistor Stoichescu, inv.
 Poiana, *Pojána*, Florea Cioloca, paroh. — V. Oltean, inv.
 Prisaca, *Priszaka*, Petru Stan, adm. par. — Dionisie Popoviciu, inv.

Prisian, *Priszian*, filie la Buchin.

Rueni, *Rujeny*, Solomon Seracin, adm. par. — George Radoiu inv.

Rugl, *Ruzs*, Petru Suru, paroch — George Frana inv.

Ruginosu, *Ruzsinosz*, Vasilie Corneanu, adm. par. — Pavel Jurchescu, inv.

Rusca, *Ruska*, Ioan Sêrbu, adm. paroch. — Ioan Humița, inv.

Rusberg, *Ruszkabánya*, Nicolae Velovan, par. — Ioan Velovan, capelan — Simeon

Botescu inv. Un post de inv. vacant.

Ruschita, *Ruszkicza*, filie la Rusberg.

Sadova-nouă, *Uj-Szádova*, George Ivaniciu, adm. par. — N. Serafin inv.

Slatina-mică, *Temes-Szlatina*, filie la Sadova-nouă — Simeon Șandru inv.

Teregova, Ioan Bogoeviciu și Pavel Șandru, adm. par. — G. Rusu și Ioan Berzescu, inv.

Turnul, filie la Rueni

Valeaboul ul, Valeriu Nicolaeviciu, adm. par. — Grigorie Lața, inv.

Valeadeni, Ioan Meda, adm. par. — George Cătana, inv.

Valeamare, filie la Voislova.

Valișoara, Florea Suru, adm. par. — Toma Gherga, inv.

Vamamarga, filie la Marga.

Var, Nicolae Bistreanu, adm. par. — Post. inv. vacant.

Verciorova, *Vercserova*, Martin Vernichescu, paroch. — Măsim Dalea inv.

Voislova, *Vóiszlora*, Traian Balea, adm. par. — I. Bojincă, inv.

Zavoiu, *Zacoi*, filie la Cireșa.

Zăgăreni, *Zaguzsen*, George Popoviciu, adm. par. — Elisăiu Știopu, inv.

Zervești, *Szeresty*, Nicolae Vlad, adm. par. — Amos Tulea, inv.

Zlagna, *Szlagna*, postul de preot vacant. — Solomon Negrei, inv.

Tractul Mehadiiei.

Reședința protopresbiterală Mehadia. Numărul sufletelor 63.497.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Mihail Popoviciu, protopresbiter.

Membrii:

Mihail Blidariu, par. în Prilipeț.

Nicolae Brinzeiu, par. în Bozoviciu.

Nicolae Gontă, paroch în Moceriș.

Vasilie Popoviciu, preot în Pecenișca și Băile-erculane.

Iosif Câmpean, preot în Prigor.

Const. Vlăducean, preot în Plugova.

Suplenți:

Pavel Chimbir, par. în Șopotul-vechiu.

Vasilie Popoviciu, preot în Pătaș.

Defensor matrimonial: Nicolae Novacoviciu, capelan în Ghêrbovet.

Notariu: vacant.

Comunele, preoții și învățătorii.

Bania, Vichentie Pirtea, par. și Dimitrie Bogoeviciu adm. par. — Nicolae Bêrsan, inv Băile-erculane, *Herkulesfürdő*, filie la Pecenișca.

Bêrza, *Bôrza*, filie la Topleț. — Lazar Topor inv.

Bogoltin, par. vacantă. — Vasile Lado, inv.

Borloveniul-nou, *Uj-Borloveny*, Petru Popoviciu, adm. par. — Geoge Mateiu inv.

Borloveniul-vechi, *O-Borloveny*, parochia vacantă. — Pavel Boldea, inv.

Bozoviciu, *Bozovics*, Nicolae Brinzeiu, paroch Nicolae Bihoiu, adm. par. — Ioan, Brinzeiu, capelan. — Dănilă Verindean inv. și Maria Savoian învățătoare, Aurel

Grama la școala de stat.

Canicea, *Kanizsa*, filie la Domașnia. — Simeon Răsvan, inv.

Coramnic, *Koránnik*, filie la Tuferiu.

Cornea, *Kornya*, Simeon Lalescu, paroch. — Petru Cristescu, inv. și Nicolae Aron la cea de stat.

Cornereva, *Kornyareva*, Nicolae Bogoeviciu și Nistor Brinzeiu, adm. par. — Lazar Bijan și Alecsandru Bijan, inv.

Cuptore, *Kuptoria*, Ioan Trailoviciu, adm. par. — Constantin Măran, inv.

Crusoveț, *Krusovecz*, filie la Cuptóre. — Mihail Cristescu inv.
 Dalboșeț, *Dalbosecz*, Nicolae Câmpean adm. par. — Vichentie Ciosa, inv.
 Domagna, *Domásnya*, George Pepa, paroch. — Iancu Cârpan, inv.
 Dubova, filie la Ogradena. — Traian Țunea inv.
 Eșelnița, *Jeselnicza*, Zaharie Popoviciu, adm. par. — Constantin Vladu inv.
 Ghêrbovet, *Gerbovecz*, Macsim Novacoviciu, paroch. — Nicolae Novacoviciu, capelan. — Ioan Novacoviciu, diacon. — Iosif Păducel inv.
 Globucraiova, *Globukrajova*, Zaharie Popoviciu, adm. par. — Vichentie Ursulescu, inv.
 Globurêu Corneliu Ghilezan, adm. par. — Mihail Șoica inv.
 Iablanita, *Jablanicza*, George Tătucu, paroch. — Petru Stroescu, inv.
 Jupalniț, *Zsupánék*, Pavel Magdescu, adm. par. — Nicolae Măran, inv.
 Lăpușnicel, *Lapusnicel*, Iosif Drăgilă, adm. par. — Ioan Baderca, inv.
 Lăpușnic, *Lapusnik*, Dionisie Gontă, paroch. — Ioan Olariu, inv.
 Luncavița, *Lunkavicza*, Iosif Nemoian, adm. par. — Moise Fiat, inv.
 Mehadia, Constantin Țepeneag, paroch, Ioan Pepa adm. par. — Mihail Cinghița și Nicolae Mergea, inv. Ana Serafin, invetătore, Nicolae Groza, inv. la școla de stat.
 Mehadia, *Mehadika*, Nicolae Coca și George Marșavela, adm. par. — Iosif Fotoc, inv.
 Moceriș, *Mocseris*, Nicolae Gontă, paroch. — Dionisie Bădiniu, inv.
 Ogradena, Vichentie Pirtea, adm. paroch. — N. Țiunea, inv.
 Orșova, Mihail Popoviciu, protopresbiter. — Traian Hențu inv.
 Pătaș, Vasile Popoviciu, adm. par. — Zaharie Lazarescu inv.
 Pecenișca, *Pecseneska*, Vasile Popoviciu, adm. par. — George Hodrea inv.
 Pervova, Ioan Căltun, adm. par. — Ioan Draghiciu inv.
 Petnic, *Petnik*, Ioan Chendi, adm. par. — George Sêrbu, inv.
 Plavișevita, *Plavisevica*, parochia vacantă. — Nicolae Cismaș, inv.
 Plugova, Constantin Vladucean, adm. par. — Dimitrie Gherginescu, inv.
 Prigor, Iosif Câmpean, adm. paroch, Teodor Câmpean capelan — Iosif Toader, inv.
 Prilipeț, *Prilipecz*, Mihail Blidariu, paroch. — Chiril Sêrbu, inv.
 Putna, filie la Prigor. — Nicolae Coca, inv.
 Rudăria, Moise Sêrbu, paroch. — Iacob Sêrbu, adm. par. — Antonie Craia, inv.
 Șopotul-nou, *Uj-Șopot*, Ioan Gontă, adm. par. — Trăilă Purea, inv.
 Șopotul-vechiu, *Ó-Șopot*, Pavel Chimbir, paroch. — Ioan Gontă, inv.
 Tisovița, *Tiszovicza*, filie la Plavișevita.
 Topleț, *Toplecz*, parochia vacantă. — Petru Stoica, inv.
 Tuferiu, Nicolae Têrziu, adm. par. — Luca Gergulescu inv.
 Valeabolvășnița, *Valeabolvásnicza*, parochia vacantă, — Zaharie Grozavescu, inv.
 Verendin, George Ionescu, par. — Nicolae Budescu, inv.

Tractul Logojuului.

Reședința protopresbiterală Logoj. Numărul sufletelor 26.300.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: Dr. George Popoviciu, protopresbiter.

Membrii:

Iosif Tempea, preot în Logoj.	George Gașpar, preot în Criciova.
Ioan Hora, paroch în Satul-mic.	Ioan Ignaton, preot în Cireșiu.
Nic. Sciopone preot în Remete-Pogăniel.	Florian Biro, paroch în Herendesci.

Suplenți:

Nicolae Groza, preot în Gavojdia.	Ioan Popoviciu preot în Honoriciu.
Defensor matrimonial: Ioan Nedelcu, avocat în Logoj.	
Notariu: Vacant.	

Comunele, preoții și invetătorii

Boldur, Vasile Voda, adm. par. — Atanasie Aldan, inv.
 Căvâran, *Kavarán*, Eftimie Lăpăduș, paroch. — Damaschin Daicoviciu, inv.

Cireşiu, *Cserestemes*, Ioan Ignaton, adm. par., Nicolae Jurca, capelan. — Post. inv. vacant,
 Criciova, *Kricsova*, George Gaşpar şi Ioan Puşcan, adm. par. — Mibail Costescu inv.
 Crivina, *Krivina*, Pavel Popoviciu, adm. par.
 Dragomiresci, *Drágomirest*, George Băban, adm. par. — George Balangean, inv.
 Gavojdia, Nicolae Groza şi Moise Blidariu, adm. par. — Nicolae Ianculescu, inv.
 Harmadia, Postul preotesc şi inv. vacant.
 Herendesci, *Herendjest*, Florian Biro, paroch. — Vasile Biro, capelan. — Alexandru Novac inv.
 Hezereş, Traian Gaşpar, preot şi inv.
 Hodoş, Simeon Blajovan, adm. par. — Nicolae Crăciun, inv. subst.
 Honoriel, *Honoris*, Ioan Popoviciu adm. par. — Damaschin Căprariu, inv.
 Jdióra, *Zsidóvár*, Nicolae Borlovan, adm. par. — Constantin Popoviciu, inv.
 Jena, *Zséna*, George Coşariu, adm. par. Iuliu Ioanoviciu, inv.
 Logoj, *Lugos*, Dr. George Popoviciu, protopresbiter, Mateiu Ignea, paroch, Nicolae Birăescu, Iosif şi Tempea, adm. par. — Post diacon. vacant. — Ioan Vidu, George Joandrea şi Constantin Liuba învăţători, Un post de învăţătoriu vacant, Amalia Lipovan şi Eva Ogrin, învăţătoare.
 Logojel, *Lugoshely*, Ioan Chevereşan, adm. paroch. — Ioan Bontilă, adm. par., Constantin Chevereşan, cap. — Petru Costescu, inv.
 Măguri, *Magur*, filie la Cireşiu. — Nicolae Jurca, cap. şi inv. subst.
 Nădrag, *Nadrág*, filie la Criciova.
 Oloşag, *Ollóság*, Zacheiu Petroviciu, adm. par. — Constantin Popoviciu, inv.
 Remete-Pogăniel, *Remete-Pogănest*, Nic. Sciopone, adm. par. — Mihail Simu, inv.
 Sacul, *Szákul*, Aureliu Spătan, adm. par. — Vasile Tărian, inv.
 Satul-mic, *Szátumik*, Ioan Hora, paroch. — Post. inv. vac.
 Scăiuş, *Szkeus*, Solomon Petrescu, adm. par. — Post. inv. vacant, subst. G. Bojinca.
 Selbăgel, *Szileashely*, George Secoşan, adm. par. — Aureliu Angel, inv.
 Silha, *Szilha*, Isaia Popoviciu, paroch. — Ioan Cozariu, inv.
 Tapia, *Tápia*, parochia vacantă. — Postul inv. vacant.
 Tincova, *Tinkova*, Dionisie Popoviciu, adm. par. — Arsenie Voscinaru, inv.
 Visag, *Viszág*, Ispas Popoviciu, paroch. — George Penţa, inv. subst.
 Zgribesci, *Zgribest*, Antonie Zgriba, adm. par. — Ioan Muntean, inv.
 Zorlenţul-mare, *Nagy-Zorlencz*, Iacob Dabiciu paroch. — Antonie Atnagia, adm. par. — Constantin Novac şi Nicolae Gavrilă inv.
 Zorlenţul-mic, *Kis-Zorlencz*, Petru Belu, adm. par. şi inv.

Tractul Făgetului.

Reşedinţa protopresbiterală Făget. Numărul sufletelor 26.350.

Scaunul protopresbiteral.

Preşedinte: *Sebastian Olariu*, protopresbiter.

Membrii:

George Popoviciu, paroch în Cliciova.
 Ioan Sudreşan, preot în Coşteiu.
 Ioan Daminescu paroch în Gladna-m.

Vasilie Mateiu preot în Sinteşci.
 Dimitrie Iosof, preot în Bujor.
 Nicolae Barboniu, preot în Tomesci.

Suplenţi:

Porfir Petroviciu, preot în Furdia.

Antoniu Angel, preot în Coşava.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Traian Unipan inv. în Făget.

Comunele, preoţii şi învăţătorii.

Baloseşci, *Ballosest*, filie la Jupanesci.

Băseşci, *Baszest*, Iosif Iclozan, adm. par. — Damaschin Iclozan, cap. — P. inv. vac.

Băteşci, *Batyest*, Romul Raduloviciu adm. par. — Petru Raduloviciu, inv.

Bichigî, *Bikis*, Atanasie Emanuil, adm. par. — Patriciu Miculeş inv.

Birna, parochia şi post. inv. vacant.

Botești, *Botyest*, filie la Juresci,
 Botinesci, *Bottinyest*, Virgiliu Logojan, adm. par. — Post. inv. vac.
 Brănesci, *Branyest*, George Gărbacia, adm. par. — Iuliu Neamț, inv.
 Breazova, parochia vacantă. — Stefan Iancoviciu, inv.
 Bucovești, *Bukovecz*, Simeon Popescu, adm. par. — Ioan Popoviciu, inv.
 Bujor, *Bozur*, Dimitrie Iosof, adm. par. — Trifon Lugoșan, inv.
 Căciova, *Clicsova*, George Popoviciu, paroch. — George Gruia, inv. subst.
 Coșava, *Kossova*, Antoniu Angel, adm. par. — Postul inv. vacant
 Coșavița, *Kossovicza*, filie la Homojdia. — Ioan Făraș, adm. par. și inv. șt.
 Coșteleu, *Felső-Kostj*, Ioan Sudreșan, adm. par. — Postul inv. vacant.
 Crivina, *Felső-Krivina*, filie la Petróș.
 Curtea, *Kurtya*, Filimon Titel, adm. par. — Ioan Caba, inv.
 Drăgănești, *Dragsinyest*, filie la Mutnicul-mic.
 Drinova, George Rabagia, adm. par. și inv.
 Făget, *Facsét*, Sebastian Olariu, protopresbiter. — Inocențiu Bogdan cap. protopresb. — George Popoviciu, preot displ. — Traian Unipan, inv.
 Forășești, *Förasest*, vacant.
 Fărdia, Simeon Logojan și Porfir Petroviciu, adm. par. — Patriciu Logojan, inv.
 Gladna-română, *Román-Gládna*, Ioan Daminescu, paroch. — Ioan Neagu, cap. — Post. inv. vac.
 Gladna-montană, *Német-Gladna*, filie la Gladna-română,
 Goizești, *Goizest*, filie la Romanesci.
 Hauzești, *Hauzeșt*, filie la Furdia. — Panteleimon Giurgioniu, inv.
 Homojdia, *Homosdia*, Ioan Făraș, preot și învățătoriu.
 Jupanesci, *Zsuppanyest*, Alesandru Popoviciu adm. par.
 Juresci, *Zsures*, Ioan Ianculescu, adm. par. — Post. inv. vac.
 Luncani, *Lunkany*, parochia vacantă. — Post. inv. vacat.
 Margine, *Marzsina*, Ioan Mateiu, adm. par., Serafin Băian cap. — Simeon Ionașu, inv.
 Mutnic-mic, *Kis-Mutnik*, Entimie Ișfanescu, adm. paroch. — Post. inv. vacat.
 Nemeșești, *Nemesest*, filie la Coșava. — Postul inv. vacant.
 Petróș, *Petrosza*, Iosif Curuș, adm. par. și inv.
 Poeni, *Pojén*, parochia și post. inv. vacant
 Pogănești, *Poganyest*, Nicolae Popoviciu, adm. par. — Post. inv. vac.
 Povergina, *Poverzsina*, Ioan Balint, adm. par. și inv.
 Romanesci, *Romanyest*, Teodor Băianu, paroch. — Traian Ionaș, inv.
 Sarazani, *Szárásény*, Iosif Olariu, adm. par. — Stefan Badiu, inv.
 Seceni, *Szecsény*, Dimitrie Mioc, adm. par. și inv.
 Sintești, *Sintyest*, Vasile Mateiu, adm. par. — Partenie Mateiu, cap. — Traian Mihailoviciu, inv.
 Sudriaș-Jupani, *Szudrás-Zsuppany*, Nicolae Popoviciu, adm. paroch. — Dimitrie Tatar, capelan.
 — Samson Logojan, inv. subst.
 Surdcul-mic, *Kis-Seurduk*, Nicolae Brândeu, par. — George Petroviciu, inv.
 Susan, *Suszany*, Samson Petric, adm. par. — Post. inv. vac.
 Temerești, *Temerest*, Nicolae Miloș, paroch. — Vasile Nicorăscu, inv.
 Tomești, *Tomest*, Nicolae Barboniu, adm. par. — Aureliu Barboniu, inv.
 Zolt, *Zöld*, Romul Furdai, adm. par.
 Zorani, *Zorany*, filie la Margine.

Tractul Buziașului.

Reședința protopresbiterală Buziaș. Numărul sufletelor 28.424.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Aureliu Drăgan, adm. protopresbiteral.

Membrii:

Nicolae Iancoviciu, preot în Buziaș.
 Alesandru Petroviciu, preot în Stamora-rom.
 George Lupșa, preot în Blajova.

Todor Cioloca, paroch în Șipet.
 Vichentie Murariu, preot în Racovița.
 Ioan Barbosu, preot în Sacoșul-turcesc.

Membrii suplenți:

Ioan Popoviciu, paroch în Opatița. | Silviu Colojoră preot în Sculea.
 Defensor matrimonial: Paul Rotariu, avocat în Timișoara.
 Notariu: Vasile Ciuta, inv. pens. în Jebel.

Comunele, preoți și învățătorii.

Berini, *Berény*, Ioan Stefan, adm. par. — Grigoriu Vătreș, inv. pens. Ioan Ghergulescu inv.
 Birda, parochia vacantă. — Nic. Ion, inv. subst.

Blajova, *Balásfalva*, George Lupşa, adm. par. — Petru Bulgia, inv.
 Buziaş, Nicolae Iancovicu, adm. par. — Ioan Ciurciu, inv.
 Cadăr, *Kádár*, Eugeniu Gheorghiu, adm. par. — Alesandru Lazar inv.
 Căpăt, *Képet*, Nicolae Iancovicu, par. şi inv. subst.
 Cerna, *Cerna*, Iacob Dabiciu, adm. par. — Iuliu Putcoviciu, inv.
 Chevereşul-mare, *Nagy-Kőceeres*, Ioan Chişoşan, paroch. — George Popescu, adm. par. — Traian Unipan, inv. Ioan Stan inv. subst.
 Drăgăna, Par. vacantă. — Valeriu Bălan, inv.
 Dubos, *T.-Dobos*, Ioan Ioanovicu par. — George Frant, inv.
 Folia, *Folya*, Dimitrie Şandru, paroch. — Nic. Ciolac, inv. subst.
 Hittiaş, *Hittiyás*, George Ciocoiu, adm. par. — Ioan Pisat, inv.
 Icloda, *Ikloda*, Ioan Gherga adm. par. şi inv. subst.
 Jebel, *Zsebély*, Ioan Ionescu, paroch, Teodor Pocan adm. par. — Gregoriu Paliciu inv., Vasiliu Ciuta inv. pens., Nicolae Danciu inv. prov. — Persida Bareanu, măr. Raşa, învătătoare.
 Opaţiţa, *Opaticea*, Ioan Popovicu, paroch. — Ioan Popovicu, inv.
 Racoviţa, *Rakovicea*, Vichentie Murariu, adm. par. — Petru Mircu, inv.
 Sacoşul-turcesc, *Török-Székos*, Ioan Bărbosu, adm. par. — Moise Alecsiu, capelan. Ioan Folea, inv.
 Sacoşul-Ung., *Magyar-Székos*, Ioachim Balan, paroch. — George Popovicu, adm. par. — George Magheţ inv., Postul de învătătoare vacant.
 Sculia, *Sekulya*, Silviu Coloşăra, adm. par. — Ioan Simu, inv. pens. Postul inv. vacant.
 Silagiu, *Szilás*, George Popovicu, adm. par. — Ignatiu Petrovicu inv. substituit.
 Sinerşig, *Szinereszeg*, Nicolae Crăciun, paroch. — George Micşa, inv. subst.
 Şipet, Teodor Cioloca şi Nicolae Stoia, parochi. — Teofan Dobrin inv., un post de inv. vacant.
 Strbova, *Sztrbova*, Ilie Gherban, adm. par. — Gaitiu Stoichescu, inv.
 Şoşdia, Emiliu Gheorghiu, paroch. — Traian Cherla, inv. prov.
 Stamora-rom., *Rom.-Setamora*, Alesandru Petrovicu, adm. par. — Teodor Putcoviciu, inv.
 Uliuc, *Ujlak*, Ilie Cocoş, paroch. — Petru Puta, inv. subst.
 Unip, Ioan Petcu, adm. par. — Iosif Nanu, inv.
 Vucova, *Vukosa*, Avram Ciocoiu, paroch. — Căneliu Crainicescu inv.

Tractul Ciacovei.

Reşedinţa protopresbiterală Ciacova. — Numărul sufletelor 16.962.

Scaunul protopresbiteral.

Preşedinte Ioan Pinciu, protopresbiter.

Membrii:

Aureliu Drăgan, paroch în Ghilad.
 Pavel Iancu, preot în Obad.
 Iustin Cotta, preot în Giulvez.

Pavel Cimponeriu, preot în Cebza.
 Petru Cherla, preot în Banloc.
 Nicolae Popa, paroch în Feni.

Membru suplent:

Teodor Petcu, preot în Banloc.
 Zaharie Dina, paroch în Partoş.

Măxim Bocan, paroch în Ghilad.
 Un loc vacant.

Defensor matrimonial: Vincenţiu Pop, avocat.

Notariu: Corneliu Marcu, preot în Togier.

Comunele, preoţii şi învătătorii.

Banloc, *Bánlak*, Teodor Petcu, adm. paroch. — Petru Cherla, adm. par. — Petru Borean, inv. Ioan Cotărlă, inv.
 Cebza, *Cseben*, Pavel Cimponeriu, adm. par. — Ioan Gruescu, inv.
 Ciacova, Ioan Pinciu protopresbiter.
 Denta, Ioan Ghilezan, par. — Ioan Dobosan, inv.
 Foen, *Fény*, Nicolae Popa, paroch. — Procopiu Şimian, inv. — Ana Lazarovicu, învătătoare.
 Giul-mic, *Kis-Gúj*, Zacharia Laticu, adm. par. — Ioan Rotariu inv. subst.
 Ghilad, *Ghílád*, Aureliu Drăgan paroch şi adm. protopresb. în tractul Buziaş. — Măxim Bocan par. — Dimitrie Iorga, adm. par. — Ioan Biruescu, inv. — Marta Diaconovicu, învătătoare.
 Giulvez, *Gyálvezs*, Iustin Cotta, adm. par. — Stefan Alecsa, inv., al doilea post de inv. vacant.
 Lighed, *Liget*, Nicolae Ghercia, paroch. — Ioan Ţeran adm. par. — Dănilă Cereguţ, inv.
 Macedonia, Ioan Tinca, paroch. — Simeon Miloş, inv.
 Obad, Pavel Iancu, adm. par. — Petru Bandu, inv.

Omor, Alesandru Luchiciu, adm. par. — Pavel Buza, inv.
 Partoș, Pártos, Zaharie Dina, paroch. — Petru Dobos, inv.
 Petroman, Petromány, Vichentiu Goțiu, adm. par. — Petru Ferențu inv.
 Togir, Togyér, Corneliu Marcu, adm. par. — Post. inv. vacant.
 Tolvadia, Ilie Cioref, adm. paroch. — Mateiu Ilcău, inv.
 Voiteg, Vojtek, Stefan Țeran, adm. par. — Trifon Ardelean, inv.

Tractul Vêrșetului.

Reședința protopresbiterală Ritișor. — Numărul sufletelor 29.322.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Mihail Juica, adm. protopresbiteral.

Membrii:

Ioan Popoviciu, paroch în Costeiu.	Simeon Popoviciu, paroch în Voivodinț.
Ioan Cocora, paroch în Solcița.	Vasilie Trăilă, preot în Grebenăț.
Ioan Pop Neagoe, paroch în St.-Ianoș.	Antonie Popoviciu, paroch în Nicolinț.

Defensor matrimonial: Antoniu Crenian, avocat în Vêrșet.
 Notariu: Simeon Popoviciu, paroch în Voivodinț.

Comunele, preoții și învățătorii.

Butin, Temes-Butyn, Șerban Stoilă, adm. par. și inv.
 Clopodia, Klopodia, Ioan Alesandrescu, adm. par. și inv.
 Costeiu, Kustely, Ioan Popoviciu, Ilie Popoviciu, și Avram Corcea, par., Sim. Popoviciu capelan. — Stefan Otonoga și Mihail Cristescu învățători. Silvia Dona învățătoare.
 Ferendia, Luca Lazarescu, adm. par. — Ioachim Miloia, inv.
 Gataia, Gattaja, Georgiu Gașpar, paroch. — Petru Bulgea, inv.
 German, parochia vacantă. — Simeon Savu, inv.
 Gertenț, Gertyenes, Ioan Bălan și Vichentie Goțiu, adm. par. — Longin Bertea, inv.
 Grebenăț, Grebénecz, Vasilie Trăilă și Simeon Balesa, adm. par. — Lazar Oprin, inv. — Maria D. Oprin, învățătoare.
 Iabuca, Jabuka, Macsim Bălan, paroch. — Sava Petroviciu inv.
 Jamul-mic, Kis-Zsám, Terentiu Bota, paroch. — Dimitrie Cătană, inv.
 Jamul-mare, filie la German.
 Lațunaș, parochia vacantă.
 Marcovăț, Markovecz, Pavel Stoian, adm. par. — Postul de inv. vacant.
 Mesic, Mesics, filie la Iabuca. — Postul inv. vacant.
 Nicolințul-Mare, Teines-Miklos, Antonie Popoviciu, paroch. — Nicolae Pincu, adm. par. — Ilie Mangiu, Vasile Popoviciu și Dimitrie Petcu, inv., Florica Căiman, învățătoare.
 Marghita-mare, Nagy-Margita, Iuliu Iorgoviciu, paroch. — Ioan Naes inv.
 Percosova, Perkosszova, Iulia Nediciu, adm. par. — Eftimie Bugariu, inv.
 Ritișor, Retisova, Parochia protopresbiterală vacantă. — Ilie Luchiciu, paroch. — Teodor Ra-bagia inv.
 Solcița, Szolcsicza, Ioan Cocora, paroch, Benjamin Bălan, adm. par. — Romul Lungu, inv. subst.
 Srediște-mică, Kis-Saredistye, Mihail Juica, adm. protopresb. — Post. inv. vac.
 St.-Mihailu Seent-Mihály, Petru Popoviciu, paroch. — George Catarescu, adm. par. — Alesandru Bufan, Panteleimon Dajdea și Sever Silca învățători, Amalia Pop, învățătoare.
 St.-Ianoș, St.-János, Ioan Pop Neagoe, paroch, și Aurel Popoviciu, cap. — post de inv. vac.
 Straja, Lagerdorf, Martin Sdiciu, paroch. — George Manescu, inv., Alesandra Russu, învățătoare.
 Șenlacul-mare, Nagy-Senlak, Petru Folea și Dimitrie Stoilă, adm. par. — Constantin Baia, inv.
 Vlalcovăț, Vlakovecz, George Popoviciu, paroch. — George Popoviciu, inv.
 Voivodinț, Vojvodincez, Ilie Pănciovă și Simeon Popoviciu, parochi. — Ilie Dabiciu, capelan. — Ioan Miclea l.v., Silvia Georgeviciu învățătoare.

Tractul Bisericeii-Albe.

Reședința protopresbiterală Iam. — Numărul sufletelor 45.904.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: Filip Adam, protopresbiter.

Membrii:

Ioșif Tămășel, paroch în Vrană.	Sofronie Nediciu, preot în Biserica-Albă.
Vasile Iorga, paroch în Slatina.	Sofronie Avramescu paroch în Nicolinț.
Nicolae Otonoga, preot în Cioșu.	Ioan Murgu, paroch în Sasca-montană.

72243

Membrii suplenți:

Petru Danescu, paroh în Berliște.

Traian Oprea, paroh în Moldova-nouă

Defensor matrimonial: Dr. Aureliu Novac, avocat în Biserica-albă.

Notariu: George Suciu, capelan în Iam.

Comunele, parochiile și învățătorii.

Berliște, *Berlistye*, Petru Danescu paroh. — Nistor Surlașiu, inv.Berzasca, *Berzasska*, Arsenie Golumba, adm. paroh. — Ioan Țereu, inv.Biserica-albă, *Fehértéplom*, Sofronie Nediciu, adm. paroh. — Traian Lazar, inv.Bogodiniș, *Bogodince*, Pavel Vișan, adm. par. și inv.Cărbunariu, *Kohldorf*, Ioan Mihailoviciu, paroh, Ioan Gropșan capelan, Ioan Muntean inv.

Carlsdorf, filie la Moldova-nouă împreună cu Padina-Mateiu.

Ciorda, *Csorda*, Nicolae Otonoga, adm. paroh — Aureliu Novac, inv.Ciuchieș, *Ciukies*, Iosif Paunoviciu și George Lintă, adm. par. — Jivan Belca, inv.

Coroniniș, Vasile Murgu, adm. par. — Gavrilă Băiaș, inv.

Gornea-lucova, *Gornya-Ljubkova*, Ioan Serafin, adm. paroh. — I. Megoleșiu, inv.

Iam, Filip Adam, protopresb. — George Suciu, capelan. — Stefan Draghiciu, inv.

Iertof, *Heuerdorf*, Teodor Pănciovan, adm. par. — Vasile Micla, inv.

Iladiș, Petru Cerbu și Simeon Luca parohi. — Adam Popoviciu, preot iubil. — I. Treica și George Verca, inv.

Macoviște, *Makovistye*, Pavel Brinzeu, paroh. — Simeon Olariu, inv.

Mircovaș, parochia vac., se adm. prin cap. George Neda din Oravița-m. — Pavel Gaitoviciu, inv.

Moldova-nouă, (Boșneag) *Uj-Moldova*, Traian Oprea par., post. de cap. vac. — I. Isverniceanu inv.Naidăș, *Naidas*, Grigorie Sporea, adm. par. — Petru Muntean, capelan. — Dănilă Pitic, Nicolae Săcaci, inv.Nicoliniș, *Nikolince*, Sofronie Avramescu, paroh. — Vichentie Vinca, adm. par. — Toma Ignea, inv.

Padina-Mateiu, filie la Moldova-nouă, postul de capelan vacant. — George Traia, inv.

Petrila, *Petrilova*, George Simu, paroh. — Traian Bosică, inv.

Pojejena-română, Alexandru Blasiu, adm. par. — Nicolae Lalescu, inv.

Potoc, Nicolae Popoviciu, paroh. — Dimitrie Dogariu, inv.

Răcășdia, *Rakassia*, Ioan Luca, paroh. — Iacob Muntean și Simeon Ciulin, adm. par. — Ilie Iana și Emilian Novacoviciu, inv.Rusova-nouă, *Uj-Russova*, Iosif Ania adm. par. — Aureliu Popoviciu inv. subst.Rusova-veche, *O-Russova*, Vincenție Bales, paroh. — Ilie Muia, inv.Sasca-montană, *Szászkabánya*, Ioan Murgu, paroh. — Filip Balașiu și Constantin Dăneșiu inv.Sasca-rom., *Román-Szászka*, George Mihailoviciu, adm. par. — Nicolae Mircea, inv.Slatina, *Selatina*, Teodor Iorga, preot iubilat. — Vasile Iorga, paroh. — Nistor Trandafir, inv.Socolari, *Szokolar*, Pavel Preda și Adam Preda, preot iub. — Simion Nediciu par. — Dimitrie Petroviciu inv.Sichevița, *Sikévecza*, Sava Golumba, adm. par. — Isidor Mateleviciu, inv.Șușca, *Szúska*, filie la Pojejena-rom.

Vranî Vrány, Iosif Muntean și Iosif Tămășel, parohi. — Iosif Tămășel jun. și Nicolae Balmez, capelan. — Iosif Ciulin și Nicolae Lungu, inv.

Vrânciuș, *Vranycuz*, Iosif Belu și Sofronie Popoviciu, adm. par. — George Lazar, inv.

Tractul Oraviței.

Reședința protopresbiterală Oravița. Numărul sufletelor 30.465.

Scaunul protopresb.

Președinte: Alecsandru P. Popoviciu, protopresbiter.

Membrii:

Ion Petroviciu, paroh în Ciclova-rom.

Nicolae Tatucu, preot în Oravița-rom.

Dionisie Lămba, paroh în Măidan.

Alecsiu Toader, preot în Ciudanovița.

Sinesie Bistrișan, paroh în Jurgiova.

George Popa, paroh în Secaș.

Membrii suplenți:

George Popoviciu, par. în Măidan.

Eliseu Drăgălina, preot în Ghêrlisce.

Defensor matrimonial: Ilie Trăilă, avocat în Oravița.

Notariu: Mitrofan Simu, adm. par. în Răchitova.

Comunela, preoții și învățătorii :

Agadici, *Agadics*, Aureliu Nemoian adm. par. — Pavel Frenț, inv. subet.
 Broșteni, *Broștynan*, Petru Alecsiu, paroch, parochia a doua vacantă. — Aureliu Popoviciu inv.
 Cacova, *Kákova*, Martin Pincu par. Fotie Adamescu, adm. par. — Traian Lăuța și Ioan Cloc, inv.
 Callua, *Kalina*, Vasile Mitrofan, adm. par. — Sava Molin, inv.
 Cârnecea, *Kernyeca*, Damaschin Mitter par. — Iosif Roșu, inv.
 Ciclova-montană, *Csiklovabánya*, Petru Popoviciu, paroch. — Alesandru Frâncu și Vasile Jian, inv.
 Ciclova-rom. *Román-Csiklova*, Ioan Petroviciu, paroch. — Ioan Măran, adm. par. — Pavel Fiscea și Nicolae Calnicean, inv.
 Ciudanovița, *Ciudanovecs*, Alecsiu Toader, adm. par., Damaschin Marian, inv.
 Comoriște, *Komoristye*, Pavel Penda și Ioachim Dabiciu, adm. par. — Alexa Jian, inv.
 Forotie, *Forotik*, Damaschin Dabiciu, par., Petru Popoviciu adm. par., Martin Ciulin, cap. — Lazar Dabiciu, inv. și Ioan Dabiciu inv. subet.
 Gherliște, *Gerlistye*, parochia vacantă. — Iancu Duda, inv.
 Gornia, *Goruja*, Mateiu Popoviciu, par. — Pavel Miclea inv.
 Greovaț, *Greovetz*, Ioan Beldea, par., Ioan Opresan, paroch, Valeriu Opresan cap. — Ioan Capețiu, inv.
 Jittini, *Zsitlin*, Filip Voina, adm. par. și inv. subet.
 Jurgiova, *Zsurzova*, Sinesiu Bistrea, paroch. — Pavel Cipu, inv.
 Măidan, *Majdán*, Dionisie Liuba și George Popoviciu parochi. — Aureliu Iana, capelan. — Sofronie Liuba, inv.
 Mărcina, *Mercsina*, Aureliu Popoviciu paroch. — Petru Poenariu, inv.
 Oravița-mont., *Oraviczabánya*, Alesandru P. Popoviciu, protopresb., George Neda, cap. prot. — George Dragoescu și Nicolae Băinașu, inv.
 Oravița-rom., *R-Oravica*, Nicolae Tatucu și Ilie Nediciu, adm. par. — George Jianu, inv.
 Rachitova, *Rakítóca*, Teodor Stan, paroch. — Mitrofan Simu, adm. par. Toma Stan, capelan — Nicolae Simu, inv.
 Secaș, *Sekás*, George Popa, paroch. — Iosif Marghita, inv.
 Tievaniul-mic, *Kis-Tékány*, Aureliu Giuca par. — Ioan Drinca, inv.
 Varadia, Nicolae Mioc, paroch. — Paul Mioc, capelan. — Georgiu Tunia, și Ioan Alesandrescu, inv.

Tractul Panciovei.

Reședința protopresbiterală Satul-nou. — Numărul sufletelor 32.785.

Scaunul protopresbiteral :

Președinte : *Trifon Miclea*, protopresbiter.

Membrii :

Nistor Onciu, paroch în Uzdin.	Simeon Popoviciu, preot în Mramorac.
Vasiliu Bosica, paroch în Glogon.	Damian Popescu, paroch în Ovcea.
Petru Murgu, paroch în Petrovasela.	
Membrii suplenți :	
Iosif Popoviciu, paroch în Satul-nou.	Un post vacant.
<i>Defensor matrimonial</i> : Aron Bartolomeiu, paroch în Dolóve.	
<i>Notariu</i> : Nicolae Popoviciu, preot în Alibunariu.	

Comunele, preoții și învățătorii :

Alibunariu, *Alibudár*, Nicolae Popoviciu, adm. par. — Teodor Petrișor și Augustin Miut învățători, Emilia Arsenieviciu, învățătoare.
 Cubin, *Kubin*, Iosif Morariu, paroch. — Dimitrie Codrean, inv.
 Deliblata, Timoteiu Popoviciu, paroch. — Ioan Nita, Ioachim I. Băcilă inv. Amalia Ionescu inv.
 Dolóve, *Dolova*, Aron Bartolomeiu, paroch. — Romulus Roman, Ermolae Șandru, inv., Maria Iacob și Sofia Răsovanu, învățătoare.
 Glogon, Vasiliu Bosica, paroch. — Simeon Perin, inv.
 Iabuca, *Jabuka*, filie la Glogon. — Alesandru Murgu, inv.
 Mramorac, *Mramorák*, Simeon Popoviciu, adm. par. — Adam Bojin, și N. Sofariu inv.
 Ovcea, *Bárdnyos*, Damian Popescu, paroch. — N. Debelean inv. Un post de inv. vacant.
 Petrovasela, *Petrocoszello*, Petru Murgu, par. — Ioanichie Neagoe, par. — Teodor Anca, Romul, Teorean, Antoniu Nica, Nicolae Pența și Petru Secoșan inv. — Maria și Emilia Rațiu, învățătoare.
 Satul-nou, *Réva-Ujfalu*, Trifon Miclea, protopresbiter, Iosif Popoviciu paroch. — Procopie Roșculeț, Petru Stoica, Vasiliu Radu, Alesandru Bradeanu, Ioan Gașpar, Pavel Rudnăianu și Iulia Barbulescu, inv., Maria Stoica, învățătoare.
 Seleș, *Keel-Szöllös*, Alesandru Rușdea paroch, Stefan Popa adm. par. — George Bojin, Ilie Bojin și Mihail Pepenariu, inv.
 Uzdin, *Ozora*, Nestor Onciu, și Iancu Milu parochi, Onoriu Conopan, capelan — Nicolae Onciu, Nicolae Tuciu, Avram Pența, Ioan Lacatus și Augustin Precup inv. — Virginia Tuciu născută Stanciu, învățătoare.

Tractul Bocsei-Montane.

Reședința protopresbiterală Bocșa-Mont. — Număru sufletelor 33.493.

Scaunul protopresbiteral:

Președinte: *Macsim Popoviciu*, protopresbiter.

Membrii:

Ioan Popoviciu sen., paroh în Bocșa-rom.

Mihail Eremia, paroh în Ezeriș.

Ilie Balanescu, preot în Văliug.

Iuliu Bumbescu, preot în Țerova.

Ioan Pepa, paroh. în Doclin.

David Terfaloga, paroh în Recița-Montană.

Defensor matrimonial: Dr. Aurel Oprea, adv. în Bocșa-Montană.

Notariu: Ioan Marcu, inv. în Bocșa-mont.

Comunele, preoții și învățătorii:

Barbosul, *Barboss*, Gavril Georgeviciu, adm. par. — Nicolae Popoviciu, inv.

Biniș, Solomon Andreșcu adm. par. — Vasile Bojinca, inv. — Iuliana Firca, inv.

Bocșa-montană, *N.-Bogsdn*, Macsim Popoviciu protopresbiter. — Ioan Marcu, inv.

Bocșa-română, *R.-Bogsdn*, Ioan Popoviciu senior și Alecsie Popescu, parohi. — Ioan Popoviciu jun. adm. par. — Pavel Stan, capelan. — Damaschin Gruescu și Dimitrie Pruneș, inv.

Călnic, *Kölnik*, Petru Ieremia, paroh. — Iosif Ieremia, adm. par. — Antoniu Sabin, inv. — Maria Drăgan, învățătoare.

Cuptore, *Kuptore*, Parochia și post. inv. vacant.

Deșescl, *Dezescf*, parochia vacantă. — Lucian Glăvan, inv.

Doclin, *Doklin*, Ioan Pepa paroh, Pavel Drăgan adm. par. — Pavel Mustețiu, inv.

Dognesca, *Dognácska*, Lazar Baleanu, paroh. — Lazar Ciorman și Sofronie Anțătoiu, inv.

Doman, Ioan Oprea, adm. par. — Aureliu Gherguția inv.

Duleu, *Duleo*, Nestor Damșa, adm. par. — Ilie Crainicescu, inv.

Ezeriș, *Ezeres*, Mihail Eremia și Nicolae Micloșina par. emer.; Ioan Stoica și Ioachim Jurca, par. — Iancu Strein inv.

Fizeș, *Füzes*, Simeon Popa și Iosif Crăciunel, adm. par. — Dimitrie Novac inv. Un post inv. vac.

Fărlug, *Furlug*, Simeon Avramescu, adm. par., Aureliu Avramescu, cap. — George Ionuțescu, inv.

Iersig, *Jerszeg*, par. vacant. — Trifon Popoviciu, inv.

Jidovin, *Zsidovin*, Alexandru Ogerlaci, paroh. — Danilă Popoviciu, inv.

Moniom, *Monió*, Alecsă Groza Capetan, adm. par. — Nicolae Ion, inv.

Ocna de fer, *Vaskő*, Constantin Paușan, adm. par. — Avram Miter, inv.

Ramna, *Raffna*, Ioan Velcelean, adm. paroh. — Romul Ancușă, inv.

Recița-montană, *Resiczabánya*, David Terfaloga, paroh. — Iosif Velcelean și Nistor Mioc, inv.

Recița-rom., *R.-Resicza*, Mateiu Bălan, adm. par. — Stefan Albu, inv.

Socen, *Szócseény*, Traian Stoica, adm. par. — Ion Dorca inv.

Surdacul-mare, *Nagy-Szurdak*, Ioachim Meda, adm. par. și inv. subst.

Tărnova, Ioan Turnea, paroh; o parochie vacantă. — Petru Dalea, inv.

Țerova, *Czerova*, Iuliu Bumbescu, adm. par. — Post. inv. vac.

Valeamare-Poganescl, *Valeamare-Poganesst*, Ioan Sferocciu, adm. par. — Ioan Chevereșan, inv.

Valea-păii, Vasiliu Popoviciu, adm. par. — Grigoriu Paliciu, inv.

Văliug, *Ferenczfalva*, Ilie Balanescu, adm. par. — Vasile Mareșescu, inv.

Vaslava, *Vassiova*, Vasile Nemoian, paroh. — Serafin Jurca, inv.

Vermeș, Augustin Aldan, par. și inv.

Preoți militari.

Capelani militari clasa I-a.

Alexandru Muntean, în Timișoara.

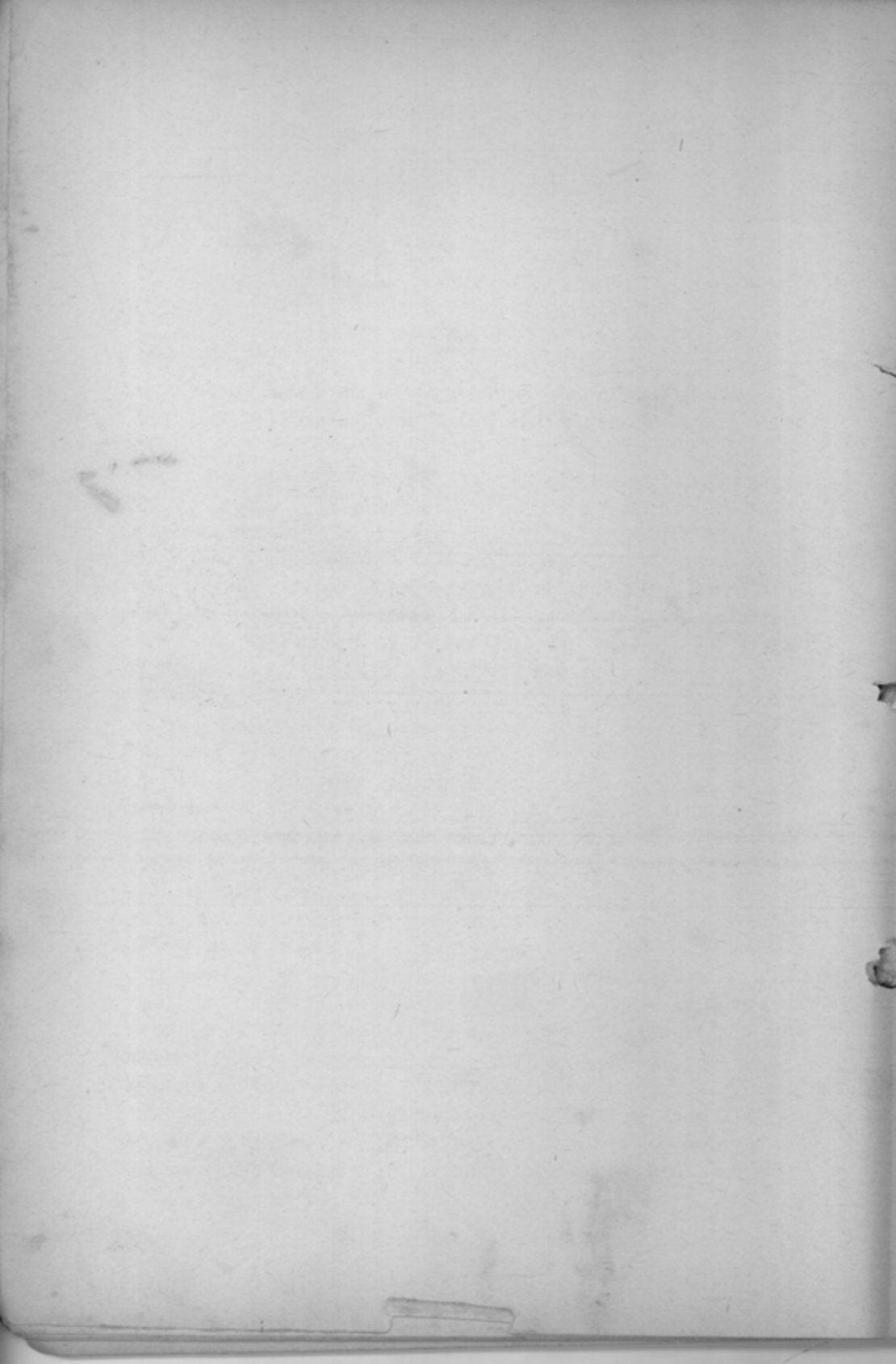
Pavel Boldea, în Viena.

Capelan militar clasa II-a.

Terentiu Bugariu, în Plevlje.

PARTEA

LITERARĂ

Potopul Garonei.

I.

Pe mine mă chiamă Lius Rubié, am 70 de ani și sînt născut în satul Sânt-George din țara franțuzescă, nu departe de orașul Tuluz în susul apei Garona. Patruzeci de ani am lucrat pămîntul ca se-mi agonisesc pânea, și încă în luna trecută eram cel mai bogat țeran din satul meu.

Casa noastră pare că era binecuvîntată. Norocul ni eșia ca din pămînt, sórele ni priea ca un frate, și nu-mi aduc aminte de nici un an rău. Trăiam mulți inși în acéastă fericire, anume eu, care eram încă verde și povățuiam copiii mei la munca pămîntului; apoi fratele meu Petru, care era holteiu bătrîn și fusese sergent la ôste; apoi sora mea Agata, carea după mórtea bărbatului ei ședea la noi și era femeie zdravănă și veselă, încât risetele ei se auđiau până la celalalt capăt al satului. Apoi erau familianții noștri mai tînéri, adecă feciorul meu Iacob cu femeia lui Rosa și cu cele trei copile ale lor Aneta, Veronica și Maria. Aneta era măritată după Ciprian Buison și avea doi copii, unul de doi ani, altul de dece luni; Veronica era logodită cu Gaspar Rabutó, érá Maria era încă copilă de 14 ani așa de albă și de bălae, par'că n'ar fi fost fică de țeran. De toți eram în casă 11 suflete. Când ne puném la masă, soră-mea Agata ședea de-a drépta mea, frate-meu Petru dea stênga, érá copiii și nepoții mei ședéu rótă împrejurul mesei fie-care după vêrstă până la băiețelul cel de 10 luni, care mânca singur cu lingura ca un om. Și ce veselie frumósă era, ce bucurie simțiam eu moșnégul de 70 de ani, când nepoții întindeau mînile strigând: „Moșule dă-ne pâne, da o bucată mare moșule!”

Ce zile bune! Sora mea Agata iscodea fel de fel de jocuri pentru copii și Dumineca cocea prăjituri pentru nepótele, fratele meu Petru povestea câte și mai câte de pe când fusese la ôste, érá nepoțica mea Maria cînta așa de frumos cîntece bisericesci, încât ți se părea că e o sfântă cu părul ei cel bălai resfirat pe umere și cu mînile împreunate ca la rugăciune. Eu moșnégul bătrîn, stêlpul

familiei, m'am hotărît să înalț și am și înălțat casa noastră încă cu un rând după ce am măritat-o pe Aneta după Ciprian, și apoi spun eu în șagă și rîdînd că după cununia Veronichei cu Gașpar vom trebui să ne facem casa cu trei rînduri, așa că după ce vom sfîrși cu toate nunțile, vom ajunge cu casa până la ceriu. Așa de mare era dragostea între noi cei 11 inși, cîți locuiam la un loc, încît nu voiam să ne despărțim în nici un chip, nimeni nu voia să-și facă casă deosebi. O, cît de bine e de trăit și de murit acolo unde te-ai născut, dacă toți familiarii trăesc în pace și în bună înțelegere, cum trăiam noi!

Trecuse luna lui Maiu, și sîmănăturile se arătau așa de frumoase cum nu mai fusese altădată. Într-o zi m'am dus cu feciorul meu Iacob să le vedem. Ne-am pornit pe la 3 cîsuri după amîdăqi, fînațele noastre de pe malul apei Garona se întindeau cu verdeta lor fragedă ca nisce covore mari, erva era de vr'o 3 piciore de înaltă, și la nisce lozii ce le sădisem anul trecut li crescuse mlădițe de cîte un metru. Apoi am mers pe la grîne și pe la vii, ogore cumparate tot unul cîte unul cu banii agonisiți în sudorea feței noastre, și grînele erau dese, viile înflorite, nădejdea noastră de rodă îmbelșugată era mare. De bucurie băietul meu Iacob rîdea din totă inima. „Ei, tată“ — îmi dîse el — „nu vom ave lipsă nici de pîne nici de vin. Se vede că bunul Dumnezeu ni priesce, de plouă așa de frumos pe ogorele noastre!“ — „Da, da ni priesce, baiete!“ — îi rîspunseiu eu — „că sîraci am fost odată, lipiți pămîntului; și Dumnezeu cu munca noastră ni-a ajutat de suntem astăzi cei mai avuți în sat!“

Și în adevăr noi aveam un noroc tare mare. Că de bătea grindina, ea se oprea tocmai lângă ogorele noastre; de se îmbolnăveau vitele vecinilor, a noastre erau tefere; de da vr'o scădere în viile altora, viile noastre erau rodite chidie. Și mie moșnegului de 70 de ani mi se părea că e drept să fie așa, pentru-că nu făcusem nici un rău nimerei.

Întorcîndu-mă acasă cu Iacob, am abătut și pe la câmpurile ce le aveam de cealaltă parte a satului. Acolo sădisem smochini și ei se prinsese de minune, erva migdalii erau foarte rodiți. Eram veseli și făceam planuri să ni mai cumpărăm nisce bucăți de pămînt.

Aprîpe de casă ni eși înainte Rosa, făcîndu-ni din mâni și strigînd: „Da veniți mai iute!“ Fătase o vacă și totă casa noastră era în piciore. Mătușa Agata se învîrtea încoco și încolo cu donița

în mână, fetele se uitau la vițel. O binecuvântare nouă venise peste noi. Nu de mult ni mărisem grajdurile, în cari se aflau la o sută de capete de vite, vaci foarte multe, oi și cai.

— Ce ți fericită — strigau eu — de seară vom bea câte o garafă de vin!

Atunci Rosa mă trase de o parte și-mi spusă că logodnicul Veronichei, Gașpar a venit la noi, ca să hotărîm ziua nunții. Gașpar era fiul cel mai mare al unui țăran dintr'un sat învecinat. El avea vr'o 20 de ani și era foarte tare în trup; mai avea băiatul și o inimă așa de bună, încât era chiar prea sficios, și când Veronica se uita în fața lui, el se făcea roșu ca creșta curcanului. Când Rosa mi-a spus că Gașpar e la noi, eu am trimis-o să l chieame. El era în fundul ogrăzii, ajutând slugilor la întinsul pânzelor. Întrând logodnicul în casă, eu l-am întrebat: „vii, fătul meu, să hotărîm ziua nunții?” — „Da, moșule Rubié”, îmi răspunse el roșindu-se pe față. Atunci eu i-am dis: „n'ai de ce te roși, fătul meu; dacă vrei, nunta ta va fi la 10 Iulie în ziua sfintei Felicité. Ați avem 22 Iunie, așa-dară numai 20 de zile ai până la nuntă. Pe biata răposata mea soție o chieama Felicité, și cred, că cununându-vă în ziua ei veți avea noroc. Ei, ne-am înțeles?” — „Bine, moșule Rubié”, disese Gașpar, „fie pe ziua sfintei Felicité”, și el puternic bătă mâna cu mine. Gașpar iubea pe Veronica de nu mai voia nici să mănânce nici să bea, și el ni spuse, că s'ar fi bolnăvit dacă n'am fi hotărît s'o mărităm după dînsul.

Acuma eu disei: „haidem să ne punem la masă, că-s așa de flămînd de nu vă ved cu ochii”.

În seara aceea am fost 12 la masă. Pe Gașpar și pe Veronica i-am pus alături și el sciind-o că-i a lui, se uita numai la dînsa și adese-orî îi veniau lacrimi măscate în ochi. Ciprian și Aneta, cari erau luați numai de trei ani, zimbeau; éra Iacob și Rosa, cari trăiseră 25 de ani, ședeau mai stînsi, deși pe furiș se uitau unul la altul cu ochii umezi de iubirea lor cea vechie. Cât despre mine, mi se părea că trăesc din nou în dragostea tinărilor logodnici, a căroră fericire aducea un colț de raiu la masa noastră. Ce mîncări bune am mîncat în sara aceea! Apoi am scos din pivniță două garafe de vin, începînd a ciocni păharele în sănătatea lui Gașpar și a Veronichei, și la urmă am cîntat. Gașpar scia cîntece de dragoste de ale poporului. În sfîrșit am îndemnat-o pe nepoțica Maria să ne cînte un cîntec. Ea s'a sculat în picioare și ne-a veselit inima tuturor cu glasul ei cel ângeresc.

Sculându-ne dela masă, eu moșnegul m'am dus la feréstră, și Gașpar a venit lângă mine. „Ce să mai aude pela voi?” — l-am întrebat eu. — „Nimica”, răspunse Gașpar, „numai atâta se vorbește, că au fost ploî mari, și se pot întembla nenorociri, pentru că apa Garonei tare s'a umflat”. — „Nu va fi nimic”, i-am zis eu dând din umere, „în toți anii Garona se sboșește, ca și cum s'ar fi mâniat, érá peste nópte se liniscește și se face mai blândă decât un miel. Veî vedea, fétul meu, că nu se va întembla nimica nici acuma.... uită-te ce vreme frumósă e afară”.

Era pela 7 césuri sara și sórele apunea. Pe ceriu nu se vedea nici o pată de nour, auđiam rísete de copii pe uliți dinaintea casei nóstre și zgomotul turmelor de vite și de oi ce se întorcéu acasă dela câmp, érá glasul cel gros al apei Garona horăea fără încetare, deși mie mi se părea că tace, așa eram de deprins cu densusl.

Fetele vorbeau în láuntrul casei, eu cu Gașpar le ascultam zîmbind, când de odată aud pe tolócă un strigăt înfiorătoriu de gróză și de mórte: Garona, Garona!

2

Satul nostru Sânt-George era într'o vale departe de vr'o 500 de metri dela apa Garonei, pe al cărei mal să aflau șiruri de plopî înalți.

La strigătul cel de gróză eu, Gașpar și Ciprian ne repeđirăm iute pe tolócă. Nu vedeam nimic, dară auđirăm din nou strigătul: Garona, Garona! — De odată vėđurăm pe drumul cel mare repeđindu-se înaintea nóstră doi bărbați și trei femei; una ținea un copil în brațe. Toți cinci strigau ca nebunii de gróză și fugeau măn-când pământul, apoi din când în când cu față îngrozită se uitau înapoi ca și cum i-ar fi urmărit o potae de lupi.

— „Ore de ce strigă așa?” — mă întrebă Ciprian. — „Veđi ceva moșule?”

„Nu vėd nimic”, răspunseiu eu, „nu vėd nici frunza se se misce.” Și în adevěr nu se zăria nici o mișcare. Dar abea sfērșisem vorba, când étă că între trunchiurile plopilor de pe malul Garonei vedem deodată țíșnind un potop de valuri, ca o turmă de dobitoce cenușii pătate cu galbén, scuturând spume albe și trăsnind de se cutremura pământul. Acuma și noi am început a striga desnădăđuiți: Garona, Garona!

Pe drum alergau spre noi cei doi bărbați și cele trei femei, și potopul apei alerga după dênșii, făcėnd zgomot ca un batalion

care se răpede în răboiu asupra dușmanului. Plopii se rupeau ca trestii, o colibă de scânduri fu înghițită, o casă se năru, cărui erau luate ca niște fire de paie, dar apele par-că urmăreau mai ales pe cei cinci fugari. La o cărnitură a drumului ele îi ajunseră, tîn-du-le calea. Sermanii nemorocii înă alergau dară apele îi încunjură tot mai tare din toate părțile, și ei nebuni de spaimă, încetară a mai striga. Un val cumpit se răpedi asupra femeii celei cu copilul în brate și o înghiți.

Acuma eu strigau cătră ai mei: „Iute se alegăm în casă, că casa e tare, n'avem de ce ne teme”. Ne-am suit deodată în rândul al doilea. Casa ni era zidită pe o ridicătură mai sus decât ulița. Apa năvălea în curte pe înetul, cu zgomot slab, nu ne prî temeam. — „Nu va fi nimic”, dicea fiul meu Iacob, ca să-și încurajeze copiii, „că la anul 1855 apa a intrat în curte ca și acuma, crescînd de o palmă, dară după aceea sa tras érași înapoi”. — „Îleu pentru sîmînaturi”, dise încet Ciprian. — „Nu, nu, n'are să fie nimica”, diceam eu, ca se dau curaj fetelor înspăimîntate.

Aneta își culcase copiii și ședea la căpătîiul patului cu Vero-nica și cu Maria. Sora mea Agata dicea să bem vin inferîntat, ca să ne îmbărbătăm, Iacob cu Rosa se uitau pe o fîcștră, eu moș-négul, fratele meu Petru, Ciprian și Gășpar ne uitam pe ceealaltă fîcștră. — „Veniti încôce!” strigau eu cătră cele două slugi, cari umbiau prin curte în apă. — „Da vitel?” îmi răspunsêra slugile, „ce să facem cu ele, că s'au spîriat și se omôră în grajdii”. — „Lăsăți-le strigau eu, „vom vedea mai pe urmă ce vom face!”

Nu era chip de scăpat vitel, dacă potopul ar fi crescut înă mult; dară cu gândul acesta n'am vrut să spari pe iubii mei. Mă siliam așa dară să arît că n'am nici o frică. Stam cu cotele pe fîcștră, vorbeam, cercam să șeguesc și să zimbesc, dară una și una îmi aruncam ochii pe fîcștră afaia. Garona, dupăce ne înecase tot satul, acuma înetul cu înetul valurile ei căutau să înec și casa noastră. În curte apa crescuse de un metru și o vedeam mereu crescînd, dară eu diceam că stă pe loc, ba chiar îndrăsneam a spune, că scade. — „Vei trebui să dormi la noi fîtîl meu”, diseu cătră Gășpar, „dacă peste câteva cêsuri apa nu va scădea, ceeace ușor pôte să se întemple”. Gășpar se uită la mine cu față galbenă ca cêra fără să respundă, apoi îl vîdî cum privește lung la Veronica cu o îngrîșire nespunsă. Erău opt cêsuri și jumătate. Slugile, înainte de a veni la noi în sus în rîndul al doilea, aduseră două lampe. Deși afaia era înă

diuă, eu le aprinseiu, gândind că lumina lor va alunga întunericul din inimile noastre. Soră-mea Agata pusese o masă în mijlocul casei și le luă cu de-a sila pe Aneta, Veronica și Maria ca să joce cărți. Vorbea, vorbea mătușa cu nepoțele și se silea să tot vorbească de mai că nu se auzea sgomotul apelor de afară. Dar înzădar, nepoțele nu puteau uita. Ele erau albe ca varul, ascultau la fiecare clipală, mânilor tremurau ca frunza bătută de vânt și deodată încetară cu jocul. Maria se întorsese spre mine și mă întrebă încetișor: „moșule, tot se suie apa?” — „Nu, nu”, răspunseiu eu, „jucați fără grijă, că nu-i primejdie!”

Apa însă se suia cu iuteală îngrozitoare, și eu moșnegul de 70 de ani nici odată nu-mi simțisem inima așa de zdrobită ca atunci. Noi toți bărbații ne aședărăm înaintea ferestrelor ca să ascundem de ochii femeilor șaima de morțe de afară. Ne siliam să vorbim, să șeguiim, să zimbim, când frate-meu Petru se plecă și-mi spuse la urechie: „Luis, apa a ajuns la un metru dela ferăstră, trebuie să gândim ce-i de făcut”. Eu i-am făcut semn să tacă, dar primejdia n'o mai puteam ascunde. Vitele în grajduri se omorau. Deodată auzirăm zbierătele oilor, mugetele vacilor și nechezatul cailor.

„Dumnezeule, Dumnezeule!” — strigă Aneta sculându-se de pe scaun cu mâinile înțepenite de obraz și scuturată ca de friguri. Și după densa se sculară toate și nu le mai puturăm opri dela ferestri. Dragele mele stătură drepte, mute cu părul sbirlit în vârful capului. Sosise amurgul. O lumină ciudată se întindea pe apele miloșe. Ceriul sēmēna cu o pânză așternută pe fața unui mort. Era sfârșitul unei zile de gróză, ce se perdea într'o nopțe a morții. Și nici un glas omenesc nu se auzea, numai apele horăiau într'o mare întinsă cât vedeai cu ochii.

„Dumnezeule, Dumnezeule!” diceau femeile încet, pare că se temeau să vorbească tare. O pfrăitură grozavă li tăie vorba. Vitele noastre sfărimară porțile grajdului, trecând în valurile galbene duse de puhoiu. Oile le ducea apa cu grāmada ca pe nisce frunze uscate, vacile și caii se luptau. Mai ales calul nostru cel cenușiu nu voia să móră; se rēdica în două picioare, întindea gâtul, sufla ca un foiu. Dar apele sēlbațice îl apucară dela spate și noi îl vedurăm obosit înecându-se.

Atunci începurăm și noi a țipa. Ni veniau strigătele în gât fără voie, eram siliți să strigăm. Cu mâinile întinse către vitele noastre ne boceam fără a ne auzi unii pe alții, scoțând din noi plânsetele

și suspinele ce le stăpânisem până atunci. Eram săraciți. Sămănăturile pierdute, vitele înecate, norocul nostru se schimbaseră în câteva césuri.

Apa se tot suia. Frate-meu Petru îmi strigă dela o vreme; „Luis, sê luăm sêma că apa ajunge până la feréstră!“ Atunci eu îmi venii în fire și zisei cu nepăsare:

„Averea nu-i nimic; cât vom fi cu toții, n'are de ce sê ni pară rău. Ne vom pune la muncă și Dumnezeu ne va bucura din nou.“ — „Da, da“, zise fiul meu Iacôb înfiorându-se, „ai dreptate tată, nu suntem în primejdie, zidul casei nôstre este tare; sê ne suim pe acoperemânt“. Apa începuse acum a intra pe ușe în casa nôstră din rândul al doilea. Noi ne repezrăm pe scară în pod unii lângă alții ca sê nu ne prăpădim în primejdie. Ciprian nu era cu noi. Îl chie-mai și când îl vëdúi venind din despărțitura alătura cu fața tulburată, îl întrebăi, unde sânt slugile? — „Au murit“, îmi răspunse el, „colțul podului s'a prăbușit asupra lor!“ Eu îl rugai sê tacă. Fiori de mórte îmi trecură prin inimă, mórtea întrase în casa nôstră. Când ne suirăm în pod nici nu gândirăm sê stingem lampele, căci apa crescuse în casă de-o palmă

3.

Noroc că acoperișul casei era mare și nu pré plecat. Pe dënsul ne puteam sui prin o uscioră, de-asupra căreia o parte a acoperișului era netedă. Acolo am fugit toți. Femeile sê aședără jos, bărbații merșeră până la ogeagurile de pe marginile casei ca sê vadă ce mai este. Eu moșnégul m'am răzimat de uscioră și priviam în tôte părțile. „Nu sê póte sê nu ne vină nime în ajutoriu,“ dîseu eu cu curaj. „Trebuie sê ne vină cineva cu corăbii orî măcar cu plute. Ian uitați-vê încolo, nu se vede un fënar pe apă?“ Dar la vorba mea nime nu-mî respundea. Frate-meu Petru, fără sê scie ce face, își aprinsă luleaua și fuma și fuma așa de tare, că la fie-care gură de fum sciupea bucăți de ciubuc. Iacôb și Ciprian cu fața în-tristată sê uitau în depărtare, érá Gașpar sê tot învërtea pe acoperiș, pare-că căuta pe unde sê iasă. La picióarele nôstre femeile sta grămadă, mute, tremurând, și își ascundeau fața ca sê nu mai vadă. Cu tôte acestea Rosa rădică capul și întrebă: „unde sânt slugile? de ce nu sê suie și ele aicea?“ Eu nu i-am răspuns. Atunci ea, uitându-se țintă în ochii mei, mă întrebă a dóua órá, unde sânt

slugile? Eu m'am întors în altă parte fără să-i răspund, că nu puteam să mintesc. Atunci am simțit că fiorii morții, ce au atins inima mea de moșneg, atinge și inimile femeilor și ale fetelor. Ele înțeleseră tăcerea mea. Maria se sculă drept în picioare, suspină, apoi cădu ca leșinată și o umplură lacrimile. Aneta își ținea pe cei doi copii strinși în fustele sale, și-i ascundea, parecă voia să-i apere. Veronica își ascundea fața în palme și nu se mișca. Chiar sora mea Agata, albă ca varul, făcea cruci și dicea rugăciunile.

În timpul acesta priveleşea dimprejurul nostru se făcea tot mai îngrozitoare. — „Apa se sue, apa se sue“, dicea frate-meu Petru, tot rupând cu dinții ciubucul lulelei care se stânsese. Apa era de un metru dela acoperiș și nu mai venia așa de liniscită ca până acum, ci curgea cu putere trăsătoare, mânănd și isbind de casa noastră copaci întregi smulși din rădăcină, bărne, și fel de fel de acoperișuri. Auziam cum case se năruie cu un sgomot ca cel al căruțelor încărcate cu prund și resturnate pe marginea drumurilor. Fiul meu Iacob, sfâșiat de suspinele și de grôza femeilor, tot dicea: „tată, nu putem să stăm aicea, să cercăm ceva, te rog să cercăm“. Eu, nesciind ce dic, bălbăiam după dânsul: „da, da, să cercăm ceva!“ Gașpar voia să o iee pe Veronica în spate și s'o mântuiască înotând. Frate-meu Petru vorbea de o plută. Ciprian dîse la urmă: numai de am putea ajunge până la biserică.

Deasupra apelor biserica sta în picioare cu clopotnița ei în patru muchii. Dela noi până la dânsa erau 7 case. Casa noastră era lângă altă casă mai înaltă și aproape de acesta mai era o casă. Pote mergând pe acoperișuri am fi putut ajunge până la biserică, unde ne-am fi suit în clopotniță. Acolo mulți oameni trebuia să fie scăpat că pe casele vecine nu vedeam pe nime, dară dela clopotniță auziam glasuri. Inse ce de-a primejdii, ca să ajungem la acel loc de scăpare! — „Nu se poate“, dîse frate-meu Petru, „că casa vecinului nostru este pre înaltă, și ar trebui scări ca să ajungi pe acoperișul ei“. — „Ori ce ar fi, mă duc să văd“, răspunse Ciprian, „și dacă drumul nu va fi bun, mă voi întorce, ăra de va fi bun, vom merge cu toții“. Eu moșnegul vedeam că el are dreptul și l-am lăsat să mîergă. L-am vădut apoi pe Ciprian, cum s'a prins cu un cârlig de fer de ogeagul casei vecine și s'a suit pe acoperiș, când de odată femeia lui Aneta, rîdicându-și capul și nevădându-l întră noi strigă: „unde-i soțul meu, unde-i Ciprian? nu vreu să mă lase, la un loc sîntem, la un loc să murim!“ Apoi ea se sculă și alergă cu copii

cu tot strigând din răsuputeri: „Ciprian așteptă-mă că eu merg cu tine, cu tine vrău să mor!“ În zădar o ruga el să ședă cu noi, ea ca nebună striga și mai tare: „mă duc cu tine, mă duc cu tine!“ Ciprian se întorsese și o dusă cu copii cu tot pe casa vecină, apoi pe altă casă mai josă, unde nu-i mai vedeam. După cinci minute îi vedui pe casa a treia, al cărei acoperiș era tare plecat în jos. Ciprian și Aneta cu copii în pâlă se tîrîiau în genunchi pe vîrfurile acelei case. Când i-am văzut așa, pe mine moșnegul m'a cuprins o grăză nespusă, și am început a striga cu mâinile la gură din toate puterile: „întorțetivă, întorțetivă!“ Dar zgomotul cumplit al apelor îmi înădușia glasul, încât Ciprian, care ajunsese acuma pe a patra casă, nu mai auzia nimica. Abia de aici înainte începu nenorocirea cea înspăimîntătoare.

Casa a patra, pe care ajunsă Ciprian, era menită din început pentru o fabrică și era zidită fără trăinicie. Apoi stînd ea cam în uliță, puhoiul potopului de ape o bătea mai tare decât pe toate celelalte. Mie mi se părea că o ved tremurând între valuri, și cu gâtul înțepenit mă uitam la Ciprian care mergea pe acoperișul ei. De odată se auzi o huruitură, casa se năruise, și în clipa aceea răsări luna plină luminând ca o lampă liniștită acel loc de grăză și puștiit de potop. Din casa năruită rămasă numai ogégul cel lung și subțire și de el erau acătate câteva grinzi. Întră grinziile acele mie mi se părea că ved un trup sbătîndu-se și opintindu-se cu o putere ce întrece puterea omenescă. „Trăește!“ strigau eu. Un rîs nebunesc ne zguduia, băteam în palme de bucurie ca și cum am fi scăpat cu toții. „Da, da, uitațivă“ dîse Gaspar, „el cêrcă să se prindă de grindă“. Dar rîsetele noastre încetară după ce înțelesesem starea grozavă a lui Ciprian. La năruitura casei, piciorele lui se prinsere între două grinzi, nefericitul de el era acum spînzurat cu capul în jos aproape de fața apei. Soția lui, Aneta de pe casa a treia scotea urlete înfricoșate, urlete ca de căne turbat. Ea privia cu ochii la lupta soțului ei cu mórtea. „Nu-l putem lăsa să móră spînzurat“, dîse Iacob, „trebuie să mergem acolo!“ și se porniră băeții mei spre casele vecine și pe urma lui Ciprian, când iată că și casa a doua se năruia și li taie drumul. Atunci fiori reci ca ghêța trecură prin inimile noastre și noi stam cu ochii țîntă la trupul spînzurat al lui Ciprian. El sërmanul se lupta încă. Căuta să se apuce de grinzi, cerca cu mâinile în toate părțile, dar mórtea îl dovedea. La urmă își lasă capul și mâinile în jos, un val de apă îi atinse

creștetul capului, alt val îi udă fruntea, altele îi închisere ochii. Noi cădurăm în genunchi cu brațele întinse, plângând și spunând rugăciuni; pe acoperământul casei a treia Aneta stând în picioare și cu copiii lângă dânsa, urla ca ieșită din minte în puterea nopții.

4.

Nu știu câtă vreme am stat îngrozit de nenorocire. Când eu moșnegul mi-am venit în fire, am văzut că apa ajunsese până la cărămiștile de pe acoperământ și casele vecine se năruiseră toate. „Plutim“, șoptea Rosa fiinduse de cărămiștilor. Și în adevăr toți simțiam pare că ne-am fi dus cu acoperiș cu tot, dar uitându-ne la clopotnița ce sta nemișcată în fața noastră, năluca perii, ne aflam întru același loc bătut de valuri.

Și apa se suia mereu, ajunsese acuma până la jumătatea acoperișului casei noastre. Maria și Veronica se țineau îmbrățișate, șoptind cuvintele: „nu vreau să mor, nu vreau să mor“, și nici un ajutoriu nu era de așteptat. Auțiam glasuri dinspre biserică, două fânare trecuseră odată pe departe, apoi nu mai auțiam și nu mai văzui nimica. Gașpar în acest timp se învârtia pe acoperământ. De odată ne chemă și ne dă: „luați sémă, ajutați-mi, țineți-mă bine“. El apucasă o prăjină și pândea un acoperiș mare și negru de grajd, care încetișor se apropia de casa noastră. Când acoperișul ajunsese în dreptul lui, îl opri cu prăjina, și simțindu-se împins strigă se-i dăm ajutoriu. Noi l-am apucat de mijloc și l-am ținut bine, până ce acoperișul veni singur și se izbî de casă cu atâta putere, încât ne temeam să nu-l vedem prefăcut în tândări. Gașpar sări pe dînsul și umbla în toate părțile ca să cerce ori de-i tare, apoi dă plin de veselie: „Moșule am scăpat; acoperișul e curat corabie și ușor ne va ține pe toți. Pe dînsul vom fi ca acasă“. Gașpar mai întări acoperișul cel de grajd. El prinse grinzi de cele ce plutu, legându-le pe lângă acoperiș cu frânghii, ce le luase din casă frate-meu Petru ca să fie la nevoie. Gașpar cădu iar în apă, și când noi strigarăm de frică că se înecă, începu a rîde, fiind-că era înotătoriu așa de bun încât să juca pe apă ca altul pe uscat. „Haide“, striga el, „suiți-vă pe acoperiș“. Suindune cu toții privirăm spre biserică. Aneta era tot pe casa a treia. Ea sta rădămată de ogiaș și își ținea copii în brațe. Apa i-se suise până la brâu. „Nu te mîhni moșule“, îmi dă Gașpar, „că pe Aneta vom lua cu bună sémă ici pe acoperișul nostru. Dar când noi cu prăjini și cu bărne și cu vîsle cu

mare greu am deslipit acoperișul de casa noastră, voind să plutim spre Aneta ca să o scăpăm, atunci puhoiul ne izbîi cu atîta putere, încît corabia noastră plesni în țandări și noi toți cădurăm în apă.

Mai departe nu știu ce s'a întîmplat, îmi aduc numai aminte că am vădut-o pe sorămea Agata înecându-se pe când frate-meu Petru mă trăgea pe mine de pîr pe acoperișul casei noastre. Petru s'a aruncat din nou în apă. Eu moșnegul m'am mirat cînd l-am vădut pe Gașpar aducînd-o în brațe pe Veronica și puind-o lângă mine. El se aruncă iară, și o scosă pe Maria albă ca ciara și leșinată. Apoi se aruncă de nou în apă, dar de giaba. Cînd Petru și Gașpar veniră singuri pe acoperiș, eu strigai: „Da sora Agata, da Iacob, da Rosa, unde-s?“ Ei făcură din cap și lacrimi mari le cursă din ochi. Din cîteva vorbe am înțeles, că Iacob își spărsese capul de o grindă, și Rosa cuprindîndu-se de trupul bărbatului ei mort se înecă cu dînsul. Sora Agata nu s'a mai arătat de asupra apei. Atunci eu rădicîndu-mă m'am uitat spre acoperemîntul pe care sta încă Aneta, și apa se tot suia. Zării numai brațele ei înțepenite cum ținea afara din apă pe cei doi copii. Apoi casa aceea se năru, și Aneta cu copii cu tot fu înghițită de valuri.

5.

Acuma eram numai cinci pe acoperișul casei noastre, și apa ne lăsă numai o suseniță îngustă de a lungul vîrfului ei. Un ogég căduse. Am trebuit să rădicăm pe Veronica și pe Maria, cari încă tot erau leșinate, am trebuit să le ținem în brațe ca să nu le ajungă potopul. Venindu-și ele în fire și începînd a striga din nou că nu vreu să móră, noi le linișteam ca pe niște copii că nu vor muri, că nu vom lăsa să le iee mórtea. Dar ele nu ne mai credeau.

Să slărșisă. Din satul năruit nu mai rămăsese decît cîteva bucăți de zid. Odată ni se păru că auzim la stînga un sgomot de vîslă. Ce nădejde, cum ne înălțam capurile ca să vedem! „O ved“, strigă Gașpar, „uitați-vă colo în departe o plută“. Mă uit și eu și pare că așa era, pare că auziam loviturile lopeților, pare că venea tot mai aprîpe de noi, și frate-meu Petru ne dîse: „nópte bună!“ Și se dusă, lui îi urma ră Gașpar cu Veronica. Trezindu-mă mai târziu, vădui că se zărea de diuă, și lângă mine auzii pe cineva rîdînd. Întorcîndu-mă vădui pe Măria stînd în picióre cu hainele ude, ea rîdea. Cât de frumósă și de blîndă era sêrmana copilă la acest ceas de diminătă! O vădui plecându-se, luînd apă cu pumnii

și spălându-se pe obraz. Apoi își suci părul cel bălai și îl înodă după cap. Ei îi părea cu buna seamă că se află în casa noastră în ziua de Duminecă, când clopotele sunau pline de veselie și o cheamau la biserică. Rîdea ca un copil cu ochii limpezi, cu fața fericită, nebulisă. Își perdu-se mintea de grăză, și nebunia era pentru densa ca un dar ceresc, așa de fericită se părea de curățenia zorilor de primăvară din ziua aceea. O lăsam să se grăbescă, neînțelegându-o. Să înfrumseța neîncetat apoi când creșu că e gata să se ducă, cântă un cântec bisericesc cu glasul ei de ânger. Dar de odată se opri, și răspundînd pare că unui glas ce o cheama, strigă „merg, merg!” Și iar începu cântecul, se scobora încet de pe acoperiș, intră în apă și apa o înghiți.

După aceea nu îmi mai aduc aminte de nimic, eu moșnegul eram singur pe acoperământ. Apa se mai suisă. Îmi pare că mă țineam din toate puterile de ogégul ce sta încă țepăn și-l strângeam ca un dobitoc care fuge de mörte. Apoi — nimic, nimic o negrătă pustiul

6.

La ce mai trăiesc? Mi s'a spus că ômeni cu plute trimiși de cârmuire venise pela 6 césuri diminéta și mă aflase leșinat pe ogiaș. Potopul n'a avut milă se mă ie și pe mine, pe când nu mai simțiam nenorocirea mea. Eu moșnegul am scăpat de mörte. Toți au murit, copii cei mici, fetele de măritat, tēnerii căsătoriți și cei mai de mult luați, numai eu trăesc ca o buruiănă virtôasă și uscată înrădăcinată pe prund. Dacă a-și avea curaj, a-și face ca frate-meu Petru, a-și dice nópte bună! Și m'a-și arunca în Garona, ca să merg și eu unde au mers dragii mei. Nu mai am nici un copil, casa mi-i năruită, sēmēnăturile pustiite. O, séră când eram toți la masă, bētrānii la mijloc, cei tēneri în rēnd, și când veselia lor mă încunjura și îmi da viață! O, zile fericite ale secerișului și culesului viilor, când lucram cu toții și ne înturnam acasă plini de bucuria nădej-dilor noastre! O, copii mei cei frumoși și viile frumôse și grānile frumôse, mângāierea bētrānețelor mele și rēsplata vieții mele întregi! și acuma perind toate arestee și Dumneșeule la ce vrei să mai trăesc? — n'am nici o mângāiere, nu mai vreu nici un ajutoriu. Voiu da ogórele mele la cei ce au încă copii, ei vor curăți pāmēntul de lemnele și de petrile aduse de potop și-l vor lucra de nou, dară n'ai copii o palmă de pāmēnt îți ajunge să te odihnești. Am avut

încă o dorință, dorința cea de pe urmă. Am vrut să aflu trupurile copiilor mei ca să-i îngrop în țințirim sub o pîtră la un loc, unde voiu merge și eu să-i întîlnesc. Să spunea că la orașul Tuluz s'au prins mulțime de trupuri duse de apă. M'am hotărît să mă duc acolo, și m'am dus; ce nenorocire înfiorătoare! Vr'o două mii de case năruite, șapte sute de morți, toate podurile luate, o măhală înecată în noroiu, douăzeci de mii de nenorociți mai că în pelea gîlă înspăimîntați de bîla lungorei, jale pretutindenea, ulițele pline de morți, milosteniile pré mici ca să tîmăduiască atâtea rane, dar eu mergeam fără să vîd prin mijlocul uliților, căci mă durea ranele mele, morții mei. În Tuluz mi-s'a spus că s'au pescuit multe trupuri, ce le îngropase într'un colț al țințirimului, la mulți dintre morți li făcuseră portretele, și între acestea am aflat și portretul lui Gașpar și al Veronicei. Cei doi logodnici și-au dat în mîrte sărutarea de nuntă, ei erau așa de tare îmbrățișați cu buzile lipite și cu brațele înțepenite, că ar fi trebuit să le rupă mîinile dacă ar fi voit să-i desceșteze. Li luasă portretul așa îmbrățișați, și acum îmbrățișați dormiau somnul de veci, nimic nu mi-a rămas mie moșnegului decît acest portret îngrozitoriu, acești doi copii umflați de apă, cari păstrează pe fețele lor galbine vitejia iubirei lor. Îi privesc și plîng.

* * *

Acastă descriere a esundărei apei Garona din Francia umple de fiori pe cetitori. Ea este scrisă de scriitorul francez Emil Zola, și este tradusă în limba română de dl I. N. pentru fîia poporală „Deșteptarea“ din Cernăuți, în Bucovina, carea a publicat-o, și de unde se reproduce aici. S'a fost tradus pentru „Deșteptarea“ căci s'a aflat multă asemănare între potopul Garonei și între referințele din Bucovina în ce privesce pe români. Acolo au devenit românii tare strîmtorați în urma înundărei popoarelor străine, așa că străinii s'au înmulțit éra românii au sărăcit vinđîndu-și mulți și pămînteles strămoșesci străinilor, și mulți s'au înstrăinăt de limba lor străbună.

Acastă descriere o reproducem și în Calendariul nostru, căci și pe noi ne amenință potop din toate părțile.

Vedem că sîrăcia prinde rădăcini în mijlocul nostru, vedem că străinii în multe locuri ne scot din moșiile nîstre, și din averea părintescă, vedem cum ne înstrăinăm de datinele nîstre strămoșesci, vedem cum bisericile nîstre sunt gîle în dîle de sîrbătoare, semn

că ne-am abătut dela virtutea strămoşilor nostri, cari cu trup cu suflet ţineau la biserică, la legea noastră adevărată, şi că ne-au coplesit grijile lumesci, dorul de a îngriji numai de trup, érá de suflul nostru am început a ne uita.

Da, sêrăcia prinde rădăcini şi se lăţesce între noi, pentru-că am început a ne lăsa de vieţa cea cumpătată şi trează, de vieţa cea bineplăcută lui Ddeu. S'a incuibat luxul şi între noi, carele fórte mulţi bani consumă, aruncăm banii pe lucruri de nimica. Ne îmbrăcăm mai mult din dughene, căci fusul şi rêsboiul, a început se lipsescă din casele noastre, şi astfel îmbogăţim pe străini érá noi sêrăcim. Dară şi beutura cea stricăciósă câte familii ruinéză şi le aduce la sapă de lemn? Acéstă vieţă necumpătată şi lipsită de trezvia sufletescă şi trupescă cere bani mulţi, şi în lipsa de bani alergăm la bănci de tot felul, şi romănesci şi străine. Băncile sunt o mare binefacere dară pot deveni şi mijloc de ruină, dacă noi şi pentru lipsuri inchipuite, pentru ca se câştigăm bani de a ne îmbrăca mai scump şi mai scilpitoriu, pentru-ca se putem merge la cutare şi cutare petrecere, pentru ca se purtăm casă pe picior mare cum fac alţii cu dare de mână, — alergăm la bănci şi facem datorii, pe cari apoi nu le putem împăca şi astfel ajungem de ni se vind moşiile părintesci, — căci datoria e ca rtiă, nu ne putem scăpa cu una cu două de ea. E lucru îngrozitoriu când veđi băncile de tot felul cum sunt asaltate de cambiile economilor nostri dela sate, dintre cari mulţi abia îşi pot cu multă trudă însemna numele. Şi dacă vom căuta că pentru-ce anume s'au făcut şi se fac acele datorii, vom afla, că în cele mai multe casuri se fac pentru lucruri de cari uşor s'ar fi putut lipsi respectivii.

Sarcinile publice sunt multe şi în multe locuri ómenii nostri cu o uşurătate păcătoasă lasă a se îngrămădi pe averile lor în loc se nêsuiască a le plăti; ba din contră se bucură şi sunt mulţemitori că organele administrative, notarii din comune nu stăruiesc ca ei se-şi plătecă dările. Astfel dările se îngrămădesc, şi într'o bună dimi-netă se pomenesc bieţii ómeni uşoratici că li vine doba la uşă, şi sunt desmoşteniţi pierdându-şi pămêntele, şi locul lor îl ocupă apoi străinii. Astfel de casuri durere, au obvenit şi obvin în multe comune, unde cu decile de familii şi-au pierdut avutul lor.

Étă unde le potopului cum ne ameninţă!

Dacă aruncăm privirea asupra oraşelor noastre odinióră curat romănesci, cu pieţele pline de neguţatori români, vedem în pieţe

tot firme străine, neguțătorii români nu mai sunt s'au sunt foarte puțini, locul lor l-au ocupat străinii. Nu p'ote fi stare sănătoasă dacă neguțătoriile românesce ni s'au impuținază, érá locul acestora s'au ocupă de străini. Ba în unele locuri vedem că elementul românesc s'au tot depărtéază de centru, s'au trage tot înapoi la margine. Étă neguțătorii și elementul român dela orașe s'au retrage dinaintea undelor potopului.

Ni-am păstrat curată individualitatea noastră, religiunea noastră și datinile noastre caracteristice strămoșesci. Acuma însă și acestea sunt amenințate, pentrucă în multe locuri și mulți au început a deschide ușa casei pentru de a putea întra elemente străine. Nu este acuma tocmai rar lucru ca cineva căsătorindu-se s'au i-a soție străină, carea fără îndoială nu aduce iubire și alipire față de însușirile noastre, față de religiunea noastră și față de trebuințele noastre. În Bucovina mult au contribuit la rusificarea și rutenisarea familiilor românesce căsătoria cu femei străine, căroră apoi nu le-a plăcut limba, datinile și portul românesc. Ce a fost acolo daunos nici la noi nu p'ote fi folositoriu. Nu în zădar s'au dice din bătrâni: „s'au nu bagi cuniu străin în casă“. Nu rar s'a întâmplat și aceea, că fetele noastre au întrat în case străine, cari fete apoi s'au perdut atât pentru némul nostru cât și pentru biserica noastră.

Étă că undele potopului încep s'au între și în casele noastre !

Mult au ținut părinții nostri la sânta noastră biserică, la sânta noastră religiune; mult au suferit ei, multe batjocuri și urmăriri și nu arare-ori chiar dela cei de un sânge cu dênșii, cari pentru felurite bunuri și folóse pămêntesci s'au resculat contra bisericeii și religiunei lor. Bisericelile erau pline de credincioși, și cu dragă inimă aduceau laudă și mulțămită lui Ddeu, și îi cereau sprijinul s'au puternic, și Ddeu i-au ascultat pe ei. Dară și rugăciunea lor era adevărată. Ómeni avuți, neguțetori cu vață și distinși nu s'au rușinau a cânta chiar în strană. Ei cunosceau cu deamênuntul slujba ddească și nu li era greu s'au pré lung timpul de a asculta până la sfêșit sfintele slujbe ddeesci. Ce vedem acuma? Multora slujba li-e pré lungă. Li este greu o órá, o órá și jumătate a s'au umili înaintea celui pré înalt, și a asculta cu pietate și supunere sfintele rugăciuni și cântări, și de multe ori îi audei dicénd, că slujbele sunt pré lungi trebuiesc scurtate. Da, slujba e pré lungă, e greu a sta în sânta biserică o órá s'au o órá și jumătate, dară în berturi în locuri de petreceri nu e pré mult a sta diua s'au nóptea întrégă,

a-și ruina sănătatea și a-și prăpădi averea. Multora dintre bărbați și femei în santa biserică li este greu a ingenunchia înaintea Ziditorului pentru-că își strică hainele scumpe, dară nu le pasă că în petreceri și jocuri le ruinează cu totul.

Ce înșamnă acésta? Înșamnă că simțul religios s'a timpit. Focul credinței a început a se stinge. Că mulți dintre noi sunt cuprinși de nepăsare cu privire la cele sufletesci, și se îngrijesc numai de cele ale pântecelui și ale mândriei. Înșamnă că și noi suntem atinși de stricăciósele și veninósele învățături ce provin dela inimizii religiunii în genere și a celei creștine în special, și cari nu se pot împăca cu aședemintele salutare ale bisericei, și cari într'una sunt și inimizii cu voie și fără voie ai existenței noastre.

Părinții nostri mult au suferit pentru biserică și religiune, dară suferințele acestea, tăria și statornicia lor a adus fructe bune, căci și astăzi esistăm cu biserica și religiunea noastră și cu însușirile naționalității noastre.

Étă ce ȃice fericitul Nicolae Tincu Velea în precuvéntarea istoriei sale bisericesci: „Preste multe valuri și schimbări a trecut ginta română dela aședarea ei în patriele unde ea astăzi vieză de atâtea vécuri. Stătut-au adesea pe marginile morméntului său, vėdėnd și sub picióre acea înfiorátore adâncime, carea îi amenința a o înghiți și a o stinge pentru totdeuna din șirul popórelor. Dară provedința divină vru, ca acest popor de o gloriósă origine să nu piară... el întru naturala sa înțelepciune, blăndeță și constanță neînfrântă suferi și nu desperă... să luptă cu tóte fazele și periclele... și învinse“.

„Minunată învingerea acésta, când atâtea furtune crâncene, atâtea vėrsări de sânge în mijlocul acestui cercat popor, și preste tóte negura nesciinței și umbra morții îi amenințau în tot minutul cu totală periciune! Dar acest popor în drumul său așternut cu spini și udat cu lacrimi, din fatalitățile sale a tras tărie, și privit nu ca om, ci ca mașină servitóre pentru scopuri străine, defăimat și măl-trătat, numai în biserica sa își afla scăparea și mângăerea, numai aci se putea ȃice, că vieză și este adunare de ómeni. Dar și acest institut sânt, carele singur a apėrat pe români de perire, era strîm-torat, apăsát și înfierat cu nume de tolerat séu suferit, ca și poporul, carele trăia întrânsul. Cu tóte acestea credincióșii români, în loc de a scădea în credință se întăriau în răbdare alipindu-se tot mai mult de maica lor sufletescă, aceste timpuri frumóse, aceste au

fost atunci când ea strimtorată și apăsată, s'a luptat cu bărbăție pentru existența sa; căci atunci mai vîrtos s'a arătat în lumina sa cea mai curată evlavie și profundul respect al poporului român către biserica sa națională străbună, cum și onórea și ardórea lui către bunurile cele mari, cari i-le păstră până astăzi acest institut sânt“.

„Da ideile sublime, sêmțemintele nobili și religioase, moștenite dela străbuni, desvălite și crescute în sinul maicei biserici, nu au perit nu s'au stins din mintea și inima românului, spiritul sântos și geniul lui îi însuflă totdeauna sê-și păstreze și venereze cu pietate acele prețioase odóre străbunesce, acele bunuri înalte, acele puteri mari, cu carile sê încópce inimile omenesci, și cari nu lasă sê piară nici o națiune, adecă: patria, naționalitatea, limba și religiunea străbună, și el le scutí, le apără pre cât a putut chiar și cu sângele sêu. Și ecă că națiunea română vieză și astăzi“.

Părinții nostri ni-au lăsat spre moscenire ca pe un tesaur scump sânta noastră biserică și religiune, érá noi acum, când mult s'a ușurat sórtea noastră și nu suntem mai mult prigoníți și urgisiți ca părinții nostri, le cam desconsiderăm. Și scumpă și sfântă trebuie sê ne fie biserica și religiunea noastră, pentru că însuș Domnul nostru Iisus Christos a pătimit pentru ea și cu scumpul sêu sânge ni-a câștigat-o și a pus mărturie pentru ea; érá părinții nostri cu viața și sângele lor ni-au păstrat-o și ni-au predat-o nefalsificată.

Dară étă undele potopului ne amenință și cele mai din lăuntru ale noastre, simțemintele noastre, alipirea către biserica și religiunea noastră, pentru că răpindu-ni-le acestea, ușor vom fi și noi striviți. Undele potopului: materialismul, necredința, diferitele învățături false și stricăcioase, ademenirile proselitistice cari cu felurite momeli și în felurite chipuri sê încercă a ne deslipi de biserica noastră strămoșescă, — acestea bat la ușă și caută a întra la inima și mintea noastră pentru de a le subjugă, a le înghiți.

Amenințându-ne potopul din tóte părțile, óre unde sê căutăm și unde vom afla mântuire?

Pățeniile trecutului ne învață, dară și însaș istoria de mai sus despre potopul Garonei ne arată unde avem a căuta și unde vom afla mântuire. Pățeniile trecutului ne învață, că mântuire avem sê căutăm și vom afla în sinul santei biserici, în alipirea căldurósă de religiunea noastră strămoșescă. Dară ce ne arată istorisirea de mai sus? Întréga comună era cutropită de apă, de potopul Garonei, și

nefericiții cei de pe acoperișul casei vedeau numai biserica stând tare deasupra apelor, unde mulți au scăpat, și și dorința lor era de a ajunge ca să se mântuască, dară durere, căci ei încredându-se prea mult în tăria și înălțimea casei lor nu s'au îngrijit la timp ca să ajungă la biserică.

Ecă dară, la biserică să năsuim cu tot sufletul nostru. Precum părinții nostri așa și noi cu tărie să ne alipim de biserică și religiune. Să ne îndreptăm lucrările și moravurile noastre după învățăturile bisericei. Cel-ce trăește după învățăturile bisericei, acela va duce o viață trează, cumpătată, muncitoare, acela va ținea mult la părinții săi, la datinile lor cele bune, la moștenirea primită dela ei, acela nu-și va schimba religiunea sa pentru nisce bunuri și folose pămăntesci, de multe ori numai închipuite și trecătoare. Astfel undele potopului să vor resfrânge, moșiile noastre nu vor ajunge în mâini străine, locul nostru nu va fi ocupat de străini, nu vom deveni străini în pământul nostru; bisericile noastre să vor umplea de credincioși și Dumnezeu va afla plăcere în viața și pietatea noastră, și binecuvântarea lui nu ne va lipsi.

Stejarul din Borzești.

— (De N. Gane). —

1.

În Moldova este o apă curgătoare ce se chiamă Trotoșul. Apa aceea se revarsă la orașul Domnești în apa Siretului și Siretul se revarsă la Galaț în Dunăre, érá Dunărea se duce în Marea négră. Pe șesul Trotoșului se află satul Borzești. Timp de peste patru sute de ani a rămas vorba între ómeni, că într'o ȓi frumoasă de primăvară o cétă de copiii a început a se juca de-a bătălia pe șesul Trotoșului nu departe de satul Borzești. Copiii erau împărțiți în două tabere, adecă în tabera Tătarilor și în tabera Moldovenilor.

Tabera Tătarilor era comandată de un băiat iute și nestem-părat, cu plete negre și cu ochi de mure, ce se chiema George, érá tabera Moldovenilor sta sub comanda unui copilandru anume Stefan, care avea pěr bălai, ochi albastri și inimă cutezătoare. Băiatul George era fiu de țeran, érá copilandru Stefan era fiu de Voivod, și mai târziu s'a făcut și el singur Voivod, anume Voivodul Stefan cel bun și mare, care a domnit în Moldova dela anul 1456 până la anul 1504.

Sě vede că pe vremea aceea prietenia și frăția între români era mai mare decât acuma, din cât copii de țerani sě jucau la un loc cu copii de domnitori.

Cele două tabere de copii, ce sě jucau pe șesul Trotoșului, erau înarmate până în dinti cu puști de soc, cu săbii de șindilă și cu sulți de trestii, și sě băteau așa de amarnic între olaltă, încât clocoteau văile și se spăriau tóte paserile de prin tufșuri. Érá comandantii alergau călări pe nuiele când la drépta când la stânga oștirilor înșirate ca la bătălie, și își îmbărbătau soldații la luptă. A ținut cât a ținut bătălia, dară la urmă copilandru Stefan i-a învins pe Tătari, l-a prins și pe comandantul lor George și l-a legat de un stejar bătrân, care a fost martorul celei dintăiu isbânȓi a vítézului Domn Stefan de mai târziu.

După învingere toți căpitanii lui Stefan sě strânséră în pre-jurul stejarului și începură a-l judeca pe comandantul tătăresc, adecă

pe băietul George. Unul spunea că George i-a furat o minge, altul dicea că i-a dărimat o cetate de hârtie, alții povesteau alte fapte rele ce nu puteau fi ertate. Éra bietul George, dragă Dómnne cu ochii plecați în jos, adecă măhnit, dară pufnind de rîs, își aștepta osînda.

Stefan, după ce ascultă tóte pîrile mai marilor ostirii sale, diise la urmă cu asprime: „Porunca Domniei mele este sê-l spânzurați de crénga cea de sus, ca sê fie pildă și pentru alte neamuri dușmane!“ Apoi nenorocitul George fu legat cu frânghii pe sub suoră și rădicat sus pe crénga stejarului, pe când ostașii învingători ai lui Stefan împușcau din puștile lor de soc și strigau hura de bucurie. Joc nebunatic, joc copilăresc, mă rog cine n'au vădut jocuri de copii!

2.

Dară, of Dómnne, óre ce sê aude? ce clocot aduc apele Trotoșului de sus în jos? ce vifor s'a stîrnit, de puterea căruia George sê légănă în aer pe crénga stejarului și pămîntul începe sê huiască de pare că s'ar fi rē-turnat niște stânci în apa Trotoșului. Pe când Stefan și ceilalți copiii sta încremeniți de sgomotul ce sê apropia, de odată sê zări o cētă nenumărată de adevărați Tătari, ce alergau spre dēnșii în fuga cea mai mare a cailor. Atunci, vai, toți copiii cuprinși de gróză o apucară la fugă care încotro, și numai George rămase acolo sus pe crénga stejarului. El bietul zimbia încă în nevinovăția lui, pentru că nu șcia ce urgie îl așteptă. Dară într'o clipală de ochi, Tatarii înfipseră în trupul lui mulțime de sē-geți și de suliti, încât frunzele și crengile stejarului sē clătinară ca prinse de fiori de stropii de sânge ce curgeau din bietul copil George.

3.

Treiđeci de ani au trecut după întēmplarea acēsta. Copilandrul cel mic Stefan a căpătat în mână paloș de oțel în locul săbiei de șindilă de odinióră, s'a urcat de pe tréptă pe tréptă pe scara măririlor lumești până ce a ajuns sê fie numit domn al țarei Moldovei și a fost pus pe tron și miruit de Mitropolitul Teoctist. Făcēndu-se el așa stēpănitoriu peste tótă țara, a început o viéță grea și cu multe nevoi tot în rēsbóie și osteneli, pentru că țara fiind bogată, largă și îndemānatică, ațîța gustul și setea de pradă a tuturor dușmanilor vecini. Dar cu cât nevoile veneau mai grele peste Stefan, cu atăta mai mult creșcea inimoșia lui. Și au voit Dumneđeu că el

să mîergă dela isbîndă la isbîndă și numele lui să se mărească tot mai mult, încît să rîsbată peste hotarele Moldovei departe în lume și să rîsbată prin sute de ani pînă la noi. Și Stefan fiind Domn dreptcredincios și de viță din pămîntul Moldovei, după fie-care biruință făcea cîte o biserică ca semn neperitoriu de trăinicia neamului românesc și de bunătatea lui Dumnezeu. 48 de ani a domnit Stefan Vodă cel bun și mare, așezînd nestrămutat temeliile stăpînirii poporului românesc peste cîmpiile Dunărei, și pecetluind acîsta stăpînire cu sîngele vitejilor sîi ostași. Dară un gînd îl năcăjia pe Stefan una și una, adecă gîndul la micul băiet George cel ucis de Tătari pe ciînga stejarului dela satul Borzești. Ori și unde s'ar fi dus și ori ce ar fi făcut, chipul cel ocheș și drăgălaș al lui George îi venia lui Stefan neconținut în minte, pare-că cerîndu-i rîsbunare.

Și au trecut multă vreme, pînă ce într'o zi etă că-i aduc lui Stefan vestea, că mulțime de oște tătărăscă a năvălit în Moldova peste apa Nistrului, pustiind pămîntul, răpind cîrduri de vite, dînd foc satelor și gireșilor de pîne (grîne) și luînd în robie femei și copii. Stefan își tocmi iute oște și le eși Tătărilor înainte la satul Lipinți. Acuma sî-l fi vîdut pe domnul Moldovei! El nu mai era ca înainte de 30 de ani în bătălia copilărească dela stejarul din Borzești, unde călărea pe o nuia de alun, ci acuma la satul Lipinți călărea pe un cal aprig de soi moldovenesc și alerga ca un fulger la tôte locurile bătăliei, vîrîndu-se unde primejdia era mai mare. Și în loc de săbii de lemn zîngăniau acuma săbii de oțel, și în loc de puști de soc tunau tunuri de schijă*), încît să negrea văzduchul de fum și nu se vedea om pe om. Eă tătărimea cuprinsă în foc din două părți era măcinată și zdrobită ca grăunțele sub o pîtră de móră. Roșu lucia sórele sus ca în timp de grea cumpănă, roșu era pămîntul jos de sîngele ce gîlgăia din atâtea trupuri pîgâne. Dar' sufletul bătăliei, care vedea și cărmuia tôte, era chipul cel vitejesc al lui Stefan, carele pretutindeni alerga dînd inimă și curaj ostașilor sîi. Încă nu apucase a sfîinți sórele, și tótă urgia tătărăscă a fost sfîrtmată și prinsă, și cu dînsa a fost prins și fiul domnitorului țerii tătărăsci.

După isbîndă Stefan au dat laudă lui Dumnezeu și au trîmis soli de bucurie în Moldova și la soția sa Eudochia.

Auînd bătrînul domnitoriu tătărăsc de pățenia fiului sîu și a oștilor sale la satul Lipinți, a trîmis la Stefan soli încărcăți

*) fier turnat, metal.

cu odóre scumpe ca să-l rescumpere pe fiul său din robie. Stefan însă au respuns solilor că numai atunci ti va da drumul fiului domnitoriului tătăresc, dacă se vor învoi și căpitaniile oștirilor sale, pe cari are de gând să-i chieime pe malul Trotoșului la satul Borzești și să-i întrebe despre acest lucru.

După aceea într-o zi frumoasă ca de primăvară, Stefan ti chieimă pe toți căpitaniile pe malul Trotoșului sub bătrânul stejar, unde băietul George fusese ucis de Tătari. De acelaș stejar sta acumă legat fiul domnitoriului tătăresc Mengli Gherei, și rătă împrejurul lui sta mai marii oștirilor lui Stefan, anume hătmanii Arbore și Șendrea, aprodul Purice, logofătul Těutu, vornicul Boldur și alți mulți oșteni și ómeni de frunte. În mijlocul lor sta Stefan Vodă, érá mai la o parte erau solii lui Mengli Gherei cu darurile lor.

Acumă Stefan Vodă începu a grăi așa: „Hatmanilor și căpitaniilor mei! Eu v'am chieimat aici ca să dau în judecata vóstră pe fiul lui Mengli Gherei, și să hotărâți voi singuri de i-se cade ertare său pedépsă. Înainte de 30 de ani, pe când eu eram mic și mă jucam sub acest stejar bătrân cu un băiet anume George din satul Borzești, de odată au năvălit asupra noastră Mengli Gherei cu o urdie de Tătari și a omorît fără milă pe nevinovatul George. Étă că acumă cu ajutoriul lui Dumnezeu și al nostru chiar fiul lui Mengli Gherei a cădút prins în mânilor noastre, după-ce și el ni-a călcat țara fără dreptate și a ars mulțime de holde și de sate, și o mulțime de femei și de copii. Tatăl lui ni trâmite acumă soli cu daruri scumpe ca să-l rescumpere pe fiu. Eu las să hotărâți voi cu înțelepciunea vóstră ce este de făcut!”

Acumă toate fețele se posomorîră și toți hătmanii și căpitaniile lui Stefan își aruncară ochii asupra fiului lui Mengli Gherei, care sta legat de stejar și în clipéla aceea s'a obrăznicit într'atâta, încât a scuipit asupra căpitaniilor lui Stefan, numindu-i „câni”. Din pricina acestei obrăznicii bătrânul hatman Arbore s'a îndreptat cătră Stefan Vodă și a grăit așa:

„Măria Ta! Noi n'am avea ce face cu vieța acestui Tatar care batjocuresce, pentrucă Moldova s'a adăpat destul cu sânge păgânesc și sângele unuia mai mult n'ar sporí întru nimic róda pământului nostru. Dar acest Tatar este fiul lui Mengli Gherei, și Măria Ta lup-tându-Te de atâția ani pentru întemeierea némului nostru, esci datoriu să dai cu dēnsul o pildă, ca să mérgă vestea peste cele patru

hotare ale Moldovei, că cine sémănă mórte pe pământul nostru, acela mórte culege!”

Atunci toți căpitani strigară într'un glas: „La mórte, la mórte!...”
 Érá Stefan întorcându-se către solii lui Mengli Gherei li dîse așa:

„Duceți-vé cu daruri cu tot la stěpânul vostru și spuneți-i, că așa de tare s'a scumpit capul fiului sěu cu sângele creștinesc ce el l-a věrsat, încât tata n'are destulă avuție ca sě-l pótă rescumpěra pe fiu. Érá dacă Mengli Gherei va vrea sě-l întălněscă pe fiul sěu acolo, unde îndată sě va duce, apoi sě cuteze sě calce hotarele Moldovei!”

După porunca lui Stefan, fiul lui Mengli Gherei a fost rădicat în sus și spânzurat de aceiaș créngă de care odinióră sě legăna micul băiet George când fu străpuns de săgețile tătăresci. Trîmbițele și dobele îi făcură cîntea cea de pe urmă.

Judecând apoi Stefan că bătrînul stejar și-a împlinit menirea, de órece frunzele și ramurile lui cu sânge au fost spălate de sânge, a dat poruncă sě i-se dea foc, și în locul lui a zidit întru pomenirea tovarășului sěu de copilărie o biserică cu hramul sf. George.

De atunci au trecut patru sute de ani, și astăđi când merg călătorii în biserica cea négră din Borzești, simțesc o tainică strîngere de inimă, aducěndu-și aminte, că pe lespeđile de pétă ale acelei biserici a călcat odinióră piciorul lui Stefan cel Bun și Mare, care a fost sufletul de viéță și chiagul némului nostru românesc.

Dracul.

(*Novelă de V. R. Buticescu.*)

Este drac ori ba? Este dău! Dar' el nu-i așa de urit pe cum îl fac babele. Dracul e copil frumos. El n'are codă de câne, nici peri de lup ori miță, nici corne de țap și copite de cal, și nici nu șede ascuns în petri și în bolohani. Dracul are chip de om frumos ori urit, după cum se 'ntimplă, mai de multe ori e frumos. Câte odată e chiar ca un ânger, și atunci te scóte din minți. Cu cât îl mai frumos, cu atâta ai mai mare bucluc cu el. Și dracul umblă pîntre noi, vine în casa noastră, ne ține cu vorba, șede cu noi la masă, ni rîde în față și ne pórta diua cu lumina. Noi dăm mâna cu el, îl poftim să șadă, îi umplem păharul și el bea cu noi la masă. Așa-i dracul, numai să-l cunoști.

I.

Era o nópte de iarnă aspră și gerósă. Omătul scîrțăia sub picióre, stelele sclipiau și lemnele crepau de ger. Era međul noptii. Luna nu răsărise, dar' de zarea ométului se vedea tot satul. În sat se vedeau trei lumini la trei case. O lumină era în capul satului de sus, alta în capul satului de jos și a treia în mijlocul satului. La casa cea dintăiu era o lumină mare, iară la celelalte numai câte o zare mică. Casa cea dintăiu avea stăpên bogat, la care ardea lumină pe masă; celelalte dóue aveau stăpênî sêraci, căroră li lumina numai zarea focului din vatră. La casa dintăiu jucau, chiuiau și beau pe întrecute, póte că făceau nuntă; la celelalte dóue case era tăcere adêncă, se părea că a murit cineva. În casa cea dintăiu din capul satului de sus ședea bogătașul Ioan Ciupea; casa din capul satului de jos era o móră, în care ședea un biet fecior de morariu cu bătrâna sa mamă, ear' în căsuța cea mică din mijlocul satului o vêduvă cu o copilă frumósă și cu un câne și o miță albă, că atâta era averea lor.

Ion Ciupea era om mare în sat. Era mare că avea bani, și unii diceau că are și minte. Ion Ciupea cinstea duminicile, âm-

bla la biserică, ducea prescuri, bătea mătani și făcea pomene de sufletul morților. În biserică el ședea în strană și aprindea luminile. Stăpânii celor-alalte două case erau seraci și de mintea lor nu mai grăia nime. Mintea omului sărac n'are multă poveste.

Și vedeți, chiar despre acestea trei case se vorbea în sat mai mult decât în celelalte.

Ion Ciupea era omul cel mai bogat din sat; morariul cel tînăr era feciorul cel mai zdravăn, și în căsuța cea mică ședea fata cea mai frumoasă din sat. Și dóră de ómeni bogați, de feciori zdraveni și de fete frumoase vorbește lumea mai cu drag. Și de Ion Ciupea clocotea tot satul, că l-au apucat nebunia să se însóre la bătrânețe, și că fata cea mai frumoasă ar fi logodită cu dînsul. Unii spuneau că au vîdut'o pe Anuța cea frumoasă plîngînd, alții povesteau, că Petru Morariul ședea tótă nóptea cu capul pe mână și se uita ca un nebun. Da la Ion Ciupea strigă și chiue tótă nóptea, vinul curge ca apa, și el, stăpânul casei, benchetuesce cu prietenii ca un flăcău. Gîndesci că nu-i el.

*

E mezul nopții, și la masa lui Ion Ciupea mesenii șed oboșiți. Păharele sînt pline și capurile grele. Ion Ciupea șede în capul mesei și strigă: Măi tâlharilor, cît sunteți? rôtă pe lîngă mine! Trei slugi ametește il prinseră rôtă.

— Vin, măi calicii? întreba Ciupea.

— Vin deu, bade Ioane, răspunse o slugă.

— Ciupea sări în picióre și îi trase o palmă strigînd: Da aduci tu vin pe masă! mie mi sete și tu îți gură cu stăpânul tîu? Sluga rădică un vas și-i turnă vin.

— Măi călicule, strigă Ion bogătașul, cîți popi sînt în satul meu?

— Hehehe, răspunse sluga, numai unul bade Ioane.

— Măi meseni, strigă érá Ciupea, Dumneđu are numai o slugă, Ion Ciupea are trei. Hurra, strigară toți tovarășii spărgînd păharele și potignindu-se în tóte părțile. Numai Ion Ciupea se ținea încă pe picióre și cele trei slugi îi tot umpleau păharele. La urmă bogătașul umplu păharele slugilor strigînd:

— Măi calici, cine se trăiască?

— Cine are mai multe slugi, dise o slugă.

— Vivat! răspunse Ciupea, și păharele fură deșertate, apoi Ciupea le umplu érá.

— Cine să trăiască măi?

— Cel ce are mai mult în pungă! Păharele érá se golirá și érá se umplură.

— Cine să trăiască a treia órá? strigă Ciupea?

— Cel ce are mirésa cea mai frumósă pe pământ! răs-punse o slugă. Ion Ciupea sărí în picíóre și sărută pe aceea slugă viclénă, apoi prinse a pocní din degete și a juca prin casă, și tovarëshii ceialaltí încă se prinseră la joc.

— Măi, strigă bogătașiul, cine ține pept cu mine?

— Nime, bade Ioane, răspunse unul.

— Măi, eu măsur banii cu dimerlia! Măsuri, bade Ioane!

— Măi, Dumnezeu are mai mult decât mine numai cu doi fertelici. Tovareșii ríséră cu hohot și fiecare apucă păharul în mână.

— Dintr'o dușcă, băeți, strigă Ciupea; toți golirá păharele și cum le golirá, se resturnară pe jos.

*

Pe fereastra morii lui Petru Morariul se strecură o lumină slabă din zarea focului de pe vatră. Și acolo erau ómeni beți, dar nu de vin ci de durere. Stěpănul morii, Petru, ședea cu mamă-sa și povestea. Bětrăna torcea pe vatră, ér Petru ședea pe o laviță cu capul în mâni, și unul pre altul se întreceau în suspinuri.

— Nu te supăra, puiul mamei, nu te supăra, că supărarea îl dobóră pe om ca bóla. Mai sunt fete în lume și bune și frumoșe, tótă paserea își află soț în lumea asta mare. Un fecior ca tine zdravăn, sănětos și harnic și bun la vorbă își află nevastă și în codru.

— Șciu, mamă dragă, dar veți, dacă începi a crede ceva, așa de rău îți pare sě-ți părăsesci credința. Și eu credeam că Anuța va fi a mea, credința acésta ími era sfântă și ími cade greu sě o părăsesc. Sěrac sunt eu, sěracă e Anuța, sěraci suntem aměndoi, dar' eu n'aș schimba-o pe averea lumei întregi. Ba mie mi se părea, că ei mai bine i-ar sta lângă mine decât unei fete bogate și fudule pe pământ și pe boii tătăni-sěu. Petru tăcu. Bětrăna tocmi tăciunii pe foc. În móră se auđi învěțăcelul strigănd ca de sub pământ: tórănă măi în coș! Petru începu érá a grái:

— Dar de alta îmi pare tare rău. Anuța dicea adese-ori în șagă, că numai o babă este în lume, de răul căreia m'ar lăsa, adecă mórtea. Și iacă, când colo, trece o ți, trec dóue, și vine vestea ca trăsnetul că Anuța se mărită.

— După cine?... întrebă repede mama.

— Veți bine, răspuse Petru, astai vorba, că adecă după cine? După Ion Ciupea, un bătrân, un venetic, un fariseu, de care nime nu scie de unde-i, cine i-a fost tată, unde-i este țară cum și cu ce a crescut.

Mama lui Petru zîmbi cu amărăciune, apoi dîse: Ciupea are bani fétul meu, și tu sci dóră că banul e odorul dracului. Cu banul cumperi cînste, cumperi dragoste și suflet de om.

— Lasă, mamă, dîse Petru, nu-mi aduce aminte, că mi-se spintecă inima de durere. Anuța se jura și eu îi credeam. Și acuma ea gata-i să se mărite — după cine? după cine, mamă dragă? După Ion Ciupea!

— Petre, dîse mama, fața banului e frumósă și amăgitóre. Cine se uită mult la ban, acela ameteșce și i-și perde capul. Póte și Anuța sa uitat mult la banii lui Ciupea, de și-a perduť vederea. Las'o dragul mamei, ieți gándul dela dênşa, și ți: Dumneđu se-i dee noroc.

Petru suspină, érá beťrâna vorbí mai departe: Și ție ți-a veni norocul, fétul meu, că norocul e ca un călătoriu, el umblă, tot umblă, se bagă în casă și ici și colo, și nu alege între ómeni bogați ori sêraci. Norocul nu-i dela ómeni, ci dela Dumneđu, el îl trimite, nu ómenii.

— Ei, dar nu mă rabdă, dîse Petru, nu mă rabdă dragostea Anuței se n'o întreb măcar, ce face, ce vrea și încotro vrea să mérgă.

— Las-o, răspuse beťrâna, las-o să mérgă, dragul mamei, nu-i sta în cale, Dumneđu ia rënduit calea ei, tu nu o poți opri.

— Bine, mamă, dîse Petru, se mérgă cu Dumneđu, dar' am să grăesc cu Anuța numai o vorbă, numai un cuvêť scurt, apoi am să-i dîc sănêťate bună!

Colo în mijlocul satului se mai vedea o zare de lumină la o căsuťă mică. La ușa casei un căne era culcat în prag și tremura de frig. În casă ședéu la foc dóue femei, una băťrână și sbêrcită, alta tênêrá și frumósă ca un trandafir. Era Anuța și cu mamă-sa.

Bătrâna torcea un caier bucit, copila rișchia. Mița dormia pe unghiul vetrei și un grieruș cânta după cuptoriu. Anuța răzimând rișchitoriul de cuptoriu, țise:

— Mamă dragă, mult mă gândesc și mă resgândesc, dar eu n'oi avea sfârșit bun. Uită-te că eră mi s'încălcește tortul, nici două nu le pun bine după olaltă.

— O țise bătrâna, ce mai fată inbuimăcită are mama, de ce nu descâlcesc tortul, dacă s'a încâlcit?

— Ei, mamă dragă, răspunsă Anuța, greu descâlcesci ce s'au încâlcit odată. Mie mi s'a încâlcit mintea și nu mai știu ce-i cu capul meu. Gândesc și gândesc, și tot mai mult mă încâlcesc. Știu bine că mi-oi perde mintea, numai de miasă perde-o mai de grabă.

— De ce, rogu-te întreabă mama.

— Da n'am de ce mamă, răspunsă Anuța.

— Ai ție, țise bătrâna, ai puiul mamei, cum să n'ai. Vine binele cu pōla plină și s'îmbiă și-ți dă bunătăți și ți-s'îdesmărdă, și tu întorci capul și te uiți pe deluri, nu'l vezi cât e de frumos, nu'l auzi ce țice, nu'l vezi ce-ți aduce și începi a boci ca o nebună. Vine norocul în pōlă cu miere, în buze cu mere și s'îpune colo la ferăstră și s'îuită cu ochii lui cei mândri și se face și s'întrece ca un copil, și mai stigă: tu Anuța, ian vină până aici, da vii tu Anuța? Și Anuța cea buimăcită șede la foc și s'îuită în horn bocindu-s'î: vai măicuță, cât e de negru hornul, vai cât e lumea de afumată, vai că pline-s'îtōte de scrum și de funingină. Cum s'în'ai tu de ce te supăra înțelēpta mamei și mintōsa mamei?

— Mamă dragă, răspunsă Anuța, binele e ca o haină, care ți-i nimerită pe trup; dacă nu-i nimerită, nu-ți folosește. Eu l'am iubit pe Petru Morariul, cu dēnsul mi-am petrecut dīlele copilăriei și numai el mi-i drag. Doriau se-i fiu mirēsă, și dacă nu pot fi, nu m'ia fi bine în veci.

— Ei draga mamei, țise bătrâna, nepricepută esci tu. Ști tu ce-i dragostea? Ea-i visul copiilor, cari rîd, plîng, se sparie, visēză, sar și vorbesc prin somn, și cînd s'îtrezesc, simțesc că sunt flămēnți. Ecă așa-i dragostea vōstră, nebune de voi fete inbuimăcite.

— Eu, grăl Anuța, n'am avut alt bine în lume decât dragostea, și dacă l'am pierdut și acesta, alt bine nu mai aștept.

Sci tu ce-i binele, începu érá bētrāna. Binele e banul ! Banul stēpānesce lumea, cu bani, îți cumperi bine, și tatā și mamā și tot ce dorești. Nu este drāguțiu cu ochi mai frumoși decât banul. Când te uiți în fața banului, în ochii lui cei strălucitori și sprēncenați, atunci uiți de tōte și numai pe dēnsul îl veđi. El te face fālósă și fudulă, te face frumósă și fruntāșiță și-ți rēdică cinstea peste toți ómenii. Dragostea slābesce, trece, móre dar banul nu. Banul și bētrān e drāgāstos, și de ar trece tótă dragostea din lume, dragostea banului nu trece. Ochii lui tot frumoși rēmān, și binele se ține de dēnsul ori unde se duce.

Anuța tăcea și plāngea. Mama ei începu érá a grāi.

— Tu nebună de tine. Nu gāndesci la cinstea ce-i ave-o și la cununa ta ? Nevasta bogātașului, nevasta lui Ion Ciupea, fruntea satului, flórea nevestelor ! La biserică fruntea femeilor, la tótă nunta nună mare, la tótă sērbātórea femeia cea dintāiu. Ori în ce casă vei intra, vei fi cinstea casei, la ori ce masă fruntea mesei și ți-or đice boerésă și ți-or închina peste masă și te-or alege dintrē toți đeu tu Anuța, tu n'ai minte ! Anuța, cum tăcea, de odată țipā cu un țipēt sfēșiitoriu și se prinsē cu amēndóuē mānile de inimă.

— Ce ți Anuța, ce ți Anuța dragă ?

— Vai mamă, așa mă junghie aice, de mi sē rupe inima.

— Bētrāna își udă mānile și o începu a o freca pela tēmple, érá Anuța, dupăce sē rāzimă cu cótele pe ferēstră, prinsē a plānge cu hohot. Mama cercă s'o mai māngāie, spuind, că om harnic ca Ciupea nu-i în sat, că el a venit nu sciu de unde și a fost āntāiu învățācel în móră la tata lui Petru Morariul, că după aceea tata lui Petru a murit așa de sērac, încāt nici pēnză nu iau pus pe față ér Ion Ciupea, învățācelul cel de mai nainte, astāđi e cuminte și cel dintāiu bogātaș și măcar că-i pleșug, dar încă e tēnăr. Anuța nu mai auđia ce vorbesce māmāsa, ea plāngea și sē uita pe ferēstră la lumea cea albă și frigurósă de afară și cum sē uita, deodată i sē rumeni fața și eși afară.

— Unde mergi tu Anuța, o întrébă bētrāna.

— Merg afară măicuță ! Și cum au eșit afară, l-a vēđut l-a portiță pe Petru Morariul și s'a pornit rēpede la dēnsul și l-a îmbrātoșat cu amēndóuē mānile și și-a pus capul pe pieptul lui și a început a plānge, da a plānge cu un plāns de care se

rupe inima de om. Petru nu credea să pătască un lucru ca acesta, deci sta pe loc ca mut, nesciind de unde să începă vorba. Anuța nu dicea nimic, că plânsul și suspinul o înădușia.

— Tu Anuță, disă Petru, acoperind-o cu mantaua lui și strângându-i capul la sin. Dar Anuța plângea și tăcea, pare că ar fi vrut să dică: taci Petre, că atâta am dorit să fiu în brațele tale, acum-a-s fericită, lasă-mă să mor așa.

— Anuță dragă, mai disă Petru, am venit să te întreb numai o vorbă. Din casă să audă gura bătrânei: Unde esci tu Anuță? Anuța să spăria, își desfăcu mâinile de pe lângă Petru și-i disă așa:

— Mei Petre, dică lumea ori ce, vorbescă ori ce, eu n'oi fi nevasta altuia în veci. Mergi dară și fi vesel și cu voia bună ca să nu ridă cei rei de durerea ta, și când ți-a fi voia, vino că eu te aștept.

— Tu Anuță, strigă mama din casă și ușa să audă scîrțîind din țîțîni. Anuța fugi repede în casă și întilni pe mamă-s'a pe prag. Petru n'a putut să spună nici un cuvînt de mîngăiere, și vai multă mîngăiere i-ar fi trebuit s'ermanei Anuța.

II.

E nópte. Vîntul suflă și șueră, pare că șerpe uriaș fluieră în chinurile morții. Furtuna alérgă pe văi și pe deluri, lăsând după dînsa urme de fulgi de omăt (zăpadă), porțile scîrțîesc în țîțîni, câinii schiaună pe sub feréstră, și ceva ce vine și bate în feréstră ispitesce pe omul pécătos. Vai de omul cu pécate!

La móra lu Petru Morariul să vedea o zare de lumină blîndă și pretinósă. Móra înghețasă de tot și nu mai făcea nici un zgomot. Gerul, vrăjmașul omului sêrac, dacă n'a putut intra în casă s'a virit în mórá. Așa-i el, face rău, unde pôte, ca omul cel rău, Petru intră în casă. Măța dormia pe vatră, un cariu rodea într'o grindă, alt sunet nu să audia. Numai colo afară pe câmp, o ce vreme de blăstăm! În casă nu era nime. Și așa cum vedeai din când în când focul huhuind repede, ca și cum s'ar fi spăriat de furtuna de afară, așa pare că te cuprindea o gróză.

În casa morii era o cămăruță mică micuță. În trênsa nu intra nime pe lume, afară de bătrâna mamă a lui Petru. Cămăruța aceea era sfîntă ca o biserică. În tótă Vinerea de cătră séră mama lui Petru să ducea acolo în cămăruță și nu eșia până

la meşul nopţii. Aşa a apucat-o Petru de copil şi aşa vedea pe mamăsa că face şi acuma. Bătrâna era evlavioasă ca o femeie sfântă, ea postea totă Vinerea şi sêra intra în cămăruţa ei. Ce făcea acolo, nu spunea nimêrui, nu scia nime în veci; sciau însă cei de casă, că dacă intra ea sêra în cămăruţa, apoi putea sê ardă lumea dintrun capêt până la altul, ea nu auşia, nu vedea, nu scia nimic până la meşul nopţii. La meşul nopţii eşia apoi afară, îmbruca ceva ce da Dumneşeu, grăia o vorbă cătră Petru : dormi tu Petre dragul mamei ? Dorm mamă. Dormi puiul mamei, dormi ! Apoi sê culca şi ea.

Petru, după ce au crescut mare, nu s'a răbdat ci a pândit, ca sê vadă, ce face mama lui nôteea în cămăruţa ei. Şi a vêdut acolo o măsuţă mică, pe măsuţă o iconă sfântă a Maicei Domnului, şi lângă iconă de drépta şi de-a stânga două făclii de cêră aprinsê. Bătrâna sta în genunchi înaintea icônei, cu mânilor pusê cruce pe pept şi cu ochii îndreptaţi spre ceriu. Aşa sê ruga la Dumneşeu în totă Vinerea, şi aşa sê ruga şi în nôteea, de care povestim acuma. Ea nu auşia nici vântul nici furtuna ce bătea în ferestri, ea numai una vedea, numai pe Dumneşeu colo sus, unde-i erau ochii ţintiţi. Mieşul nopţii sê apropia. Cocoşii începură a cânta, întâiu la o casă, apoi la alta, apoi în tot satul. Mama lui Petru părea că nici nu rêsufflă.

În vremea asta Petru şedea în casa morii cu capul rêmizat pe mână şi tot una şi una gândia la vorbele ce i-le spusê Anuţa la portişă. Din gândurile lui i-l trezi scârţăitul uşei dela cămăruţa mamei sale. Bătrâna eşi de acolo galbênă ca un chip de ciară.

— Rogu-te, fêtu-meu, de ce nu dormi ?

— M'au furat gândurile mamă, şi vêd, că am uitat că-s pe lumea asta !

— Lasê-le pustiului gânduri, nu-ţi cerni şilele cu ele, culcă-te dragul mamei ! Bătrâna sê puse pe cornul vetrei îşi făcu cruce şi începu a mânca. Petru sê uită lung la ea, apoi dişê :

— Mamă, sê nu te superi pe mine, eu te-aş întreba ceva.

— Ce dragul mamei ?

— De ce postesci atâta, de ce faci atâta lucru tănuit în rugăciunile dumitale ? Eşci bătrână şi slabă, şi Dumneşeu nu pôte cere atâta suferinţă dela un om bătrân.

Cum începu Petru a grăi, bătrâna sê pusê pe gânduri. Ea

privi lung timp în zarea focului de pe vatră, își ștersă ochii de lacrimi și disă :

— Ești mare, fétu-meu, e vremea să știi, ți-oiu spune. În-dată vor fi 7 ani, dragul mamei, de când am făcut o făgăduință înaintea lui Dumnezeu, și făgăduința aceea vreu să mi-o împlinesc. 6 ani, 11 luni și 14 zile s'au împlinit, mai am încă 14 zile și în aceste 14 zile să va arăta voia lui Dumnezeu, apoi... toate-s în mâna Domnului, fie voia lui.

— O făgăduință ai făcut mamă? întrebă Petru.

— Taci Petre și ascultă. Noi n'am fost săraci ca acum, am avut stare bună dela Dumnezeu, dar într'o zi fără de noroc am pierdut-o totă. Dumnezeu ni-au dat-o într'o viață lungă, și omenii cei răi ni-au luat-o într'o clipă.

— Vai de mine mamă, ce spui? strigă Petru.

— Așteptă dragul mamei, că încă nu ți-am spus nimic. Când m'am măritat eram fată săracă, cum e bună oră și Anuța, dar eram harnică. Tatăl tău, Dumnezeu se-l ierte, încă era sărac că moștenise numai o moșioră micuță dela părinții săi. Dar când era să móră tata tatălui tău, adevă moșul tău, el ne chemă la dânsul, scosă dela capul patului un săculeț și ne disă : Écă dragii mei, tot ce am vă las vouă ! Moșu tău bietul ar fi vrut să mai dăcă ceva, dar mórtea îi închisă gura pe veci. Noi l-am petrecut cu cinste din lumea asta păcătósă și am făcut multe pomene și rugăciuni pentru sufletul lui. Săculețul, ce ni l-a lăsat moșul tău, era plin de bani de argint ca spuma laptelui. Tatăl tău dăcea să ne cumpărăm boi și moșii cu banii aceia, érá eu am disă să nu-i cheltuim, ci să-i înmulțim până ce ni-a da Dumnezeu copii. Și pare că ved și acumă ce salbă frumósă de 12 bani mari de argint aveam eu la grumaz, cum am deslegat-o și am disă : „Dragul meu soțiu, hai să adaog și salba asta la comóra noastră, ca să am și eu parte ! Apoi aveam o căldărușă în cămăruță, am scos-o de aolo, am pus salba pe fundul căldărușei și banii cei moșteniți dela moșu-tău de-asupra, și așa eu deă împreună cu tatăl tău am ingrupat căldărușă în cămăruță. N'a știut om pământean, n'a știut nici cămașa de pe noi ce avem și ce n'avem. Apoi ne-am apucat la muncă, și ce câștigam tot în căldărușă puneam. Lumea dăcea că suntem săraci, dar noi șciam ce șciam, și lăsam lumea să dăcă ce vrea. Veți tu Petre, dragul mamei, Ion Ciupea e acumă bogătaș mare, dar pe

vremea aceea, de care-ți povestesc, el era învățăcel în móră noastră. Un an a slujit la noi, un an întreg. Ce-i drept, Ciupea era harnic și ascultătoriu, dar Dumneșeu ni-a dat nouă altă sorte și lui érá alta. Póte că i-a fost mai drag lui Dumneșeu, póte că s'a rugat mai cu evlavie și a avut mai mult noroc.

— Ș-apoi, mamă, ș-apoi? întrebă Petru.

— Ni mergea bine, șise mama, că după-ce Dumneșeu ni te-a dat pe tine, puiul mamei, eu și cu tatăl tēu ne-am pus la cale să ni cumpărăm locuri în țarină, juncani tēnēri, vaci cu lapte, oițe, și, ca să fie într'un cias bun, am chîemat pe preotul de a făcut aici în casa asta rugăciuni pentru noi, apoi a dóua đí des de diminétă numai noi amēndoi, eu și cu tatăl tēu, am intrat în cămăruță ca să desgropăm ce? să desgropăm jele și lacrimi.

— Mamă! strigă Petru ca junghiat.

— Da, locul, unde fusese căldărușă, era gol!

— Și n'ați aflat banii? întrebă Petru.

— Nu, răspuse mama, nu i-am aflat până în đíua de astăzi, dar am aflat atâtea lacrimi, câte n'au mai curs din doi ochi de om, bată-l lacrămile mele pe cel ce ne-au nenorocit! Banii însă ca banii, dar după un rău vine altul. Eu am plâns și m'am bocit, dar tatăl-tēu a picat la pat de supărare. Și așa cu încetul, uitându-mă în ochii lui, el se usca, îngălbinea, și se sfērșia. I-am chîemat preoți, i-am făcut masle, dar Dumneșeu nu s'au îndurat de mine și mi l-a luat când îmi era mai greu când aveam mai multă nevoie de ajutorul lui. A murit și l-am îngropat. Acuma din tot ce avusem îmi remăsese două: un copil mic și un Dumneșeu mare, un copil mic și neputincios și un Dumneșeu mare și tare. Și eu am đis așa: tu femeie nebună nu supēra pe Dumneșeu cu lacrimile tale, încrede-te în cel ce dă hrană paserilor, viétă vermilor și scăpare celui prigonic. Și cum am đis așa, Dumneșeu pare că într'o clipită mi-a întărit inima și mi-a luminat mintea și sufletul. Și am făcut o făgăduință, m-am prins adecă să postesc postul Maicei Domnului 7 ani, că postul și rugăciunea nu înșală fētu-meu. Și am đis așa: lasă, că vor trece đile și vor trece luni și vor trece ani, și când va sosi timpul, cine scie cum și în ce chip se va arēta voia lui Dumneșeu la lumina sórelui. Nici nu scii de unde va veni pedépsa asupra celui pēcātos, și Dumneșeu va trămite mân-

găiere celui nemângăiat. Și s'au împlinit 6 ani, 11 luni și 14 zile. Mai am 14 zile și în acest timp dreptatea lui Dumnezeu se va arăta. Așa cred eu, așa simțesc, așa știu, că Dumnezeu nu înșală.

Aici bătrâna conțeni cu vorba, își șterse ochii de lacrimi și mai jări focul. Afară vântul flueră și plângea și se bătea de ferestri, de te umplea de gróză.

III.

Cam la mijlocul satului într'o casă mare de bérne, era ședătóre. Feciorii stau în mijlocul casei, ici doi, colo trei, mai încolo dece; fetele ședeau împrejur pe laviță și torceau și glumeau și rideau și cântau și povesteau. Pe vatra focului pocnesc cucoși, érá în cuptoriu se frige o găscă. În fundul casei șede țiganul scripcariu cu pèrul creț și-și unge arcușul; abia se vede de negru ce-i. În gură ține o pipă cu țevea scurtă, ce de adi-dimnétă arde gólă. Alătura cu dènsul șede băiatul țiganului cu o cobză crepată și unsă la crepătură cu rășină de brad și numai cu două strune de ață de fuior. Ócheșul și negrul țigănaș, a-i jura că-i feciorul tătâniseu, și numai de pe dinți se vede că și el e acolo. El strică în tótă sara câte dece strune, dar fetele bucuróse îi fac altele din fuior numai se scârțâiască.

Colo într'un ungher al casei o dróie de feciori făceau o larmă de se te terescă sfântul. Unul dicea, că el a vèdut pe dracul cu ochi și cu sprâncene, în haine roșii, cu códă lungă, cu copite de cal și pe cap cu fes roșu. Altul dicea, că drac nu este, numai în povești; altul spunea că este, dar nu umblă printre ómeni, ci șede numai în bolovani și pe sub pământ, și așa toți făceau gură mare, întăriau adeveriau și se prindeau în vorbă. Atunci un voinic păși în mijlocul casei și dișe: „Mèi feciori, hai se facem un rămășag! cine dintre voi e vitéz, acela se mérgă acuma pela međul nopții la „curtea Dómnei“ se între pe borta (gaura) cea mare sub ziduri, și apoi se vie înapoi se ni spună de este drac ori ba. Noa, acuma se vè vèd, cum vè umblă gura.

La vorba asta baba, stèpâna casei își făcu cruce și aruncă trei fire de tāmâie pe foc, fetele asemenea își făcură cruce, érá feciorii tăceau cu toții ca pește. Numai Petru Morariul se sculă și dișe scurt: eu mă duc la „curtea Dómnei“, și își luă cușma și porni la drum.

IV.

Cam la o parte de sat pe un deluț erau niște dărîmături de ziduri mari și gróse, acolo era „curtea Dómnnei“. În curtea aceea ședea odată un boieriu și o boerită cu suflet de păgân, dar a murit întâiu el, apoi ea, curtea a rămas pustie, s'a risipit și pe risipiturile ei, printre bolovani, au crescut tufe de soc, boz și buruiene, și ómenii din sat diceau, că în bolovanii curții șede dracul, țipă și plânge ca un copil, și schiaună ca câinii, și miaună ca mătîile, și dice din cimponiu și scapără scânteii. Și unii săteni diceau, că chiar l-au vedut și l-au audit.

Acolo la locul acela de spaimă trebuia să mérga Petru Morariul pe la međiul nopții, și de asta se temeau toți. Dar Petru a dis una, și ce a dis a și făcut. Mai era un ceas până la mieđu nopții, când Petru a ajuns la „curtea Dómnnei.“ Afară ninge o ninsóre lină fără vânt și fără frig. Petru era fecior curăjos, și el mai avea un ghimp la inimă, care-l împingea, ca și cum i-ar fi dis: mergi, Petre aruncăte în tótă primejdia să-ți afli și tu o grópă unde să pici, că la ce să mai trăești dacă n'ai la ce trăi?

Petru păși îndrăsneț până-ce ajunsse la ușa curții și intra în lăuntru. Aici statu pe loc și privi împrejur. Nici un sunet, nici un semn de viață nu se audia. Petru păși mai departe. Nu se temea el, dar cu cât ajungea mai afund, cu atăta mai tare simțea apăsându-l ceva pe inimă. Își aduse aminte de tóte povestile copilăriei ce le audise de la învățecelul Ciupea seara la foc. Petru păși mai departe din o despărțitură a casei curții în a dóua și de aici în a treia. De-asupra acestei despărțituri din urmă într'un unghiu sta încă o parte din acoperișul curții, și în ungheriu era întunerec. Lângă întunecimea acésta de amêndoue părțile erau tufe de soc, și înaintea tufelor erau petrii căzute de pe zid și rostogolite una peste alta. Petru privi mult timp în negreța aceea urită, dar nu putea deslega nimica. În urmă se puse între niște boz pe o petró și aștepta među nopții. Odată i-se păru că golătatea și întunecimea din acel loc să facă și mai întunecósă, Petru trăsări și își rădică capul. Și la o feréstră înaltă vedu un chip înspăimêntătoriu, în adevêr chipul pocit al dracului, care avea trup de om, cioc de pasere, barbă și córne de țap. Petru se sfii, dar stătu neclintit ca petró. Dracul sări repede pe feréstră și, fără a sta un minut, merse de-a dreptul spre întunecimea ce se vedea între soci. Cum mergea, trăgea după sine

o coddă lungă și sburlită. Cum dracul ajunsese între soci, de-odată perî, ca și când l'ar fi înghițit pământul.

Petru mergend spre soci, a dat de urma dracului. El s'a aplescat și a vedut că dracul umblă încălțat în ciobote (cișme) și asta i-a dat curaj. Ține-te Petre, gândi el, se întorse iute înapoi și se pusă érá pe pétra de mai nainte. Cocosii cântase de mult de mieđul nopții, și Petru se uita cu ochii țintă spre întunericul tainic, unde se băgase dracul. De odată el vede acolo o zare de lumină. Petru își înholbă ochii cât putea, dar pe loc lumina acésta se stinge, dracul iasă, se urcă pe niște petri și sare afară pe feréstra, pe care a venit. Petru voia să mérégă pe urma dracului, dar își gândi așa; stăi Petre, mai mult cu mintea decât cu puterea! El se duse deci acasă și nu spuse nimenui nici o vorbă.

A doua ți diminéța Petru își luă o lumină de céră, și pe ascuns, ca să nu-l scie nime, se duse érá la „curtea Dórnei,” unde într'un ungheriu de pe locul dintre soci află o bortă adéncă și întunecósă. Petru aprinse lumina și intră pe borta aceea într'o pivniță cu atâtea despărțituri, încât se hotări să nu caute nimic, ci să iasă afară și nóptea să vie érá. A și venit două nopți și a stătit până după mieđul nopții, dar dracul nu s'a ivit. Petru n'a pierdut nădejdea, s'a dus și a treia nópte, și acuma cacă că vine și dracul, intră în pivniță, și i-și aprinde lumina și trece pe strămtóre înainte. Petru după dénsul.... El vedea pe dracul, care ținea lumina în mână, dar dracul nu-l vedea pe Petru. Într'un loc, și-a băgat mâna într'o bórta de zld și a scotorocit ceva, apoi a stîns lumina și a eșit. După cátva timp Petru a aprins lumina lui, s'a dus la bórta unde a scotorocit dracul, și-a băgat mâna în trénsa, și de acolo a scos o căldărusă cu puțini bani de argint, muceđi și verđi, și cu o salbă de 12 bani mari de argint pe fund.

Când Petru vedu salba, își perdú puterile. El își adusă aminte de povestea mamei sale, și par'că lumea se învértea cu dénsul rótă. Într'un târđiu, venindu-și în fire, pusă banii și salba la loc și merse acasă. Dară cum sosi nóptea, Petru se înarmă cu pistóle ca un hoț, se dusă érá la „curtea Dórnei” și așa pândi șapte nopți după olaltă. A șeptea nópte la mieđul nopții, pe o vreme rea și ploiosă, sosi érá dracul. Petru, stând tupilat după un stélp, tremura ca varga, nu de frică, ci de nădejdea izbindei. Cum intră dracu e în pivniță, Petru se puse la gura

pivniței, scóse un pistol și stătù acolo. Dracul își isprăví lucrul și se întórsă înapoi. Atunci Petru îi strigă cu glas-cumplit: stai s'au mori! Dracul sărí înděrépt, dar Petru se repeđí la el ca leul, l-l apucă de cap și-l trântí de un părete. Dracul, fricos tremura ca trestia. Petru rădică pistolul strigând: Rěspunđi la ce te-oi întreba? Dracul stând în genunchi și cu mánile cruciș ca la rugăciune ăise cu glas înădușit: răspund!

*

La ședătóre nime nu-l vėduse pe Petru mai ca de două săptămăni, și feciorii și fetele rideau, că el s'a prins de un lucrul, la care n'are curaj. Trecuse međul nopții, fetele își umpluse fusele și erau gata de ducă. Atunci de-odată se aude din tindă o boncănire în ușe și un glas ostenit: Deschide-ți mēi! Feciorii deschiseră ușa, și Petru întră în lăuntru cu o mătăhală mare pe spate, care o trântí în mijlocul casei. Mătăhala se mișcă câte o leacă. Noa, feciori, ăise Petru, écă dracul! Toți săriră sē vadă gluma. Fetele se urcară pe lavițe, feciorii sē înșirară împrejur, dar baba-stěpână a casei se urcă pe vatră, și toți începură a țipa. Era în adevěr dracul, cu barbă și cu córne de țap, cu piele de lup și cu copite de cal, dracul aievea. Feciorii rēdicară bótēle, fetele prinseră a sē văita, éră stěpâna-babă a casei, sări de pe vatră iute la o feréstră și dădù sē sară afară. Dar feréstra, fiind mică, baba nu închepù și așa rēmasă desăgită, jumětate afară, jumětate în casă. Cu partea din afară făcea cruci și schuipea, éră cu cea din casă scăpăra din picióre cătră cei din lăuntru.

* * *

Sermana mama lui Petru mai avuse 14 ăile din postul Maicei Domnului. În 14 ăile se va arēta voia lui Dumnezeu, că e drept. Și cele 14 ăile au trecut. Era nóptea cea de pe urmă, când Petru ostenit de tot sosí acasă după međul nopții și o întělní pe mumă-sa eșind din cămăruță galbănă ca cēra. Venit-ai, puiul mamei? Am venit mamă! Atunci Petru scóse din cureaua o salbă frumósă cu 12 bani mari de argint și ăise: Mamă dragă, cunoști salba asta? Bětrâna se uită la dēnsa, leșină și căđù jos.

V.

Dracul prins de Petru Morariul, fu dat în judecată. Când jandarmii traseră pelea de pe ei, din pelea aceia ieși Ion Ciupea

bogătanul. Acuma Dumneșeu avea mai mulți bani de cât Ciupea. Cercetarea judecătorească a scos la ivelă, că străinul venetic Ion Ciupea avuse alt nume și era fugit dintr-o țară străină pentru nisce fărădelegi. Schimbându-și numele, el s'a așezat într'un sat românesc dela munte, unde ómenii erau buni și nu șciau de mișeliile cele mari. Acolo în satul acela a intrat învătăcel la morariul, l-a jăfuit de bani și, fiind tare șiret și vicleș, a ascuns banii în „curtea Dómnei“, de unde lua când îi plăcea. Dar ca să nu dea cineva de banii ascunși, străinu-venetic Ion Ciupea se prefăcea în drac, se îmbracă adecă în haină drăcască cum o credea poporul, se ivea câte odată sara la copii, ori la femei fricóse, ce treceau pe lângă „curtea Dómnei“, și așa spăria ómenii, ca să nu cuteze a se apropia de locul unde i-și ascunse banii jăfuiți.

Așa a înșelat el lumea multă vreme, până când voia lui Dumneșeu a fost că chiar feciorul morariului jăfuit a pus mâna pe densusul acolo în petri, unde își ținea banii. Și cu cât pedépsa lui Dumneșeu l-a ajuns mai târziu, cu atâta a fost mai aspră. Ion Ciupea fu fórte aspru judecat, și averea lui întrégă o căpătă Petru Morariul ca despăgubire pentru banii jăfuiți. Așa Petru se făcu omul cel mai bogat din sat.

Acuma el s'a dus la Anuța și i-a đis: „tu Anuțo, știi ce ai spus tu odată cătră Petru cel sêrac și năcăjit: petrece Petre și fi voios, ca să nu ridă lumea de durerea ta, și când ți-a fi voia vină că eu te aștept. Ecă Anuță eu am venit!“ Anuța l-au îmbrățișat cu amêndoue mânilé, ca în sara aceea la portiță și i-a dat o sêrutare dulce de mirésă. Anuța era acuma singură singurică, că mama ei dormia în țințirimul de lângă biserică cu o cruce de lemn la cap. Mama lui Petru însé a jucat la nuntă veselă și întinerită ca o nevastă. Așa rëndueșce Dumneșeu parte mișeilor și ómenilor celor buni și drepti.

*

Noa, este acuma drac ori ba? Este đeu! Dar el nu-i așa de urit, slut și încornorat, pe cum îl fac babele. Dracul e un om de rënd, el umblă printre noi, vine în casa noastră, șede cu noi la masă, noi îi închinăm păharul și dăm mâna cu densusul. Ba el merge și la biserică, dă prescuri și pomene, ține post, plăteșce sârindare și suferă tămfe. Așa-i dracul! Numai să-l cunoșci!

Macsim Sâmbloan.

E rău, foarte rău, când îndrăgește omul crîșma și se uită pré adeseori în fundul păharului. Atunci de ar fi ori și cât de voinic, ori și cât de ajuns și tare de cap, cu timpul puterile-i slăbesc, fața i-se veștejesce, mintea i-să tulbură, averea, multă, puțină, câtă o are i-să duce vedënd cu ochii de rîpă, și dinpreună cu dînsa pică și el în prăpastia perđării, de unde nime nu-l mai pôte scôte téfăr afară.

Macsim Sâmbloan era înalt ca un brad, sănētos ca o nucă, rumăn ca un bujor, și tare cât un smēu. În tot satul nu era un singur bărbat, care s'ar fi putut mēsură cu dēnsul în frumsēțe și tărie. Dar și în avere încă nu-l întrecă nime, căci unde punea el odată mîna, pusă era și tōte-i mergeau ca din apă. De aceea i s'a și dus vestea, că om mai cuprins și mai avut de cât dēnsul nu se află în tōte satele de prin prejur.

Și de bună samă că tot așa de bine i-ar fi mers lui și mai departe, dacă n'ar fi avut o slăbiciune. Se uita adecă uneori pré tare în fundul păharului și după ce se cam diochia, plăcerea lui cea mai mare era să fie lăudat, și numai lăudat. Êr dacă unul séu altul îndrăznea a-i spune vre un cuvēnt, care nu-i pré venia la socotēlă, atunci să făcea foc și pară de mīnie, și încăierărea de cap era gata.

Dacă însă omul, cu care să lua el de vorbă, era un prefăcut care îl lingușa, spuindu-i că altul ca dēnsul mai voinic, mai frumos, mai ajuns de cap și mai cu dare de mîna nu se află în tot cuprinsul țerii, atunci, — bucuria lui, — îl lua de mîna, intra cu dēnsul în crîsmă, să așēdă lîngă o masă, și atăta ce îl omenia și-l cinstea până ce să făceau amēndoi cuc, și prindea a să învērti lumea cu dēnșii.

Crîșmariul, un jidov venit de curēnd în sat, Dumneđu il scie de unde, fiind un om foarte prefăcut și vicién, cum sēmți care e slăbiciunea lui Macsim Sâmbloan îndată începu al lua cu binișorul, a-l gogoli ca pe un băețel și a-l rēdica înaltul ceriu-

lui cu laudele, până ce-l prinsă, ca păiangănul musca în rețelele sale. De-acî înainte, — dă Dómnă bine! — nu era mai nici o dî lăsată de Dumneđu, în care Sámboan să nu se repedă măcar pe-un cesuț până la jupănul Moșcu.

Și jupănul Moșcu, cum îl zărea de departe că se apropie de crîsmă, îndată îi eșia înainte, îl întreba cum îi mai merge și ce mai face, și apoi îl poțea în lăuntru. Êră dacă Moșcu era împiedicat și nu-l putea întempina, séu era undeva dus de acasă, atunci îl întempina soția sa o jidăucută óchesă, sprintenă, vorbăretă, și tot atăta de prefăcută, dacă nu și mai mult decăt bărbatul ei.

Macsím Sámboan, vėdėnd că Moșcu și cu soția sa atăta îl ómenesc, se fi prins pe Dumneđu de un picior și nu s'ar fi simțit atăt de fericit. Întra în crîsmă, se punea lăngă raft, cerea o litră de rachiu, se da în vorbă cu Moșcu și cu soția lui séu cu alți ómeni, cari mai erau în crîsmă, și din vorbă, în vorbă, dintr'un cesuț se făceau douė, patru, și din patru adeseori douđeci și patru, după cum era adecă și timpul și ómenii, cu cari sta el de vorbă.

Într'o dî, fiind afară cam neguros și ploios, și așadară luăndu-și gāndul că va mai putea lucra ceva în aceea dî, se porni spre crăsmă cu mult mai de diminėță decăt altădată; și cum ajunsė, trasė vr'o cāteva ștăcane bune de răchiu, și apoi prindėnd ciocirlanul de códă, începu a cānta :

Cine-a făcut crășma'n drum,
N'a făcut-o de nebun,
Ci-a făcut-o de cuminte,
Cine-a 'ntra 'n ea se cānte,
Și cāntānd se bee vin
Sė-i fie chieful deplin !

Nicu Magopăț, vecin și prietin bun din copilărie cu Macsím Sámboan, avėnd unele trebi prin sat și trecėnd din întėmplare, tocmai atunci pe lăngă crîsmă, se opri locului și trase cu urechea ca se audă cine cāntă așa de diminėță în crîsmă. Êr după ce cunoscú pe glas că este Macsím Sámboan, întră și el în lăuntru, se apropia de Sámboan și ca prietin bun, ce-i era, îi pusă māna drėptă pe uměr și-i dîsė :

Bine ai spus vecine : e cuminte cel ce și-a făcut crășma lăngă drum, mai cuminte nici că se póte, pentru că el spre bi-

nele lui și-a făcut-o, căci ea îi aduce o mulțime de bani fără cea mai mică muncă și bătae de cap. Nebun însă, și de o mie de ori nebun e acela, care intrând, stând și bând întrênsa, își pierde nu numai timpul, ci și averea, și cinstea și toate câte le are. Și pentru ce?... pentru niște spiridaică spurcată, puturoasă și veninosă, care-i tulbură mintea și-i scurtéază viața!

Maksim Sâmbosan, auzind aceste cuvinte, se făcu roșu ca para focului, îl măsură pe Nicu Magopăț cu ochii din cap până în picior, și apoi ridicându-și fruntea în sus, diregându-și glasul și întepenindu-se în picior, îi dîse cu glas răstit:

— Va să dîcă eu,... eu Maksim Sâmbosan sunt, după cum crezi tu, un nebun, nui-i așa?

— Eu n'am dîs, că tu ai fi un nebun — răspunsé Nicu Magopăț — ci toți fără deosebire, toți sunt nebuni, cari calcă peste pragul crîșmei și-și pierd timpul cel scump bînd rachiul întrênsa! Și dacă tu nu mi-i asculta pe mine, care-s prietînul tîu cel mai bun, ci vei face și mai departe după cum ai început, atunci se scii bine, că jupânul Moșcu, care mai ieri alaltăieri a venit cu borfele în spate în satul nostru, are se-ți pape toată averea câtă o ai, érá tu, nevasta ta și copiii vostri veți remâne pe drumuri de risul și de batjocura ómenilor!

— Eu și copii mei pe drumuri!... eu Maksim Sâmbosan de risul și batjocura ómenilor?... Pușchea pe limbă-ți!... Dórá n'am mîncat ciapa ciórei, nici nu sunt bătut cu leuca, ca se nu sciu ce fac!... Stătû apoi vr'o câteva minute ca înlemnit, căci ori și cât de iute era, totuș cuvintele vecinului sîu rostite cu atîta tîrie, îl muiară și-l puséră pe gînduri. Scie el prea bine cine-i Magopăț, sciea că nici când nu i-a făcut vre-un réu câtui negru sub unghie, nici nu la atins vré-odată cu cuvîntul, și de aceea nu-și putea da samă, cum de vine se-i spună tocmai acuma așa ceva, ce nu i-a mai spus nici odată?

— Ba nu, își gîndi mai pe urmă Sâmbosan, n'am se-l ascult pe Nicu!... din potrivă am se-i arét, că nu va fi așa după cum mi-a spus el. Apoi dîsé cătră Moșcu, care, ca o vulpe viclénă ce-și ochesce prada sa, sta lângă dulap și se uita cu códa ochiului la dînsul, ca se vadă ce va face:

— Ei! ce spui, Moșcule, la cele ce le-ai auzit din gura lui Nicu Magopăț?

— Ce se spun? — răspunde Moșcu zîmbind, — ia un prost și jumătate!... Ar vre să încumintescă pe alții, și te-a ales mai întâiu tocmai pe dumeta, ca și când dumeta n'ar fi de o sută și de o mie de ori mai înțelept de cât dînsul!... Mă mir, cum de l-ai putut răbda, ca să-ți spună așa ceva!... Eu unul bucuros l-ași fi luat de toarta capului și l-ași fi dat de spate afară, dar... sunt crîșmar, și apoi... crîșmarul trebuie să tacă și să rabde, dacă vrea să aibe mușterei de ajuns, căci nu-i dă mîna să se strice cu nime, fie acela ori și cine ar fi: bogat ori sîrman, bun ori rău, cinstit ori potlogariu!

— Ai dreptate, Moșcule, așa e cum spuni!... Și eu încă mă mir cum de m'am putut până întru atîta stăpîni, că nu i-am ars una să-i sară schintei verzi!... Dar lasă-l pe mine, că eu 'i-s popa!... Numai odată să-mi mai spună așa ceva, și apoi vei vedea, ce oi face eu cu dînsul... am să-i trag o sfîntă de scărmanătură, ca să mă pomenescă cîte zile va avea!

Moșcu, când vedu că și-a aflat un scutitoriu și apărătoriu atît de voinic împotriva lui Nicu Magopăț, care era cel mai mare și mai înverșunat dușman al crîșmelor și al beuturii rachiuului, îi crescui inima cît o pâine de mulțămire și bucurie, și strigînd pe Rifca, soția sa, îi dîse să aducă de grabă o cană de vin, ca să-l cînstescă pe binevoitoriul său Sămboan.

Rifca, sprintenă ca totdeauna, și mai ales când era vorba să arunce pe nesimțite juvêțul despoirii și ai sărăciei în grumazul unui om avut, cît ai bate în palmi, alergă în pivniță și adnse o cană rasă cu vin vechiu. Eram după ce sosî cu cana umplu trei pîhare cu vin, dete unul lui Sămboan, unul bărbatului său, er unul luându-l singură, și închinînd la Sămboan dîse:

— Veți, bade Macsime, eu nu beu mai nici odată beuturi spirituose, pentru-că nu-mi sufer, dar în sănătatea dumitale trebuie numai decăt să beu, că dumeta ești omul nostru, pe când toți ceilalți nu plătesc nici o cêpă friptă!... Dîu! să n'am parte de Moșcu și de copiii mei, dacă nu-i chiar așa cum îți spun eu!... Așa să trăesc!...

— Ei! așa nisce ômeni, cari se jură pe ochi, pe sănătate, pe viață, pe tot ce au mai scump în lume, pot să te aducă cîndva la sapă de lemn?.... Nu?.... nici odată!....

Așa cugetă Sămboan, când închină Rifca la dînsul, și se puse apoi pe cînstesc, fără să-i plesnescă prin minte, că jidovul,

tocmai când se jură mai tare, atunci câtă se te frigă mai bine, și că cana cea de vin, care o aduse Rifca și din care i-a dat să bea, e aldămașul nefericirii sale.

Și Sâmbuan din ziua aceea, urmând și mai departe a merge la crăsmă și a bea nu numai cu ómenii de sama și pânura lui, carii abătéu din când în când la crăsmă, ci de multe ori până și cu cei mai destrămați și mai mișei, începu vedând cu ochii a da înapoi ca racul. Ér' când se încredință că pânea, care o aduna cu mare chin și vai nevasta și copiii săi, și care mai nainte îi aducea un venit fôrte mare, acuma nu-i ajunge nici măcar de pe un an pe altul, nu încă se mai aibă ce vinde și duce pe rachiu, începu a vinde din lucrurile de pe lângă casă, apoi din vite, și tot așa: ađi una, mâne alta, până ce rămase numai c'o vacă mulgătóre, ca să aibă cu ce să 'nfrupta copiii, și c'o pă-reche de juncani, dar și aceia așa de prizăriți și de slabi, că numai de abia se puteau tărâf pe picióre.

Și dacă s'ar fi oprit aici și și-ar fi venit în ori, tot ar mai fi fost cum ar fi fost, căci îi mai rămăsese încă casa și locul, și fôrte lesne s'ar fi putut pune éráși în picióre. Dar ardându-l ne-contentit setea beției, și ne mai având acuma cu ce și-o stêm-péra ca mai nainte, prinse a vinde și din pământ, ér rămășița o dete în năimélă, căci el dela un timp încetă cu totul a-și mai bate capul cu lucrul.

Jupânul Moșcu, care-i dete de multe ori rachiu nu numai pe bani gata, ci și pe așteptate și-l pune la răbuș în loc de o ocă cu dóuë, érá une-ori în loc de dóuë cu nóuë, alăturând pe de asupra și camăta banilor, ce avea să-i capete, îl așteptă cât îl așteptă, ér când auđi, că a început acuma a vinde din loc, cređu că i-a sosit și lui timpul să-și céră banii. Deci ăise într'o bună diminétă:

— Bade Macsime! ți-am dat până acuma rachiu pe așteptate, de acuma înainte însé nu-ți mai poci da;... trebuie să-mi plătesci mai întâiu dătoría, căci am mare trebuință de bani, și după aceea ți-oi da éráși cât ți-a trebui!

— Și cam cât socoți că-ți sunt dătoriu, jupâne Moșcule, de mă apuci așa din scurt?... Cređi că nu sunt în stare să-ți plătesc? — întrebă Sâmbuan, uitându-se uimit la Moșcu.

— Eu nu ăic, că acuma n'ai fi în stare să-mi plătesci, dar mai pe urmă... nu știu ăeu!... suma-i cam mărișóră!...

— Ia nu mai întinde atâta vorbă, ci spune-mi odată: cu cât ți-s dătoriu — întrebă éráși Sâmbuan cu glas/răstit.

— Cu o miie de lei!... nici mai mult, nici mai puțin... sumă rotundă! — răspunsé Moșcu, uitându-se țintă în ochi, lui Sâmbuan.

— Ce-ai spus?... eu, c'o miie de lei dătoriu?... ai nebunit, ori nu-ți lipsește mult?... Când am putut eu bea pentru o sumedenie așa de mare de bani?

— Asta n'am spus-o eu!... Ce-i drept, dumeta singur n'ai fi putut bea atâta, dar ți-au mai ajutat și alții, pe cari ia-i cinstit. Așa-dară trebuie să-mi plătești și pentru aceia?...

— Eu plătesc bucuros pentru mine, dar cum vine să plătesc și pentru alții?... Cine te-a pus să le dai de beut pe sama mea?... Eu te-am pus?

— D'apoi dacă nu m'ai fi pus dumeta, cum a-și putea eu acumă cere bani de géba?

— Eu nu-mi aduc aminte să-ți fi spus vre-odată, ca să dai cuiva de beut pe sama mea!

— Te cred, că nu-ți vei fi aducând aminte, pentru-că dumeta adese-ori erai așa de amețit, că nu scia-i ce faci, când îmi porunceai să le dau, eu însă eram tréz ca și acumă, și dacă te făcém luătoriu de sémă, dumeta mă suduia cum îți venia la gură și te răstai la mine cu pumnul, și atunci ce era să fac?... trebuia să te ascult, că de nu, cine scie ce putém să pățesc!... Așa stă lucrul, și acumă, ca să nu mai întind multă vorbă, fă bine și-mi plătesce cât mai de grabă dătoriai că de nu, n'ai să umbli bine cu mine, écă-ți spun, să nu ăici mai pe urmă, că nu ți-am spus!

— Atunci să ajungi tu Căiafă, când ți-oi plăti eu cât îmi ceri!

Și rostind Sâmbuan cuvintele acestea eși tot pufnind și suduind din crîsmă afară. Ér după ce eși afară și se uită în tóte părțile, ca să vadă de n'a ascultat cineva cât de bine și de frumos l-a primit de astă-dată jupânul Moșcu, se întórsé spre casă tot hălăcăind și cântând:

Frunză verde măr domnesc,
Mult mă mir și mă ciudesc,
Cum se o mai potrivesc,
Din greu se nu mă muncesc,

Cu sapa se nu prăşesc,
 Cu cósă se nu cosesc,
 Şi bani tot se agonisesc,
 De jidov se mă plătesc,
 Crîşma se n'o părăsesc!

Éta însă că tocmai când era aprópe de casă se întâlneşte faţă în faţă cu Nicu Magopăţ, cu care nu dete ochi de multă vreme. Nicu Magopăţ, cum îl vede, îl opresce în drum şi-l întrébă:

— Da ce hălăcăesci așa de tare, vecine Macsime!... După cum te vîd, sameni a nu fi în tóte apele!... Nu cu cumva ți s'a întemplat vre-o neplăcere, séu așa ceva?.... Spune-mi ce-ți lipsesce, că eu, deși te-ai supărat pe mine și de un timp încóce mă încunjuri, tot acela am rămas, ca și mai nainte, prietinu' tîu cel adevărat!

Lui Macsim Sămboan desl nu-i pré vení la socotélă întálnirea acésta, totuși se oprí locului și începù a-i istorisí întemplarea, ce o avusé cu Moşcu.

— Veđi, Macsime, veđi!... Nu-ți spuném eu ție, că cine își face de lucru cu jidovul și-i bea rachiul, acela e ca și pierdut, și n'ai vrut se mă ascultí!... Dar se lăsăm acuma vorba acésta la o parte.... Ce-a fost a trecut!.... Caută și te feresce cel puțin de acuma înainte!... Împacă-te cât mai de grabă cu jidovul; rógă-l se-ți mai ștérgă ceva din datorie, érá rămășița, fă ce-i face, plătescei-o și te desbaieră cât mai de grabă de dînsul, că de nu are se te aducă la sapă de lemn!

— Ba asta n'a mai ajunge-o se crepe rînza în trînsul!... Pîrască-mé se vîd ce mi-a face!

— Eu unul te sfătuesc se nu lași tréba până ce va ajunge la pîră, că atunci ai sfeclit'o!... Mai bine o învoială strîmbă, decăt o judecată dréptă!... Asta-i de când lumea!

Așa îl sfătui Magopăţ. Dar ți-ai aflat omul, care se te înțelegă! Macsim Sămboan, încăpăținat și îndărătnic, cum era, nu voi se asculte nici de vecinul său, nici de alți ómeni, cari îl sfătuiau de bine, ci lăsă se ajungă tréba până la cuțit. Jidovul adecă pîrindu-l pentru suma de 1000 fl., la cari adause mai pe urmă alți 1000 fl., ce-i cheltuiuse, după cum spunea el, cu drumurile, cu pîrile și cu advocații, îi scóse casa, grădina și locul din țarină la licitație, și nevrînd nici un Român se dee suma acésta

și să-i cumpere gospodăria, de temă ca să nu aibă mai pe urmă neplăceri cu Sâmbuan, licită și o cumpără Moșcu.

Și acum Moșcu, după-ce puse laba pe totă gospodăria lui Sâmbuan și-l aduse la sapă de lemn, nu-l mai guguli și linguși ca la început. Din potrivă el nu avu nici atâta milă și îndurare de dânsul și de familia lui, ca să-l lese în casă măcar până după sărbătorile Pascilor, căci casa i-se licitase în postul mare, ci-l scosă din trênsa și-l dete afară tocmai în Vinerea patimilor, când fie-care creștin se pregătesce și așteptă cu cea mai mare nerăbdare Învierea Domnului.

Vorba lui Nicu Magopăț se împlini. Macsim Sâmbuan cu nevasta și copiii săi rămase pe drumuri. Era Moșcu, care nu avé de ce-l trage câinii, când a venit și și-a deschis crișmă, se făcú omul cel mai avut din tot satul.

Așa pătesc toți cei ce îndrăgesc crișma și se uită prea adese-ori în fundul păharului!

(După Deșteptarea).

Florea.

Ce-a visat moșu Vasile?

În satul I. trăiesce încă și acuma moșul Vasile, un gospodariu vechiu cu ceva carte și cu multă cinste și trecere atât în sat, cât și pela cele cancelării din oraș. Acest gospodariu a avut într-o noapte un vis tare minunat. El adevărat a visat, că a murit și a fost dus într-o casă tare mare, care avea numai o ușă. De-asupra ușei aceleia sta scris cu litere mari: „Fie-care om, ce va dovedi, că și-a plătit în viață toate datoriile sale, intră prin ușa acesta drept în ceriu.“

— Asta-i bine pentru mine, își gândi moșnegul, căci eu știu prea bine, că nu-s datoriu nimăruia cu nimica și nici nu-mi aduc aminte să fi asuprit în viața mea pre cineva. Gândind aceste, pășesce spre ușă și dă s'o deschidă, dară de-odată aude niște pași înăpoia sa. Se întorce repede îndărăt și ecă înaintea lui eșe o stachie subțire, înaltă și cu o față posomorită, de te băga în toate bôlele.

— Eu am venit moșule, îi dicea aceea vedenie, ca să-ți aduc aminte de o datorie.

— Mie? eu nu te cunosc de fel și de bună samă, că nici nu ți-s datoriu cu ceva.

— Da tot mi se pare, că ne-am vădut cândva, dice uscăciunea cea de om. Or fi acuma vr'o 20 de ani; eu eram într'un spital bolnav, necăjit, mai mort de chin și de nevoie. Tu erai prietin cu mine, dar n'ai venit să mă cercetezi în durerile și scârbele mele.

— Aușind acestea moșnegul Vășile, de odată îi se limpedesce mințile și el începe a-și aduce aminte de toate întâmplările și faptele din viața sa. Plin de frică dă să se întorcă înăpoi, ca să fugă, și ecă se pălesce de vecinu său George, cea fost murit acuma de vr'o 10 ani.

— Eu ți-am vândut vecine odată o vacă, îi dice George.

— Așa este, dar eu ți-am plătit-o până într'un grîțaraș.

— Da, nu-i pricină, dară tu nu-ți aduci aminte, că atunci era o iarnă grea de vai și amar; femeia îmi era bolnavă, câștig nu era de

nicăiri, copii îmi sberau de fâme, și tu cunoscându-mi prea bine nevoia mi-ai scos vaca cu o batjocură de preț. Auđind aceste cuvinte, moșnégul a îngălbinit de rușine și de frică și uitându-se în dreapta și în stânga, pe unde ar pute-o tulf din locul acela, de-odată se vede încungiurat de o mulțime de pîritori. Dintre aceștia strigau unii de te asurđia: tu ne trăgeai pe noi sërmanii în cărsmă și ne cinstéi cu un ciocan de rachiu, pânăce ne întărtai, și apoi beai pe punga noastră până ce ni-o goliai cu totul.

Moșnégul Vasile, asurđit fiind de strigatul pîritorilor, se roșesce pe față de rușine și picând în genunchi își rădică mâ-nile în sus și strigă: dómne, dómne, eu-s prăpădit, dacă, nu-i altă ușa, pe care să întră la cer!

Dicënd aceste se uită spre ușă și ce-i da ochii a vede! În locul scrisorii de mai nainte strălucéu de-asupra ușei cuvintele: „eu sunt ușă, ȓice Isus, și cel ce întră prin mine, acela se va mântuf.” Mulțamescu-ți Dómne, suspină bietul Vasile, asta mă scóte și pe mine nimernicul din glodul păcatelor și de-odată s'a și trezit din somn.

Visul acest minunat l'a prefăcut pe moșnégul nostru cu totul. Acesta, pe care-l țineau ómenii de om drept și de cel mai de trebă în satul lor, a început apoi a cunoște, că viața lui de până acuma a fost numai o îngâmfare, o fățarie și o iubire de sine. Dela visul cel minunat s'a hotărît el să trăiască numai și numai după învățaturile lui Isus scrise în sfânta evanghelie, din care cetesc preoții în biserică în tóte Duminecile și sərbătorile.

Visul acesta ar trebui să li aducă aminte încă la mulți dintr'ai nostri, că dacă vréu să fie fericiți, aice pre pământ și după mórte, apoi să-și îndrepte felul vieții numai decât după învățaturile sfintei biserici precum și-l'au îndreptat și Moșul Vașile, din a cărui gură le-am auđit aceste scrise.

B.

(Deștetarea)

Norocu 'n casă.

— Comedie într'un act, localisată din germanesce de Bb. —

Persoanele.

Mitru, econom. — *Petru*, fiul lui. — *Măria*, fată orfană în casa lui Mitru.

Scena represintă odaia unui plugariu cu stare bună. În fund și în dreapta câte o ușă, la stânga o fereastră.

SCENA I.

Petru.

Petru (*ședând pe o laviță se întinde a lene*): Mă bucur, că astăzi e Duminecă — și de odihnă . . . Într'adevăr, nu-i lucru mic să te scoli în toată ziua până 'n zori, se prinzi boii la car și hai ba la plug, ba la pădure, ba după fân . . . și sara nu poți adormi de ostenit. Acasă e mai greu ca la cătane (*casă și se întinde pe lavița se adoarmă*). Ei, să visezi ceva de pe vremea cătăniei . . . așa . . . (*adorme*).

SCENA II.

Petru, Măria.

Măria (*intră ținând în mână nisce vase de metal*): Lucesc oalele mele Te poți uita în ele ca într-o oglindă . . . Dar' le-am și spălat și frecat cu năsip de mă dor degetele . . . Scii cum se cade (*Scapă un vas*): Î-u! . . .

Petru (*în vis*): Ge-ver-r-raus! . . . (*se restoarță cu tot cu laviță*).

Măria (*spăriându-se scapă și celelalte vase*): Na, că-i bine! (*Observă pe Petru*) Sbiară ca un nebun!? . . .

Petru: Eu? . . .

Măria: Da, ai strigat de m'am spăriat . . .

Petru (*în sine*): Eu am strigat? . . . Ea face larmă! (*tare*) Ce nebunii faci, de mă trezesci din somn?

Măria (*ride*): Acum nu-i vremea de dormit, somnuleo!

Petru (*amenință*): Tu, ai grijă ce vorbești, căci . . .

Măria: Nu mă tem, măcar că te uiți atât de urît la mine (*și rîde în față*) ha, ha, ha . . .

Petru (*în sine*): Fată-i asta? . . . Da altmintrelea are drept, să nu se teamă, căci nu-s eu atât de rău, cum mă arăt câte odată. (*Cătră Măria cu drag*) Bine ȳici, hai să-ți ajut să stringi ȳelele de pe jos . . . (*ridică una*).

Măria (*prefăcută*): Ce-ți pasă de ȳelele mele? (*Vrînd să i ȳe ȳla din mîni*) Las', că rîdic eu singură ce am scăpat . . .

Petru: Și eu nu dau ce mi-a picat în mînă.

Măria: Lasă!

Petru: Dȳră nu voi asculta de tine eu, care-s mai bȳtrîn. (*Trag și unul și altul de ȳlă. Petru scapă și cade*).

Măria (*rîde*): Ha, ha, ha . . . ce mai urieș de om!

Petru (*sculându-se*): Na, stai, că-ți dau eu ȳie! (*vră s-o prindă*).

Măria: De nu-mi dai pace, iți arunc ȳlă în cap.

Petru (*dă s'o prindă*): Aruncă! (*O prinde*) Te-am prins strigȳne . . .

Măria (*vrînd se scape*): Nu ȳi-am făcut nimic, dă-mi pace!

Petru: Nu m'ai făcut să cad? . . . Rȳgă-te de ertare!

Măria: Ba-eu!

Petru: Trebue.

Măria: Ba-eu, ba-eu!

Petru: Trebue, trebue!

(*Măria se smȳcnesce din mînile lui Petru, scapă și fuȳe. Petru alergănd după ea, se lovesce de un scaun. Larmă mare*).

SCENA III.

Cei de înainte. *Mitru*.

Mitru (*uimindu-se de ce vede*): Ce rȳsmerită e aici?

Petru (*suprins*): Î-u-u! Tata (*iși mușcă degetele*).

Măria (*spăriată*): Că-i bine, Badea Mitru!

Mitru: Ce să însemne vasele acestea pe jos? (*Mănios*) Se vede, că dacă nu-i mȳța acasă, șȳrecii jȳcă pe masă!

Petru (*vrînd să glumescă*): Doară tata nu-i mȳța . . .

Mitru: Lasă-ȳi glumele la-o parte! și rȳspunde ce s'a întȳplat aici?

Petru (*perplex*): O, Doamne! Nimic!

Măria (*perplexă*): Ce s'ar se fie întemplat?!

Mitru: Ce s'ar se fie întemplat. . . . Cutremur de pământ Tôte-s întorse în casă. Ce vor dice vecinii, auđend comediele astea la noi.

Măria (*face ordine, plângend*): Petru a început

Petru: Eu? auđi tu vorbă. Ea m'a trezit din somn. Măria-i o mincinosă.

Mitru Destul!

Măria (*mâniösă*): Eu, o mincinosă? Ce esci D-Ta atunci?

Mitru (*dând cu piciorul*): Am ăis s'ar tăceți! (*Căciula și șuba, de care s'a desbrăcat, le dă Măriei*). Pune-le la locul lor. Și apoi pune masa . . . sunt 12 . . .

Măria: Îndată.

Petru (*compătîmind*): Tată, Măria a lucrat astăđi prea mult (*Cătră Măria*) Îți voi u ajuta s'ar puni masa.

Măria (*îndîrjită*): Nu-ți băga nasul unde nu-ți ferbe óla.

Petru: Na, așa fată! . . . Îi dai pâne și ea aruncă cu petri după tine

Măria: Nu-mi trebuie pânea D-Tale (*ese*).

SCENA IV.

Mitru, Petru.

Petru: Na, veđi tată cât îi de neprietinosă și hațăgósă cu mine.

Mitru: Are drept, căci nu-i mai dai pace, și o s'ar capete nume rău. Asta trebuie de încunjurat Pretenia, ce a fost întră mine și fie ertăți părinții ei, mă silesc s'ar delătur tot, ce ar strică cinstei ei. De altmîntrelea ea e o fată harnică, frumósă și bună cu cei buni. Tu însă nu faci parte din aceștia Prea îmi sări gardurile

Petru: Tată!

Mitru: Nimic!... Ce a fost a trecut... e timpul s'ar te gândești la viitoriu... Tu trebuie s'ar te însori!

Petru (*ride*): S'ar mă însor? Eu? ha, ha, ha...

Mitru: Da, caută-ți o mirésă și cât mai îngrabă e nunta... Ai scăpat de cātane și eu sunt bătrân... După amėđi o fi joc la birt. Du-te, acolo vor fi tôte fetele frunțașilor din sat... Va fi și ursita ta... Alege-ți-o...

Petru (*pe gânduri*): D-Ta ai drept voi merge după améđi la joc! (*şede pe lavişă şi gândesce.*)

SCENA V.

Cei de sus. *Măria.*

Măria (*după-ce a pus masa*): Poftim la masă, îndată aduc mâncarea. (*După-ce a adus-o*): Zamă de găină cu gălusce....

Mitru: Şedeţi! (*se pune cu faţa spre public*).

Măria: Poftă bună! (*şede de-a drépta lui Mitru*). Să vă scot eu?

Mitru: Scóte-mi.

Măria (*scóte pentru Mitru, apoi pentru Petru*): Zama nu-i de fel ferbinte, tocmai cum îţi place D-Tale (*scóte şi pentru ea*).

Mitru: Petre, tu nu te puni la masă?

Petru: Ba da! (*vine vorbind*). Mă muncesc gândurile cu ursita, (*se pune la masă*) de care îmi vorbeşti...

Măria: Ah! (*se scóală*).

Mitru: Ce ţi-i?

Măria (*perplexă*): M'am ars gura.

Mitru: Zama nu-i de fel ferbinte!

Petru (*încă se scóală*): Nu-mi iese din cap!

Măria (*în sine*): Mă prind fiori!

Mitru: Cei asta? Şedeţi la masă. Să mâncăm (*se uită la Petru şi Măria. Lui Petru*): Iute, ca să poţi merge la joc... (*toţi trei mâncă*).

Petru (*cu gura plină*): Tată, pe ce pot eu cunósce fata, care mi-i ursită?

Mitru: Ce întrebare.... asta vine dela sine.

Măria (*să face, că nu-i atentă*).

Petru (*după o pauză*): Totuşi spune-mi vre-un semn, după care pot să cunosc pe cea adevărată, şi să nu mă acăt de alta... D-Ta eşti pătit...

Mitru: E cam mult, de când am fost ca tine... vorba e, că te însori cu aceea, de care ţi-i drag, pe care o iubesci.

Petru: Dar cum pot eu cunósce pe aceea, de care mi-i drag, pe care o iubesc?

Mitru: Dacă veđi o fată, sau numai o maramă, ori o pan-tică de a ei şi îţi bate inima.... dacă sări preste masă, preste

scaune, sau chiar și prin ferăstră, ca să fii lângă ea mai iute; dacă....

Petru (*ascultând cu plăcere, deodată dă cu lingura în masă*): Tată eu voi sări! Tu vorbești prea ademenitoriu. Din ce în ce în crește voia să mă însor. Nu-mi pot închipui ceva mai plăcut, decât să sar pe ferăstră pentru o fată....

Mitru (*cătră Măria*): Mai dăm niște gălusce. Zama asta e foarte bună. (*Măria îi scôte*). Așa... (*Mâncând*) Petre, îmi pică ceva în minte. Ducându-te la joc și trecând pe lângă Moș Nicolae a Lenii, abate-te pe la el. Moș Nicolae e om cu stare și totă averea lui o capătă Sofia. Fata asta a lui Moș Nicolae îi tare frumoasă și harnică și cine mai știe, de nu-i vei pica tronc la inimă....

Petru: Tot, ce ții tată, voi face, și dacă n'oi găsi o fată, de al cărei drag să sar chiar și pe ferăstră, să scii, că nu mă mai însor. (*Se scoldă*). Să fie de bine, mă duc să-mi caut ursita (*iese în dreapta*).

SCENA VI.

Mitru, Măria (tristă și pe gânduri).

Mitru: Ați e frumoasă vreme. Ași merge și eu cu Petru, dar mă dor piciorile.... Drumul până la biserică mi-a fost de ajuns.... Mai bine mă culc, să mă odihnesc. (*Cătră Măria*). Tu ce stai așa, par'că ești ploiată?

Măria (*venindu-și în fire*) Eu?... apoi...

Mitru: Eu mă voi culca dincoacea (*arată la dreapta*). Tu scarmână niște pene, să-ți mai trecă de urit.... și să nu mă trezască nime.

Măria: Bine, înțeleg...

Mitru (*desmerdându-o*): Sciu, că mă pot lăsa în nădejdea ta...

SCENA VII.

Cei de sus. Petru (din dreapta îmbrăcat serbătorește).

Mitru: Că mândru te-ai chichit! O se câștigi toate fetele pentru tine. Așa am fost și eu în vremea mea.

Petru: Mă duc, sănătate bună (*îi dă mâna*).

Mitru: Noroc la drum! Caută și îmi adă o noră, cu care să fiu îndestulat.

Petru (*distras*): Da... da... voiui căuta (*vre să ese, dar se opresce căutând în buzunare*). Ōre am eu...

Mitru: Ce?... Ai ȑis ceva?

Petru: Nu... Ōmi părea, că am uitat ceva...

Mitru: Banii?

Petru (*căutându-se*): Ōs la mine.

Mitru: Mărama?

Petru: E aici....

Mitru: Așa-i vine omului câte odată, i-se pare, că și-a perdut capul.

Petru (*de tot distras*): Asta se pōte... Sănătate (*ese*).

Mitru (*uitându-se după el cu drag*): Cătu-i de frumos și voinic... (*Cătră Măria*) Grijesce de ce ȑi-am spus!

Măria: Bine... bine....

Mitru: Eu voiui trage un pui de somn (*ese în stânga*).

SCENA VIII.

Măria (scărmănând pene).

Măria: Așa mă simțesc de rău... écă aici (*arată la inimă lucră.... pausă*). Sofia lui Moș Nicolae... na, că-i tare frumōsă... știu... o cunosc eu (*se scōlă*). Dar nici eu nu-s ciurmă?! (*Se uită pe sine*). Dinpotrivă, și mie-mi ȑic mulȑi, că-s frumōsă... de harnică încă nu mă întrece nime, asta o spune totdeauna badea Mitru... O cum m'aș duce și eu la joc.... dar ce să fac dacā n'am tată, nici mamă ca alte fete (*se apucă de pene*) of, Dōmne... (*cântă o arie cunoscută*).

SCENA IX.

Măria, Petru (întră neobservat de Măria, și o ascultă cu plăcere).

Petru: Bravo! cântarea ta e minunată!

Măria (*suprinsă*): Ah!

Petru: Nici n'aș fi creȑut, că tu cânti așa de frumos.

Măria (*perplexă*): Eu lucrez, luc....

Petru: (*o ameninȑă rîdend*): Da fi bună! (*Cântă ce a cântat Măria*).

Măria: Nu-i frumos dela D-Ta să ascuȑi pe la uși.... (*Se pune la pene*.) Adecă ce te-ai întors?

Petru (*perplex*): Eu, — eu am uitat ceva!

Măria: Uitat? Ce?

Petru: (*de tot perplex*): Am.... am uitat să întreb pe tata, dacă e de lipsă să spun lui Moș Nicolae și fetei lui sănătate dela tata? —

Măria: Numai pentru asta te-ai întors?

Petru: Da, numai pentru asta. Unde-i tata?

Măria: Dórme!

Petru: Hm, hm. — dórme?

Măria (*să lasă de pene*): Să-l trezesc? (*plcă spre stnga*).

Petru (*apucând pe Măria de mână*): Nu; de ce să-i stric somnul pentru asta? Audi! (*privesce pe Măria încurcat, apoi frecându-se după ureche*)... Ce voiam să ȕic? hm, hm.

Măria (*în batjocură*): Ii fi uitat și asta?

Petru (*iute*): Nu, voi spune lui Moș Nicolae și fetei lui sănătate dela tata!....

Măria: În adevăr să fie Sofia așa de frumoasă?

Petru: Ceva deosebit nu-i. E chiar mai mică de cât tine!

Măria (*necăjită*): D'apoi nici eu nu-s pitică... Caută și pleacă să nu te găsească tata D-Tale aici la mine... Te va sfădi, că nu ești la fata lui Moș Nicolae...

Petru: Ți-i tare grabă, ca să mă veți cu nevastă! Nu griji de mine — mă duc. (*Pleacă spre ușă, se oprește însă căutând prin buzunare, ca și când ar fi uitat ceva*). Nu, am tot ce-mi trebuie (*ese*).

Scena X.

Măria singură.

Maria (*iritată merge încóci și încolo*): El nici n'a știut, dacă sunt eu mică ori mare. El nu m'a privit nici odată cu luare aminte! El a cređut poate (*să strimbă de spate*), că eu sunt gîbă, — așa! — (*Tot mai mâniósă*) O, mă remășesc, că el crede, că eu am ochi ca o mătă, și păr roșu ca o vulpe — și o față așa (*ȕi schimșesce fața*). Și mie nici să nu-mi pese de asta? Nu, de 10 ori nu! Dar' ce e de făcut (*dă cu piciorul în pământ, apoi gândește...*)

SCENA XI.

Măria, Mitru din stnga.

Mitru: Ce e cu tine? Nu știi pentru ce ni-a dat Dđeu mâni? Mai bine ai lucra, de cât să stai pe gânduri, gândirea prea multă te nebunesce!

Măria: Nu fii mânios, bade Mitre, eu nu gândesc nebunii, eu... m'am... hotărît....

Mitru: Ce te ai hotărît?

Măria: Îți spun totul. D-Ta ai fost atât de bun și m'ai ținut până acuma în casa D-Tale. Eu însă trebuie să mă duc dela D-Ta cât mai îngrabă.... mă duc la mătușa Ana. Ce e drept ea e sêracă, dar cât îmi trebuie mie, îmi voi câștiga cu aste mâni.

Mitru: Cum de îți vin ție în cap așa hotărîri?

Măria: Êtă cum. Viitorea-ți noră — fie ea Sofia, ori alta — va gândi cine scie ce despre mine, nu va putea suferi, că mă veđi cu ochi buni, nu va îngădui, ca să mai stau cu D-Voștră la masă și de bună sémă va dori să aibe o slujnică în casă....

Mitru (*gânditoriu*): O slujnică! (*să pune pe scaun*).

Măria: Și... (*oftând*) Petru...

Mitru: Feciorul meu? —

Măria: Să va purta rău cu mine, cu mult mai rău ca până acuma, căci bărbatul în curênd gândește cum îi place nevastei! hu, hu, hu! (*plânge*).

Mitru: Măncătoriu de ómeni n'a face din el!

Măria: Cine mai scie. La tótă întemplarea mâne mă duc dela D-Ta — de și îmi pare fôrte rău,..... n'am ce face (*plânge amar*), căci așa mi mie.... de astăđi.... că nu mai pot..... sta aici.... sub un acoperemênt cu D-Voștră.....

Mitru (*gânditoriu*): De astăđi?! —

Măria (*își șterge lacrimile*): Da, de ađi, dela améđi 'mi stă un nod în gât și o peatră pe inimă....

Mitru: Póte în stomac! Asta-i dela găulsce.... și mie mi-i cam greu.... Dar pentru aceea nu trebuie să te duci dela noi....

Măria: Eu nici nu mă duc bucurósă.... bucurósă.... dar' sub un acoperemênt cu o nevestă tinêră? Nici odată! (*iară plângênd*). Nu ași eși cu ea la cale.... vorba aia: Mai bine cu 10 bărbați — de cât cu o muiere. (*ese*).

SCENA XII.

Mitru singur.

Mitru: Ei, ei, ei! Unde dai și unde plesnesce! De ađi de la améđi, ăcea ea, îi zace ceva greu pe inimă. Acû-mi pică 'n

mintе, că vorbind eu cu Petru despre o mirésă, ea s'a opărit cu zamă rece! Hm! hm! Aici nu-i lucru curat....

Scena XIII.

Mitru, Petru, Măria.

Petru [*întrând repede*]: Auđi Mărie — [*sē spărie zărind pe tată-sēu*] Sfinte Doamne! Tata.... [*stă perplex*].

Mitru [*uimindu-se*]: Ce vęd? De unde vini?

Petru [*tulburat*]: Tată, nu te mânia. Nu știu, ce e cu mine astăzi; pare că-mi lipsesce o doagă... tot zēuit...

Mitru: Ce ai zēuitat iar?

Petru [*în sine*]: Ce am zēuitat? [*Repede*] Jucând mult, te încălzesci și după aceea poți ușor reci. Pentru aceea am voit sē iau cu mine cojocul, ca nu cumva sē mē răcesc la joc!

Mitru [*suridēnd*]: Cojoc în căldura asta? Hai, hai!... [*În sine*] Mare ștregariu... [*Strigă*] Mărie... Mărie...

Măria [*venind*]: Ce poștiți?

Mitru [*surizēnd*]: Mărie, ia adă cojocul lui Petru.

Măria [*grăbind*] Îndată! [*ese la drépta*].

Mitru [*cătră Petru*]: Na, ie-ți cojocul și pleacă... [*în sine*] Afară e căldură de te topesci și el vrea cojoc. Acú știu eu câte bate ciasul!

Măria [*vine cu cojocul*]: Aici e cojocul.

Petru [*îl îmbracă încet, ca se treacă multă vreme*]: Grija nu strică... Vēntul de sēră e primejdios!...

Mitru: Pentru tine, care ai fost atâta ani cătană. Nu vorbi în dade Petre...

Petru [*de tot perplex*]: Da, da....

Mitru: N'ai mai zeuitat ceva, ca sē nu te mai întorci odată.....

Petru [*bate la buzunare*]: Nu, nimic! Acú mē duc la joc... [*Ese pe ușa din fund cāntând cāntarea din scena VIII*].

Măria [*ese în stānga*].

Scena XIV.

Mitru.

Mitru [*ride mulțămir*]: Acú-s acasă. Asta e ceva neașteptat, dar' nu neplăcut. Căci Măria e fată cum se cade și acēsta face mai mult de cât. un capital mare. Harnică, bună și frumósă. Păreche minunată! Însē trebue sē mē incredințez, dacă Petru o

are dragă [*să uită pe ferăstră*]. El stă în colțul casei. [*Cătră public*]
Așa am făcut și eu [*ofitează*] ... Săraci vremuri trecute dulci ați
mai fost! [*Vesel*] Ei, cu norocul copiilor întințesci! Mărie!

Scena XV.

Mitru, Măria din drépta.

Mitru: Schimbătu-ți-ai hotărîrea?

Măria: Nu, mă duc!

Mitru: Asta sê nu o faci.

Măria: De ce sê nu?

Mitru: Eu știu, întâiu, că Petru nu se va însură cu o fată rea. Vê veți înțelege.

Măria [*mâniósă*]: Nici de cum! Eu nu voi stă sub un acoperemênt cu nevasta lui Petru, fie ea cine va fi.....

Mitru: Sê-ți mai spun una. Gândit'ai tu ce va dice lumea, dacă te duci de la noi? Va dice, că tu ne-ai părăsit de ciudă...

Măria: De ce ciudă?

Mitru: De ciudă, că nu te-a luat Petru, la care tu ai ținut.

Măria: Asta ar fi grozav! și eu jur bade Mitre că —

Mitru: Că nici că-ți pasă, dacă Petru sê însoră?

Măria [*plânge*]: Nu! Nu! O, Dómne,... nu știu ce sê dic
.... dar' trebue sê părăsesc casa asta dică lumea ce va vrea
.... Eu sunt nenorocită [*plânge în cătrînță*].

Scena XVI.

Mitru, Măria, Petru.

Petru [*sare repede pe ferăstră și stă înaintea Măriei*]: Ce-ți
lipsesce Mărie? [*Mitru și Măria se spărie*].

Măria: A, Petru!

Mitru: A, cum vini tu aici?

Petru: Am voit sê vin în casă și am vêdut pe Măria plângênd. Asta m'a înspăimêntat atât de mult, în cât nu am mai avut vreme sê încunjur prin tindă [*arată cu mâna*]. ci am sărit prin ferăstră, ca sê ajut pe Măria. Vai de acela, care ar face ceva rêu Măriei.... Acela cu mine are de lucru...

Măria [*privesce uimit la Petru*]: Visez eu?

Mitru: Nu te-ai dus la joc?

Petru: Nu, m'am întors, căci am zêuitat ceva!

Mitru și Măria: Ear' ai zêuitat ceva?

Petru: Da, Mărie, am zăuțit să te întreb, dacă ai voi să fi nevasta mea; căci ori tu, ori nime.

Măria: O, Petre!

Petru *[cu foc]*: Spune dragă Mărie, mă vrei ori nu?

Măria *[se uită cu frică la badea Mitru, sficioasă]*: Dar' eu nu sunt avută ca Sofia.

Mitru *[binevoitoriu]*: Nu trebue să te sfiesci de mine. Eu sunt mulțămît cu tine.

Petru *[întinde mâna Măriei]*: Așa dar'? Dă mâna și ți da.

Măria *[Măria pleacă ochii în jos dându-i mâna]*.

Mitru: Dumnezeu vă binecuvinteze. Tu Mărie, să fi cum ai fost până acuma; ear' tu Petre să nu mai zăuți nimic...

(Cortina cade)

Piesa acésta s'a jucat cu succes de „Societatea rom. de cântări și musică din Caransebeș și de „Corul plugarilor“ din Logojel. — În broșură separată se află la Tipografia și Librăria diecesană din Caransebeș. Pretul 10 cr.

PARTEA ECONOMICĂ.

Despre pomete.

Pometele sunt de mare folos lângă casa omului, dară numai atunci, dacă ele din capul locului sunt întocmite și grijite cum se cade.

Cine pune pomăt și nu bagă de samă regulele, după cari trebuie de împărțit și de pregătit locul, cine nu-și alege soiuri bune de pomi, cine lasă pământul său fără nici o îngrijire, ba slobode întrânsul și vitele, ori poate și caprele, ca să se primble după plac, acela nici odată nu va avea bucurie de pomătul său. Economi ca aceștia nu numai că nu simțesc de ce folos mare este un pomăt pe lângă casă, dară ei stirpesc cu timpul și pometele moștenite. Pomii sunt plante ca și celelalte sămănături din țarină, dară ei cresc cu mult mai mari și stau mulți ani pe același loc; de aceea ei cer nu numai hrană, ci și căutare și îngrijire, ca să rămăie sănătoși, să crească bine și să se înveselască cu pomele lor. Da, pomii cer să fie grijiți și trebuie să li și dăm îngrijire cu tot dreptul, pentru că este lucru știut, că pomătul aduce cu mult mai mare folos, decât ori care altă plantă.

Dacă ni dăm acumă sămă despre pometele țăranilor noștri, cu durere trebuie să spunem, că rar ni este dat a vede pomete, cu cari om fi mulțămiți. Mai totdeauna vedem întrânsele scăderi și încă multe foarte multe scăderi, din pricina căroră pomii tângesc și capătă fel de fel de bóle, sau încep a se usca, măcar că nu sunt bătrâni. Unele scăderi vin de acolo, că pometele dela început n'au fost întocmite bine; dară cele mai multe scăderi vin de acolo, că pomătul e în ochii ómenilor noștri o comóră fără fund menită să tot scoți din trânsa, fără să mai adaugi ceva. Ómenii noștri adecă nu grijesc nu curăță și nici nu gunoesc pomii de fel.

Dorul nostru ferbinte este, ca să vedem odată pomete fără scăderi, pomete frumoasă, și pline de póme, cu cari să se mân-

drăscă ómenii nostri chiar așa cum se mândresc ómenii de prin alte țeri, și de aceea vom arăta mai întâiu scăderile cele de căpetenie, ce le-am vădut în pometele din țara noastră și apoi vom spune, cum se pot ele îndrepta.

Scăderile sunt aceste :

1. Trupine scorburóse, în cari se află putregai. 2. Cióte uscate, ce au rămas din craci tăiați ; 3. Crengi rupte, desbinate sau degerate, cari se usucă ; 4. Jupituri, crepături și rosături în trupină pricinuite cu aceea, că cracii nu s'au tăiat bine, sau că vitele au umblat prin pomăt sau iepurii au intrat érna printre pomi ; 5. Cójă crepată, sđrențurósă și acoperită cu mușchiu, pecingeni și bureți ; 6. Copileți pe trupină și pe craci sau pe jos pintre pomi ; 7. Păduchi, omide și fel de fel de gândaci stricácioși ; 8. Corónă (vêrf) pre désă, în care nu póte străbate bine nici aerul, nici sórele ; 9. Pămênt sêc, stors, înțelenit și învîrtoșat, în care pomii nici nu cresc, nici nu rodesc.

Aceste sunt scăderi, care le aflăm fórté des ; ele fac mult réu pomilor și li pricinuesc bóle, de cari cu greu scapă. Trebuie să le băgăm bine în sémă aceste scăderi și să le stirpim, érá acésta o póte nimeri fiecare om fără multă învêțătură, dacă scie cum să iscă acele scăderi și apoi scie în ce chip le póte delatura sau îndrepta. Să luăm deci sémă mai de aprópe la scăderile înșirate :

Trupina se face scorburósă și putregăióasă de aceea, petru-că tăeturile dela craci groși nu se ung cu nimica. Pomul nu are destulă putere, ca să acopere și să astupe și acele tăituri de grabă cu creșterea sa, éř mijlocul tăeturii, uscându-se prinde umedélă și începe a putređi. Putregaiul, după ce odată s'au încuibat, se întinde în lung și în lat și ajunge adese ori în jos până la rădăcină și în lat până la cója pomului. Un pom cu trupină scorburósă nici nu rodesce bine, nici nu trăesce lung. Un econom bun trebuie așa-dară să-și dee tótă silința, ca să ferescă pomii de bóla acésta și anume așa, că el tóte tăiturile próspete le unge cu dohot (reșină) încăldit, rămâind marginea tăeturi adecă cója neatinse de dohot. Făcênd așa, putregaiul nu póte prinde rădăcină, căci tăetura crește în scurt timp și pomul rămâne sênătos.

Éř dacă din nebăgare de sémă s'a încuibat acuma putregaiul, atunci trebuie oprit să nu se lătêscă mai departe. Acésta se face așa : putregaiul din scorbură se scobesce cât să póte de

bine afară și apoi se astupă cu o amestecătură désă de cenușă și de dohot, sau de lut galbên și de baligă, sau de ciment și de năsip sau cugips, ér borți adânci și largi se pot astupa și cu bucăți de cărămidă, printre cari se tórnă tencueală ca la ăidit.

Lucrul acesta ajută însă numai atunci, dacă deșertul s'au astupat așa de bine că nu rămân de fel crepături, în cari s'ar puté cloci gîngănii stricăciose și ar puté intra aerul și apa.

Cióte uscate, crengi rupte și desbinate, jupituri în trupină slufesc pomii cu totul și li sunt și de stricăciune, pentru-că în urma lor vine mai tot-déuna și putregaiul. Ciótele rămase se usucă mai și departe, apoi crépă și atât aerul cât și plóia întră în ele și așa încep a putreăi. Putregaiul merge apoi mai departe și, dacă nu se bagă în sémă, face în scurt timp trupina scorburósă.

Tóte aceste se împedecă, dacă crengile și cracii, ce sunt de tăiat se taie așa, ca să nu rămână nici când cióte. Fie-care creangă are aprópe lângă trupină o încrestătură sau inel în coajă. Încrestătura asta e semnul, în care avem să taie cu cuțitul sau cu ferestreul. Crengi mai subțiri se taie totdeauna de jos în sus pe lângă trupină prin încrestătura pomenită, ér craci groși se taie întâiu de jos în sus macar de un deget de adânc prin cójă în lemn, și abia după aceea se taie de sus în jos purtând ferestreul prin inelul aprópe de trupină.

Cracii groși trebuie sprijiniți cumva sau legați cu o sfóră de un crac mai înalt, ca să nu se desbine înainte de a fi tăiați. Băgênd în sémă regula asta totdeauna la tăiatul crengilor și a cracilor, pomi slutiți de cióte și cu trupină jupită și crepată nu vom vedea.

Tăeturile cele mici, ce nu întrec mărimea unui cruceriu, pot rămânea ne unse, dară tóte celelalte trebuie a le unge numai decât, ca să nu se încuibe putregaiul. Tăeturile se ung cu dohot, cum am spus înainte sau cu cêrá de oluit, sau cu o amestecătură de lut galbên, cenușă și dohot.

Tăiturile, așa cum trebuie să fie ele, nu se pot face nici cu barda, nici cu toporul, nici cu ferestreul cel mare de tăiat lemne. Sfătuim deci pe cetitorii nostri, cari doresc să aibă pomete frumoșe, să-și cumpere un cuțit bun, o păreche de fôrfece și un ferestreuș de grădină. Fără un cuțit bun în mână să nu mêrgă omul nici când în grădină, că acolo el află mai totdeauna câte ceva de tăiat sau de îndreptat.

Crengi și trupină roasă, apoi crengi rupte se află acolo, unde vitele și iepurii au intrat în pomët. Vitele rod cu mare plăcere vîrfurile crengilor, se frică și se scarpină de pomi și jupesc așa trupina, apasă pămîntul pîr tare și vatămă de multe ori și rădăcinile pomilor, mai ales dacă umblă prin pomët după plöie; ér iepurii rod cója pomilor.

Cel mai bun léc de a ferí pomii de aceste stricáciiuni este un gard bun împrejurul grădinei, apoi érna rânirea omëtului de afară de pe lângă gard așa, că nici vitele nici iepurii se nu pótă veni la pomi. Érá pomii, ce stau pe lângă drumuri sau în alte locuri deschise mai departe unul de altul, se împrejură cu mărăcini, ce se légă cu sîrmă împrejur; apoi n'ar strica, dacă s'ar bate vr'o 3 sau 4 pari ceva mai departe de pom împrejurul lui legând parii cu lațuri bătute cu cune. Împotriva iepurilor se întrebuintéază pe unele locuri și felurite unsori, ungënd cu ele trupina pomilor, dară aceste se spală de plöie și nu ajută nimica, dacă nu se înnoiesc. Cu dohot și cu naftă se nu se ungă pomii.

Cója crepată sdrențurósă și acoperită cu mușchiu, pecingeni și fel de fel de bureți se află mai totdeauna la pomi bătrâni, cari nu-s grijiti bine. Acești pomi îi putem asămăna cu o vită mangosită, negrijită, cu părul aspru, sburlit și plîină de păduchi. Cója cea mórtă nu lasă se trecă aerul până la trupina pomului, întrînsa se încuibă apoi, mai ales dacă-i acoperită cu mușchiu, umedéla, care pricinuesce putregaiu împrejurul trupinei pomului și alte bóle.

Afară de aceea se încuibă în cója cea crepată și în mușchiu o mulțime de gângănii, cari acolo clocesc și ernézá, și de unde apoi ies timpuriu primăvara și pornesc a strica mugurii, florile, frunțele și pómele. Acești pomi sunt de tot sluți și nici nu rodesc cum se cade.

Cu totul altă față au pomii cu cója curată și netedă. Și așa trebuie se și fie cója la pomii grijiti cum se cade. De aceea se rade cója cea crepată din când în când cu o rădětóre anume făcută mai ales primăvara pe timp umed sau după o plöie, ér mușchiul și pecingenii se frică cu o perie aspră de sârmă sau și numai cu un șumuiag de paie; luând sémă se nu se sgărie pomul până la cója cea verde. Cine văruesce regulat trupina pomilor, ba și cracii cei groși, cât îi póte ajunge, acela rar când

va avea pomi cu cója sdrențurosă și acoperită cu mușchiu, pentru că varul curăță minunat de bine și nu priesce nici găngăniilor. Sfătuim deci pe ómenii nostri, ca să vâruescă trupina pomilor. Pomilor li și priesce colórea cea albă a varului tare bine; ei nu sufer nici vara de rađele sórelui și nici érna de puterea frigului.

Cója ba chiar și trupina crépă uneori de puterea gerului celui mare. Cója și părțile de afară ale lemnului se răcesc și se strâng la ger mare mai tare la un loc, decât părțile din lăuntru trupinei, și neputându-se strînge mai departe, crépă pocnind de resună. Cari pomi au crepat odată de ger, crépă lesne și a dóua óră, dar li se póte ajuta încâtva, legând trupina pe partea crepată, ca să crească la un loc mai de grabă și să póte lega așa un pom pe vr'o trei părți cu sârmă de pari bătúți în pământ, ca să nu-l póta clătina vântul. Adese-ori se întemplă însă, că la pomi de altmintrelea tineri și roditori crépă cója, dacă după o nópte gerósă urmăzează căldură mare și razele sórelui ating cója înghețată. Cója crépă de alungul, marginile ei se încrețesc și încep a se usca, ér trupina, perdându-și scutul său firesc și venind în atingere cu aerul și căldura, începe încă a se usca. Asta se întemplă pe părți mai mari sau mai mici a trupinei și anume totdeauna timpuriu primăvara, dar se bagă de samă abia la începutul verii. Părțile uscate ale cojii crepate se taie neted până unde-s sănătóse cu un cuțit ascuțit apoi se fac în cója sănătósă de alături și dinapoi vr'o trei spintecături de aceeași lungime, rana trupinei se unge gros cu amestecătură de lut galben și baligă și se învêlesce cu o petecă, ce se légă pe deasupra cu o ață, ca să nu pice.

Copileți se numesc acei vlăstari verđi, ce cresc uneori pe trupină și pe cracii pomilor. Ei se vêd mai ales la pomi negrijiți și apoi și la pomi cu coronă prea înaltă, unde frunzele se află prea departe de rădăcină. Hrana, ce sug pomii din pământ cu rădăcinile lor, trebuie să se sue prin lemnul trupinei până la frunze, cari o mistuesc, cum am ăice, prefăcându-o în măsă hrănitóre, ce se cobórá pe sub cója éráși în vale și sporesce pretutindeni crescerea pomului. Aflându-se frunzele prea departe curgerea sucului se îngreóe și atunci pomul din puterea sa firéscă cearcă să-și facă crengi cu frunze verđi aprópe de pământ, uneori tufe întregi de copileți. Copileții cresc răpede și trag hrana pomului spre dênșiici, din care prină celelalte părți ale

pomului rămân cu creșterea înapoi, și pomul plin de copileți nici n'are putere să rodască. Ba, nebăgând copileții în sémă, după vr'o câțiva ani încep crengile de sus a se usca și pomul întreg s'elbătecesce, îmbătrânesce și lesne se și uscă. De aceea se nu lăsăm nici când copileții în voia lor, ci se-i tăiem aprópe lângă trupină cu un cuțit ascuțit. Cu mâna se nu-i rupem nici odată, că apoi cresc și mai mulți copileți. Dacă ei însă cresc pe trupină sau pe craci, unde lipsesc crengi și ramuri, apoi putem cruța ici colo câte unul, rētezându-l la vērș în timpul verii ca se se întărăscă mai bine, ér primăvara viitoare îl tăiem pe jumătate. Astfel căpētăm dintr'un copileț o créngă bună, care într'al doilea sau al treilea an face și póme.

Vișinii și prunii slobod copileți și din rēdăcina vētēmată de vitele ce pasc în pomēt. Nici acești copileți nu e bine a-i smulge cu mâna, ci rēdăcina se golesce de pământ și apoi se taie copileții neted cu cuțitul.

Păduchii sânt tare stricăcioși pomilor. Noi deosebim mai ales două feluri de păduchi și anume un fel de păduchi pe frunțele mlădițelor și apoi altfel ca niște cojițe pe trupină, ba și pe cracii pomului. Păduchii strică pomilor cu aceea, că și bagă gura lor sugătoare în lăuntrul frunzelor și a mlădițelor și nu numai că le vatamnă, dar sug și zama din trēnsele.

Póte așa dară se priască aceea pomilor, când vedem frunțele ba și lemnele mlădițelor pline cu păduchi? Cu bună sémă că nu. Și mai ales de aceea nu póte se priască, pentru-că păduchii se încuibă cu deosebire pe acei pomi, cari sufer și de alte bóle. Dară pomii păduchioși nici nu fac cinste omului.

Cel mai bun și mai iettin léc împotrivă păduchilor de frunțe, este zama de tutun fert, cu care se spală frunțele și mlădițele sau se înting mlădițele întrēnsa. O parte bună se nimicesce cu mâna, frecând ușurel părțile acoperite cu păduchi. Vērșul acestor mlădițe este bine a-l rupe, ba și frunțele cele pline cu păduchi se pot rupe ici colo, numai codița se rămână. Ér păduchii țistoși se prăpădesc, dacă se văruesc pomii peste vară de mai multe ori, după ce s'au frecat mai întâiu cu o perie.

Omide, cărbăuși și fel de fel de gângănii fac cea mai mare scădere în pometele ómenilor nostri. Rar care econom bagă în sémă pe acești dușmani nenumărați și nesățioși ai pomilor, de aceea nici nu trebuie se ne mirăm, când dăm de un pomēt

cu pomi desfrunziți, păinjeniți cu țesături de fel de fel de omide, cu pome vermenose seu fără nici o pomă, ori când vedem pomi chiar uscându-se. Leghióne întregi de dușmani năvălesc asupra pomilor acestora și-i fac de nimica, dacă nu căutăm la timp să-i stărpim. Unii din acești dușmani rod mugurii, alții mănă frunzele, unii rod în cójă alții în lemn, unii strică rădăcinile, și alții pomele. O sémă din trénsii se plodesc de cu vară, rod cât rod, apoi se ascund prin frunze sucite și legate bine de crengi și timpuriu primăvara încep érá a róde și a strica. Cercați a desváli o frunză de acele ce spánzură érna pre crengi, și veți afla în trénsa omide gata îmbrăcate în nisce cămeșuici albe, ca să nu degere érna. Ele ies de acolo îndată ce sórele de primăvară începe a încălđi și rod la muguri. Cercați cu de-a măruntul cója trupinei și veți afla mai ales prin crépături cuiburi întregi de ouă de fluturi, din cari primăvara ies omide. Cercați cu luare de séma crengutele cele subtiri pe pomi, și veți afla nisce inelușe, căroră poporul li ădice „scupiatul cucului“, dar aceste sunt óuele unui fluture, din cari ies primăvara multe sute de omide fórte mănăcióse. Deslipiți ici colo câte o bucățică de cójă sdrențurósă și veți afla mai tot-deuna unul sau mai mulți vermișori, cari încă sunt un fel de omide stricăcióse, ce-și țin acolo culcușul lor de érnă. Cercați a săpa pământul pe lângă trupina pomilor, și veți afla acolo o mulțime de gândaci și de păpușe, din cari ies primăvara fluturi, ce își pun apoi óuele pe muguri și pe frunze, ba veți afla adeseori și vermele cel alb, ce mănă cartofi și róde la rădăcina pomilor, din care apoi după trei ani ies cărăbușii.

În fața atâtor dușmani omul trebuie să stee într-una cu ochii deșchiși și să omóre la ori ce prilej cât póte, că numai așa va pute feri pomii de stricăciuni mari și va ave folos din pométul său. Lucrul, cu care se nimicesc gângăniile stricăcióse, se chiamă

Curățirea pomilor. Pomii se curéță în decursul anului întreg, dar mai cu sémă tómnă, érnă și primăvara. Frunzela uscate și aninate pe crengi trebuie de cules și de pus pe foc, ori când s'ar întâmpla. Cine are o scăruță ușurică și lungă, érá pomii nu-s pré mari, culege frunzele cu mâna, ér cine nu le póte culege tóte cu mâna, să-și cumpere la tréba asta fórfecci ce se légă de o prăjină lungă. Cu fórfecci se taie numai frunzele său și

bucățele de crenguțe dar' unul se stee jos și se tot culégă, ca se le pună toate pe foc. Cine culege frunzele de sus și le lasă pe jos folosește tot atâta ca și când n'ar curățî de fel.

Érna și primăvara, până nu's frunze pe pomi, se află ușor și inelușele pomenite, cari încă se aruncă în foc. Cója cea crepată se rade cu o răzătoare, mai ales după o plóie, ér' ceea ce pică jos se strînge bine la un loc pe un țol ascernut lângă trupină și se aruncă așijdelea în foc. Tómnă ori primăvara când adecă se curăță cója pomului e fôrte bine a văruf trupina de sus în jos, ba bine și chiar fôrte bine a o văruf și tómnă și primăvara. Pe lângă trupina pomului se sapă pămîntul cu luare de samă atît tómnă, cît și primăvara, dar mai ales primăvara, că acolo se ascund o mulțime de gângănii, cari aflându-se la săpăt, se nimicesc. Primăvara, când încep pomii a da muguri și a înfrunđi sînt o mulțime de gîndaci mici în felurite colori, cari strică mugurii mai ales acei mari de flori și pun acolo óuele lor. Gîndacii aceștia se pot culege așa, că se așterne jos una sau mai multe măsae albe și apoi se scutură pomul; gîndacii ce pică pe măsae se nimicesc.

După ce s'au desvălit frunzele se ivesc și o mulțime de omide, dintre cari multe se adună grămadă peste nópte mai ales la încheiturile cracilor unde-și fac mai totdeauna și o țesătură, ca se le fie mai cald.

Des de diminătă se pot ele nimici cu o petecă sau cu un șumueag de buruene. Și un fênar cu naftă aprinsă, pe o prăjină lungă, cum întrebuintează căraușii, se pôte folosi spre a omori omidele. Este de ajuns, ca para ferbinte se trecă repede pe lângă cuibul omidelor și ele pică jos. Vin apoi cărabușii cari, dacă se ivesc în mare mulțime, sînt în stare să manânce tótă frunza de pe pomi, cum fac ei adeseori cu păduri întregi de stējari. — Des de diminătă stau ei înțepeneti de receala nopții și scuturîndui se pot ușor culege. Economii harnici își apără pe timpul acesta pomii de stricăciune, dar ei se și folosesc de mulțimea cărabușilor adunați, dându-i prin vr'o trei sau patru săptămîni ca hrană la hóre și la porci, sau omorîndu-i cu apă ferbinte, aruncându-i în grópa cu must, ce curge din grajdii și așa câștigînd un gunoiu minunat de bun.

Coróna pré désă se numără la scăderile cele mai mari a pomilor. Pomii cu coronă pré désă rodesc de obicei fôrte

puțin; ei fac pome numai pe margine și în vârf, er' în lăuntru nimica. Îndesindu-se coróna pomilor prea tare, nu pôte străbate bine întrânsa nici aerul, nici lumina sórelui și din pricina asta, nu se fac nici muguri de flóre și nici pome.

Ca se nu se întâmple una ce acésta, trebuie numai decât a rări coróna pomilor tot după 2 sau 3 ani, curățind'o de cren-gile, ce cresc pré aprópe unele de altele séu cresc cruciș și așa se red, séu cresc în lăuntru corónei drept spre trupina pomului séu cresc drept în jos. Une-ori trebue de tăiat și câte o créngă mai grósă, dacă ea crește alătúra cu altă créngă mare și nu-i cel puțin de șapte palme (70 centrimetri) departe de cealaltă.

Tăeturile se se facă cum am spus, prin încreștătutra cojii și se se netedescă la urmă cu un cuțit, apoi se se ungă cu céră de pomi sau cu dohot. Coróna rărită drep că are mai puține cren-gi, dară ea face mai multe pome de cât una désă. Aici dăm tot de aceea, ce ne este bine cunoscut la sãmănăturile din țarină. Care econom nu scie bunăoră că păpușoiul ar lega fórte réu și ar da ródă tare slabă, dacă nu s'ar rări la prășit? Cine nu scie că grăul, sēcara, séu și altă pâne semēnată prea des pe un loc gras dă ródă slabă? — Timpul cel mai potrivit pentru răritul corónei este vara, pentru-că tóte ramurile fiind înfrunđite mai ușor se cunósce unde-i desimea pré mare, mai ușor se cunosc acele ramuri ce stau prea des și sânt de prisos. Apoi și ramurile uscate séu cari abia încep a se usca se cunosc mai ușor pe timpul verii, decât érna sau primăvara, când pomii nu sunt înfrunđiți.

Timpul verii e și de aceea mai potrivit pentru acest lucru, pentru-că tăeturile se tãmăduiesc mai lesne și mai bine. Se în-țelege de sine, că dacă pomii sunt încărcați cu pome, nu se pôte isprăvi răritul corónei vara, căci s'ar doborî multe pome verđi și s'ar face mai mare pagubă decât folos. La astfel de privilegii se răresce coróna pomilor tómnă după culesul pómelor până ce frunzele încă se țin. Pe geruri érna nu-i bine a face acest lucru.

O sémă de pomi încetéză după un timp a crește mai departe. Pomul rodesce cât rodesce, dar ramurile ce fac pome îmbătrânesc și încep a se usca, chiar pomul întreg stă locului, nu crește mai departe și pôte se se și usuce. La o în-têmplare ca asta trebue numai decât se se facă ramuri tinere și própsete, cari improspetéză și crescerea pómului întreg.

Coróna pomilor se întineresce așa, că se retéză toți cracii și toate crengile ei timpuriu primăvara astfel, că cracii cei lungi și groși se scurtéză cu a treia parte, crengile cele mai slabe cu jumătate, ér cele de tot slabe cu două din trei părți din întreaga lungime, ce o au. Din cracii și crengile retezate cresc apoi peste vară mulțime de vlastari tineri. Din toți acești vlăștari se lasă numai cei mai frumoși și mai potriviți pentru coróna pomului, ér ceialalți se taie. Vlăștarii cei rămași trebuie vara a fi reteza la vîrf, ca să se întărescă mai bine, ér în primăvara anului viitor se retéză pe jumătate s'au pe două din trei părți din lungimea lor. Mulți din acești vlăștari vor face și pôme în anul al doilea, și pomul întreg arată o față de tot veselă.

Dar tăeturile cracilor trebuie a le netezi cu un cuțit ascuțit și a le unge cum am spus înainte. În tinerirea coróniei este pentru toți pomii de o însemnătate foarte mare, dar mai ales pentru soiurile de tot roditóre, apoi pentru pruni, și o sémă de vișeni, cari de grabă încep a rodi. Întinerirea trebuie făcută după câțiva ani și la tufarii roditori, cum sunt pâltimele, alunele, gutăiul și altele.

Pămént sēc, stors, înțelenit și învërtoșat e o scădere, ce o aflăm mai în toate pometele ómenilor nostri, din care pricină pomii nici nu cresc, nici nu rodesc, cum se cade.

Acésta vine de acolo, că păméntul nu capătă gunoiu și hrana lui se înpuținează prin un șir lung de ani, că el nu se lucră de fel, ba și vitele pasc pîntre pomi adeseori. Dacă pe lângă aceste se samănă pîntre pomi trifoiu și lucernă, cari slobod rădăcini foarte lungi, apoi păméntul și mai de grabă se stórce, se învërtoșază și se usucă, éră pomii mai că pier. — Așa-dară în pomét se nu se samene nici trifoiu, nici luțernă, ci numai erburi curate, și nici vitele se nu se slobódă la păscut. Ér păméntul se se sape în fie-care an tómnă pe lângă trupină, cum am spus la curățirea pomilor, că așa se nimecesce mulțime de gîngănii, păméntul se răresce și primesce apoi mai ușor apă de ploi și hrană.

Afară de acésta trebuie numai decăt a și gunoi păméntul din când în când, dar că așa gunoiul se fie într'adevăr de folos pomilor.

Cine sapă păméntul pe lângă trupină și pune acolo gunoiu, puțină hasnă va avé, pentru-că aprópe pe lângă trupină se află

numai rădăcini gróse, cari nu sug hrană din pământ. Deci gunoiul se se pună în șanțuri sau în borți pe sub corónă, mai departe de trupina pomului, căci pe acolo se află rădăcinile cele subțiri ce sug hrană din pământ. Ele se răsfire mai tot așa de departe ca coróna pomului.

Gunoiul împrăștiat numai pe deasupra pământului, cum se face pe fânțe, așijderea nu ajută pomilor mai nimica, pentru că rădăcinile se află mai adânc în pământ. De aceea se face împrejurul pomului mai departe de trupina lui un șanț ca de 40 centimetri de adânc și de 30—50 de centimetri de lat, care după ce s'au turnat destul gunoiu în trênsul, se asemenază érăși cu pământul. Cine are un sfredel mare de pământ face cu el borți împrejurul pomului și le umple cu gunoi rar. Aceste borți se fac într'un cerc sau în două cercuri ceva mai departe de trupina pomului cam de 40—50 centimetri de adânc și de un metru de departe una de alta.

În timp de arsiță îndelungată se pot umplea borțile și de mai multe ori cu gunoi rar, ér dacă nu-i gunoiu, apoi și numai cu apă. Pomii se pot gunoi cu bun folos numai în două rêstimpuri și anume: odată dela Octomve până la Martie, adecă tómna și érna, și altă dată dela Martie până Iulie adecă primăvara. Tómna și érna se gunoiesc pomii ce stau locului și nu fac crengi próspete, ér' primăra se gunoiesc acei pomi, cari de altmintrelea sunt frumoși, dar' nu rodesc bine. În lunile Iulie, August și Septemvre nu-i bine de gunoit pomii, ca se nu înfloréscă tómna.

Gunoiu foarte bun, care are destulă hrană pentru pomi, se póte pregăti din gunoiu de tot felu de vite, punându-l în grămadă și adaugând la el cenușă, var, găinaț, peteci de lână, peteci de piele, ciolane presărate cu var nestins, pene, pèr, soponele, funingine și alte aruncături din casă, turnând peste aceste de câteva ori încă must din grajdii și gunoiu din eșitóre.

În vr'o trei sau patru luni putredesc tóte materiile adunate destul de bine și se pot întrebuința la pomi. Acest gunoiu uscat se întrebuințéază mai cu sémă tómna și érna la gunoit, ér primăvara se întrebuințéază cu mai mare folos gunoiu rar — cum e mustul din grajdii sau gunoiul din eșitóre, care lucră cu mult mai bine, dacă se amestecă cu cenușă, var sau făină de ciolane.

(Deșteptarea.)

POESII.

Armingenii.

Precând umbla Cristos prin țară
Lățind cuvântul său frumos,
Ovreei toți i-au scos ocară
Și cărturarii lor cercară
Prilegiu să piardă pe Cristos.

Așa, 'ntr'o noapte 'ntunecată
Când vecinicul Mântuitor
Durmea într'o casă 'ncreștinată,
Găsite-l-au Ovrei 'ndată
Și sfat făcut-au de omor.

La meză-noapte-aveau să vie
La casa unde El dormea —
Și, casa pentru ca s'o scie,
Au pus ca semn și mărturie
În fața casei o nuia.

Dar Dumnezeu, cel ce scoboră
Și 'n gândul cel mai nevădit
Nu lasă p'al său fiu să moră,
Căci a răscumpărării oră
Și vremea morții n'a sosit.

Și Dumnezeu orbit-a firea
Ovreilor împinși la rău,
În cât să n'aibă nicăirea
Vr'un chip de-a făptui perirea
Născutului din Dumnezeu.

La meşul nopţii 'n glôtă mare
Ovreii pe furiş pornesc —
Şi ovreii urlă de mirare,
Că ei la casa fie-care
Ca semn câte-o nuia zăresc.

Coşbuc.

Fata dela Cozia.

Trimbiţa răsună sus pe cósă verde,
Armia lui Ţepeş printre brađi se pierde.
— „Iată strig viteji; mândrul Căpitan,
Ce-a ucis cu mâna-i Paşa musulman.“
Domnul îl sărută şi cu bucurie:
— „Spune-mi, vrei tu aur, ranguri séu soţie?
Dacă vrei avere, daţi-voiú cât vei vrea,
Dacă vrei soţie, daţi-voiú fata mea!“
— „Dómnne nu voiú aur, nici onori deşarte
N'am venit în luptă se-mi trag aşa parte;
Plângerile ţărei braţul mi-a armat,
Pentru-a ei scăpare astăzi m'am luptat;
Êr de este vorba se-mi dai soţióră,
Află că eu însu-mi sunt, Dómnne, o fecióră.“
La aceste vorbe junele frumos
Coiful îşi aruncă, përu-i cade-undos.
Tótă adunarea vede cu răpire
O fecióră dulce ca o fericire.
Domnul se răpesc de mândreţa ei.
— „Care din boerii-mi vrei bărbat se iei?“
— „Dómnne, ăise fata, voiú se fiú soţie
Unui din ostaşii, care 'mi place mie;
Toţi sunt bravi în luptă, nu mă îndoesc,
Însé pe-al meu mire eu voiú se-l iubesc.“

Domnul fiú s'aruncă l'ale ei picióre,
Şi cu o vorbire dulce, rúgătóre:
— „Fii a mea Domniţă, şi îţi jur pe cer
Pentru tine 'n lume se trăesc, se pier!“

La aceste vorbe tânăra feciură
 Rumenind la față ca o roșioră :
 — „Dacă vrei iubirea-mi să o dobândesci,
 Pentru țară, Dómnne, să mori, să trăesci !

Dimitrie Bolintineanu.

Radu Domnul și fata din casă.

„Vin de mă sărută, dulce copiliță,
 Și-ți voi face ție salbă și rochiță!“

— Salbă și rochiță, pentru'n sărutat,
 Nici-odată, Dómnne, eu nu am purtat.

— Dă-mi o sărutare, mândră fețișoră,
 Séu te leg de códa unui cal, ce sbóră.

— Printre cei sălbatici tu mă vei lega
 Dar pe tine, Dómnne, nu te-oi săruta.

Calul se aduce; suflă, bate, sare...

— Dragă copiliță, dă-mi o sărutare!“

— Pe acest cal, ce sbóră tu mă vei lega,
 Dar pe tine, Dómnne, nu te-oi săruta!

Radu Domnu însă curtea sa adună,
 Și cu mândra fată vesel se cunună.

D. Bolintineanu.

Doine.

Dela mine. pân' la tine,
 Numai stele și lumine.
 Dar ce sunt acele stele?
 Numai lacrimile mele,
 Ce din ochi-mi au sburat
 Și pe ceriu s'au aninat,
 Cum s'anină despre zori
 Róua limpede pe flori.

Versat'am multe din ele
 Pentru sôrtea țerii mele,
 Multe pentru cei ce sunt
 Pribegiți de pe pământ!
 Multe lacrămi de jelire,
 Ér de dulce fericire
 Oh! vèrsat'am numai dóuë —
 Și-s luceferi amëndóuë.

Alexandri.

Flórea.

Într'o grădină
 Lâng'o tulpină
 Zării o flóre
 Ca o lumină.

S'o taiu se strică.
 S'o las mi-e frică.
 Că vine altul
 Și mi-o rădică.

I. Văcărescu.

Rea de plată.

Ea vine dela móră;
 Și jos în ulicióră
 Punënd un sac, în urmă
 Nu-l poate rădica.
 „Ți-l duc eu!“ „Cum?“ „Pe plată!“
 Și ea, cuminte fată
 Së și 'n voesce 'ndată
 Și nu pré ȓice ba.

Eu plec cu sacu 'n șpate —
 La calea jumătate
 Cer plata, trei săruturi,
 Dar uite, felul ei:
 Stă 'n drum și se socóte,
 Și-mi spune câte-tóte,
 Că's scump, că ea nu póte,
 Că pré sunt multe trei!

Cu două se 'nvoiesce,
 Și — unul mi-l plătesce
 Cu altul se-mi rămăe
 Datore pe 'nserat.
 Dar n'am să-l vęd cât vécui!
 Și iată-mă, sërăcul,
 Să-i duc o poștă sacul
 P'un singur sărutat!

Coșbuc.

Poesii poporale.

De Vióra Magdu.

1.

Paserea în cânt îmi spune
 Câte se petrec în lume.
 Câte bune câte rele
 Și mai cât dor, chin și jele.

Când gândesci, că ți-i mai bine,
 Vine răul lângă tine,
 Când gândesci, că răul piere,
 Vine 'n loc altă durere.

Binele dacă și vine,
 Multă vreme nu prea ține;
 Bate-un vânt fără cruțare
 Și'l resfira 'n lumea mare.

Dar' dorul, — el tot pândesce,
 Din departe știricesce,
 Așteptă tóte să trecă
 El apoi minuni să facă,
 Că dór el mai bine scie
 Să facă vrăjitorie.

2.

Vină bade Nicolae
 Vin' mă scóte din bătaie!

Căci cu tine la fântână,
Scăpaiu cârceagul din mână,

Și mă tem să merg acasă,
Că măicuții nu-i pré pasă —
O să întrebe de-a mărunțul
Unde mi-a mai sburat gândul.

Și măicuța rău mă cértă,
Parcă ved, c'o să mă bată, —
Căci cârciagul naibii — sună,
A fi spart — și pace bună.

3.

Lasă mândră te-i căi,
Ca mine nu-i mai găsi,
Nici pe dél, și nici pe șes,
Nici la stat așa ales!

Lasă bade nu gândi,
Ca tine mai mulți or fi:
Și la stat, și ochi frumoși,
Și ca tine, — mincinoși!

4.

-- Siminică, Siminică
Flórea-ți cade de pe chică!

— Vină bade ș'o rădică!

-- Eu voi mândră, voi îndată
Dar' ce-mi dai mie răsplată?

— Ți dau bade flórea ție
Să ți-o pui în pălărie,
Să te porți în faloșie.

— Flórea-i mândră, ... dar' mai tare,
Ași pofti o sărutare!

— Pofta-i bună, ... dar', bădiță,
Te cam șterge pe guriță !

Cele două pluguri.

Un plug plin de rugină
În șură sta ascuns
Și se uită cam supărat,
Cum frate-său dela arat
Sclipind ca o lumină
Acasă a fost ajuns.

— „Spune-mi frate, nu scii ore,
Cum de eu sunt ruginit,
Era tu din câmp venit
Strălucesci ca și un sôre ?
Într'o ți am fost noi dóră
Din acelaș fier făcuți !”

Celalalt așa-i răspunse :
— „Munca șterge-a mea rugină ;
Frumusețe munca-mi dă !
De vrei să lucesci ca mine,
Ce fac eu, aceeași fă !

Mergi în câmp, răstórnă brazda,
Și rugina-ți va perî ;
Era tu, scăpat de dênșă,
Ca un sôre-i strălucí.”

(Deștept.)

Sfaturi.

Cum se apără pomii érna în contra iepurilor? Ca iepurii să nu pôta rôde érna pomii, se ung pe trunchiu cu lut frământat în apă, în care a fost spălată carne, și cu deosebire, în care au fost spălați pesci.

*

Sporirea pomilor. Pentru a feri pomii roditori de mușchiu stricacios, ce crește pe el, și de insectele și mai stricătioase, cari se încuibă în cõja lor, e mai bine de a se topi sodă în apă de plõie (1 funt de sodă la 15 cofe de apă) și a se unge pomii cu acéstă amestecătură, în loc de a se spoi pomii cu apă de var. Acésta este bine a se face tòmna séu primăvara.

*

Cum se pot stêrpi bróscele din pivniță. Se face în pivnița, în care se află brósce o grõpă, și acésta se umple cu apă. Bróscele vor intra tóte în grõpa cu apă. După aceea se varsă în grõpa unde se află bróscele $\frac{1}{4}$ litră de vitriol.

*

Contra purecilor din grădină se pôte folosi cu bun succes următoriu mijloc: Se pune o mână de sare în cana de udat plină cu apă. După-ce sarea s'a topit, se udă cu apa plantele séra după apunerea sórelui. Făcând de 2—3 ori așa, purecii vor perî. Tot astfelu îi putem stêrpi udând plantele cu móre de cucurciu (zamă de varță) — care încă e sărată — ori cu murătóre (slatină), numai să nu fie prea tare.

*

Când vacile dau lapte sângerós este a se folosi următoriu mijloc de casă: Luăm un ou próspect de găină, îi facem o gaură în vêrf și prin acéstă gaură lăsăm să iasă albușul afară, apoi turnăm pe găurice uleu de terpentin, până oul éráș e plin și-l înfundăm vacii pe grumađ. În modul acesta vaca se vindecă de bună sémă.

*

Contra opărelui. Se întâmplă foarte des persoanelor ocupate cu bucătăria, ca să se opărescă cu vaporii săi cu apă fierbinte, și apoi ele suferă cu atât mai mult, că n-au nimic la îndemână, ca să-și potolească durerea. Iată un mijloc foarte simplu, prin care durerea opăreii se potolește îndată cu deservire. Se sparge repede un ou și se unge partea opărită cu albușul lui. Albuminul se închiagă îndată și acopere rana cu un fel de lac. Cinci săi straturi de această substanță sunt de ajuns de a izola partea opărită cu deservire de contactul aerului și pentru a da o vindecare completă.

*

Scoterea petelor de păcură (cătran) și de grăsime. Petele de păcură de pe orice fel de țesături și de orice culoare ar fi, se pot scote prin frecare cu gălbenuș de ou; după acesta se spală bine cu apă caldă și petele se curată de tot. Er petele de grăsime se mai pot scote de pe hainele de pânză, săi de postav și prin ajutorul substanței numită magnesie. Mai întâi se mōie postavul în apă și apoi se iau bucăți mici de magnesie, se mōie în apă și după aceea se frecă bine; pe urmă se lasă să se usuce, și apoi se scutură praful de magnesie cu o perie, astfel haina rămâne curată de orice pată.

Vorbe înțelepte.

Omenia unui copil stă în aceea, că el să fie ascultătoriu.

*

Mai bine să fii un ajutătoriu, decât să aibi un ajutoriu.

*

A alerga după noroc înseamnă a te depărta de îndestulare.

*

Datoria bărbatului este să câștige; a femeii se cheltuiescă cu cruțare.

*

Cine nu cruță cruceriul, cu greu va avea florinul.

*

A vorbi fără de a cugeta, este a pușca fără de a ținti.

*

Cine amână

Scapă din mână.

*

Șapte sate n'au ce-ți face,

Dacă taci și le dai pace.

*

Cu ai tăi să mânci să bei,

Datorii să n'ai la ei.

*

E ușor a vinde,

Mai greu a cuprinde.

GLUME.

Un cerșitor refusat.

Un cerșitoriu, pe carele îl alungase cu asprime o domnă vestită pentru sgârcenia ei,mise:

— Ce bine era, dacă ai fi fost în locul Evei!

— De ce?

— Pentru că sgârcită cum esci, ai fi mâncat singură mărul oprit și lui Adam nu i-ai fi dat.

— Ei, și?

— Astfel ai fi scăpat omenirea de păcatul strămoșesc.

Pălăria țiganului.

Un țigan îmbrăcat mai mult în pielea sa, decât în cămașă, se preumblă prin sat cu o pălărie scumpă și frumoasă pe cap. Dăruindu-l un român îl întreabă:

Măi, țigane, da de unde ai mândreța cea de pălărie?"

— „De unde? D'apoi de unde iau domnii pălării? Écă din dughénul din oraș.“

— „Da, cât ai dat pe dânsa?“

— „Cât am dat? Nu știu, că nu era nimenea în dughén, când am cumpărat-o.“

Sinceritate.

Bărbatul: Vréu să-ți spun drept, nevastă dragă, că eu numai pentru avere te-am luat.

Soția: Și eu îți spun drept, că numai pentru-că ești așa de prost m'am măritat după tine.

Un sfat.

Femeia (cătră cismaș): Veți cismelor, ce le-am cumpărat dela dumniata, li s'a și rupt tarécul.

Cismașul: Dumnia-ta nu trebue să le prindî de turéc, ci de călcăiu, când dai cu ele în bărbat.

Ce-s procesele?

Fie-care proces este ca o vacă, pe care pîritoriul o ține de córne, pîritul o ține de códa, érá advocații stau cu cartul (șo-feiul) sub pulpă și cu degetele trag de țîțe. Biata vacă fiind trasă din atâtea părți, dela o vreme pier, și atunci pîritoriul rămâne cu córnela în mână, pîritul cu códa, érá advocații cu cartul plin.

Consemnarea târgurilor din Ungaria.

NOTA. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Români.
Țilele sunt însemnate după calendariul nou.

Aletea, 15 Martiu, 15 Iunie și 15 Octombrie.

Aradul nou, 1. Martiu, 16. Iunie și 18. Octombrie.

Aradul-vechiu, Duminecă înainte de Dumineca Floriilor apusene; din Vinerea înainte de s. Petru și Pavel la apuseni până în Vinerea următoare, și Dum. înainte de 5 Novembre.

Alibunariu, în ziua de Rusalii și în ziua de sântă Măria-mare după calend. vechiu.

Baia-mare, Lună și Marți după Dumineca „oculi“, după ziua Domnului, după sftul Stefan și după sftul Martin (Novembre).

Batania, 19 Martiu, 29 Iunie și 1 Novembre.

Beba-vechie, 8 Martiu, 8 Iunie și 8 Septembrie. Dacă aceste zile nu cad în ziua de Duminecă, atunci târgul se ține în ziua premergătoare.

Beiuș, 5 Februarie, 24 Aprilie, 26 Iulie, 28 Octombrie și 5 Novembre.

Béga-Szt.-György, Duminecile după Sân. Georgiu și Sân. Mihail după cal. apuseni și în 20 Iunie.

Beliu, 1 Martiu, 1 Iunie și 1 Septembrie.

Berzava, Duminecă înainte de ss. 40 de mucenici, Duminecă înainte de nașterea lui Ioan Botezătorul și Duminecă înainte de s. maică Paraschiva.

Becicherecul-mare, 10 Maiu, 17 August, 12 Octombrie și 23 Novembre.

Bichiș, 24 Martiu, 20 Iunie și 29 Septembrie.

Bichiș-Ciaba, 3 Martiu, 1 Iulie, 26 Octombrie și 10 Dec.

Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie și Dumineca întâia după Rosaliile noastre.

Biserica-albă, 20—23 Iunie, 15—18 Octombrie.

Bocșa-montană, după cal. v. Vineri, Sâmbătă și Duminecă după Sân. Petru și Pavel și după 18. Sept.

- Baziaș, 23 Ianuarie, 24 April, 25 Iuliu și 1 Octombrie.
- Boroșineu, 6 Ianuarie, 22 Iuliu și 1 Noiembrie.
- Boroșsebeș, în Mercurile din săptămânile în care cad s. Georgiu, s. Michail și s. Nicolae.
- Bozovici, 15 Ianuarie, 2 April, 4 Iunie și 1 Octombrie.
- Brad, după cal. v. în Joile înainte de s. Teodor, Florian, de Înălțarea Domnului și de Barbara.
- Buteni, 12 Ianuarie, 14 Martie, 5 Iuliu și 12 Nov.
- Cacova**, 1—2 Maiu, 2 Noiembrie.
- Canija-mare, 2 Februarie, 25 Martie, 13 Maiu, 15 August, 17 Octombrie și 8 Decembrie; totdeauna ține 8 zile.
- Canija-turcescă, 1 Maiu, 12 August, 19 Septembrie și 4 Dec.
- Caransebeș, 31 Ianuarie, 1 Maiu, 1 August și 1 Octombrie totdeauna de Joi până Duminică.
- Capolnaș, 13 Ianuarie, 21 Martie, 5 Maiu, în Lunia Rosaliilor greco-orientale, 6 Iuliu, 26 Septembrie și 20 Nov.
- Ceffa, 20 Martie, 2 Iunie, 4 August și 11 Dec.
- Cermeiu, (după cal. v.) în Duminica Floriilor. Dum. după s. Petru și Pavel și Dum. după sft. Dimitrie.
- Chichinda-mare, 5 Maiu, 23 Iunie, 20 Sept. și 4 Dec.
- Chișineu, 6 Ianuarie, 24 April și 29 Septembrie.
- Ciacova, la mijlocul postului mare după cal. v.; în 29 Iunie, 27 August, 20 Septembrie, 11 Noiembrie.
- Cianadul-sârb. și nemț. în Duminecile din 16 Martie, 20 Iunie, 16 Octombrie și 10 Decembrie; seu dacă numitele zile nu cad Duminică, atunci în Duminecile premergătoare.
- Cianadul-mag. 14 Februarie, 7 Maiu, 16 Octom. și 11 Nov.
- Comloș, (Bănat) 5 Martie, 15 Iunie, 1 Septembrie. Dacă terminul hotărît nu cade într'o Duminică, târgul se ține în Duminică premergătoare.
- Cubin, 17 Martie, 5 Maiu, 7 Septembrie.
- Delta**, (Timiș) 6 Martie, 15 Iunie, 12 Septembrie, 30 Nov.
- Dezna, 19 Martie, 14 Maiu' 10 Septembrie, în cas de sârbătore târgul se ține în Lunia următoare.
- Dobrițin, 17 Ianuarie, 24 April, 15 August și 9 Octombrie.
- Domașnia, după cal. v. în Duminica Floriilor, 17 Iuliu, 20 Noiembrie și 1 Ianuarie.
- Élesd**, 19—20 Maiu, 22—23 Septembrie, 22—23 Decembrie.
- Făget**, după cal. v. la Botez, la s. Teodor, la Florii, la

Înălțarea Dluî, Sân-Petru, s. Maria, s. Dimitrie și s. Nicolae.
Feketeteu, în Lunile din săptămânile, în care cade 14 Ianuarie,
17 Aprilie, 21 Iulie și 20 Octombrie.

Gyarmata, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 26 Octombrie.

Gyertyámos, 5 Aprilie, 17 Iunie, 17 Septembrie. Dacă zilele
numite cad în ziua de lucru, atunci târgul se ține în Du-
mineca premergătoare.

Gyorok, 19 Martie și 4 Octombrie.

Gyoma, 10 Martie, 1 Iunie, 15 August și 15 Noiembrie.

Gyula, 25 Ianuarie și în săptămânile dinainte de 22 Iulie și
8 Septembrie, totdeauna de Mercuri până Duminică.

Halmagiu, în Sămbetele de înainte de Duminică Floriilor,
de Sân-Petru, de sântă Măria mică și Barbara, toate după
cal. vechiu.

Hidekut, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 14 Septembrie.

Idvor, 3 Maiu, 23 Septembrie.

Iabloniza, Marța întâi din lunile: Maiu, Sept. și Decembrie.

Iassenova, 21 Maiu și 11 Octombrie.

Lipova, (după cal. v.) la Sân-Georgiu, sântul Ilie, sântă Mă-
ria mică, sân-Mihail.

Logoj, 10 Februarie, 10 Maiu, 2 Iulie și 21 Octombrie.

Macáu, Sămbătă înainte de Duminică „judica“ și Sămbetele
înainte de 24 Iunie, 19 August și 19 Noiembrie.

Mehadia, 22 Ianuarie, 6 Aprilie, 16 Iulie și 25 Octombrie.

Merczidorf, (Carani) 20 Aprilie și 10 August.

Modoș, 25 Martie, 24 Iunie, 24 August și 26 Octombrie.

Moldova-veche, 21 Aprilie și 27 August.

Moldova-nouă, 5 Maiu și 24 Iunie.

Mocrin, 14 Februarie, 21 Maiu și 27 August.

Mramorac, 29 Maiu și 1 Noiembrie.

Nadlac, Sămbătă în săptămânile în care cad zilele 24 Aprilie
și 20 Septembrie; dacă aceste zile cad Duminică sau sâr-
bătorea, atunci în Sămbetele premergătoare.

Oradea-mare, Vineri în acele săptămâni, în care cad zilele
de 12 Martie, 21 Iunie, 8 Septembrie și 8 Decembrie.

Oravița, 25 Martie, 3 Maiu, 14 Septembrie și 5 Noiembrie.

Orczidorf, 24 Aprilie și 8 Septembrie.

Pecica-română, Sămbătă, Duminică și Lună înainte de 2
Februarie și 24 Iulie.

Pecica-magiară, Sâmbătă, Duminecă și Lună înainte de 9 Maiu și 14 Septembrie.

Pancota, Duminecă în 3 Maiu, 1 August și 15 Octombrie, séu în Duminecile ce premerg acestor zile.

Panciova, în ziua de Sân-Georgiu după cal. nou, în ziua de Sân-Petru și Paul și în ziua de sântă Măria după cal. v.

Pauliș, 20 Maiu și 10 Octombrie.

Periamoș, 24 Aprilie, 15 Iunie și 27 Septembrie.

Petriș, 1 Ianuarie, 8 Martie, 23 Iunie și 1 August.

Petrovoselo, Lună înainte de 8 Maiu, 30 Aug. și 7 Nov.

Piscolt, 1 Martie. 16 Septembrie, 5 Novembre și 12 Dec.

Radna, 5 Maiu și 29 Septembrie.

Sân-Nicolau mare, Duminecă înainte de 5 Aprilie, 5 Iulie și 25 Octombrie.

Salonta, Joi și Vineri în săptămâna lui s. Paul la apuseni, înainte de Dumineca Floriilor, în săptămâna după Rusalii.

Sacul, Lună înainte de Joia verde și Lună după 1 Novembre după cal. nou.

Silinghia, Duminecă după 25 Maiu, 2 Oct. și 13 Decembrie.

Sân-Georgiu, (com. Torontal), 15 Aprilie și 15 Septembrie.

Secușigiu, 25 Ianuarie, 27 Iulie și 23 Octombrie.

Siria (Világos) (după cal. vechiu) Duminecă în săptămâna dela mijlocul postului mare, Dum. după Sân-Georgiu, după 2 August și după st. Andrei.

Sânt-Ana, Duminecă séu Lună înainte de 2 Februarie, 26 Iulie și 11 Novembre.

Semlac, Duminecă și Lună cu 2 săptămâni înainte de Sân-Petru și Pavel după cal. v.; și Duminecă și Lună înainte de 3 Octombrie cal. nou.

Segedin, 5 Maiu, 21 Iulie, 10 Octombrie și 30 Novembre.

Sigetul Marmației, (după cal. v.) întâia Lună din postul mare, Lună Rosaliilor, Lună în sept. sânt. Ilie și s. Mihail.

Soborșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 August și 3 Decembrie.

Simand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb.; 13 Maiu și 13 Sept.

Tarian, 31 Martie, 18 Maiu, 4 August și 6 Octombrie.

Timișóra, 19 Martie, 1 Iunie, 25 Iulie, 29 Sept. și 17 Dec.

Tinca, Lună în a patra sept. din lunile Martie, Iunie, Sept. și Decembrie.

Vêrșeț, (după cal. vechiu) Dumineca din urmă din Ianuarie, Dumineca Floriilor, prima Duminecă în August, ultima Duminecă în Octombrie.

Vinga, Joi în sept. după Înălțarea Domnului, după st. Măria și după Săn-Mihail, cele dăntéiu două se orientéază după cal. v. ér cel din urmă după cal. n.

Voitec, 1 Maiu, 1 Septembre.

Vereșmort, 14 Februarie, 4 Aprile, 6 Iuliu. 26 Oct.

Zarand, (după cal. v.) Dumineca întâia din postul mare, și Duminecele înainte de st. Măria mare și de 17 Dec.

Verindul-mare, 15 Ianuarie și 1 Sept.; în cas de sêrbătóre târgul se ține în ziua următóre.

Zombor, Duminecă în 15 Aprile, 10 August, 18 Oct seu în Dumineca ce cade înainte de aceste zile.

Zorlențul-mare, 4 Aprile, 11 Iuliu, 24 Oct.

Zsombolia, 19 Martiu, 29 Iunie, 8 Sept. și 11 Novembre.

Consemnarea târgurilor din Ardeal.

Datul zilei este după calendariul vechiu.

Abrud, (c. v.) Lunea înainte de Sf. Teodor, Lunea în sept. lui prima Maiu, Lunea înainte de S. Mihail și Lunea înainte de Crăciun

Aiud, c. n. 25 Ianuarie, 8 Maiu, 19 August, 16 Oct.

Alamor, 21 Febr, 23 August.

Almașul-mare, 11 Ianuarie, 19 Apr., 10 Iuliu și 15 Sept.

Apoldul de jos, 29 Maiu, 30 Iuliu.

Apoldul de sus, 7 Martiu, 29 Novembre.

Baia de Criș, 8 Iunie, 6. Iuliu, 8 Novembre și 5 Dec.

Belgrad, (Alba Iulia) Marți înainte de Pascile apusene, 14 Iuliu, 18 Sept., 5 Dec.

Bistrița, 5 Maiu, Mercuri după Bartolomeiu și după s. Ecaterina.

Blaș, Sâmbăta Floriilor, 21 Iuliu, 6 Dec.

Brașov, Joi după ziua Domnului; Joi, Vineri și Sâmbăta după Luca (7, 8 și 9 Oct.)

Câmpeni, (cal. vechiu) Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rosali, 27 Iunie, 16 August, 21 Oct.

Cetatea de baltă, Lunia după bobotéză, Lunia înainte de Paști,
Lunea înainte de Crăciun.

Cic-Sân-Georgiu, Lunia înainte de Florii și înainte de Crăciun.

Cic-Sereda, 12 zile înainte de Mercurea lăsării de post, séu
Vineri după Mercurea septuagesimă (29 Ian.) Vineri după
Joia mare (26 Martiu), 1 Iuliu, 17 Sept.

Cincu-mare, 27 Faur, 9 Martiu, 5, 6, 7 și 8 Iuniu, Lunia,
Marța și Mercurea după 20 Sept. 13, 14 și 15 Dec.

Cincu-mic, 19 Martiu.

Cluj, 28 Faur, 1 Iuniu, 20 Iuliu, 21 Octombre, 28 Dec.

Cluj-Manastur, 23 Aprile.

Cohalm, 1 Ianuarius, 1 Aprile, 9—13 Iuliu, 26—29 Sept.

Dej, Mercuri după lăsat de sec, Marți după ziua Dlu, 9
August, 1 Decembre.

Deva, calend. vechiu) 2 Ianuarius, 6 Maiu, 22 Iuliu, 18 Oct.

Dobra, (c. v.) 23 Apr. ziua după Rosali, Nascerea Precestei
(8 Sept.), Sâmedru (26 Oct.)

Făgăraș, Joi după Rusali, 8 Aug. 9 Sept. și 9 Dec.

Felvinț, Lunia „oculi“, 27 Maiu, 11 Aug. și 9 Novembre.

Gherla, 10 Ianuarius, 10 Aprile, 15 August și 8 Novembre

Grădiște, A doua Sâmbătă după lăsatul de carne, 8 Oct.

Halmagiu, 13 Martiu, 4 Octombre.

Halmagiu-mare, Sâmbătă înainte de săptămâna Floriilor, Sâmbătă în sept. Sân-Petrului, Sâmbătă în sept. născerei
Precestei și în 4 Decembre.

Hațeg, întâmpinarea Domnului (2 Febr.) Adormirea Preceste
(15 August).

Hunedóra Sâmbătă în letare și înainte de Înălț. Domnului,
după c. v. 29 Iuniu, 1 Novembre.

Ibașfalau, 15 Ianuarius, ziua după Bunavestire, (14 Martiu),

Joia după Înălțarea Domnului, 17. Sept. 7. Dec.

Ilava, Vineri și Sâmbătă după 18 Aprile, 20 August, 20
Decembre.

Ilia, 7 Ianuarius, 17 Apr. ziua a doua după Rosali, 15 Aug.
29 Septembre.

Lapușul-romănesc, 1 Ian., 26 Martiu, 18 Iuniu și 9 Sept.

Lapușul-ung., 5—6 Ian., 1 Maiu, 23—26 Iuniu și 14 Sept.

Ludoș, 22 Aprile, 22 Septembre.

Mediaș, Joi după Invocabit, 1 Iuliu, 14 Sept. 18 Novembre.

Mercurea, 12 Faur, 15 Iuliu și 26 Octombre.

Merghideal, 15 Iuliu, 13 August.

Micasasa, 12 Ianuaru, 8 Maiu, 1 Octombre.

Mureș-Oșorheiu, 5 Ianuaru, Joi înaintea Floriilor catolice,
Luni după ziua Domnului, 23 August și 29 Oct.

Năsăud, 15 Maiu, 25 August, 27 Octombre.

Nochrih, ziua după înălț. Domnului și Luni după Gal. (11 Oct.)

Odorheiu, Mercuri după „oculi“ la apusenî, Luni după ziua
Domnului (23 Maiu) Francisc (22 Sept.), Toma (9 Dec.)

Odorheiu-Sieului, 10 Ianuaru, 17 Iuliu.

Orăștia, Sâmbătă în sept. cea dântéiu a patimilor, Marți în
ainte de Rusaliile răs., 4. Oct., 6 Dec.

Ormeniș, 6 Ianuaru, 23 Aprile, 24 Iuniu, 6. Dec.

Paraid, 7 Martiu, 14 Iuliu, 3 Oct. și 5 Dec.

Prundul-Burgăului, 2 Aprile, S. Evang. Luca (18 Oct.)

Pusta-Camerași 25 Iuniu.

Racoșul de jos, 12 Aprile, 12 Iuniu și 9 Sept.

Reghinul-sasesa, 10—16 Faur, 27—30 Aprile, 19—29 Iuliu,
4—11 Octombre.

Reghinul-unguresc, 25 Aprile.

Reșinari, 17 Faur, 4 Novembre.

Reșinov, 13 Ianuaru, 29 Iuniu.

Reteag, 26 Aprile, 11 Iuliu, 16 Septembre.

Rogna-veche, 22 Aprile, 29 Iuliu.

Roșia-Abrudului, în sept. din urmă a lui Martiu și în a doua
sept. din Oct., totdeuna Vinerea și Sâmbăta.

Sânt-Giorgiu, (lângă Bistrița) 20 Ianuaru, 19 Aprile, 20
Iuliu, 20 Oct.

Sășciori, 18 Martiu, 14 Octombre (têrg de vite).

Satulung. Marța următoare după Mercurea ânt. din post, după
Înălț. Domnului, după Ioan bot. după Înălț. crucei.

Sebeșul-săsesc, 17 Ianuaru, 12 Aprile, 12 August.

Șeica-mare, Exaudi (3 Maiu), Lucia (1 Dec.)

Șeica-mică, 12 Iuniu, 30 Octomvre.

Sepsi-Sân-Giorgiu, Mercuri și Joi după s. George, Mercuri și
Joi după Ioan bot. și 30 Sept.

Sereda, (Mureșului) 9—12 Faur, 16—18 Iuliu, 25—28 Nov.

Sibiiu, 21 Aprile, 2 Sept. 29 Dec.

Sighișóra, 23 Faur, 14 Iuniu, 23 Octombre.

Șomcuta-mare, în Dumineca Oculi, apoi Sâmbăta înainte de s.
Stefan și înainte de s. Martin.

Șomărtin, 2, 3 și 5 Aprile; 22, 23 și 25 Octombre.

Șimlăul-Silvaniei, 8 Martiu, 14 Iunie, 13 Sept. și 6 Dec.
totdeauna Joia și Vinerea în sept. în care cad acele zile.

Tușnad, Vineri în sept. lui Balint, Joia înainte de Înălțare,
Vestmântul Preac. Născ., Cal. Martin, totdeauna Vinerea
în sept. resp.

Teuș, 18 Ianuarie, 12—15 August, 23—26 Oct.

Turda, Sâmbătă după Mercurea ant. din postul mare 12 Apr.
12 Iunie, 28 August, 24 Novembre.

Vaidahaza, 6—7 Martiu, 1—2 Septembre.

Zam, 16 Ianuarie, Mercuri în a 4-a sept. a păresimilor, 21
Maiu, 8 Iuliu 1 și 14 Sept., 30 Novembre.

Zam (Zentelke) 14 Martiu, 2 Sept.

Zernesti, 21 Maiu, 8 Novembre.

Zalău, Vinerea și Sâmbăta în sept. cea dântău a lunilor,
Martiu, Iunie, Septembre și Decembre.

Zlatna, 25 Faur, 4—6 Iuliu, 18—20 August.

Consemnarea târgurilor din România.

Adjuni, (Romanu) 20 maiu,
 Ardoinu, (Brăila) 14 sept., 13. 30 nov.
 Argintoi'a (Mehedinți) St. Panteleim.
 Băcău, 29 iuniu, 29 aug. și în fie-care
 Joia.
 Băcesci în fie-care Dumineca,
 Baca (Suceava), 6 maiu, 29 iuliu, 15
 septembrie.
 Bălăcesci (Gorju), 25 mart., 29 maiu.
 Băr'a, în fie-care Dumineca.
 Bargaoni, (Némțu) 23 aprilie,
 Bărlad, 23 apr., 20 iul., 30 aug., 14
 septembrie, 8 novembre.
 Bedesci, 15 august.
 Bogdana (Bacău), 2 iuliu, 6 august,
 8 septembrie.
 Bogdănesci, 13 martiu, 25 maiu.
 Boghecea, (Romanu) 29 iuniu.
 Borosesci, (Vaslu) 25 martiu, 25 maiu,
 4 iun., 25 oct., 21 nov., 6 dec. în
 fie-care lună.
 Botesci, 23 aprilie.
 Brăila, în fie-care lună.
 Brancoveni, (Romanati) 9 martiu.
 Bréza, (Prahova) St. George.
 Broscenti, (Ialomița), 29 iun. Drăg.
 Bucuresci, Moși în sept. Rosalilor, în
 fie-care Martă și Vinere.
 Buda (Râmnic-Sărat) Drăgaica, sft.
 Maria-mică.
 Budesci, (Némț) 20 iuliu.
 Buhus, în fie-care Martă.
 Buruenesci, (Roman) 29 iuniu.
 Buzău, Drăgaica.
 Călărași, 29 august.
 Călugăreni, (Vlașca) 1 februaru.
 Câmpu-Lung, Drăgaica, 20 iuliu.
 Câmpu-mare, (Argeș) 9 Martiu, Înalt.
 Domnulu.
 Caracal, 23 Februaru.
 Cărbunesci, (Gorju) 9 Martiu, Dră-
 gaica, sft. Maria-mică.
 Cas, (Bacău) 15 august.
 Cécăr, (Brăila) 35 iuniu, Înălțarea
 Domnulu.
 Chinou, (Mehedinți) 9 martiu.
 Ciochina (Ialomița) Florii, 8 sept.
 Codăesci, (Vaslu) în fie-care Duminecă.
 Comănesci, (Bacău) 9 mart., 8 iuniu
 29 august, 2 decembrie.
 Cornățel, Drăgaica.

Cotroceni, sft. Măria-mare.
 Crivești, (Roman) 19 mai.
 Curtea de Argeș, sft. Panteleimon,
 Sta Maria-mică.
 Dămienesci, (Roman) 6 aug., în fie-
 care Duminecă.
 Darabani, în fie-care Duminecă.
 Dărmănești, (Bacău) 20 febr., 21 maiu
 20 iuliu, 8 novembre.
 Davideni, (Némț) 27 iul., 29 aug.
 Deleni, (Vaslu) 15 august.
 Dimitresci, (Râmnicul-mare) 20 iul.
 Dirza, (Ilfov) Dum. Înt. Sântilor.
 Dobreni, (Némț) 25 maiu.
 Dobrotinet, (Olt) 21 maiu.
 Dolbesci, (Roman) 20 maiu, 14 oct.
 Doijesci, (Roman) 14 septembrie.
 Dorohoiu, 25 iun., în fie-care mart.
 Drăgănesci, (Olt) Înalt. sft. Cruc.
 Drăghiceni, (Olt) sft. Panteleimon.
 Dumitresci, (Râmnic-Săr.) s. Măria-mică.
 Fălticeni, 20 iuliu.
 Fărășeni, 15 august.
 Filipești, în fie-care Duminecă.
 Floresci, 20 iuliu.
 Focșani, Drăgaica.
 Frățesci, (Vlașca) 23 aprilie.
 Galați, 2 febr., 15 mart., 21 maiu, 6
 august, 24 octombrie.
 Gherăesci, (Roman) 30 maiu.
 Ghioideni, (Râmnic-Sărat) Bunavestire
 Dum. tut. Sântilor.
 Giurgeni, (Ialomița) Bunavestire 40 Mu-
 cenic, Florii, Drăgaica, 20 iuliu, sft.
 Măria-mare și mică, 14 oct.
 Giurgu, sft. Măria-mare.
 Godeni, (Muscelf) Vinerea-mare.
 Greci, (Olt) 25 martiu
 Grindu, (Ialomița) 9 martiu.
 Hălănesci, (Romania) 8 septembrie.
 Iași, 23 apr., S. Teodor, Florii, Dră-
 gaica, Înalt. Domnul, S. Maria-mare,
 în fie-care Joi.
 Iilana (Ilfov) 21 iul., Dum.-mare.
 Jiu, Înalt. Domnulu.
 Ipotești, (Olt) Drăgaica..
 Iugani, (Roman) 29 aug., 18 sept.
 Iuda-Ciupage, (Vlașca) 9 martiu.
 Lociu, (Mehedinți) Schimb. la față.
 Luciu-Săcl, (Ialomița) S. Maria-mare.
 Lupoia, (Mehedinți) Schimb. la față.

Mărculești, (Muscelu) Înălț. Dom.
 Mavrodin, (Teleorman) Moși.
 Miclăușeni, (Roman) 30 maiu.
 Mihaileni, fie-care Duminecă.
 Mirești, 18 septembrie.
 Moinești, (Bacău) 5 mart., 15 mart.,
 23 apr., 19 maiu, 29 maiu, 26 oct.,
 6. dec., în fie-care Lună.
 Mogoșești, 6 august, 29 august.
 Murgeni, în fie-care Duminecă.
 Mușcel, 6 aug., 29 august.
 Némțiu, 8 mai, Înălț. Domn., 6 aug.,
 6 decembrie.
 Negrești, (Vaslui) 1 febr., Bunaves-
 tire, Florii, 23 apr., Înălț. Domn.,
 Drăgaica, Diaa crucii, Intemp. Domn.,
 Dum.-mare, 26 oct. 6 dec.
 Negoiești, (Dolju) Dumineca-mare.
 Nesdorești, (Roman) 23 apr. 13 aug.
 Oena, (Bacău) 17 mart, 20 maiu, 27
 iulie, 8 novembre.
 Onesti, (Bacău) 2 mart., 13 mart., 16
 apr., 9 iun., 29 iun., 29 aug., 14
 sept., 14 oct., 8 novembre.
 Oteleni, (Roman) 9 decembrie.
 Pétra, 8 febr., 18 mai. Dum.-mare, 8
 nov., 5 decembrie.
 Pildești, 15 august.
 Pitești, 23 apr. Drăgaica Înălțarea
 Domn., Dumineca-mare.
 Pleșiești, (Râmn.-sărat) St. Panteleim.
 Plevița, (Mehedinț) 23 februarie.
 Plocești, 23 apr., în fie-care Lună.
 Plopana, (Tutova) în fie-care Dum.
 Poenari, (Argeș) Schimbarea la față.
 Poiana lui Iurașan, (Rom.) 13 iun.
 Polovraci, (Schitul) 23 aprilie.
 Prejba, (Goji) 23 aprilie.
 Pucști, în fie-care Duminecă.
 Răchiteni, (Roman) 13 iuniu.
 Râmnicu-Sărat, (Roman) 1 aprilie. 23
 apr., 25 iun., Înălț. Domnului, Dră-
 gaica, Vinerea mare.
 Radeana, (Bacău) 8 septembrie.
 Riureni, (Vâlcea) sft. Măria-mică

Rognov, (Némțu) 2 febr., 9 martiu.
 Florii, 21 maiu. 25. iun., 27 aug.
 2 oct., 21 dec.
 Sabaoni, (Rororanu) 8 maiu, 29 maiu,
 Sagna 9 maiu.
 Saveni, (Dorohoiu) în fie-care Dum.
 Sălcióra, Râm.-Sărat) 23 apr.
 Scheia, 24 septembrie.
 Sinaia, sft. Măria-mare.
 Slatina, 23 aprilie.
 Slobozia, (Ialomița) 23 apr., 21 iun.,
 25 iun., Înălț. Domn. Vin. mare.
 Stănești, 25 martiu.
 Somanu, (Romanu) 6 august.
 Sutesci, (Brăila) 9 mart., 25 mart., 21
 maiu, Florii, Dum. Tomii, 29 iun.,
 20 iul., 15 aug., 8 sept, 14 sept,
 14 oct., sft. Teodor, 26 oct., 8 nov.
 30 nov., 6 dec.
 Talpa, (Neamțu) 29 iuniu.
 Tămășeni, (Romanu) 29 iuniu.
 Tețcani, (Bacău) 7 ian., 2 febr., 9
 mart., 25 mart., 2 apr., 16 apr., 8
 iul., 17 iul., 29 aug., 14 oct., 8 nov.
 6 dec.
 Tecuci, (Teleormanu) 9 mart., 25 iun
 Tigreni, (Argeș) 25 martiu.
 Tîrgul-Frumos, (Iași) 22 iuliu.
 Tîrgu Jiu, sft. Măria-mare, Vin.-mare.
 Tîrgu-Ocnel, în fie-care Lună.
 Todîșeni, 15 august.
 Trifesci, (Romanu) Înălț.-Domn.
 Topilați, (Romanu) 25 iun., 24 iul.
 Uda, (Olt) Înălț.-Domn.
 Ulmeni, (Argeș) Dumineca mare, sft.
 Măria-mare.
 Urzicene, (Ialomița) în fie-care Dum.
 Vaideni, (Vilcea) 24 febr. sept. brândi
 Marți și Mercuri, Rusalii, 14. sept.
 Verșeșeni, (Râmn.-Sărat) sft. Maria-
 mare.
 Visirul de sus, (Brăila) 29 iuniu.
 Voinesci, 15 august.
 Vulpănesci, (Romanu) 26 maiu.

ANUNCIURI.

La fie-care damă se trimete cărticica „consultător pentru conservarea frumseții“
gratis și franco, prin

Ludovic Vértés, farmacist „La Vulturul“ în Lugos Nr. 361 in Bănat.

El i rușine.

pentru că fața ei de alfel drăguță este de
mai mult timp scârbă și o aflat numai de
scurt posibilitatea a putea depărta necurățe.
nile pelei prin în genere cunoscuta

Pomada lugosă de față din apot. Vértés

Acesta este cel mai bun mijloc pentru delatu-
rarea repede a scârbăciunilor: pete, bureți,
coș de pe, sârbăbune precum și în contra
tuturor necurățe-nilor. 1 doză i 60 cr. = 1.80
lei și 1 doză per 1 fl. și 2 fl. = 3 și 6 lei.
La trimiterea înainte de 2 fl. 20 cr. se espe-
dăz franco 1 doză mare sau 2 doze à 1 fl.

Admirați-mă pe mine!

sau pe altă damă care întrebuințează
mijlocul sicilian pentru păr
și vei afla, cumcă colorea căpătată prin acest
mijloc nu se deosebește de colorea naturală
primitivă.

Mijlocul sicilian pentru noire părului, nu con-
ține ingrediente stricicioase, nu e mijloc mecha-
nic pentru colorat, ci dă părului în mod cel
mai simplu după unica folosire per diuza co-
lorea care o avut părul înaintea încărunțirii,
fără a lăsa peste vestimente, sau pe peote și
fără a se putea spăla despre părul. 1 sticlă
2 fl. = 6 lei; 3 sticle se expediază franco per
6 fl. = 18 lei trimiși înainte. La comanda se se
amintescă totdeauna colorea avută.

1 doză de alfine pentru a da părului lustrul
avut face 1 fl. = 3 lei.

Ludovic Vértés, farm. „La Vultur“, Lugos Nr. 361 in Bănat.
Cel mai mare depozit de toate articolele de toaletă, parfumerie etc de
propria și streina fabricațiune.

Articolii de sus sunt numai atunci veritavere decât poșed marca de apărare.

Reproducerea și traducerea oprită.

ca capul seu să fie în anii viitori întrebuințat
pentru alipirea placetelor se întrebuințează
pentru conservarea părului.

Spirit pentru păr de Dr Heuffel;

care este cel mai bun mijloc pentru conser-
varea rădăcinii și înainteză creșterea părului,
Oprește formarea mătretii și căderea părului,
ba ajută în scurt timp dezvoltarea și întărirea
părului frumos și tare.

1 sticlă 1 fl. 50 cr. = 5 lei. — La trimiterea în-
ainte de 6 fl. = 20 lei se expediază 4 sticle franco.

O
musteată
frumousă

și o barbă tare și faloșă se pôte căpăta numai
prin întrebuințarea de

Pomada de barbă de Dr. Heufel.

Acest mijloc este de tot nestrăicios pentru
pele, ba prin folosirea și efectul excelent ca-
păță și tineri o barbă plină și musteată fru-
mouă. 1/2 doză 1 fl. 25 cr., 1 doză 2 fl. = 6
lei se expediază 1 doză franco.

Se capătă în farmaci și parfumerii.
Depot general: Apoteca camp. c. r. Stefan
platz Viena; J. v. Török, Königsgasse
Budapesta; Drogueria lui Brus Bul. Eli-
saveta în Bucuresci. Unde nu se află în
depozit se se comande direct dela procuratorul:
Comandațiunile se efectuează
numai atunci când suma
cuviincioasă se trimite an-
ticipative per post.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apotecă „La Vultur”, Lugos, Nr. 361. Bănat, înființ. la 1789.

PILULELE DEPURATIVE

ale apotec. Vértés,

făcute după ordinațiunea probată a
drlui Heuffel,
sunt fără indoială mijlocul cel
mai cu efect și pe lângă
aceea mai nesticăcios

pentru curățirea sângelui și de aceea se aplică
cu deplin succes la constipație și alte neregula-
rități ale pântecului, precum: colică, slăbirea in-
testinelor, suferințe pe ficat, conturbare în circula-
ția sângelui, mistuire rea, emoroidă, grămădirea
de sânge în cap, dureri de cap, amețeli. Se mai
aplică și cu drept, la curele de curățire a sângelui,
ce le fac multe persoane primăvara și toamna. Pentru
eficiența lor cea minunată și pentru marea
lor eficientă (1 cutie mică cu 21 buci costă
21 cr., 1 cutie mare cu 168 buci 1 fl. 5 cr.) au de-
venit pilulele depurative ale apotecarului Vértés

în cele mai largi cercuri un mijloc de casă indispensabil.

Pilulele aceste se capătă după dorință zaharicate sau nezachari-
caie. Una cutie 21 cr., un sul cu 8 cutii 1 fl. 5 cr. Pe poștă nu se
trimite, pe lângă anticiparea de 1 fl. 20 cr. mai puțin de o dosă
mare, franco.

Morburî de stomach,

și slăbiciunile stomacului se delătură repede și sigur prin **Esența
pentru stomach farm. Vértés** după ordinațiunea de Dr. Heuffel. O
sticlă în 1 fl. 25 cr. — 3 lei 50 bani.

cum sunt: Lipsa de apetit, mi-
stuirea rea, catarul și aprinderea
de stomach, grăta și vomarea,
cârceii, și preste tot greutățile

Jumătate sticlă 60 cr., o sticlă întrăgă 1 fl. Numai o sticlă întrăgă se trimite

Tusa,

răgușala, durerile de pept și grumazi, natha, influența
tusa măgărăscă, catarul, organismul respirațiunii se
vindecă repede și sigur prin **sucul de ierburi banatice.**

Acest suc pregătit din ierburile cele mai vindecătoare și aromatice ale Al-
pilor din Ungaria de mătăși, este un mijloc excelent contra tuturor inflamațiilor
pielei bălase. Pentru gustul lui plăcut și copil îl ien foarte bucurat. Prețul unei
sticle pentru omenî mari și copil dela 10 ani în sus 87 cr. Prețul unei sticle pentru
prunc mai mic de 10 ani 60 cr.

La morburî cerbicioase, îndelungate cura o înaintază Thea de ierburi banatice.
1 cutie 50 cr.

Depozitul în mare pentru articlîi susnumiți e în Viena: K. K.

Feld-Apotheke, Stefanplatz. Badapesta: Apoteca Török József, Ki-
rály-utca; Eređi Kochmeister, droguisti, Nagy-korona utca;
Leipzig: Engel-Apotheke. Bucuresci: Drougera Brus Bul. Elisa-
beta — în mic se află la toate apotecile. — Unde nu sunt în
depozit se se comandează de-a dreptul dela pregătitorul:

Ludovic Vértés, Apotecă „La Vultur”, Lugos.
Nr. 361.

Medicamentele aci înșirate numai atunci sunt veritabile
dacă sunt provădute cu marca de invențiune aci ajăturată.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

La comendele postate sub 5 fl. se socotesc pentru epistolă de fracht (declarațiune) și împachetare 20 cr. Dela 5 fl. în sus împachetarea este gratuită. Trimiterea franco prin Austro-Ungaria și Germania, dacă suma se trimite înainte. — Mai puțin de 1 fl. nu se trimite și numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apotecă „La Vultur“, Lugos, Nr. 361, înființată la 1789.

TRIPPER (sculământ), Hill Iniecția vegetală și

de ori ce specie se vindecă sigur și repede cu medicamentul lui

Dr. Capsule vegetale.

1 Flacon Iniecția vegetală de Dr. Hill pentru ómeni, fluiditate, 1 fl. 25 cr. = 3 lei 50 bani.

1 Flacon Iniecția vegetală de Dr. Hill pentru dame, pulverizat, 1 fl. 25 cr. = 3 lei 50 bani.

1 Flacon Capsule vegetale de Dr. Hill 1 fl. 60 cr. = 4 lei.

La trimiterea înainte de 1 fl. 80 cr. = 5 lei, expedarea se face franco.

În contra
Impotență
infertilității, palidității, lipsei de sânge, slăbiciunii puterii, sgârbiurilor histeriale, onaniei, slăbirei nervilor, ca și în genere contra ori și ce specie de slăbiciuni, este cel mai bun și eficace medicament

Praf întăritoriu
de Dr Hill

1 Dosă 2 fl. 80 cr. La trimiterea înainte de 3 fl. = 9 lei 50 bani

expedarea se fac franco. — Depositul principal la

Ludovic Vértés, apoteca „La Vultur“, Lugos. Banat, Nr. 361.

BETIA

vindecabilă prin Antibetiniul, întrebuințat în nenumărate cazuri. cu cel mai strălucit succes. Fiind-că acest mijloc nu are nici un gust, bețivului i-se poate da fără ca să aibă cunoștință despre acesta. 1 Dosă 2 fl. 20 cr. 1 Dosă dublă, la patimă cerbicioasă necesar, 4 fl. 40 cr. = 8 Mărci = 10 franci; la trimiterea înainte a sumei din urmă în toate țările lumii se trimite franco.

Se capătă la

Ludovic Vértés, apoteca „La Vultur“, Lugos, Nr. 361.

Îți gratulez sincer la rezultatul Antibetiniului D-Tale contra beției, căci acela a împiedecut un divorț. O muliere nu mai voia să trăiască cu bărbatul ei, care era prodat beției, eu îi dedui sfatul să încerce cu antibetiniul, ca făcu aceasta, bărbatul este vindecat de patima lui și căsătoria este acum una mulțumitoare.

George Ardelean,
redactor, Timișoara.

După-ace am văzut, că Antibetiniul D-Tale are un efect excelent contra beției, mă rog să-mi trimiteți o sticlă.

Ioan Stosan,
faur, Pustă-Kalla.

Antibetiniul D- ale a avut un efect excelent, persoana pentru care a fost comandat, nu mai poate suferi beaturi spirituoase.

Carol Hadházi, proprietar,
Etfalva p. Gidófalva.

Cu adâncă recunoștință vin a Vă exprima mulțumirile mele pentru prețiosul Antibetin, care a vindecat pe numita persoană cu cel mai strălucit succes încât nu mai bea de loc nici o beatură spirituoasă, și speriez că cu ajutorul lui Dumnezeu veți scăpa pe mai mulți nenorociți de stricăciună patimă.

Ioan Heinze, tapacier, Nyiregyháza.

Dosa trimisă cu Antibetin s'a avertat foarte eficace, pentru care îmi exprim cea mai sinceră mulțumită.

Mikail Tury sen.,
G.-Sat.-György.

Am onore a vă împărtăși, ca numita persoană după întrebuințarea a 2 sticle de Antibetin, s'a vindecat deplin de patima beției și și Vă mulțumesc de mii de ori Vă rog a-mi trimite încă o sticlă pentru altul.

Friderik Mikály, faur.
Dmboviceza, com. Aradului.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

Ludovic Vértes, apoteca „La Vultur”, Lugos, Nr. 361, Bănat înființată la 1789.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

Mijloc în cotra Limbricului cordelat (Panglică) ale farm. Vértes,

mijloc probat deja în nenumărate rînduri, care e de un **efect sigur cu desvîrsire** și care față cu alte mijloce încontra limbricilor mai are și favorul, că pacientul nu este de fel obosit și slăbit, nici nu-și ruinează stomacul, cum se întîmplă aproape cu toate mijlocele. Ba din contră acest léc întărește mistuirea și pôte fi luat și de copii fără nici o stricățiune. Dar' nu strică nici în cazul că nu se află limbric. Limbricul ese cu **cap cu tot** afară, astfel că nu mai este posibil ca să se desvîlce din nou.

De unde cunoscem noi că cineva are limbric cordat? O cunoscem aceste din faptul, că cel care se simte tare rău, are colică, sgârbiuri (spasmuri) de stomac vomază și are simțiri neplăcute în timpul întreg, ca-si-cînd i-sar urca ceva ca un nod până sus la gât, simte accese de amețire, anemie, lipsă de apetit și câte-edată fîome prea mare, este abătut și nu are poftă de muncă, aruncă multă flegmă și scuipit, răgăie acrélă, simte o mișcare în corp, nu mistue și se simte abătut etc. Ca semne externe sunt a se aminti: Cearcane vinele la ochi, o albetă curiosă în retina ochilor, colóre palidă în față, limbă necurată, slăbirea corpului. — 1 Dosă 3 fl. 50 cr.; a se trimite prețul anticipat, iar 3 fl. 65 cr. = 10 lei franco.

La comandă Vă rog a comunica și etatea.

Cigarete și
pulvere pentru

Asthma

cel mai bun mijloc contra
durerii de pept, respirațiunii
grele etc., 1 cutiă cigarete
costă 75 cr. 1 cutiă praf 1 fl. la cazul decă se trimite prețul anticipativ și 20 cr. = 3 lei, se spediază franco.

Mijloc
contra

Asudărei

și mîncărimei de pele de Dr. Scott.
Cu efect sigur la asudarea picior-
relor, mînilor și subsuorilor, pre-
cum și la orî-ce fel de mîncărime. 1 dosă 1 fl. 50 cr. = 4 lei.

Mijloc contra
durerii de

Cap

precum nervositate, reumatism și migraine,
sunături și a încetă grabnic prin folo-
sirea pravurilor pentru migraine a lui Hill,
1 cutiă 80 cr. și 1 fl. 50 cr. Decă se trimite 1 fl. 70 cr. = 4.50 lei,
anticipative se espediază 1 cutiă mare franco.

La comandă postale sub 5 fl. se socotesc pentru epistolă de fracht (declarațiune) și în pachetare 20 cr. Dela 5 fl. — în sus în pachetare este gratuită și se trimite franco prin Austro-Ungaria și Germania, decă suma se trimite înainte. — Mai puțin de 1 fl. nu se trimite, și numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apoteca „La Vulturul“, Lugos, Nr. 361. Bănat, înființată la 1789.

Estract de Sassaparilla

Mijloc excelent pentru curățirea sângelui în cazuri de sifilis, podagră, gușă, la scrofule, tuberculoze, la bôle de pele învechite, preste tot la tot felul de bôle ce-și au temeiul în sângele stricat. O sticlă 1 fl. = 3 lei și 2 fl. = 6 lei.

Mijloc
contra

Epilepsiei

(fras), leșinare, durerilor de nervi și isterice ale mamelor se folosește cu cel mai bun succes. O dosă 2 fl. 80 cr. — La trimiterea înainte de 3 fl. = 10 lei se spedă franco.

Hydropia

(ruptură de apă) și urmările ei: gâlbănirea ș. a. se curcă grabnic prin Hydropn. 1 sticlă 1 fl. 25 cr. = 3.50 lei.

Alifia
pentru

Ingrețoșare,

contra tuturor ingrețoșărilor, și la cas decă morbul e învechit, se aplică cu cel mai bun succes. 1 dosă 1 fl. 80 cr. = 5 lei.

Năsip

și pētră în beșică și catarhul țevei și beșice. Pentru alinarea și delăturarea acestui morb dureros s'a constatat de cel mai bun mijloc Diuretin. 1 dosă 1 fl. 80 cr. = 5 lei.

Apă
de

Ochi

Br. Bruckenthal. Are efect sigur în privința conservării și recăștigării vederilor. 1 sticlă 60 cr. și 1 fl. = 3 lei.

Oleu
pentru

Urechii

de Dr. Brown, la dureri reumatice și sunatul urechilor la asurdire este cel mai excelent mijloc. 1 sticlă 1 fl. 80 cr. — La trimiterea înainte de 2 fl. = 5 lei se spedă franco.

Unsore de casă

din Lugoș. Mijloc probat în contra tuturor ranelor precum sunt: bube, umflături, arsuri ș. a. O dosă 50 cr. = 1.80 lei.

Mijloc
contra

Urinarei în pat.

Medicament probat cu efecte repede și sigur. 1 dosă 3 fl. 50 cr. = 10 lei.

Alifia
pentru

Vătămătură

de cel mai puternic efect. 1 dosă 1 fl. 50 cr.

Tot aci se află toate medicamentele în- și externe precum germăne, franceze, engleze, de ape minerale, vinuri lecutitoare, Cognac, Rhum, Thei, aparate chirurgice, materii pentru legat, articuli pentru toaletă și esență pentru de a face și îmbunătăți spirituoze de tot felul; precum: Liqueurari, Slivovita, Rhum, Rostopschin, rachiu de comină, vin etc. cum și diferiți articuli pentru economia de câmp și de casă. Cataloge detaliate despre aceste se trimit franco în limba: română, germână, magiară ori sērbă; ne rugăm numai ca adresa să se scrie lămurit.

Vințătorilor li-se acordă rabat considerabil.

La comănde postale sub 5 fl. se socotesc pentru epistolă de fracht (declarațiune) și în pachetare 20 cr. Dela 5 fl. în sus în pachetare este grătită, trimiterea franco prin Austro-Ungaria și Germania, decă suma se trimite înainte. — Mai puțin de 1 fl. nu se trimite, și numai după primirea sumei.

Comand. la se efectuează numai după primirea sumei.

Balsamul apotecarului Vértess,

numit și

balsam miraculos englezesc,

un mijloc poporal probat și iubit, se folosește:

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

1. Ca medicament intern la indigestiuni, sgârciuri de stomac, colică, morburii provenite din stomac stricat, mistuire rea, lipsă de apetit, bătă de ficat, friguri, bătăle plămâni și de piept, vânturi etc. în porțiuni de 40 - 50 picături (mai bine pe o bucată de zahăr).

2. La emorodie, incuieri și podagră ca un mijloc lin curățitor și încălzitor, după trebuință 1-2 lingurițe.

3. Ca medicament extern la dinți gaunoși și slăbiți în gingei, 1 linguriță de cafea, amestecând și puțină apă. Împiedecă putrejunea, delătură durerile, întărește dinții și improspetă carnea ginginiilor.

4. La ori-ce fel de rane provenite din tăietură sau arsură se aplică curat sau subțiat cu apă cu succes. Descrierea amenunțită a puterii și efectului acestui balsam se trimite la corere gratis și franco. Veritabil e balsamul numai când e lipită pe sticlă marca alăturată. Sticla e astupată cu o capsulă de argint, în care e imprimată firma mea L. Vértess apotecar „La Vultur” în Lugoș. Afară de aceea mai e fiecare sticlă învelită cu o îndrumare spre folosire, pe care încă e tipărită marcu amintită. — 12 sticle mici sau 6 sticle duple costă 1 fl. 86 cr.; 5 duzine, trimise franco, 6 fl. 8 cr. 1 litră cu sticla dimpreună 2 fl. 50 cr., 2 litre trimise franco 5 fl., 3 litre franco 6 fl. 80 cr. — Celor ce vor să se ocupe cu vânzarea lui le dau rabatul cuvenit.

Veritabil se află numai la

LUDOVIC VÉRTES apotecă „La Vultur”,

Lugoș, Nr. 361, Bănat.

Ludovic Vértes, apotecă „La Vultur“, Lugos, Nr. 361, Bănat, înfiin. la 1789.

Mijloce probate pentru animale:

Prav de marve banatic,

este un prav adevărat folositoriu pentru lapte, și cel mai bine recomandat din partea veterinarilor. El are cel mai escelent efect asupra stomachului, promovează mistuirea, curăță sângele și promovează adunarea laptelui la vaci. De acest prav se fac animalele tari în mod surprinzător și pline de viață, întrebându-l, nu putem mulge sânge, și umflături nu obvin înainte. Acest prav nu ar trebui să lipsescă nici la o economie, fiindcă și de altcum la toate bôlele animalelor are un efect escelent. 1 pachet 20, 35 și 70 cr.; 10 pacheti mari, trimise franco după primirea sumei, 5 fl. în loc de 7 fl.

Prav pentru nutrirea vitelor.

Prav pentru nutrirea, după folosirea cârnia animalele în timp scurt se îngrășă. 1 pachet 20, 35 și 70 cr. — 10 pachete mari, trimise franco după primirea sumei, 5 fl. în loc de 7 fl.

Prav de cai banatic.

Acest prav păzescă caii de podagra matelor, de toate tuberculose și așa numitul guturariu; delăturează cauza acestor bôle, în urmarea puterii lui disolvătoare și curățătoare promovează mistuirea, curătesce și recorește sângele, de 10 pachete mari, trimise franco după primirea sumei

de toate bôlele lipicioase, de tusaș, pârtează toate sucurile mucose și necurate și este un mijloc de casă probat în contra tuturor bôlelor la cai, cari îi țin tot în putere și deplină sprintenie. 1 pachet 20, 35 și 70 cr.;

Prav pentru porci.

Acesta atită pofta de mâncare și micșorează boldul secșual la porci, și așa aceste animale mai bine se îngrășă; este un mijloc escelent în contra înflăcărilor de grumazi la porci, și în contra a tot felul de bôle este recoritoriu. 1 pachet 35 și 70 cr. — 10 pachete mari, trimise franco după primirea sumei, 5 fl., în loc de 7 fl.

Fluid restituțional,

de un efect escelent spre a vindeca bôlele din afară la animalele de casă: reumatismul, înțepenitura musculilor, slăbețele musculilor ș. a. Cel mai bun mijloc de întărire a trupului după strapațe mari. 1 sticlă 70 cr. și 1 fl. 20 cr.

Se capătă veritabil la

Ludovic Vértes, apoteca la „Valtural alb“,

Lugos, Bănat, Nr. 361.

Comandele se efectuează numai după primirea sumei.

Cel mai ieftin, **RUM** se poate face pe lângă
cel mai bun o procedură rece, fără
foc, în timpul cel mai
scurt cu

Rum-Linkol-ul apotecarului Vértés,

Tot așa se poate face *slivovitz, cognac, rachiu de treve, de drojdi, benedictin, chartreuse, curacao, maraschino* precum și ori-ce fel de *licoruri, bitter pentru Stomac, oțet* și o *beutură de casă excelentă* și *gustuoasă* iute și ieftin, de cea mai fină calitate

cu licorurile dovedite de foarte bune, nestricăcioase, scutite prin lege ale apotecarului Vértés.

(Licolurile sunt esențe aromatice, concentrate, compuse după un metod propriu.)

1 dosă de licol, de ajuns pentru 2 litre de beutură, costă 35 cr., 4 doze, dacă se cere, și pentru 4 beuturi deosebite, costă 1 fl. 50 cr., dacă se trimit banii înainte.

Scrisori de recunoștință, gratis și franco, tot așa liste de prețuri și îndrumări pentru pregătire.

Cu esențele trimise mai înainte am fost pe deplin mulțumit și sper a fi tot așa și cu cele de acum.

Nico Zderic, Livno, Bosnia.

Vă rog a-mi trimite pentru 6 corone esență de rum. Cuba 2, dar din soiul cel bun trimis dlui Sauffussl.

Peter Fellner, Pogir, posta St. Marein.

Trebue să vă mărturisesc, că sunt foarte mulțumit cu esența de cognac, ce mi-ați trimis, vă rog deci a-mi trimite deocamdată 1 chlgr. tot din aceea.

D. Oncel, Cracovia.

Cu destilatul de rum, ce mi-ați trimis, sunt foarte mulțumit și vă mulțumesc. Mai târziu voi lua mai mult.

Alois Geyer, Neuda l. Pächlarn.

Ajungend la convingerea, că esențele d-tale sunt într'adevăr foarte bune, vă rog să-mi trimiteți o sticlă destilat de rum în preț de 3 corone.

Johann Müller, Chinitz-Tettau, p. Rehberg.

În posesiunea esențelor d-văstră vă comunic, că sunt foarte mulțumit cu acelea și vă rog a-mi mai trimite încă odată.

Daniel Klang, Smorze.

Asupra esențelor căpătate în luna acesta, vă exprim deplina mea mulțumire.

Georg Balluch, Hohenau.

Ve aduc la cunoștință, că prin aplicarea esențelor d-văstră am obținut minunate rachiuuri.

Johann Bergmann, Asch.

Comandele se efepuiază numai după primirea sumei.

Apoteca orășenescă „la Vulturul negru“ a lui

TEODOR ALBERT

în Timișoara (cetate) vis-à-vis de biserica seminariului.

Cea mai veche apotecă a Ungariei de sud.

Se ofere numai ce-i mai bun.

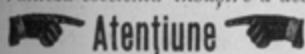

Ajutor și sănătate

atla sigur cel
ce sufer de
gicht și reu-
matism prin
înrebuințarea
geniuniului
eter de gicht
și reumatism,
pentru-că este
un mijloc care
lucră sigur,
bine și iute
contra bălelor

gicht, reumatism, junghiuri, dureri
de nervi, tremurări, ischias, slăbiciuni și
amorțiri, cu mâni, picioare, crucea spi-
nării și șele, provenite din curenturi de
aer, dureri de mușcoli, sgârșiri locale,
junghiuri etc. Au efect binefăcătoriu, ali-
nătoriu de dureri, întăritoriu, delăturând
suferințele. — O sticlă mare 1 fl., una
mică 50 cr, instrucțiunea înrebuințării
este alăturată.

Numărate adrese de mulțumire din
cercurile cele mai bune ale societății ga-
rantază escelelta însușire a acestui mijloc.

Numai ete-
rul prové-
put cu firma și marca mea este a se con-
sidera de genuin.

Dureri de stomac

de tot-feliul
vindecă elixi-
rul de viață al lui Dr. Fürst. — Gătit

Orcydorf, 31 Ian. 1897.

Pré stimat Domnule !

Trebue să-ți mărturisesc sin-
cer, că eterul de gicht și reuma-
tism al D-Tale, a ajutat extraor-
dinar de bine soției mele, deja
după prima frecare; durerile au
încetat momentan, ceea-ce n'am es-
perat încă prin nici un medica-
ment. Drept mulțumită voiți face
pretutindenea cunoscut numele
D-Tale, spre binele tuturor car-
sufer de gicht. — Cu sinceră mul-
țumită.

Conrad Schmidt.

Recaș, 4 Martie 1897.

Numai eterul de reumatism al
D-Tale mi-a redat membrele mele
sănătoase. Vă voi fi pururea mul-
țumitoriu.

Stefan Szablar Nr. 26.

Bencec, 24 Febr. 1897.

Stomachul meu érá este însă-
nătoșat și eu érá sum în totă pri-
vința un om sănătos; rog a-mi
trimite o sticlă din elixirul de
viață al lui Dr. Fürst pentru un
amic al meu.

Tob Guttman.

cu grije mare din cele mai bune și mai vindecătore ierburî medicinale, este pră probat și deplin de încredere la toate durerile de stomac, mai ales în lipsa de apetit, la răgăială acră, umflări, vomări sgârșiri de stomac, prealncărcarea stomachului cu mănăcări, congestiuni, hemo- roide, bôle femeiesci, bôle de mațu mare- hipocondriă și melancoliă (urmarea con- turbării mistuirii); el dă viață nouă în- tregel activității a stomachului, produce sânge sănătos și curat și corpul bolnav își recapătă puterea și sănătatea sa de mai nainte. În urma acestui escelent efect al său, el este un probat mijloc de casă popular, 1 sticlă 50 cr. o sticlă dublă 1 fl.

Tusă răgușală, dureri de pept și de grumaz, troagnă, influența, ca- tarurile organelor de respirațiune le în- lătură iute și sigur *Bonbónele-Eucalyptol* ale lui *Dr. Ladendorfer*. — Ele prepa- rate din efectivele părți constituve ale frunzelor *Eucalyptus*, sunt un mijloc es- celent contra tuturor *apinderilor pelcu- felor mucóse* și se iau ușor și bucuros pentru-că au un gust plăcut. — Ele *dis- sólvă iute scuipatul* și procură grabnică ușurare a organelor de respirațiune.

Se ne ferim a cumpăra imitațiuni de nici o valóre.

Depouri: a articolilor de mai sus, în Budapesta: *Iosif de Török*. — Arad: Droguistii *Vojtek et Weisz*. — Lugos: Apothecariul *L. Vértés*. — Virșet: Apothecariul *Küchler*. — Pecica-rom. (Ó-Pécska): Apothecariul *I. Rocsin*. — Reșița: Apot. *Brader*. — Becicerecul-mare: *Erős și Halász*. — Temes-Cubin: Apot. *Török*. — Uj-Pécs: *Binder*.

Bakovár, 4 Martie 1897.

Onorabile Domnule!

Îți mulțănesc pentru elixirul de viață al lui Dr. Fürst; el a vindecat deplin pe fiica mea.

Cu multe salutări.

Richter.

Réva-Ujfalú 27 Febr. 1897.

Rog'a trimite la adresa mea 5 șcatule din escelentele bombóne Eucalyptol.

Ioan Petcu.

Deutsch Sz. Péter. 3 Febr. 1897.

Rog a trimite la adresa mea 3 șcatule bombóne Eucalyptol.

Mathias Steitz Nr. 336.

Panciova, 18 Aprilie 1897.

Te rog trimitem cu recepțiune poștală 6 șcatule bombóne Eucalyptol.

Cu stimă

I. Dietz.

Suc de pept și de plămâni.

Extract de Spitzwegerich cu var fosforacidic.

Estract ca mijloc de *vindecare* *escelent* cunoscut din bătrânețe, împreună cu *var fosforacidic*, în-trece toate sucurile câte sunt în comerț.

Efectul său este, că disolvă toate umedele, alin tusa, reduce irita-re și îndepărtează catarul (catarul este nedespărțitul soț al lungorei și o face și mai insuportabilă; de comun însă se ivesc singur.) Varul calcinează celulele atacate ale plămânei și ajută formațiunea oșelor la copii slăbănogi.

În urma acestor însușiri bune acest extract se aplică *cu cel mai bun efect* contra:

Tuselor feliurite, bóla sécă, tuberculosă, lungóre, scrofulose, catar, bronchial catar, catar de gât-lan, răgușală, astmă, respirațiă grea, îngrămădire de scuipit, iritațiă în grumaz, uscăciune și as-prime în gât cu respirație șueră-tóre și gâfăitóre, contra vocii op-nubilate. Prețul unei sticle 50 cr.

Pilule curățitoare de sânge.

Pilule curățitoare de sânge *K. P.* De abia va fi un om care n'a suferit de stomac, toate aceste bóle provin mai cu samă din astupare. Pilulele curățitoare de sânge laxeză ușor, iute și fără dureri. Dintre toate pilulele din lume aceste sunt cele mai bune și mai cu efect. Ele se aplică cu rezultate surprindătoare

Din numărósele adrese de recunoștință, comunicăm unele mai recente:

Banlac în 30 Aprilie 1897.

Te rog domnule apotecar să-mi trimiți încă odată 4 ugi de suc de pept și de plămâni. Tot natul se miră cum mis de sănătos acum. Îți mulțămesc din totă inima.

Ioan Rausch.
faur.

Titel 16. Decemvrie 1897.

Cu mare mulțămită Îți fac cunoscut că extractul de pătlăgină cu var fosforacidic, ce mi l'ai trimis, m'a scăpat de durerea de pept și de plămâni, așa că acum mis sănătos. Cu bucurie Îți mulțămesc D-Tale și medicamentului, pe care li-am probat cu succes la mine. Îl voi recomanda la tot natul, care suferă de pept și de plămâni. Te rog să publici aceste șiruri dacă e posibil.

Petru Olar
servitor de școlă.

Villány, 25 Iunie 1897.

Te rog să-mi trimiți 2 sururi din escelele pilule curățitoare de sânge pe lângă rambursă postală.

Wescha Ferencz.

contra: *Lipsei de apetit, iritări de rămare, umflături, bôle de ficat, venin, friguri, sânge rău* (care produce mâncărime, escrescenții, bubițe pe pelea corpului), *îngrădire de sânge, congestiuni la cap* (atac de amețelă) *nămolirea stomachului, răgăială acră, diferite bôle femeiești etc.* Genuin se capătă numai în apoteca orășenească. Prețul unei șcatule cu 15 pilule 21 cr. un pachet în 6 șcatule 1 fl. 05 cr.

Beția-i vindecaveră!

Acastă patimă ce ucide spiritul și corpul se poate deplin vindeca prin aplicare de *Antibetin*. Fără ca bețivul să știe fi se dă acest mijloc vindecătoriu și deja după întrebuințarea unei sticle originale cu 1 fl. 50 cr. se întâmplă de comun cea mai radicală vindecare.

Durere de cap. Pastiluri de migrăine ale apotecei orășenești „La vulturul negru” vindecă aplicând o unică șcatulă din ele prea molestatorele dureri de cap. Aceste pastiluri se bucură de un renume mare cea ce se poate vedea din numărósele adrese de mulțămii și recunoscință. Prețul unei șcatule originale dinpreună cu instrucție de întrebuințare 1 fl. *Resultat sigur.*

Productele de mai sus sunt de a se considera de genuine numai atunci, dacă au firma mea. — Expedițiune postală se face în fiecare zi, pachetarea și espedarea costă 10—20 cr.

Viena (gara de vest) 6 Iun. 1897.

Te rog să binevoiesci a-mi trimite 5 șcatule de pastiluri de migrenă, care au un succes atât de escelent și sigur.

Robert Prokuper

Bece-turc. 27 Maiu 1897.

Onorate Domnule! Rog a-mi trimite cu recepțiune postală 2 doze din escelentele D-Tale pilule curățitoare de sânge. Cu stimă

Mályás Sándorné vöd. prof.

Başov, 11 April 1897.

Mulțămiiă ceriului, bărbatul meu este vindecat. Antibetinel D-Tale l'a făcut să-î fie scârbă de beutură. Eu sum fericită. Cu stimă distinsă

I. Tárny.
chef de cassarie a căilor
ferate c. r.

Wels, 20 Iuniu 1897.

Binevoiesce a-mi trimite ca și până acuma din pastilurile D-Tale ce sunt escelent contra migrenei.

Contesa Klotilda Schmidegg.

La „VULTURUL NEGRU“ Timișoara,
Cea mai vechie în Ungaria de sud. — Întemeiată în anul 1735.

Se ofere numai ce-i mai bun.

Secretul frumuseții istorice Ninon de Lenclos este desvelit.

Un mijloc garantat, neîntrecut, deplin nesticăcios și de efect sigur contra petelor, alunițelor și asprelei pele, precum și contra vericărei necurățâniilor pele este

Pomada Ninon (cea mai bună în lume) care

genuin exclusiv și numai în *apoteca orașenească a lui Teodor Albert în Timișoara*, se poate căpăta în tegule originale cu instrucția de întrebuințare cu tot este 60 cr. — *Atențiune!* Cartonagiul fie-cărei tegule este provădut cu numele meu scris roșu! și numai pomada astfel ajustată este de a se considera genuină.

Ybbs la Dunăre, 15 Apr. 1897.

Rog a-mă trimite 5 tegule din renumita D-Tale pomadă: Ninon de mână și de față.

Cu deplină stimă
K. Mayerl.

Deva, 26 Maiu 1897.

Binevoiesce a-mă trimite 4 tegule Ninon-pomadă de a D-Tale, căci are un efect extraordinar bun.

I. Steiger.

Budapesta, 6 Maiu 1897.

Te rog a-mă trimite fără amânare 4 tegule pomadă, 1 apă de spălat și un pudor rosa, precum am primit totdeauna dela D-Ta, fiindcă eu aflu de cei mai buni acești articoli Ninon.

Katitz Spiss, strada Üllő 19.

București, 16 Iun. 1897.

Numai decât, te rog, a-mă trimite din pomada D-Tale, din săpun și din pudor alb. — Eu sum foarte mulțumit cu ele și le recomand cu căldură pretutindenea.

Hela Nestrovics.

Apa-Ninon de mâni și de față

probată contra tuturor neajunsurilor și neperfectiunilor mânilor, nimicesce ver-satul, bubitele și petele de ori-ce soiu, dă feței o colóre juvenilă și face pelea lucia. Face pelea frumósă albă și blândă, ti dă un aspect sănătos și îi redă elasticitatea. — Prețul unei sticle 80 cr.

Săpun-Ninon de mâne și de față

parte foarte recoman-dabilă ca un săpun de toaletă eminentă, care face pelea fină. El servește spre păstrarea peleii și o face fină, e liber de ori-ce asprélă și are cea mai binefă-cătoare influență asupra peleii. Pre-țul unui dărab cu firma imprimată 40 cr.

Fie-care damă precaută întrebuintează pudrer.

Un pudrer adevărat bun trebuie să aibă aceea însușire că înriurează fără a bate la ochi, trebuie să fie de finéța cea mai perfectă și nu-i permis să con-țină nici cele mai mici ingrediente stricăciose. Pudrerul cel mai cores-pundătoriu tuturor *prétensiunilor rigurose* este **Ninon-pudrerul de bal, de salon și de *tôte dîlele***, care se asađă nevăđut pe pele și face fața curénd albă, netedă și fină. Este preparat din substanțe de tot ne-stricăciose, face pelea elastică și môle ca catifeua (barșon, Samet), o apără contra distrugătoarelor în-riurinte ale sórelui și aerului și prin acésta fața rămene fină și viuă până la *adênci bătrânețe*. Este alb,

Stadlau la Viena, 3 Maiu 1897.

Cu recepțiune postală rog a-mi trimite din escelent pro-batele DTale preparate, 5 pomade, 2 ape de spălat, 2 săpunuri și 2 puderi. Cu totă stima Dómna Pekovics.

Mostar, 24 Februar 1897.

La adresa Fleischhauer rog a trimite Ninon-pomadă de 60 cr. și săpun de 40 cr. Mai târđiu voiu comanda mai mult. Ios. Fleischhauer,

Regim. de inf. 84.

Budapesta, 16 Aprile 1897.

Rog, Dle apothecar, a-mi trimite o șcatulă pudrer rosa, 4 Ninon-pomade, 2 săpunuri și 1 apă. Salutara Ana Antre.

Párdány, 21 Aprile 1897.

Aflând că preparatul Ninon până acuma e cel mai bun, rog a-mi trimite următóarele: 2 ulcută Ninon-pomadă, 1 flacon Ninon-apă, 1 Ninon-poudre, 1 Ninon-Crem, 1 Ni-non-săpun.

Věduvă Sofia Petrov.

Oravița: apotecariul Dr. Schopper. Heufeld: apoteca-riul: Schneider. Recița: apo-tecariul E. Brada. Ujpécs: apot. Binder. Ó-Pécska: apo-cariul I. Rocsin. Precum și alte multe apotecei, unde nu s'ar afla se comandă *direct* prin apoteca de oreș la „vul-turul negru” în Timișóra. (La comande de 10 articoli în sus se dau 10% rabat.)

rosa și gălbiniu cu câte 1 fl. șcutulă, se *pôte căpêta* numai în apoteca orășenescă „La vulturul negru” din Timișora.

Rosêța de nas și de față

chiar și dacă vinețiu și ca arama, sau față, sau mâinile etc. se vindecă *radical și sigur* prin aplicarea mijlocului *Ninon-Crem*. Efectul este *garantat*. Manipulațiunea este foarte simplă. Prețul 1 fl. 50 cr.

Cel mai bun mijloc curățitor și îndreptător de sânge

este extractul de *Sarsaparilla cu iodcali*, curăță escelent sângele la bôle de pele.

— Este comandat de medici contra suferințelor moștenite din familii și provenite din înveninarea sângelui. Deosebit se recomandă la bôle sifilitice și bôlele ulteriore provenite din neglijarea aceloră; apoi contra scrofulelor; vine de tot feliul vechi și noi. La rane ce se vindecă greu și la ecrescenții de piele cronice. Prețul unei sticle originale cu instrucțiunea 1 fl. 50 cr.

O mustață martială

precum și o barbă plină, frumoasă și puternică se capêta mai iute și mai sigur, chiar în etate tineră din pomada de barbă alui Albert. Espediție discretă. Prețul de ulcuță 1 fl. și 2 fl. Dacă se trimit 4 fl. înainte se espedează 2 ulcuți mari franco.

Pilulele regenerătoare ale lui Dr. Lester

sunt unice și singure potri-

Variaș, 3 Iuniu 1897.

On. D-le apotecariu! Rog a-mi mai trimite o sticlă (extract de Sarsaparila cu iodcali) este cel mai bun mijloc contra bôlei mele de piele.

Cu stimă Iosif Kromauer.

Vinte, 7 Iulie 1897.

Onorate D-le! Te rog trimite-mi pre lângă rambursă 2 uiegi originale de extract de Sarsaparila cu iodcali de aceeași calitate escelentă, de care mi-ai trimis la Meran.

Cu stimă
Wich-Ribanko.

Trimite-mi îndată pomada pentru barbă recomandat așa de cald. La amicul meu a avut succes bun.

Cu stimă
Hermann Jakob.
Brașov.

Steierdorf, 3 Martie 1897.

Te rog a-mi trimite îndată pe lângă rambursă o șcutulă de pilule regenerătoare. Succesul scatulei prime

vite a înlatura *totă slăbiciunea genitaliilor și de nascere și a delătura la bărbați impotența și la muier sterilitatea*; apoi mai este un nefîntrecut și nesupliniver mijloc la *enerverii*, provenite din *perdere* a *sucului* și a *sîngelui* din *es-es*, *onanie* și *poluțiuni nocturne*, unicele motive ale *impotenței*, pre cum și contra tuturor *slăbițiunilor și bôlelor de nervi*.

Nervii sunt comunicatorii a orice simțire, ei simțesc mai departe, pre cum *bucuriă, tristetă, dureer și supărare*! Ele se răspîndesc prin corp ca *rețeauă telegrafică*. Pre cum sunt de multifarii *cauze așa multifariu* se și ivesc *bôlele de nervi*.

În linia primă așa numitele *migrene*, care se manifestă prin o durere de cap foarte molestătoare și mai cu samă unilaterală, apoi prin slăbiciuni, contragerea nervilor, slăbirea în carne și în puteri, fața palidă; infundarea ochilor și ivirea verigelor vînete și roșii în împrejurul lor, slăbirea memoriei indispozițiune, insomnie, dureri în spinare și în crucea spinării, sgărciuri histerice, astepare, frică nemotivată, ferirea de societate, incapabilitate, bôle femeiesci, tremurarea mânilor și piciórelor, sărăciă de sînge ș. a. m.

Tóte aceste bôle de nervi înșirate nu se vindecă mai iute și mai sigur prin alt mijloc. — Prețul unei scătule originale cu instrucțiune 2 fl. 50 cr.

Comande în preț peste 5 fl. se efectuesc franco și fără spesele pachetării.

forțe bun, suferința e delaturată.

Cu stimă
Ioan Schone

Elek 27 Iunie 1897.

Te rog trimite-mi de 5 fl. aci alăturat 2 scătule originale de Dr. Lester pilule regenerative. care au și lăudându-le. Cu stimă

Ioan Malther.

Viena 26 Maiu 1897.

Binevoește a-mi trimite îndată pe postă 30 bucăți din pilulele D-Tale lacsative pe cum am mai avut în Praga la „Grand Hotel.”

Iosif Berger
Representant dela Martel.

Afară de aceste în magazinul apotecei „La vulturul negru” se află totdeuna un mare deposite de medicamente prospete pentru animale precum blister, prav de vite de Kornenburg, prav de vite de Augsburg, prav de porci, fluid restitutoriu ș. a. m.

Espediția postală se face în fie-care și socotesc numai 10—20 cr. pentru expediția și embalagiu.

Negoțătoria de sticlă, oglinzi, porțelan,
lampe și cadre de tablouri

a lui

MÜLLER P. JÓZSEF

mai 'nainte

PAUL BONA,

Caransebeș.

Ofere articli,

ce se țin de acest
ram industrial

pe lângă

prețuri ieftine

și serviciu prompt

Mai departe
primesce
provederea
cu sticlă a
edificiilor,
bisericii
și
florăriilor,
precum și facerea cadrelor de tot
soiul pentru tablouri.

Comandele din provincia se
eșteptuesc punctual și de grabă.

Müller P. József.

Eduard Neumann

orologieriu, giuvaergiu și optic

in

Caransebeș și Băile-Erculane,

în casa proprie Nr. 441 din strada Ardealului, lângă cassa de păstrare cea veche.

Prăvălia de orológe și giuvaere a lui Eduard Neumann din Caransebeș și Băile-Erculane e necontestabil una dintre cele mai mari din Ungaria de sud.

Casa acésta carea esistă deja de 20 de ani, se bucură în privința realității marfei și a solidității prețurilor de cel mai bun renume în cercurile cele mai largi. Aici se află cele mai bune orológe atât din țară, cât și din străinătate.

Orológe pentru domni și dame,

cu capac de aur, argint și alte metale.

Pendule vieneze, precum și renumitele orológe de părete așa numite de „Schwarzwald“ regulate esact, pe lângă garanție consciențioasă.

Marfă de aur și argint,

dela obiectele cele mai simple și mai eftine, până la cele mai elegante și prețioase.

Bijuterie.

Marfă optică,

tóte soiurile de ochelari, lornete și binocle, în abundență, din fabricele principale ale Germaniei.

Apel la cumpărare eftină!

Depozitul internațional de *haine*
și *pălării* pentru domni și copii
a lui

GRÜNBERGER S. GÉZA.

Recomând — pentru toate seso-
nele — onoratului public din loc
și din afară marele și bine
asortatul meu depozit de îm-
brăcăminte de tot soiul pentru
domni și copii, ce sunt lucrate
din cele mai bune materii de
lână de oie atât din țară, cât
și din străinătate; mai departe

mencicof, căput de iernă, pardisiuri, căpute Mikado cu și
fără guler de pele, haine de sport, căpute căptușit cu blană,
mantele pentru călătorie și pentru oraș, cămeși, manjete,
cravate, bastoane și paraplee, pălării de pislă moi și tari
— fabricate în primele stabilimente din patrie și din străi-
nătate. Covóre-Linoleum, toate soiurile de căciuli din pele
persiană, de plis și de Crimeea, păpuși cu talpă de spăgat
și galoși. Toți acești articli cu prețuri eftine de minune.
Vestminte de salon, precum și haine și pălării lucrate
anume pentru preoți, teologi și preparanți.

*Haine pentru domni se fac pe lângă plătire în bani gata
cu prețuri foarte eftine.*

Fac atenți pe stimății mei clienți, că marfa mea se
nu o pună într-o csămănare cu confecțiunea de tîrg, pen-
tru-că la mine se face totul la comandă directă.

Cu deosebită stimă

Grünberger S Géza,
în Caransebes, piața princip. (casa Steinschneider).

Toți articlii aici numiți se vînd și în mare, la carea ce-
lor ce îi vînd de nou li se acórdă, în cas de plătire în bani
gata 10—15 procente ca rabat. Marfa neconvenabilă se pôte
schimba cu alta în termen de 8 zile eventual se restituie banii.

Premia cu ocaziunea
expoziției milenare
din 1896 cu me-
dalla de recuno-
scință.

Premiat în Timișoara
la anul 1891 cu me-
dalla de aur cu
ocaziunea expoziției
sud-ungare.

Apoteca lui

Rudolf Jahner

la „S. Marie-ajutătorea“

Premiat în 1895 la
München cu medallă
de argint.

Premiată la Veneția
în 1894 cu medallă
de argint din in-
cidental expoziției in-
ternaționale.

Premiat la Bruxelles
în anul 1895 cu me-
dalla de aur.

Timișoara-Fabric, strada principală Nr. 21.

Recomână P. T. publ. marele lui deposit medicinale-farmacentice etc.

Mijloce cosmetice.

Pomada-Venus a lui Rudolf Jahner. Pomadă de mâni și de față. Acesta pomadă curățitoare de față se pregătește după un recept probat și corespunzător celor mai nobile experiențe, ea se face din cele mai nevinovate mijloce și astfel este una dintre cele mai nevinovate mijloce și astfel este una dintre pomadele cele mai binefăcătoare și mai vindecătoare, care folosindu-se regulat face ca pelea să nu devină aspră și e recunoscută ca mijloc neîntrecut de conservat pelea. Ea s'a probat la toate scăderile și imperfecțiunile pelei face să dispara tot felul de pete, sapuri, beșici, bubuțe, alunițe și redă feței frumuseța și curățenia. 1 tegulă Nr. I 50 cr. Nr. II 1 fl.

Puder-Venus al lui Rudolf Jahner. Puderul Venus este fără îndoială pudor „non plus ultra.“ Este pudor de bal, de salon și cotidian; este mijloc de înfrumusețare care pe lângă puterea de a acoperi ori-ce scădere a pelei este cu totul nestricăcios. Puderul-Venus este product perfect

Dintră multele scrisori de recunoștință cari adevăresc efectul eminent al mijlocelor descrise aci, reproducem aici câteva.

Dlui Rudolf Jahner

Temesvár-Fabric.

Efectul Pomadei-Venus fiind admirabil de bun, mă rog să-mi trimiteți cu rambursă 8 bucăți de săpun-venus și 8 tegule de pomadă-venus.

Viena la 20 Maiu 1890.

E. S.

Adevăresc cu plăcere, că folosesc de câteva luni pomada- săpunul- și apa-venus pregătită de D-Ta și le pot recomanda călduros pentru bunătatea superioară și pentru efectul lor binefăcătoriu. Binevoiți a-mi trimite din eminența pomadă etc.

Bruck în Pinzgau 12 Aug. 1894.

Cu distins respect

P. S.

egal cu ori-ce pudor indigen ori străin atât în privința bunătății cât și a fineței și a nestricățiunei. Pentru blondine a se alege pudor rosa (trandafiriu) sau alb, pentru oacheșe, crême (chamois, galbiniu) 1 cutie 50 cr.

Săpun-Venus de Rudolf Jahner. Acest săpun se recomandă spre folosire zilnică și este atât pentru față cât și pentru mâni și pentru corp cel mai curat, cel mai binefăcătoriu și mai ieftin săpun de toaletă. El servește spre conservarea și înfrumșetarea pelei, n'are nici o iutelă și are asupra pelei influința cea mai binefăcătoare. La folosirea pomadei-venus trebuie se ne spălăm cu acest săpun, căci astfel va crește esențial efectul pomadei. 1 bucată 30 cr.

Pastă de dinți de Rudolf Jahner lipsită de săpun. Mai tuturor persónelor, cari folosesc paste ce conțin săpun, li-se face petró de dinți pe marginea gingiilor; gingiile devin moi și sângereză ușor. *Pasta-Venus recomandă deci cu căldură* fiecăruia care, știe apreția dinți frumoși și sănătoși. 1 dosă 50 cr.

Prav de dinți Venus de Rudolf Jahner. Conține o materie curățitoare foarte fină cu efect mechanic, care curăță emailul dinților fără a-l sgârăi sau a-l toci. 1 cutie 30 cr.

Apă de gură. Eau de Botot de Rudolf Jahner. Acela care își spală gura și dinții zilnic și consecvent diminuează și sara cu apă de gură „Eau de

Binevoiți a-mi trimite de nou cu rambursă din escelele mijloace cosmetice 2 cutii de pudor-venus (creme), 1 tegulă de pomadă-venus.

Tarvis 9. August 1895.

P. S.

Mă rog a-mi trimite din pudorul-venus, al D-Tale recunoscut de escelent 2 cutii, uaa creme, una rosa.

Biserica-albă 2 Iulie 1893.

N. N.

Adeveresc cu plăcere prin aceasta, că renumiții articlii de toaletă: Săpunul- pudorul- și pomada-venus sunt escelente și că prin ele am ajuns a avea un teint curat și coloare sănătoasă. Sunt estraordinar de mulțămît.

Temes-Butyin 21 Iulie 1894,

Sz. M.

Mă rog a-mi trimite cu rambursă din escelenta Pomadă-Venus Nr. I. o tegulă și o bucată de săpun-venus.

Székeskut, 13 Martie 1897.

E. I.

Binevoiți a-mi trimite 2 cutii din renumita pomadă-venus.

Sándorf, 15 April 1897.

E. H.

Botot^a de Rudolf Jahner este ferit de dinţi găunoşi şi de durere de dinţi. Este foarte de recomandat celor ce au gingii moi. Tot aşa se poate recomanda şi aceloră căroră li-se clătină pînţii; şi le curge prea uşor sînge din gingii. Forţe se romîndă şi în contra putredirii gingiilor, în contra durerilor reumatice de dinţi. Nepreţuit mijloc este pentru delaturarea mirosului din gură. 1 sticlă 70 cr.

Pomadă de china pentru păr.

Se recomandă a se folosi cînd părul e rar şi cade uşor cînd voim să facem, ca părul să se întărească şi să crească mai bine, dar în deosebi se recomandă în contra mătrefei, a pecinginilor, a acapinelor (grapițelor) de păr şi a altor morburî de peie, cari sunt nemijlocita cauză a căderii părului. 1 tegulă à 1 fl.

Spirit aromatic-vegetal pentru păr

de Rudolf Jahner. Acest spirit întăreşte părul, care a început să cadă, favorisează dezvoltarea şi crescerea lui şi contribuie mult la delaturarea mătrefei. 1 sticlă 65 cr.

Medicamente probate.

Antibetin. Un medicament în contra beţiei. Acest medicament este deja de mult probat şi au avut în nenumărate cazuri succese strălucite, vindecînd de această patimă pe mulţi oameni, cari de timp îndelungat erau dedaţi a consuma beuturi spirituoase fără cumpet. 1 sticlă 2 fl. 50 cr.

Find foarte mulţămît cu pomada-cenus a D-Voastră trimite-ţi-mi etc.

Panciova, 2 Octombrie 1895.

M. H.

Am primit din apoteca D-Voastră pomadă de china şi săpun de china şi după folosirea pomadei şi săpunului în contra căderii părului, am ajuns la cele mai bune rezultate. În toată viaţa mea Vă voi fi recunoscătoriu.

Binevoiţi a-mi trimite imediat o tegulă de pomadă de china şi o bucată de săpun de păcură (teer).

Barsa, 20 Decembrie 1896.

P. B.

Sticla de antibetin, ce mi-aţi trimis a avut mare efect, aş, că persoana, care a luat acest medicament, ureşte total ori-ce beutură spirituoasă şi nu mai voeşte să bea nimic.

Lalaşinţ 23 Octomvrie 1892.

Gh. Th.

Vă împărtăşesc, ca sirupul de pept al Dlui Bauer, ce mi-aţi trimis pentru soţia mea, i-a făcut sîruiţ foarte bun. Ea nu mai are dureri de pept. Vin a Vă împărtăşi aceasta şi a Vă exprima mulţămîta mea.

Cerresin. 7 Aprilie 1894.

A. G.

Panglica se vindecă prin capsule cu totul fără de gust ușor de luat și de mare efect.

Tusa se vindecă prin „sirupul de pept” al Dlui Bauer. Acest suc pregătit din plantele cele mai aromatice și vindecătoare este un mijloc escelent în centra durerilor de pept și de plumâni (jigărițe) în contra tusei, a răgușelei și a respirațiunii grele, 1 sticlă 40 cr.

Copii se vindecă de tusa prin „sirupul” Drului Bauer anumit pentru copii.

Tusa se vindecă prin bombónele profesorului Oppolzer. Bombónele sunt un remediu foarte probat la catarul organelor de respirațiune, la tusa, răgușală, flegmă, sgârăitură în gâtlee, la catar de plumâni, și la suflare grea. 1 cutie 40 cr.

Franzbrantwein și sare de apot. Jahner

e pregatit din materialele cele mai bune, are efectul cel mai bun și este foarte eftin. Se poate folosi intern și estern cu cel mai bun efect, în formă de cataplasme la gicht, reumatism, la răceli, la strivituri în óse și în închieturi, la dureri de nervi, la paralisii, sclintituri; se mai poate folosi spre a întări rădęcina părului spre a curăți la dureri de stomac, etc. 1 sticlă mică 40 cr. 1 sticlă mare 60 cr.

Fluid de Dr. Hoffmann în contra gichtului și a reumatismului.

Un medicament de casă de mulți ani probat în contra gichtului și reumei, și durerilor de nervi în contra neuralgiei, a reumatismului de muscoli, a esundator, un medicament probat la ischias la slintituri, la muscoli și corđi infepenite, la paralisii și la dureri de spinare. 1 sticlă 40 cr.

Mă rog a-mi trimite încă odată 4 cutii de bonboane de ale lui Dr. Oppolzer, căci au avut efect foarte bun.

T.-Moravița, 17 August 1895.

I. B.

Vă mulțămesc pentru bonboanele de tusa ale Drului Oppolzer, ele mi-au făcut bine și mi-au ușurat boala de plumâni deja înaintată.

Binevoiți a-mi trimite iar 2 cutii de bonboane.

Copșa-mică la 27 Martie 1897.

G. M.

Vă împărtășesc, că eu mă aflu mai bine și Vă mulțămesc de o mie de ori pentru fluidul și praful de gicht și reumatism al Drului Hoffmann. Credeam, că în toată viața mea nu voi mai putea umbla. Binevoiți a-mi trimite leacul încă odată.

Radna-veche, 19 Martie 1893.

Sz. I.

Fluidul și praful pentru gicht și reumatism al Drului Hoffmann are efect foarte bun. Acum pot să-mi împlinesc ușor datorințele în oficial meu. Vă sunt foarte mulțămătoriu și pot dovedi fiecărui, că fluidul e foarte bun.

Batiești la 5 August 1894,

P. L.

Pilulele de curătiş sân-

gele. Motto: „Curătiş cel puţin odată sângele şi corpul şi veţi fi feriţi de multe bôle. „Aceste pilule curădesc sângele, promovează activitatea intestinelor şi uşurează scaunul, fac să dispară toate sucurile rele, ferea stricăta şi toate rămăşiţele de bôle anterioare. 1 cutie 40 cr.

Balsam (bălţan) de Dr. James.

Acest balsam încălzeşte stomacul şi sângele greoiu, scote din corp acrilile, flema şi ferea superfluă, făcând astfel, ca digestiunea să fie mai vivie şi mai energică; îndreptă stomacul stricat şi deşteptă pofta de mâncat şi de beut. Acest balsam face să dispară şi umplările, promovează activitatea intestinelor, delătură rigiditul, amărăciunea din gură, greaţa şi vomatul, durerea de cap şi ameţela. 1 sticlă 40 cr.

Esenţă pentru stomac

de Dr. Keufel. Mijloc înăritoriu de stomac, care uşurează digestiunea. Acest preparat escelent din cauza efectului ce-l are se foloseşte la lipsă de apetit (pofta de mâncare) şi în contra slăbiciunii stomachului stricat. Succesul este cel mai bun. 1 sticlă 60 cr.

Unsore de casă bănă-

tană. O unsore d'ajuns probată pentru vindecarea de rane puruioase, bube rele, bubăie şi carbuncrui, un leac demn de încredere şi adevărat léc de casă pentru rane şi tot felul de vătămări. 1 tegulă 50 cr.

Unsore de rie de Profesorul

Kapossy. Unsoreea această se aplică cu bun succes nu numai la rie, ci şi la tot felul de răpuri şi escreuţii a pelei. 1 tegulă 50 cr.

Picături de Dr. Wand în contra

impotenţiei. Chiar şi slăbiciuni învechite şi cerbicoase au fost leuate în urma folosirii acestui léc. Efectul nu consistă în o iritaţie trecătoare, ci în vindecarea radicală a bôlei. Se poate recomanda în contra slăbiciunii nervilor, în contra slăbiciunii cauzată prin escese ori prin morburile deneredătoare, la impotenţă, slăbiciunea bărbătescă, onanie. 1 sticlă 2 fl. 40 cr.

Mulţămesc pentru bonboanele Drului Oppolzer şi pentru balsamul universal al Drului James. Efectul e foarte bun şi Vă rog a-mi trimite 3 cutii de bonboane şi 4 sticle de balsam.

T.-Cubin la 5 Martie 1887.

O. S.

După ce am folosit balsamul universal al Drului James am căpătat poftă de mâncare, o poftă, precum nu am mai avut mai înainte. Vă mulţămesc şi Vă rog să-mi mai trimiteţi 3 sticle din balsamul Drului James.

Gyér, 24 Martie 1897.

P. T.

Binevoiţi a-mi trimite cu posta 3 cutii de pilule renumite de ale Drului James pentru curăşirea sângelui.

Omolniţa la 6 Februarie 1895.

B. J.

Binevoiţi a-mi trimite unsoreea casnică băndănd, care are efectul cel mai bun la rane şi buboale.

Grabaţ, 20 Iulie 1893i

A. M.

Recunoscând unsoarea Kapossy de foarte bună, Vă rog a-mi trimite încă 2 tegule.

Csatád, 30 Iulie 1896.

P. M.

Medicamentele D-Voastre sunt de un efect escelent. Vă rog să-mi trimiteţi încă odată unsoarea Blister, roşie şi escelentă.

T.-Hidegkut 15 Aprilie 1896.

M. K.

Sassaparilla Jod sirag de Dr. Ricord se poate înse întrebuința la toate bôlele cauzate priu sururi stricte ori prin sânge stricat, precum: la *sifilis*, *scrofule*, la *gicht* și la *reumatism*. sticlă 2 fl.

Medicamente pentru animale.

Blister. (Unsóre englezască) în contra umflăturilor răci și tari în contra moțetului, a picioarelor de iepure, și a periostitei. 1 tegulă mică 50 cr. 1 tegulă mare 1 fl.

Praf în contra bôlei uscate a cailor este foarte bun în contra tusei, a bôlei uscate, în contra suspinului, în contra vermilor, pentru a produce poftă de mâncare, spre curățirea sângelui și pentru ușurarea digestiunii. 1 pachet 40 cr.

Praf de Șeifura pentru vite cornute se poate da cu bun succes la tuse, digestiune rea, lipsă de apetit, vermi, catar, pentru curățirea sângelui și spre a îmbunătăți laptele vacilor. 1 pachet 40 cr.

Praf pentru porci folositoriu la lipsă de apetit, digestiune rea, la tuse, catar, vermi și pentru curățirea sângelui. 1 pachet 40 cr.

Fluid restitutoriu se aplică foarte potrivit făcând cu el fricțiuni la paralizi și înțepeniri mai ușoare, la înțepeniri de umăr, la scrintitu și șciopătări. Se poate folosi și pentru a freca cu el picioarele cailor după lucruri mai grele. 1 sticlă 1 fl.

Leac în contra bôlelor de gură și de copită. 1 sticlă 1 fl.

Balsam pentru rane învechite și rău granulate, eparvină și fistule. 1 sticlă 70 cr.

Unsóre în contra umflăturilor la cai, în contra umflăturilor produse prin contuziuni în contra umflăturilor moi și apătose, în contra scrintiturilor și a periostitei. 1 tegulă 50 cr.

Fie-cărui leac și articol este aceluși o îndrumare în limba maghiară, germană și română. Afară de aceste mijloace înșirate, mai țin în deposit încă un număr mare de alte leacuri probate și proaspete. Deposit de articoli chirurgici și de bandage. Expedare zilnică în toate direcțiunile. Comande făcute în scris se expediază imediat. Comandele se fac la adresa:

Rudolf Jahner, apotecariu, Temesvár-Fabric, Strada principală 21.

Vă rog să-mi trimiteți 1 tegulă de unsóre în contra umflăturilor cailor. Aflu, că unsoarea are efect foarte bun, Vă voi fi foarte mulțumitoriu.

Szinitye, 21 Martie 1894.

I. St.

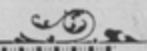
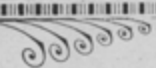
Comande sub 1 florin nu se efectuează și nu se trimit. La suma sub 3 fl. se socotesc 20 cr. pentru pachetare și expedare. La sume de peste 3 fl. nu se socotește nimic pentru pachetare și expedare.

Comande de 5 fl. sau mai mari, dacă nu sunt mai grele de 5 chilogramme și dacă banii s'au trimis înainte cu mandat postal, se trimit în Austro-ungaria și în Germania chiar libere de porto.

Comandele se expediază numai cu rambursă sau dacă banii se trimit înainte. Comandele trimise cu rambursă, nu au avantajul portului liber. P. T. publicul este rugat a espune chiar adresa, locul, numrul casei, posta ultimă și a subscria legibil.

COMPACTORIA

LUI

 M **ARTIN WOTTRINGER**

CARANSEBES,

SRTADA ÎNVĂȚĂTORILOR,

se recomandă onoratelor oficii, notariate, comune bisericesci, precum și p. t. public spre a efectui lucrări de compactorie, legătură de lux, de cărți școlare, registre comerciale și broșuri, scórțe pentru fascicule, de galanterie, cartonagiu și de pele.

Comande externe

se efectuesc după cerere și se trimit punctual.

Biblioteci se lăgă estin.

IMPORTANT

Cine dorește să dea anunțuri

pentru

CALENDARIUL ROMÂNULUI

pe anul 1899

care se va tipări în

10.000 exemplare,

să se adreseze

Librăriei și Tipografiei diecesane

în CARANSEBEȘ

până la 30. Iulie 1898.

Prețuri moderate.

RECLAMĂ SIGURĂ

Reclama ieftină

Reclama bună

TIPOGRAFIA ȘI LIBRĂRIA DIECESANĂ CĂRANSEBEȘ.

Mare asortiment de
cărți școlare în toate limbile,
asortiment complet în literatura română, germană și magiară.

Bogat asortiment de:
requisite pentru biserică, ornate (odejdi) complete,
epitrache separate și brine preoțesci.

*La Tipografia și Librăria diecesană este depositul general
pentru Ungaria al cărților din România, editate de Socescu
& Comp. București, Frații Șaraga în Iași și Storck &
Müller, București.*

Tipografia și Librăria diecesană din Caransebeș
*se însărcinează cu aducerea ori cărei cărți din străi-
nătate (care nu s'ar găsi în librărie) în timpul cel
mai scurt și cu prețurile cele mai moderate.*

 Cereți dela

Tipografia și Librăria diecesană din Caransebeș

CATALOGUL

*depositului de cărți pentru școlile populare, cărți biseri-
cesci cu litere latine, cărți pentru popor, și requisite
pentru biserică, Ornate (Odejdi) complete, epitrachile
separate și brine pentru preoți.*

Catalogul la cerere se trimite franco.

CAROL RINGEISEN

Caransebeș

la pudelul alb

strada principală în fața
cu crucea neagră

lângă ospătăria
la „Strugure“

Recomandă depositul seu bine asortat cu: **zăhar, cafea, oriz, țai, rum, coniac, fructe de sud, făină** în toate numerile și de cea mai bună calitate, **luminări de stearin** pentru biserici și case, **petroleum de salon** și tot felul de marfă de băcănie pe lângă prețurile cele mai lesne.

Afară de acestea: deposit bine asortat în **colori, marfă de galanterie și de Nürnberg, lână de împletit** fără să pierdă culoarea când se spală, **gârnaturi** precum și mare deposit în **chimeși pentru bărbați, gulere, manjete, ciorapi, marfă împletită de iarnă și de vară — Peptare pantaloni de lână și de bumbac. Chimeși și izmene normale originale de lână.**

Mai departe mare alegere în *cravatele cele mai moderne*, asemenea în *parapleuri și parasole de mătasă*, de lână și de bumbac.

Alegere mare și abundanță în *bilete de gratulație la ziua onomastică și la anul nou, traisti de școală recușite de școală și de birou.*

Totodată atrag atențiunea pe vasele smălțuite de fier și spălat, ca: **ole, căldări, ole pentru lapte, câni, mașini petru cafea, tigării de fript, tave, lavore, ulcioare** și toți articlii ce aparțin în categoria acesta.

Rugând on. public a mă onora cu comande cât mai mari și mei dese, semn cu distinsă stimă

Carol Ringeisen.

Specialitate contra stelnitelor, purecilor, góngelor
din oului, mollor, părășitor de pe animalele domestice etc

ZACHERLIN

are efect de mirare! Ucide neîntrecut sigur
și iute tot felul de insecte stricăcioase și
pentru aceea e lăudat și cântat de milioane
de mușterii. Semnele lui sunt: 1. Uiaga si-
gilată. 2. Numele „Zacherlin.“

*În Caransebeș la dâmnii: Eperjesy & Fűszás,
Filip Iacob Müller apot., H. Perlfaster & Fiu,
Ignátz Rezács, H. Rosenfeld, Carol Schwab, Franz
Strauss. — Hatszeg: Ioan Bats, Kemendy Albert,
Mesko János, B. Popovits. Krassova: S. Löbl. Na-
drág: Árpád Rusz, M. Milgala, Ohaba-Bistra: Hein-
rich Wolf. — Teregova: Dom. Wegel.*